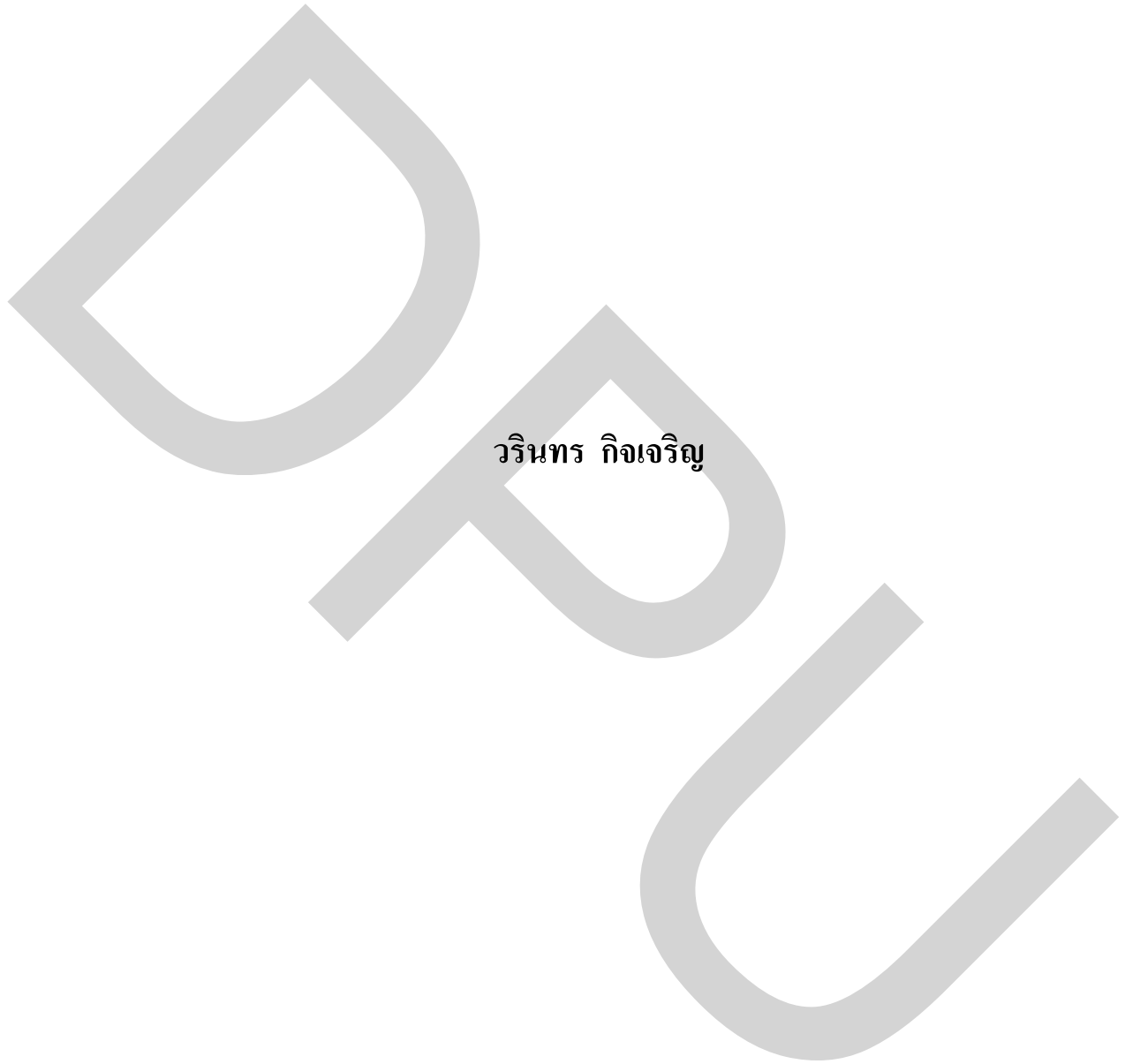

การพักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

วรินทร กิจเจริญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรนิติศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์ คณะนิติศาสตร์ปรีดี พนมยงค์

มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2558

Parole Condition with Electronic Monitoring

Warinthorn Kitcharoen

The Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Pridi Banomyong Faculty of Law, Dhurakij Pundit University

2015

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์
ชื่อผู้เขียน	วรินทร์ กิจเจริญ
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี วรรณภักดิ์
สาขาวิชา	นิติศาสตร์
ปีการศึกษา	2557

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึง ความหมาย พัฒนาการ วัตถุประสงค์ และ โครงสร้างทางกฎหมายในการพิจารณาพักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งเป็นรูปแบบของมาตรการบังคับโทษทางเลือก อันเป็นผลดีกับนักโทษมากยิ่งขึ้น โดยมาตรการดังกล่าวได้มีการใช้บังคับกันอย่างแพร่หลาย จึงได้นำหลักเกณฑ์ทางกฎหมายในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษ ที่ใช้บังคับในต่างประเทศ เช่น มลรัฐ เดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศฝรั่งเศส มาใช้เป็นแนวทางในการศึกษา วิเคราะห์กับ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ของไทยที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน เพื่อนำมาพัฒนาและเสนอแนะในการนำ มาตรการดังกล่าวมาใช้บังคับกับประเทศไทยต่อไป

จากการศึกษาพบว่าจากสภาพแวดล้อมในเรือนจำของไทยในปัจจุบัน ส่งผลให้จำเป็นต้อง ใช้มาตรการต่างๆ ในการระบายนักโทษออกจากเรือนจำ การพักการลงโทษเป็นมาตรการหนึ่งที่เป็น การระบายนักโทษออกจากเรือนจำเช่นเดียวกันซึ่งจะเป็นการพิจารณาเป็นรายบุคคล ทั้งยังเป็น มาตรการที่ช่วยฟื้นฟูนักโทษและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำหรือละเมิดเงื่อนไขต่างๆ ที่ได้ถูก กำหนดให้ต้องปฏิบัติในระกวางพักการลงโทษ แต่ปัจจุบันการพักการลงโทษนั้นไม่ได้รับความ สำคัญอาจเป็นเพราะเมื่อนักโทษได้รับการพักการลงโทษแล้วยังต้องมีเงื่อนไขต่างๆ ที่จะต้อง ปฏิบัติตาม อีกทั้งยังต้องมีเจ้าหน้าที่คุมประพฤติคอยตรวจตราสอดส่อง ซึ่งหากมีผู้ที่ได้รับการพัก การลงโทษเป็นจำนวนมากจำนวนเจ้าหน้าที่ย่อมไม่เพียงพอ รวมทั้งความไม่มั่นใจในตัวของ นักโทษที่หากได้รับการพักการลงโทษแล้วจะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการพักการ ลงโทษได้กำหนดไว้และอาจมีการหนีจากการพักการลงโทษได้ ดังนั้นการนำเครื่องมือ อิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นจึงเป็นมาตรการหนึ่งที่ราชทัณฑ์อาจ นำมาใช้เป็นทางเลือกเพื่อเปิดโอกาสให้มีจำนวนนักโทษที่อาจได้รับการพักการลงโทษมากขึ้น อีกทั้งนักโทษเหล่านั้นยังได้รับโอกาสในการออกไปใช้ชีวิตในชุมชน ฟื้นฟูสภาพตนเอง โดยได้รับ

การสอดส่องอย่างใกล้ชิดผ่านทางหน้าจอ ป้องกันปัญหาการหลบหนี หรือประพฤติดัดเงื่อนไข ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาสำคัญของการพักการลงโทษในปัจจุบัน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงขอเสนอแนวทางในการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 มาตรา 43 ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าสามารถมาปรับใช้ได้กับผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษได้ทุกราย แต่เพราะค่าใช้จ่ายที่สูงกว่าการพักการลงโทษตามปกติจึงสมควรใช้กับผู้ได้รับการพักการลงโทษที่สมควรได้รับการสอดส่องดูแลเป็นพิเศษ โดยเน้นไปที่ผู้กระทำความผิดติดนิสัย หรือผู้ที่กระทำความผิดอุกฉกรรจ์ เพื่อเป็นการทดลองการออกไปสู่สังคมภายใต้การดูแลสอดส่องอย่างใกล้ชิดจากเจ้าพนักงานคุมประพฤติ โดยผู้เขียนได้เสนอให้ราชทัณฑ์สามารถกำหนดให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่อยู่ระหว่างพักการลงโทษ โดยใช้ประกอบกับเงื่อนไขในการคุมประพฤติอื่นๆ ซึ่งจะแตกต่างกันไปตามแต่ตัวบุคคลและความร้ายแรงแห่งลักษณะของการกระทำความผิด เพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นจะปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นที่ได้ถูกกำหนดให้ต้องปฏิบัติในระหว่างพักการลงโทษ ซึ่งจะเป็นการช่วยฟื้นฟูตัวนักโทษเอง รวมถึงเป็นการช่วยสอดส่องมิให้ผู้นั้นกลับมากระทำความผิดซ้ำ โดยได้เสนอให้กฎหมายสามารถเปิดโอกาสให้ผู้ที่มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษสามารถใช้ดุลพินิจในการกำหนดเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับผู้กระทำความผิดได้เป็นรายๆ ไป อันจะส่งผลให้กฎหมายราชทัณฑ์ว่าด้วยการการพักการลงโทษของไทยได้รับการพัฒนาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

Thesis Title Parole Condition with Electronic Monitoring.
Author Warinthorn Kitcharoen
Thesis Advisor Associate Professor Dr.Thanee Voraputr
Department Law
Academic Year 2014

ABSTRACT

The purpose of thesis is to study the meaning, development, objective and legal framework of using the “Parole Condition with Electronic Monitoring” for alternative sentencing which will be more benefit in good way to prisoner. This preventive measurement has been enforced in countries wide such as Delaware State in America and France, so that we have brought a principle of using “Parole Condition with Electronic Monitoring” in semi – custodial measure as a direction to study and analyze with the current Corrections Act of Thailand to improve and offer this measure as to enforce in Thailand.

The result of this study shown that the congested living in Thai prison leads to the need of using several measurements to release prisoner. Parole is one of the measure releasing ways which will be considered individually. This measurement also helps to rehabilitate prisoner and also prevent them to recidivism or break conditions during parole period. However, this measurement has yet not been brought to attention that much might be because condition that parolee implement and the lack of the preventive and corrective officer also the insecure feeling in prisoner that they might not follow and obey the rules or even try to escape therefore “Parole Condition with Electronic Monitoring” is one of the good option to use during parole period that given them the opportunity to reform themselves living in society under high restricted prevention through video monitor in case they try to escape or break any conditions

From reasons above, researcher would like to recommend “Parole Condition with Electronic Monitoring” to be used to parolee according to the Corrections Act B.E. 2479 code 43 which researcher found that “Parole Condition with Electronic Monitoring” could be adaptable to use but then due to the higher cost than normal parole, this kind of parole should be used for those special cases such as recidivism or felony as a trial to live in society with the high

restriction under probation officer control. Researcher has proposed to Department of Corrections to use “Parole Condition with Electronic Monitoring” during parole period apply as individual based on their condition and how violent of the case to ensure that the prisoner will obey with other conditions which will help prisoner to revive themselves and prevent them from making the same mistake again. This law is open for those who have power make decision to use “Parole Condition with Electronic Monitoring” as an option for individual. This will lead to the improvement of The Corrections Act that can be more affective

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความสะดวกจากท่านผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธานี
วรภัทร์ ที่ได้กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา และได้สละเวลาอันมีค่าคอยช่วยเหลือและให้คำแนะนำ
ต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างดียิ่ง นอกจากนี้ วิทยานิพนธ์นี้ไม่อาจจะมีความสำเร็จเป็นรูปเล่ม
ขึ้นได้ หากขาดเสียซึ่งกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งได้แก่ ศาสตราจารย์ ดร.คณิต ฌ นกร
อาจารย์นันทิ จิตสว่าง และอาจารย์ ดร.อุทัย อาทิเวช ที่ให้เกียรติเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์
 อีกทั้งยังได้กรุณาให้คำแนะนำและชี้แนวทางในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น
 ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณบิดาและมารดา ผู้ให้ทั้งกำลังใจและกำลังใจสนับสนุน
ให้ผู้เขียนฟันฝ่าการศึกษาในระดับปริญญาโทจนสำเร็จได้เป็นนิสิตศาสตรมหาบัณฑิต และที่สำคัญ
ผู้เขียนขอขอบคุณครอบครัว ญาติมิตร เจ้าหน้าที่ พี่ๆ และเพื่อนๆ ทุกคน โดยเฉพาะในสาขา
กฎหมายอาญาฯ ที่คอยให้กำลังใจและคอยให้ความช่วยเหลือต่างๆ จนผู้เขียนมีวันนี้ได้

ท้ายที่สุดนี้ หากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าหรือก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการศึกษาใดๆ
ผู้เขียนขอมอบบูชาพระคุณแด่บุพการี บูรพาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน ส่วนข้อผิดพลาดหรือ
บกพร่องประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่เพียงผู้เดียว

วรินทร์ กิจเจริญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	5
1.3 สมมติฐานของการศึกษา.....	5
1.4 ขอบเขตของการศึกษา.....	6
1.5 วิธีการดำเนินการศึกษา.....	6
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
2. แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	8
2.1 แนวคิดในการลงโทษ.....	8
2.2 แนวคิดในการพักการลงโทษ.....	18
2.3 หลักการของมาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามมาตรฐานขั้นต่ำ ขององค์การสหประชาชาติ.....	23
2.4 หลักการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์.....	28
3. การสอดคล้องผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษ.....	32
3.1 การพักการลงโทษตามกฎหมายไทยภายใต้พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479.....	32
3.2 การควบคุมนักโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายไทย.....	47
3.3 หลักเกณฑ์พักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสอดคล้องผู้ต้องโทษตามกฎหมายมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	56
3.4 หลักเกณฑ์พักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อสอดคล้องผู้ต้องโทษตามกฎหมายฝรั่งเศส.....	63

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4. วิเคราะห์ประเด็นปัญหาและแนวที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย.....	77
4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายของประเทศไทย กับกฎหมายต่างประเทศ.....	77
4.2 ปัญหาในพักการลงโทษกับแนวทางในการนำมาตรการการสอดส่อง นักโทษโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษมาใช้ ในประเทศไทย.....	94
4.3 วิเคราะห์ปัญหาในการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในระหว่าง พักการลงโทษในประเทศไทย.....	102
5. บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	108
5.1 บทสรุป.....	108
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	112
บรรณานุกรม.....	115
ประวัติผู้เขียน.....	120

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
4.1 สถิตินักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพักการลงโทษและการติดตามตัว กลับมากุมขังในเรือนจำปีงบประมาณ 2554-2555.....	99
4.2 สถิติการพระราชทานอภัยโทษเนื่องในโอกาสต่างๆ ในประเทศไทย.....	100
4.3 สถิติการพักการลงโทษของกรมราชทัณฑ์ ปีพ.ศ. 2547-2553.....	100

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การกระทำความผิดอันเป็นอาชญากรรมนั้นมิได้อยู่ในสังคมมนุษย์มาอย่างยาวนาน ตั้งแต่ที่มนุษย์เริ่มรู้จักการรวมตัวเป็นสังคม มนุษย์ก็รู้จักการลงโทษมนุษย์ด้วยกันเองแล้วแม้จะยังไม่มีกฎหมายรองรับ ในสมัยยุคแรกนั้นการลงโทษที่คนในสังคมลงโทษกันเองไม่มีกฎหมายตายตัวว่าจะลงโทษอย่างไร แบบใด ซึ่งการลงโทษนั้นบุคคลที่ได้รับความเสียหายหรือผู้เกี่ยวข้องกับผู้เสียหายจะเป็นผู้ลงโทษเอง โดยการลงโทษจะมีลักษณะที่มุ่งแก้แค้นแต่เพียงอย่างเดียว ต่อมาเมื่อมนุษย์ได้มีการบัญญัติกฎหมายก็ได้มีการบัญญัติถึงการลงโทษผู้กระทำความผิดไว้ในกฎหมายเพื่อเป็นการเตือนผู้กระทำความผิดถึงโทษที่พวกเขาจะได้รับ ในยุคแรกๆกฎหมายที่ใช้ในการลงโทษผู้ที่ก่ออาชญากรรมขึ้นในสังคมในสมัยโบราณนั้น จะเป็นที่ลักษณะตาต่อตาฟันต่อฟัน (an eye for an eye, and a tooth for a tooth) กล่าวคือการใช้บทลงโทษที่มีลักษณะรุนแรง มีการทรมานเพื่อให้สาสมกับความผิดที่ได้กระทำความผิดเพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทนให้แก่ผู้เสียหายและเพื่อให้เกิดความเช็ดหลาบไม่กล้ากระทำความผิดอีก ต่อมาเมื่อเรื่องสิทธิมนุษยชนได้เข้ามามีบทบาทในสังคม แนวความคิดในการลงโทษก็ได้เปลี่ยนมาเป็นใช้วิธีการลงโทษจำคุกเป็นส่วนใหญ่เพื่อเป็นการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมมิให้มาก่ออันตรายแก่สังคมอีก แต่การลงโทษจำคุกนั้นก็ยังมีลักษณะของการแก้แค้นทดแทนให้แก่เหยื่ออยู่แต่ความรุนแรงที่กระทำต่อผู้กระทำความผิดมีลักษณะเบาลง

ในปัจจุบันอาชญากรรมกับมนุษย์ด้วยกันนั้นเริ่มมีอัตราที่สูงขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าขึ้น การเดินทางที่สะดวกสบายสามารถเดินทางถึงกันได้หมดทุกพื้นที่ ทำให้สังคมเมืองมีการเจริญเติบโตขึ้นส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตแปรเปลี่ยนไปและผู้คนในสังคมต้องต่อสู้ดิ้นรน ทำให้มีการกระทำความผิดอาชญากรรมสูงขึ้น การควบคุมอาชญากรรมจึงเป็นไปด้วยความยากลำบากเนื่องจากประชากรที่สูงมากขึ้นทำให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีไม่เพียงพอ ซึ่งการควบคุมอาชญากรรมนั้นเป็นสิ่งที่รัฐทุกรัฐและสังคมทุกสังคมพยายามอย่างมากที่จะควบคุมให้ได้แต่เพราะมนุษย์นั้นมีหลากหลายและแต่ละบุคคลก็มีลักษณะเฉพาะตน การควบคุมมิให้มีการกระทำความผิดเกิดขึ้นเลยนั้นย่อมเป็นไปได้ เมื่อในปัจจุบันอัตราการเจริญเติบโตทั้งในด้านสังคมเศรษฐกิจมีความก้าวหน้าเป็นอย่างมาก แต่ในด้านศีลธรรมกลับเสื่อมถอยลง ทำให้มนุษย์ตัดสินใจกระทำความผิดได้โดยง่าย

และโทษที่ลงนั้นส่วนใหญ่เป็นโทษจำคุก อันส่งผลให้เรือนจำแทบทุกประเทศทั่วโลกมีปัญหา ประชากรนักโทษล้นเรือนจำ ทำให้ต้องมีการคิดและมองหามาตรการใหม่ๆ เพื่อแก้ปัญหาดังกล่าว เพราะการที่ต้องจำคุกผู้กระทำความผิดไว้นั้น ต้องใช้งบประมาณมหาศาล อีกทั้งสังคมทั่วโลกเริ่มตระหนักว่า วิธีการลงโทษที่ผ่านมานั้นอาจเป็นวิธีที่ไม่เหมาะสม แม้จะมีการลงโทษดังกล่าวทั้งการประหารชีวิตทั้งการจำคุกการกระทำความผิดก็ยังมีอยู่อย่างต่อเนื่องมิได้ลดลง มนุษย์จึงเริ่มมองหาวิธีการลงโทษใหม่ๆ ที่เหมาะสมที่อาจสามารถยับยั้งการกระทำความผิดที่อาจจะเกิดขึ้นได้และเริ่มมองผู้กระทำความผิดบางคนในลักษณะเป็นผู้ป่วยที่ควรได้รับการเยียวยา การลงโทษจำคุกอันเป็นการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมแค่เพียงระยะเวลาหนึ่งเพียงอย่างเดียวนั้นในบางครั้งอาจไม่ใช่วิธีที่เหมาะสม เนื่องจากผู้กระทำความผิดนั้นมีหลากหลาย และลักษณะของการกระทำความผิดและเหตุผลในการกระทำความผิดของผู้กระทำความผิดแต่ละคนก็แตกต่างกัน อีกทั้งยังบางคนก็มีลักษณะของการเป็นผู้กระทำความผิดติดนิสัย

จากสถิติของกรมราชทัณฑ์อัตราของผู้ที่ต้องโทษครั้งแรกนั้นมีถึงราวร้อยละ 85¹ ของผู้ต้องโทษทั้งหมดในเรือนจำซึ่งบางคนสมควรได้รับโอกาสให้กลับตัว ส่วนผู้ต้องโทษจากการทำความผิดในลักษณะเดิมจนต้องกลับมารับโทษอีกครั้งนั้นแม้จะมีอัตราที่ไม่สูงแต่ก็ถือเป็นความอ่อนแอในการป้องกันอาชญากรรมของรัฐ เนื่องจากรัฐนั้นมีข้อมูลของผู้กระทำความผิดอยู่แล้ว หากเจ้าหน้าที่รัฐคอยตรวจสอบตราสอดส่องการกระทำความผิดซ้ำก็อาจจะไม่เกิดขึ้น ปัญหาการกระทำความผิดซ้ำของผู้ที่เคยต้องโทษนั้นรัฐควรต้องหามาตรการป้องกันเพื่อคุ้มครองสังคมและผู้บริสุทธิ์มิให้ต้องได้รับความเสียหายจากอาชญากรเหล่านั้น ซึ่งโทษจำคุกหากมองในแง่ของการตัดผู้กระทำความผิดออกจากสังคมและมองในแง่ของการลงโทษที่ทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวที่ต้องถูกจองจำหมกมิดสภาพ อาจเป็นเพียงแค่การทำให้สังคมสงบเพียงช่วงเวลาเดียว แต่หากมองในแง่ของการลงโทษเพื่อให้เกิดความเข็ดหลาบ การป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ โทษจำคุกอาจไม่ใช่โทษเดียวที่เหมาะสมกับการกระทำความผิดบางฐาน เพราะแม้การจำคุกจะเป็นการกั้นผู้กระทำความผิดออกจากสังคมอันเป็นการลงโทษและป้องกันมิให้ผู้นั้นกระทำความผิดได้อีกแต่ก็เป็นแค่ในช่วงเวลาเดียว เพราะการลงโทษนั้นควรหวังผลในด้านของการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและให้ผู้กระทำเกิดความเข็ดหลาบในระยะยาว ส่วนในด้านของการแก้แค้นเป็นรอง เพื่อให้สังคมในเกิดความสงบเรียบร้อย การลงโทษโดยการจำคุกเพียงอย่างเดียวโดยไม่มีมาตรการอื่นร่วมด้วยนั้นเห็นได้ชัดว่าไม่อาจแก้ไขการกระทำความผิดซ้ำได้ เพราะในความเป็นจริงผู้กระทำความผิดส่วนใหญ่

¹ สถิติราชทัณฑ์ รท. 103 ตารางที่ 6 สถิตินักโทษเด็ดขาด แยกตามจำนวนครั้งที่ต้องโทษ, สํารวจ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2554

ไม่ได้รับโทษเต็มตามที่ศาลได้พิพากษาและเมื่อผู้กระทำความผิดถูกจำคุกเพียงไม่นานย่อมไม่อาจทำให้ผู้กระทำความผิดเกิดความเกรงกลัวต่อโทษที่ได้รับ ดังนั้นรัฐจะต้องเข้ามาดูแลหามาตรการเพื่อป้องกันมิให้เกิดการกระทำความผิดทั้งในผู้กระทำความผิดรายใหม่และแก้ไขผู้กระทำความผิดเดิมมิให้กลับมากระทำความผิดซ้ำ ซึ่งมาตรการในการลงโทษที่รัฐกำหนดไว้ก็เป็นส่วนหนึ่งที่สามารถเป็นการข่มขู่ผู้ที่คิดจะกระทำความผิดได้

ปัญหาอีกประการหนึ่งที่ทุกประเทศทั่วโลกประสบเหมือนกันหมดนั่นคือปัญหานักโทษล้นเรือนจำคือเรือนจำเนื่องจากประชากรทั่วโลกมีอัตราที่สูงขึ้นทำให้จำนวนผู้กระทำความผิดสูงขึ้นตาม ประเทศไทยเองก็ประสบปัญหาเช่นเดียวกันกับประเทศอื่นๆ ที่ต้องเผชิญกับปัญหานักโทษล้นเรือนจำ ปัจจุบันเรือนจำของประเทศไทยนั้นมีไม่เพียงพอต่อนักโทษอัตราของนักโทษสูงขึ้นส่งผลให้เกิดความแออัดเป็นอย่างมาก ทำให้ต้องหามาตรการต่างๆ มาเพื่อเบี่ยงนักโทษออกจากเรือนจำ แต่การที่จะทราบว่านักโทษคนใดควรได้รับโอกาสให้ออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดนั้นเป็นเรื่องต้องใช้ความระมัดระวังเป็นอย่างสูง เพราะต้องคำนึงในแง่ของความรู้สึกของผู้ที่ต้องเสียหายจากการกระทำความผิดของนักโทษรายนั้นและความรู้สึกสังคมด้วย ในระบบราชทัณฑ์ของไทยมีมาตรการที่ใช้อยู่ที่เป็นประโยชน์ต่อตัวนักโทษ เพื่อให้ให้นักโทษสามารถได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดตามคำพิพากษาหลายมาตรการ เช่น การอภัยโทษให้แก่นักโทษที่เข้าข่ายได้รับสิทธิ์นั้น โดยเป็นการยกเว้นโทษให้บางส่วนอันเป็นการลดโทษให้ผู้ต้องขังที่ประพฤติดีซึ่งจะเป็นไปในลักษณะโดยรวมโดยมิได้แยกประเภทหรือลักษณะการกระทำความผิดของนักโทษแต่ละรายอันเป็นเพียงการระบายนักโทษในลักษณะเป็นกลุ่มที่ไม่อาจประเมินตัวนักโทษได้เลย เนื่องจากการอภัยโทษนั้นมองถึงขั้นของนักโทษเป็นหลัก กล่าวคือหากมีความประพฤติดีในขณะที่อยู่เรือนจำก็สามารถได้รับการอภัยโทษได้แล้วและเมื่อได้รับการปล่อยตัวก็ถือว่านักโทษนั้นได้รับโทษเสร็จสิ้นแล้ว ส่วนระบบการพักการลงโทษตามหลักเกณฑ์ของกรมราชทัณฑ์นั้นมีระเบียบที่มีความชัดเจนเป็นอย่างมาก โดยมีคณะกรรมการพักการลงโทษซึ่งมีความรอบรู้และมีความเข้าใจในระบบราชทัณฑ์และการพิจารณานักโทษนั้นยังเป็นการพิจารณาเป็นรายบุคคลอีกด้วย แต่ปัจจุบันการพักการลงโทษนั้นกลับไม่ได้รับความสำคัญอาจเป็นเพราะเมื่อนักโทษได้รับการพักการลงโทษแล้วยังต้องมีเงื่อนไขต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติตาม อีกทั้งยังต้องมีเจ้าหน้าที่คุมประพฤติคอยตรวจตราสอดส่อง ซึ่งหากมีผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษเป็นจำนวนมากจำนวนเจ้าหน้าที่ย่อมไม่เพียงพอ รวมทั้งความไม่มั่นใจในตัวองนักโทษที่หากได้รับการพักการลงโทษแล้วจะสามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการพักการลงโทษได้กำหนดไว้และอาจมีการหนีจากการพักการลงโทษ แต่หากมองถึงประโยชน์ในการพักการลงโทษนั้นเมื่อนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษถูกปล่อยตัวไปซึ่งเขาเหล่านั้นจะถูกกำหนด

เงื่อนไขต่างๆ ที่จะต้องปฏิบัติ อันทำให้รัฐสามารถกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ที่เป็นประโยชน์แก่นักโทษ ทั้งในแง่การฟื้นฟูหรือการปรับตัวเข้ากับสังคม ย่อมเป็นมาตรการที่เหมาะสมที่สามารถนำมาปรับใช้ให้ประโยชน์ได้อย่างดียิ่ง

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและปัญหานักโทษล้นเรือนจำจึงจำเป็นต้องพัฒนาระบบและวิธีปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิด มาตรการในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (electronic monitoring) จึงเป็นทางเลือกหนึ่งในปัจจุบันนานาอารยะประเทศนำมาใช้กำหนดเป็นเงื่อนไขสำหรับการได้รับการพักการลงโทษของนักโทษ เพื่อตรวจสอบความประพฤติของนักโทษผู้ที่ได้รับโอกาสให้ออกไปใช้ชีวิตนอกเรือนจำและยังสามารถป้องกันไม่ให้เกิดการกระทำความผิดซ้ำได้อีกด้วยโดยใช้เทคโนโลยีนี้ในการสอดส่องผู้กระทำความผิดซึ่งในปัจจุบันได้มีการใช้กันอย่างแพร่หลาย เนื่องจากเป็นเครื่องมือที่สามารถระบุตำแหน่งของผู้ถูกสอดส่องได้ อีกทั้งสามารถบอกเวลาในแต่ละสถานที่ที่ผู้กระทำความผิดเดินทางไป จำกัดบริเวณ ติดตามตัวและติดตามคูชีวิตประจำวันได้ผ่านทางจอควบคุม การใช้เครื่องมือนี้สามารถลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำได้ในลักษณะของการพักการลงโทษ และป้องกันการกระทำความผิดซ้ำได้อย่างมีประสิทธิภาพเพราะผู้กระทำความผิดจะรู้สึกเหมือนถูกจับตาดูตลอดเวลา ลดค่าใช้จ่ายในด้านการคุมประพฤติ สร้างความมั่นใจและความปลอดภัยให้แก่สังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การพักการลงโทษของประเทศไทยนั้น คือการปล่อยนักโทษออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษจำคุกที่ศาลได้พิพากษาโดยคณะกรรมการพักการลงโทษนั้นสามารถกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในระหว่างพักการลงโทษได้ โดยนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษดังกล่าวจะต้องอยู่ในช่วงคุมประพฤติ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 มาตรา 43 กำหนดให้นักโทษเด็ดขาดซึ่งได้รับการพักการลงโทษตามมาตรา 32(5) หรือนักโทษเด็ดขาดซึ่งได้ลดวันต้องโทษจำคุกตามมาตรา 32(6) หรือ (8) และถูกปล่อยตัวไปก่อนครบกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้นต้องปฏิบัติตามเครื่องค้ำตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำหรับความประพฤติของตน กล่าวคือกรณีที่นักโทษถูกปล่อยตัวก่อนกำหนด ราชทัณฑ์มีอำนาจในการกำหนดการคุมประพฤติต่อไปได้โดยสามารถกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรที่กฎหมายให้อำนาจไว้ ถ้าไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นข้อหนึ่งข้อใดนักโทษเด็ดขาดผู้นั้นอาจถูกจับมาอีกโดยมีต้องมีหมายจับหรือหมายจำคุกและนำกลับเข้าจำคุกต่อไปตามกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ ซึ่งหากมองถึงลักษณะดังกล่าวแล้วในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2(3) ที่บัญญัติให้ศาลมีอำนาจมีคำสั่งให้จำคุกผู้ซึ่งต้องจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดที่ได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามที่ระบุไว้ในหมายศาลที่ออกตามคำพิพากษานั้นหรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีต้องโทษจำคุกเกินสามสิบปีขึ้นไปหรือจำคุกตลอด

ชีวิต ซึ่งเป็นการจำกัดโดยสถานที่อื่นที่มีใช้เรือ่นจำกัดจากการจำกัดที่เรือ่นจำกัดโดยเป็นการจำกัดโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้นได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งต่อมาได้มีการประกาศกฎกระทรวงโดยมีตอนหนึ่งได้ระบุว่า การจำกัดการเดินทางและอาณาเขต ให้หมายความรวมถึง คำสั่งศาลให้จำกัดโดยวิธีการห้ามออกนอกเขตสถานหรือสถานที่อื่นใดในช่วงเวลาที่กำหนดโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์นั้น จะเห็นได้ว่ามีลักษณะที่คล้ายคลึงกับการพักการลงโทษเป็นอย่างมาก จึงเห็นสมควรควรศึกษาแนวคิดและที่มาดังกล่าวรวมทั้ง ระบบการพักการลงโทษของไทย และการพักการลงโทษโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อช่วยในการสอดส่องของกฎหมายต่างประเทศ เพื่อหาแนวทางที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทยต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแนวคิดและที่มาของกฎหมายการสอดส่องผู้ต้องโทษโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์
2. เพื่อศึกษาและทราบหลักเกณฑ์การสอดส่องนักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษจำกัดโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์และหลักเกณฑ์ในการพักการลงโทษตามกฎหมายไทย
3. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การสอดส่องนักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษจำกัดโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์และหลักเกณฑ์ในการพักการลงโทษตามกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทย
4. เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางที่เหมาะสมของการสอดส่องนักโทษที่ถูกจำกัดโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2(3) และการพักการลงโทษให้แก่ักโทษซึ่งต้องถูกคุมประพฤติตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ มาตรา 43 โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

1.3 สมมติฐาน

ระบบการพักการลงโทษเป็นการปลดปล่อยนักโทษออกไปสู่สังคมโดยมีเงื่อนไขในการคุมประพฤติเพื่อให้นักโทษเหล่านั้นสามารถฟื้นฟูตนเองและออกไปสู่สังคมได้อย่างเรียบร้อย แต่ในการพักการลงโทษนั้นก็ยังมียกข้อขัดข้องหลายประการซึ่งหากมีการนำมาตรการการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพื่อช่วยในการสอดส่องนักโทษ (Electronic Monitoring) ที่อยู่ในระหว่างพักการลงโทษนั้นจะสามารถดูแลนักโทษมิให้กลับมาก่อทำผิดซ้ำ ป้องกันการหลบหนี และยังมีความปลอดภัยต่อสังคม ทำให้นักโทษมีโอกาสได้รับการพักการลงโทษเพิ่มขึ้น ดังนั้นเห็นว่าหากได้มี

การปรับปรุงจะทำให้ระบบการพักการลงโทษของไทยสามารถนำมาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับนักโทษแต่ละบุคคล ซึ่งมาตรการดังกล่าวเป็นมาตรการที่เหมาะสมและสามารถนำมาปรับใช้ให้สอดคล้องกับกระบวนการยุติธรรมของไทยได้

1.4 ขอบเขตการศึกษา

การศึกษาเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้ศึกษาจะศึกษาถึงความเป็นไปได้ และผลดีผลเสีย ในการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ โดยเริ่มศึกษาจากพื้นฐานแนวความคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการลงโทษ ทฤษฎีที่ใช้ในการพักการลงโทษ ตามกฎหมายไทยในปัจจุบัน โดยศึกษาเฉพาะภายในขอบเขตตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา พระราชบัญญัติราชทัณฑ์เปรียบเทียบกับหลักกฎหมายต่างประเทศที่บัญญัติเกี่ยวกับมาตรการการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษเพื่อนำมาปรับใช้ตามความเหมาะสมกับประเทศไทย

1.5 วิธีดำเนินการศึกษา

การดำเนินการศึกษานี้ใช้วิธีการค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลแบบเอกสาร (document research) ทั้งภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ โดยทำการค้นคว้าข้อมูลทั้งจากหนังสือ บทความ รายงานวิจัย เอกสาร เว็บไซต์ วิทยานิพนธ์ พระราชบัญญัติและกฎหมายที่เกี่ยวกับการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้สอดส่องนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวความคิดและที่มาของกฎหมายการสอดส่องผู้ต้องโทษโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์
2. ทำให้ทราบหลักเกณฑ์การสอดส่องนักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษจำคุก โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายไทยและหลักเกณฑ์ในการพักการลงโทษ
3. ทำให้ทราบและสามารถเปรียบเทียบหลักเกณฑ์การสอดส่องนักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษจำคุก โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์และการพักการลงโทษตามกฎหมายไทยกับกฎหมายต่างประเทศ

4. เพื่อทราบปัญหา และแนวทางที่เหมาะสมของการสอดส่องนักโทษที่ถูกจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2(3) และการพักการลงโทษให้แก่นักโทษซึ่งต้องถูกคุมประพฤติตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ มาตรา 43 โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

บทที่ 2

แนวความคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

ในปัจจุบัน แนวความคิดเกี่ยวกับการลงโทษผู้กระทำความผิดมีความเปลี่ยนแปลงไป จากอดีตเป็นอย่างมาก จากเดิมที่ในอดีตเน้นไปที่การแก้แค้นทดแทนเป็นหลัก แต่ปัจจุบันแนวคิดทางด้านสิทธิมนุษยชนมีความโดดเด่นและได้รับความสำคัญ ซึ่งส่งผลไปถึงสิทธิของผู้ต้องโทษ ประกอบกับเทคโนโลยีมีความเจริญก้าวหน้าทำให้เกิดแนวคิดและมาตรการใหม่ๆ ที่สามารถนำมาปรับใช้กับการลงโทษผู้กระทำความผิดได้อย่างดี เพื่อให้มีการลงโทษที่เป็นไปในลักษณะที่เหมาะสมกับความผิดที่ได้กระทำและลักษณะของนักโทษแต่ละคน จึงได้มีการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นหนึ่งในแนวคิดการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ ซึ่งนานาอารยประเทศทั่วโลกกว่า 50 ประเทศได้นำแนวคิดดังกล่าวไปใช้ และได้มีการนำไปกำหนดเป็นหลักการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติด้วย

2.1 แนวคิดในการลงโทษ

แนวความคิดในการลงโทษซึ่งถือเป็นหลักในการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดตั้งแต่อดีตมา ไม่มีหลักเกณฑ์ที่แน่นอน ขึ้นอยู่กับว่าสังคมแต่ละยุคแต่ละสมัยนั้นเน้นการปฏิบัติต่อกันอย่างไร แต่เมื่อมีผู้ใดกระทำให้เกิดความเสียหายต่ออีกฝ่ายหนึ่ง ไม่ว่าจะป็นต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินก็ตาม การลงโทษจะเป็นไปในรูปแบบของการแก้แค้นทดแทนความเสียหายที่ผู้ถูกกระทำได้รับนั้น กระทำกลับไปในลักษณะเดียวกันหรือร้ายแรงยิ่งกว่า แต่หากฝ่ายผู้ถูกกระทำผู้ด้อยกว่าหรืออ่อนแอกว่าก็จะการแก้แค้นอาจเป็นลักษณะลอบกระทำ หรือจำใจต้องยอมโดยไม่อาจโต้ตอบกลับไปได้ ยิ่งหากเป็นกรณีที่เป็นผู้คนต่างชุมชนกระทำต่อกัน การแก้แค้นก็จะไปในวงกว้างจนบางครั้งไม่อาจยับยั้งและอาจต่อเนื่องเป็นระยะเวลาานาน

แต่เมื่อสังคมมีความเจริญก้าวหน้า ทั้งในด้านสังคม การเมือง เศรษฐกิจ การลงโทษในยุคต่อมาจึงเป็นในลักษณะที่รัฐเข้ามาเป็นตัวกลางเพื่อนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ เพื่อเป็นการรักษาความสงบเรียบร้อยของสังคมทั้งเป็นการคุ้มครองผู้เสียหายและเพื่อให้เกิดความยุติธรรมขึ้นและเป็นการยุติการแก้แค้นกันเอง โดยถือว่าผู้กระทำผิดก่ออาชญากรรมขึ้นนั้นมิได้ทำความเสียหายแก่ผู้เสียหายเท่านั้น แต่ยังทำความเสียหายทำลายความสงบเรียบร้อยและศีลธรรมอันดีของ

ประชาชนและสังคมส่วนรวมอีกด้วย จึงต้องเป็นหน้าที่ของฝ่ายบ้านเมืองเข้าจับกุมและตัดสินลงโทษดำเนินการต่อผู้กระทำผิดเพื่อให้สังคมปลอดภัย ส่วนวิธีการลงโทษก็จะใช้มาตรการรุนแรงทารุณ เพื่อเป็นการขู่ขวัญให้หวาดกลัวและเข็ดหลาบและไม่เอาเยี่ยงอย่าง ซึ่งถือเป็นแนวความคิดในการลงโทษที่ถือปฏิบัติสืบมาจนถึงราวศตวรรษที่ 18 จึงได้มีการเรียกร้องให้ มีการปรับปรุงการลงโทษให้ยุติธรรมและเหมาะสมกับการกระทำผิด โดยมีสำนักอาชญาวิทยาต่างๆ เสนอแนวความคิดในการลงโทษไว้มากมาย อันเป็นรากฐานและทำให้เกิดวิวัฒนาการในการลงโทษและการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดจนนำมาสู่แนวความคิดและวิธีการลงโทษที่ใช้อยู่ในสมัยปัจจุบันนี้

ศาสตราจารย์ ฮาร์ท¹ แห่งมหาวิทยาลัยออกซ์ฟอร์ด ศาสตราจารย์ เบ็น² และศาสตราจารย์ฟลู³ โดย H.L.A.Hart ได้อธิบายว่า โทษทางอาญาจะต้องประกอบด้วยสาระสำคัญ 5 ประการ

- 1) โทษจะต้องก่อให้เกิดความทุกข์
หมายถึง ผู้ได้รับโทษจะต้องได้รับความทุกข์อย่างใดอย่างหนึ่ง อาจเป็นการจำกัดสิทธิเสรีภาพทางร่างกาย การได้รับความเจ็บปวดทางกาย (pain) หรือการสูญเสียทรัพย์สิน หรืออื่นๆ
- 2) โทษจะต้องใช้ต่อผู้กระทำผิดกฎหมาย
หมายถึง ผู้กระทำผิดกฎหมายเท่านั้นที่จะต้องถูกลงโทษ จะนำบุคคลอื่นที่มีได้กระทำความผิดมารับโทษมิได้
- 3) โทษจะต้องมีขึ้นเมื่อมีการกระทำผิดกฎหมาย
หมายถึง ต้องมีการกระทำผิดกฎหมายเสียก่อน จึงจะลงโทษได้ หากไม่มีการกระทำผิดกฎหมายก็ลงโทษไม่ได้
- 4) โทษจะต้องเป็นวิธีการซึ่งคนใดคนหนึ่งนอกจากตัวผู้กระทำผิดนำมาใช้กับผู้กระทำผิดนั้น หากผลร้ายที่เกิดขึ้นจากการกระทำของบุคคลนั้นเอง ไม่นับเป็นโทษทางอาญานั้น

¹ H.L.A.Hart .Punishment and Responsibility.London: Oxford University Press, 1982 pp. 4-5 (อ้างถึงใน สหชน รัตน์ไพจิตร, 2527). ความประสงค์ของการลงโทษอาญา: ศึกษาเฉพาะประเทศไทยสมัยใช้กฎหมายลักษณะอาญาและประมวลกฎหมายอาญา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

² S.I Benn. An Approach to the Punishment in Freedom and Responsibility ed by Herbert Morris. California: StanformUniversity Press 1961 p. 517 5 (อ้างถึงใน สหชน รัตน์ไพจิตร, 2527).

³ A. Flew. Definition of Punishment in Contemporary Punishment ed. By Rudolph J. Gerber and Patrick D.McAnany Notre Dame: University of Notre Dame Press 1972 pp. 31-37 5 (อ้างถึงใน สหชน รัตน์ไพจิตร, 2527).

5) โทษจะต้องเกิดจากผู้มีอำนาจที่จะกระทำให้เกิดผลร้ายนั้นขึ้นมาได้
หมายถึง โทษนั้นต้องผ่านกระบวนการตามกฎหมาย และผู้มีอำนาจตามกฎหมายจึงจะ
เป็นผู้ให้ผลร้ายได้

ศาสตราจารย์ โยฮันส์ แอนเดเนิส⁴ (Johannes Andenaes) อธิบายว่า โทษอาญาจะต้อง
ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ

1) โทษเป็นผลร้ายที่รัฐนำมาใช้กับผู้กระทำผิด ผลร้ายที่จะถือว่าเป็นโทษอาญาตาม
ความหมายนี้จะต้องเป็นโทษที่รัฐซึ่งมีอำนาจนำมาใช้กับผู้กระทำผิด

2) โทษต้องมีขึ้นเมื่อมีการกระทำผิดกฎหมาย หากไม่มีการกระทำผิดกฎหมายแล้ว
ได้รับผลร้าย ไม่ถือว่าเป็นโทษอาญาตามความหมายนี้

3) โทษเป็นผลร้ายซึ่งต้องการตอบแทนให้ผู้กระทำผิด รู้ว่าเป็นผลร้ายที่ได้รับจากรัฐ
โดยตรงจากการกระทำผิด ไม่ใช่ผลร้ายที่เกิดขึ้นโดยอ้อม

จากคำนิยามที่เหล่านักวิชาการให้คำอธิบายไว้นั้น พอสรุปได้ว่าโทษทางอาญาจะต้อง
ประกอบด้วยลักษณะสำคัญ 3 ประการ คือ⁵

1. ลักษณะภายนอกของโทษ โทษเป็นผลร้ายซึ่งตอบแทนผู้กระทำผิดอันมีลักษณะ
ที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดแก่ร่างกายหรือผลอันไม่พึงพอใจอื่นๆ เช่น การสูญเสียเสรีภาพทาง
ร่างกายหรือการสูญเสียทรัพย์สิน ผลร้ายดังกล่าวกระทำขึ้นเพื่อตอบแทนจากการที่ผู้กระทำผิดได้
กระทำผิดกฎหมายโดยสมัครใจและมุ่งจะกระทำต่อผู้กระทำผิดเป็นการเฉพาะตัว

2. ผู้มีอำนาจกำหนดโทษ ต้องเป็นบุคคลที่กฎหมายบัญญัติให้มีอำนาจลงโทษ ซึ่งปกติ
จะเป็นศาล และจะต้องมีวิธีพิจารณาตลอดจนการลงโทษตามที่กฎหมายบัญญัติ

3. ความประสงค์ของการลงโทษ ต้องเป็นการตอบแทนการกระทำผิดของผู้กระทำ
อันมีลักษณะดำเนินผู้กระทำว่าได้กระทำในสิ่งที่ไม่สมควรในสังคมและไม่ควรกระทำอีก

2.1.1 ลักษณะทั่วไปของโทษ

ลักษณะโดยทั่วไปของโทษนั้นมีลักษณะสำคัญอยู่ 3 ประการ ดังนี้

⁴ Johannes Andenaes The General Part of the Criminal Law of Norway. London: Sweet & Maxwell Limited 1965, pp. 8-11 (อ้างถึงใน สหทรน รัตนไพจิตร, 2527).

⁵ จาก กฎหมายอาญา ว่าด้วยโทษและวิธีการเพื่อความปลอดภัย (น. 16), โดย ณรงค์ ใจหาญ, 2553, กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

⁶ จาก กฎหมายอาญา ภาค 1 (น. 875-886), โดย จิตติ ดิงสภักดิ์, 2525, กรุงเทพฯ : สำนักอบรมศึกษา
กฎหมายแห่งเนติบัณฑิตยสภา.

(1) โทษต้องเป็นไปตามกฎหมาย หมายความว่า การจะลงโทษบุคคลใดจะต้องมีกฎหมายบัญญัติว่าการกระทำนั้นต้องมีโทษ และโทษที่จะลงแก่ผู้นั้นจะต้องมีวิธีการและจำนวนโทษซึ่งเป็นไปตามกฎหมายกำหนด หลักนี้เป็นหลักประกันสิทธิเสรีภาพของประชาชนอันมาจากภาษิตในภาษาละตินที่ว่า “Nulla Poena Sine Lege” หรือที่แปลเป็นภาษาไทยว่า “ไม่มีโทษถ้าไม่มีกฎหมาย” ซึ่งหลักนี้มีรับรองไว้ในประมวลกฎหมายอาญามาตรา 2วรรคแรก ที่ว่า “บุคคลจะต้องรับโทษทางอาญาต่อเมื่อได้กระทำการอันกฎหมายที่ใช้ในขณะกระทำนั้นบัญญัติเป็นความผิดและกำหนดโทษไว้ และโทษที่จะลงแก่ผู้กระทำความผิดนั้นจะต้องเป็นโทษที่บัญญัติไว้ในกฎหมาย”

(2) โทษต้องเป็นไปโดยเสมอภาค หมายความว่า การลงโทษบุคคลผู้กระทำความผิดฐานใดฐานหนึ่งจะต้องกระทำโดยไม่เลือกปฏิบัติ ไม่ว่าผู้นั้นจะมีความแตกต่างกันในฐานะสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยอื่น เมื่อกระทำผิดฐานเดียวกันจะต้องได้รับโทษในอัตราเดียวกัน อย่างไรก็ตาม โทษต้องเป็นไปโดยเสมอภาคนี้ไม่จำเป็นต้องถึงขนาดที่ว่าทุกคนที่กระทำผิดฐานเดียวกันต้องรับโทษจำนวนเท่ากัน เพราะเป็นดุลยพินิจของศาลที่จะกำหนดโดยคำนึงถึงพฤติการณ์หรือความร้ายแรงแห่งความผิดเป็นรายคดีไป

(3) โทษเป็นเรื่องเฉพาะตัว หมายความว่า โทษนั้นจะเป็นเรื่องที่ทำต่อตัวผู้กระทำความผิดโดยตรงเท่านั้น จะไม่มีการตกทอดไปยังทายาทดังเช่นสิทธิและหน้าที่อันเกี่ยวข้องกับทรัพย์สินตามกฎหมายมรดกดังนี้ เมื่อผู้กระทำความผิดถึงแก่ความตายโทษจึงเป็นอันระงับไป ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 38

2.1.2 ทฤษฎีการลงโทษ

แนวคิดทฤษฎีในการลงโทษ หรือการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดนั้นมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลาขึ้นอยู่กับความเชื่อว่าการกระทำผิดนั้นเกิดจากสาเหตุใดและเหตุผลที่จำเป็นจะต้องจัดการหรือปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในแต่ละยุคสมัยนั้น สังคมมีแนวคิดเป็นไปในทางใดซึ่งทฤษฎีการลงโทษที่ได้ศึกษากันมี 4 ทฤษฎีใหญ่ๆ คือ

(1) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน (Retributive Theory)

ทฤษฎีนี้เห็นว่าการลงโทษเป็นสิ่งควรต้องกระทำต่อบุคคลที่กระทำความผิด ก็เพื่อเป็นการแก้แค้นทดแทน อันเป็นปฏิกิริยาของสังคมที่มีต่อพฤติกรรมของบุคคลที่กระทำการที่ผิดต่อกฎหมาย ก็เพื่อทดแทนความผิดที่บุคคลนั้นได้ก่อขึ้นมา และเพื่อรักษาความยุติธรรมและสภาพของสังคมไว้ โดยถือหลักตาต่อตา ฟันต่อฟัน (an eye for an eye, a tooth for a tooth) ในแก้แค้นทดแทนนี้เป็นสภาวะธรรมชาติของคนทฤษฎีนี้มองว่าบุคคลผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคมจะต้องได้รับการปฏิบัติกลับคืนในลักษณะเดียวกันกับที่บุคคลนั้นได้กระทำต่อผู้อื่น ซึ่งทฤษฎีนี้ไม่

ว่าที่ยุคที่สมัยก็ยังได้รับการยอมรับอยู่เสมอ อาจเพราะเป็นการมองว่า เป็นสิ่งที่สามมที่สุดกับความผิดที่ผู้กระทำได้ก่อให้เกิดขึ้น

หลักของการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน คือ บุคคลผู้กระทำความผิดหรือฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ของสังคมสมควรได้รับโทษเพราะเขาได้กระทำผิด และต้องรับผิดชอบการกระทำของตนเอง โทษต้องเหมาะสมกับความรับผิดชอบ ความรับผิดชอบมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับผลร้ายของการกระทำเจตนา ไม่เจตนา หรือประมาท แรงจูงใจ พฤติการณ์แวดล้อม เหตุเพิ่มโทษ ลดโทษ และเหตุบรรเทาโทษ กฎหมายอาญาจึงบัญญัติโทษขั้นสูง ขั้นต่ำ ซึ่งทำให้กฎหมายมีความยืดหยุ่น และสามารถใช้ดุลพินิจกำหนดโทษได้ตามความเหมาะสมหรือตามสมควร⁷

เหตุผลที่ต้องมีการลงโทษผู้กระทำความผิดเพื่อเป็นการทดแทนสำหรับความผิดที่ได้กระทำหรือให้สามมกับความผิดนี้ ได้มีคำอธิบายในทางปรัชญาของ ค้านท์ (Kant) ซึ่งเป็นนักปราชญ์ชาวเยอรมัน ดังนี้

ค้านท์ (Kant) ได้ให้ความเห็นว่า เหตุที่ต้องลงโทษก็เนื่องจากว่าผู้กระทำความผิดการลงโทษจึงเป็นการรักษาความยุติธรรมเอาไว้ โดยถือว่าความยุติธรรมที่ถูกละเมิดจะต้องได้รับการทดแทน เพราะหากความยุติธรรมและสิทธิของมนุษย์ถูกทำลายลง ชีวิตของมนุษย์ก็จะไม่มีคุณค่าอะไรเหลืออยู่ในโลกเลย การลงโทษผู้กระทำความผิดจึงไม่ควรคำนึงถึงผลที่จะเกิดขึ้นประการอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็ผลที่จะเกิดกับตัวอาชญากรหรือต่อสังคม แต่คำนึงเพียงว่าเมื่อมีการกระทำผิดก็ต้องมีการลงโทษ เพราะกฎหมายอาญาเป็นคำสั่งเด็ดขาด (The penal law is a categorical imperative) ที่จะต้องทำเช่นนั้น ในความเห็นของค้านท์ โทษจึงเป็นสิ่งจำเป็นในทางความรู้ สึกผิดชอบ โทษเป็นการตอบแทนความยุติธรรมที่ถูกประทุษร้าย ค้านท์ได้ยกตัวอย่างให้เห็นโดยสมมุติว่า ในเกาะๆ หนึ่ง มีเหตุการณ์เกิดขึ้นซึ่งทำให้ พลเมืองในเกาะนี้ทุกคนจำต้องทิ้งเกาะนั้นไป ปัญหามีว่า ถ้านักโทษซึ่งจะต้องถูกประหารชีวิตอยู่ในเกาะนั้นคนหนึ่ง จะต้องประหารชีวิตนักโทษนั้นก่อนที่ชาวเกาะจะละทิ้งเกาะนั้นไปหรือไม่ ความจริงถ้าชาวเกาะจะปล่อยให้ นักโทษประหารอยู่ในเกาะนั้นต่อไป นักโทษนั้นก็จะเป็นอันตรายต่อชาวเกาะต่อไปแล้ว แต่กระนั้นค้านท์ก็ยังเห็นว่าชาวเกาะจะต้องดำเนินการประหารชีวิตนักโทษนั้นเสียก่อน ทั้งนี้ เพื่อรักษาความยุติธรรมเอาไว้ เพราะถ้าหากไม่ประหารชีวิตนักโทษนั้นก็เท่ากับยังไม่ได้ตอบแทนความยุติธรรมที่ถูกประทุษร้ายไป⁸

⁷ จาก ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา (น. 360-361), โดย ประธาน วัฒนวานิชย์, 2546, กรุงเทพฯ: ปรกาศพริก.

⁸ จาก หลักกฎหมายอาญา (น. 122), โดย แสง บุญเฉลิมวิภาส, 2551, กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

(2) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อข่มขู่ขยับยั้งหรือแบบอรรถประโยชน์ (Utilitative Theory)

นักอาชญาวิทยาสำนักคลาสสิกซึ่งมีซีซาร์ เบ็คคาเรีย (Cesare Beccaria) และ เจอร์มี เบนแธม (Jeremy Bentham) เป็นผู้นำเสนอทฤษฎีการลงโทษแบบอรรถประโยชน์

โดยซีซาร์ เบ็คคาเรีย ซึ่งเป็นนักอาชญาวิทยาชาวอิตาลีคนสำคัญ ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นต้นกำเนิดของสำนักอาชญาวิทยาคลาสสิก ได้เขียนหนังสือชื่อ “อาชญากรรมและการลงโทษ” (Crime and Punishment) เป็นหนังสือความเรียง 99 หน้า แบ่งเป็น 42 หัวข้อ โดยหนังสือดังกล่าวได้พูดถึงเรื่องความทารุณแห่งโทษในปี ค.ศ. 1764 โดยให้ทัศนะไว้ว่า มนุษย์นั้นมีเจตจำนงอิสระ (Free Will) คือมีความเป็นอิสระ มีสิทธิที่จะเลือกกระทำการ หรือไม่กระทำการใดก็ได้ และมนุษย์นั้นเป็นสัตว์โลกที่“มีพร้อมด้วยเหตุผล” (being rational) ดังนั้นเมื่อมนุษย์ตัดสินใจทำอะไรลงไป ก็ย่อมต้องรับผลที่เกิดจากการกระทำของตน โดยการใช้มาตรการลงโทษผู้กระทำผิดจะต้องกระทำโดยเปิดเผย รวดเร็ว และจำเป็นเหมาะสมแก่สถานการณ์โดยเฉพาะอย่างยิ่งโทษทัณฑ์ที่พึงจะใช้แก่ผู้กระทำผิดนั้นควรจะได้ควรจะได้คำนึงถึงสัดส่วนความหนักเบาและความรุนแรงที่ผู้กระทำผิดได้กระทำไปแล้วเป็นปัจจัยสำคัญในการพิจารณาพิพากษาโทษ⁹ (Let Punishment Fit the Crime)

เจอร์มี เบนธัม (Jeremy Bentham) ได้รับอิทธิพลจากแนวความคิดของเบ็คคาเรีย โดยมีความเห็นว่าการสร้างเสริมความชอบธรรมทางกฎหมายที่มีผลในทางปฏิบัติด้วยนั้นจำเป็นต้องใช้หลักประสานประโยชน์ระหว่างทฤษฎีและการปฏิบัติเข้าด้วยกัน กล่าวคือ การลงโทษผู้กระทำผิดจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักอรรถประโยชน์สุขของสังคม โดยการใช้มาตรการลงโทษแก่อาชญากรรมตามสัดส่วนแห่งความเสียหายที่เกิดจากอาชญากรรมนั้นๆ ในลักษณะที่ก่อให้เกิดความเจ็บปวดอย่างเพียงพอต่อการข่มขู่หรือปรามมิให้ผู้อื่นเอาเยี่ยงอย่าง และเนื่องจากในการกระทำความผิดย่อมเกิดขึ้นจากความนึกคิดหรือความสมัครใจของบุคคลที่จะเลือกปฏิบัติโดยตนเอง ฉะนั้นการลงโทษแก่ผู้กระทำผิดจึงเป็นการผดุงไว้ซึ่งความชอบธรรมที่สอดคล้องกับแนวความคิดทฤษฎีเจตจำนงอิสระ โดยจำต้องหลีกเลี่ยงการลงโทษผู้กระทำผิดที่รุนแรงเกินกว่าเหตุ การป้องกันอาชญากรรมที่มีประสิทธิผลควรจะได้คำนึงถึงการควบคุมพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมและการใช้มาตรการส่งเสริมให้บุคคลมีความรู้สึกผิดชอบสอดคล้องกับหลักศีลธรรมและศาสนา โดยใช้กระบวนการอบรมสั่งสอนและให้การศึกษา¹⁰

⁹ จาก *หลักทัณฑ์วิทยา* (น. 84), โดย ประเสริฐ เมฆมณี, 2528, (กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์).

¹⁰ แหล่งเดิม.

โดยเจเรมี เบนธัม ยังเสนออีกว่า มนุษย์นั้นจะกระทำการใด ย่อมจะต้องชั่งน้ำหนักถึงประโยชน์ที่จะได้รับ กับผลเสียที่จะเกิดขึ้นจากการกระทำของตน หากประโยชน์ที่ได้รับ มีมากกว่าโทษแล้วก็จะตกลงใจที่จะกระทำความผิด ดังนั้นการลงโทษผู้กระทำความผิด โทษที่จะลงนั้นควรที่จะมากกว่าประโยชน์ที่ได้รับจากการทำความผิดของตน หากเป็นเช่นนั้นแล้ว เขาก็จะล้มเลิกความตั้งใจที่จะกระทำความผิด เพราะไม่คุ้มค่ากับโทษที่จะได้รับ แนวคิดนี้ทำให้มีผลไปถึงการกำหนดโทษจากการทำความผิดต่างๆ ที่รัฐได้บัญญัติกฎหมายที่เป็นผลในการลงโทษที่หนักกว่าความผิดที่ผู้กระทำได้ทำไป ซึ่งส่งผลช่วยให้เกิดการยับยั้งชั่งใจและป้องกันอาชญากรรมได้

(3) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อแก้ไขฟื้นฟู (Rehabilitation)

ตามทฤษฎีนี้เชื่อว่า การลงโทษนั้นต้องมีการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำผิดร่วมด้วย เพื่อให้กลับตัวเป็นคนดี และเพื่อไม่ให้ผู้กระทำผิดกลับมากระทำความผิดซ้ำ รวมทั้งพยายามที่จะช่วยให้ผู้กระทำผิดกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างเป็นปกติ ภายหลังจากที่เขาได้รับโทษแล้ว เพราะการที่ลงโทษไปโดยที่เขาไม่รู้ว่าสิ่งที่ได้กระทำลงไปนั้นเป็นสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การลงโทษนั้นก็ไม่ได้มีผลเป็นการยับยั้งไม่ให้เขากระทำความผิดอีก

เกทเวย์ (George F.Kirchway) ให้ทัศนะว่า 19 “...การลงโทษไม่สามารถยับยั้ง ผู้ซึ่งหย่อนความรับผิดชอบได้เพราะว่าเขาไม่รู้สึกผลร้ายที่จะได้รับจากการกระทำผิด ไม่สามารถที่จะยับยั้งบุคคลวิกลจริตได้ เพราะว่าเขาพยายามขัดแย้งกับบรรทัดฐานของสังคมอยู่แล้ว ไม่สามารถยับยั้งผู้ที่กระทำผิดด้วยความฉลาดได้ เพราะว่าเขายอมไม่คิดว่าจะถูกจับได้ ไม่สามารถยับยั้งผู้ซึ่งกระทำความผิดโดยกะทันหันได้ เพราะว่าการกระตุ้นให้กระทำผิดมีเร็วกว่าที่จะคิดถึงเหตุผล ถ้าการลงโทษไม่สามารถยับยั้งบุคคลเหล่านี้ได้แล้ว แล้วใครกันที่การลงโทษจะยับยั้งได้ ก็คงจะมีแต่บุคคลซึ่งมีมาตรฐานความประพฤติที่ดีและไม่ละเมิดกฎหมายอยู่แล้ว ซึ่งไม่จำเป็นต้องอาศัยการลงโทษเพื่อเป็นการยับยั้งมาช่วยเลย...”¹¹

ผู้ให้คำจำกัดความในเรื่องการแก้ไขผู้กระทำผิดเป็นท่านแรก คือนักวิชาการชาวอเมริกัน ชื่อศาสตราจารย์เอเลน ซึ่งพอสรุปหลักการได้ว่าทฤษฎีการแก้ไขผู้กระทำผิดนี้ เป็นการรวมเอาแนวคิดหลายแนวคิดไว้ด้วยกัน แต่มีสิ่งหนึ่งที่เห็นพ้องกันว่า พฤติกรรมมนุษย์นั้นเป็นผลที่สืบเนื่องมาจากอดีต เหตุเหล่านี้เป็นเพียงส่วนหนึ่งของสภาพทางธรรมชาติของมนุษย์ ด้วยประการนี้จึงเป็นหน้าที่ของนักวิทยาศาสตร์ที่จะต้องค้นคว้าหาคำอธิบายว่า เหตุผลเหล่านี้มีความเป็นมาอย่างไร ความรู้ที่ได้มาจากการศึกษาถึงพฤติกรรมอันสืบเนื่องมาจากอดีตนี้ จะทำให้มนุษย์สามารถ

¹¹ Giles Playfair and Derirck Singeton. Crime, Punishment and Cure. London: The Camelot Press Ltd. 1965, pp. 95-96 (อ้างถึงใน สหชน รัตนไพจิตร น. 59-60).

ใช้วิธีการทางวิทยาศาสตร์ควบคุมพฤติกรรมมนุษย์ได้ และที่เห็นเป็นลักษณะเด่นชัดของทฤษฎีนี้คือวิธีการทั้งหลายที่จะนำมาปฏิบัติต่อผู้ต้องโทษนี้ จะต้องมีสภาพเป็นตัวบำบัดตัดโอกาส หรือจำกัดความสามารถในการกระทำความผิด วิธีการเหล่านี้จะต้องเป็นตัวกำหนดให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของพฤติกรรมของผู้ต้องโทษเพื่อความสุข ความพึงพอใจของผู้นั้นและเพื่อป้องกันสังคมจากอาชญากรรมอันจะพึงมีขึ้น¹²

โดยทฤษฎีนี้เห็นว่าการลงโทษต้อง ควรเน้นที่การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคลและโทษก็ต้องเหมาะสมกับแต่ละบุคคล ขึ้นอยู่กับสาเหตุและลักษณะแห่งการกระทำรวมทั้งพื้นฐานจิตใจของผู้กระทำผิดแต่ละคน การแก้ไขฟื้นฟูเน้นการวิเคราะห์หาสาเหตุของการกระทำผิด เพื่อผู้กระทำความผิดจะไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก ซึ่งเป็นที่มาของหลักการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดเป็นรายบุคคล(individualization)

(4) ทฤษฎีการลงโทษเพื่อเป็นการตัดโอกาสไม่ให้กระทำความผิดอีก (Incapacitation)

การตัดโอกาสในการกระทำความผิด เป็นการลงโทษในลักษณะที่ตัดโอกาสของผู้กระทำความผิด ที่จะกลับมากระทำความผิดซ้ำ หรือไม่อาจจะกระทำความผิดได้อีกต่อไปเช่นการจำคุก สำหรับการประหารชีวิตนั้นเป็นการตัดโอกาสกระทำความผิดได้อย่างได้ผลที่สุด เพราะเขาจะไม่มีโอกาสกลับมากระทำความผิดได้อีกต่อไป

การลงโทษเพื่อตัดโอกาสกระทำความผิดมีวัตถุประสงค์ที่จะป้องกันมิให้ผู้กระทำความผิดได้กระทำความผิดซ้ำหรือมีการประทุษร้ายต่อสังคมอีกต่อไป จะเห็นได้ว่าวัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อตัดโอกาสกระทำความผิดนี้จะคล้ายกับวัตถุประสงค์ของการลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง คือ เพื่อป้องกันอาชญากรรมในอนาคต แต่การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้งมุ่งให้ผู้กระทำและบุคคลอื่นเกิดความกลัวไม่กระทำความผิดอีกแต่การลงโทษเพื่อการตัดโอกาสมุ่งป้องกันการกระทำความผิดโดยทำให้ผู้กระทำความผิดหมดโอกาสที่จะกระทำความผิดขึ้นมาอีก¹³

2.1.3 แนวความคิดว่าด้วยการบังคับโทษ

การบังคับโทษเป็นมาตรการในการดำเนินการเกี่ยวกับโทษจำคุกและโทษกักขังหรือวิธีการเพื่อความปลอดภัยที่เป็นการจำกัดเสรีภาพของบุคคล ซึ่งกฎหมายว่าด้วยการบังคับโทษเป็นกฎหมายที่บัญญัติขึ้นมาเพื่อกำหนดวิธีปฏิบัติในการที่จะจัดการกับผู้กระทำความผิดในชั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการยุติธรรมหลังจากศาลได้ ตัดสินว่าผู้ กระทำความผิดมีความผิดและกำหนดโทษแก่เขาแล้ว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการลงโทษในที่สุด

¹² จาก ทฤษฎีอาญา (น. 92) โดย อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ.

¹³ จาก หลักการวิเคราะห์ระบบงานราชทัณฑ์ (น. 25) โดย นัทธี จิตสว่าง, 2545, กรุงเทพฯ: มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์.

2.1.3.1 วัตถุประสงค์ของการบังคับโทษที่สำคัญมีดังนี้¹⁴

(1) เพื่อให้มีการดำรงชีวิตในอนาคตโดยปราศจากการกระทำความผิดและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

มุ่งเน้นการดำรงชีวิตในอนาคตโดยปราศจากการกระทำความผิดและมีความรับผิดชอบต่อสังคม ซึ่งเป็นข้อสำคัญที่สุด เพราะเมื่อมีการลงโทษจำคุกจนครบระยะเวลาแล้ว ผู้กระทำผิดนั้นก็ออกมาดำรงชีวิตร่วมกับผู้อื่นในสังคมปกติอีกครั้ง ดังนั้น การลงโทษจำคุกจะต้องหลีกเลี่ยงผลเสียหายในการบังคับโทษจำคุกคือ ต้องไม่ทำลายบุคลิกภาพของคนปกติและต้องสอดคล้องกับหลักศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ตามรัฐธรรมนูญอยู่บนพื้นฐานของการบังคับโทษ หลักความใกล้เคียงของชีวิตภายในและภายนอกเรือนจำ และนักโทษทุกคนมีโอกาสเข้าสู่สังคม การลงโทษอย่างมีเหตุผลย่อมไม่ลงโทษเพียงเนื่องจากว่าได้ มีการกระทำความผิดขึ้นมาเท่านั้น เพราะสิ่งใดเกิดขึ้นแล้วไม่อาจแก้ไขให้ กลับเป็นดังเดิมได้ แต่เขาย่อมลงโทษโดยคำนึงถึงอนาคต เพื่อให้ทั้งผู้ที่กระทำความผิดเองและผู้รู้เห็นว่าผู้กระทำความผิดถูกลงโทษ ไม่กระทำความผิดขึ้นอีก โดยสรุปหลักเกณฑ์พื้นฐานการบังคับโทษที่ต้องนำมาใช้ดังนี้

1) หลักความใกล้เคียงของชีวิตภายในและภายนอกเรือนจำ กล่าวคือ รัฐต้องบริหารจัดการต่างๆ เกี่ยวกับการบังคับโทษจำคุกโดยให้ การใช้ชีวิตของผู้ต้องโทษมีความใกล้เคียงกับการใช้ชีวิตของบุคคลนั้นภายนอกเรือนจำ มิฉะนั้นจะทำให้ผู้ต้องโทษเสียบุคลิกภาพของการอยู่ร่วมกันทางสังคมภายนอกไป ไม่สามารถกลับคืนสู่สังคมได้

2) หลีกเลี่ยงผลเสียจากการบังคับโทษ หมายความว่า มาตรการหรือกลไกต่างๆ ในการลงโทษและบังคับโทษต้องหลีกเลี่ยงผลเสียจากการบังคับโทษ อันเป็นการทำลายบุคลิกลักษณะของความเป็นมนุษย์ เช่น การลงโทษด้วยวิธีโหดร้ายรุนแรง

3) หลีกเลี่ยงไม่ให้ผู้กระทำผิดได้ประสพกับสิ่งที่ทำลายคุณลักษณะประจำตัวของคนคนนั้น กล่าวคือ เมื่อผู้กระทำผิดถูกคุมขังในเรือนจำ ย่อมเสื่อมเสียฐานะชื่อเสียงในสายตาคนทั่วไป ทำให้โอกาสและกำลังใจที่จะกลับตัวเป็นคนดีน้อยลง ประกอบกับระหว่างที่ถูกคุมขัง ผู้กระทำผิดจะต้องอยู่ปะปนกับผู้กระทำผิดที่เป็นอาชญากรอาชีพ ซึ่งมีอิทธิพลสามารถครอบงำผู้อื่นได้โดยง่าย วิธีการป้องกันได้แก่

ก. การปล่อยตัวผู้ กระทำผิดโดยไม่ลงโทษจำคุก โดยเฉพาะโทษจำคุกกระยะสั้น เพื่อหลีกเลี่ยงการจำคุกโดยไม่จำเป็น

¹⁴ จาก “ปัญหาการบังคับโทษจำคุกในประเทศไทย,” โดย ธาณี วรภัทร์, (2548, กรกฎาคม-ธันวาคม), วารสารกฎหมายธุรกิจบัณฑิต, 2 (5), น. 65-68.

ข. การปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษจำคุก เป็นอำนาจของทางราชทัณฑ์ที่จะพิจารณา ปล่อยตัวผู้กระทำความผิดก่อนครบกำหนดโทษหากเห็นว่าเหมาะสม ในอันที่จะมีชีวิตอยู่ในสังคมของผู้ผู้นั้นจะเสื่อมทรามลงหากยังคงอยู่ในเรือนจำ

ค. การแยกประเภทนักโทษ เช่น แยกโดยพิจารณาอายุผู้กระทำความผิดครั้งแรก

4) หลักการคืนคนดีสู่สังคม การบังคับโทษมุ่งผลสำเร็จในการสร้างจิตสำนึกอันดี ความรู้ ผิดชอบชั่วดี ให้เกิดขึ้นกับผู้ต้องโทษให้ได้

(2) เพื่อเป็นการคุ้มครองสังคม

การบังคับโทษมุ่งจะคุ้มครองสังคมเมื่อเป็นที่แน่ชัดแล้วโดยกระบวนการยุติธรรมทางอาญาว่าบุคคลนั้นเป็นผู้กระทำความผิด ในส่วนของการบังคับโทษก็จะจำกัดเสรีภาพของนักโทษผู้นั้นเพื่อเข้าสู่มาตรการในการแก้ไขชนิดต่างๆ ตามระยะเวลาที่สมควรโดยพิจารณาจากเหตุปัจจัยต่างๆ เกี่ยวกับความบกพร่องของนักโทษนั้นให้ เป็นไปตามแผนการบังคับโทษ เมื่อบำบัดรักษาเป็นปกติดีแล้วจึงปล่อยให้ บุคคลผู้นั้นกลับเข้าสู่สังคมวัตถุประสงค์ของการบังคับโทษจึงเป็นการคุ้มครองสังคมหรือแก้ไขพฤติกรรมชั่วของคนที่ทำผิดกฎหมายอาญาให้เป็นคนดีของสังคม

(3) ปรับปรุงแก้ไขพฤติกรรมที่ผิดกฎหมาย

การบังคับโทษมุ่งยกระดับสามัญสำนึกและพฤติกรรมที่ตกต่ำของผู้กระทำความผิดให้ขึ้นมาสู่ระดับปกติ โดยหลักการที่ว่ามนุษย์เป็นประติมากรรมที่ธรรมชาติสร้างขึ้นเป็นพิเศษให้สามารถเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ ได้ และสามารถพัฒนาเปลี่ยนแปลงนิสัยและพฤติกรรมได้ จึงต้องมีการส่งเสริมคุณค่าในตัวบุคคล ส่งเสริมความสามารถของบุคคล ต้องแสดงผลลัพธ์ของความคิดและการกระทำรวมทั้งผลลัพธ์ทางเศรษฐกิจสำหรับความเป็นไปได้ในการหาเลี้ยงชีพเพื่อชดเชยจุดอ่อนหรือสิ่งบกพร่องของแต่ละคน ซึ่งการบำบัดปรับปรุงแก้ไขนี้นักโทษแต่ละคนจะไม่มีเหมือนกัน ต้องมีการวิเคราะห์สาเหตุและวางแผนการบังคับโทษเป็นรายๆ ไป อันจะยังผลสุดท้ายให้เกิด คือ เมื่อนักโทษพ้นโทษแล้วจะไม่กระทำความผิดซ้ำอีก

2.1.3.2 ปัญหาโทษสั้นเรือนจำ

ในปัจจุบันเนื่องจากสภาวะทางสังคมและเศรษฐกิจเป็นปัญหาที่ส่งผลกระทบต่อสถิติอาชญากรรมให้เพิ่มสูงขึ้นเป็นอย่างมาก เพราะเน้นด้านการบริโภคเป็นหลัก ทำให้มนุษย์ต้องหาปัจจัยทางด้านกำลังทรัพย์มาเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เด็กและเยาวชนห่างศาสนา ไม่ได้รับการอบรมจากผู้ปกครองเนื่องจากต้องเสียเวลาไปกับการทำงานเพื่อนำเงินมาใช้จ่ายในครอบครัว ทั้งปัญหาเด็กและเยาวชนที่ไม่ได้รับการศึกษา ล้วนเป็นสาเหตุที่ทำให้มนุษย์ก่ออาชญากรรมทั้งสิ้น เมื่อบุคคลที่ตัดสินใจที่จะกระทำความผิดอาชญากรรม รัฐก็มีความจำเป็นที่จะต้องจัดการกับบุคคลผู้กระทำความผิด ซึ่งเมื่อเข้าสู่กระบวนการยุติธรรม และศาลได้ตัดสินลงโทษแล้ว โทษที่ลงแก่

ผู้กระทำผิดนั้นส่วนใหญ่ก็เป็นโทษจำคุกทั้งสิ้น ยิ่งในปัจจุบันปัญหาเสพติดเป็นปัญหาใหญ่ที่สุดที่มีการกระทำความผิด อาจเพราะคุ้มค่ากับการที่ได้กระทำความผิดไป ส่งผลให้นักโทษเสพติดที่ถูกพิพากษาให้ลงโทษจำคุกนั้น เมื่อเทียบปริมาณประชากรในเรือนจำทั้งหมดในประเทศไทยแล้ว นักโทษเสพติด มีจำนวนเกินครึ่งของประชากรนักโทษทั้งหมด แม้ศาลจะมีโอกาสใช้ดุลยพินิจในการเล็งไม่ลงโทษโทษจำคุกแก่ผู้กระทำผิดหากเป็นความผิดที่มีโทษความผิดร้ายแรง มิใช่เป็นการกระทำโดยจงใจให้เกิดความเสียหาย หรือเป็นการกระทำผิดครั้งแรกก็ตาม แต่การที่ผู้กระทำผิดไม่ว่าจะเป็นคดีเล็กน้อยหรือคดีใหญ่ คดีค้ายาเสพติดหรือคดียาเสพติด คดีที่มีคำพิพากษาเด็ดขาดแล้ว หรือคดีที่อยู่ในอุทธรณ์ฎีกา จะถูกส่งเข้าเรือนจำเป็นส่วนใหญ่ ย่อมส่งผลให้ประเทศไทยมีจำนวนผู้ต้องขังเพิ่มมากขึ้น

เมื่อมีนักโทษอยู่ในเรือนจำมากเกินไปปริมาณที่เรือนจำสามารถรองรับได้ การที่ผู้ต้องขังต้องใช้ชีวิตอยู่ในเรือนจำอย่างแออัด ทั้งกิน นอน และถ่ายร่วมกัน ย่อมส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของผู้ต้องขัง ซึ่งโรคที่เป็นปัญหาคือ โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (AIDS) วัณโรค โรคผิวหนังทุกชนิด โรคติดต่อต่างๆ ซึ่งปัญหาโรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง (AIDS) นั้นส่วนใหญ่เกิดจากพฤติกรรมรักร่วมเพศในเรือนจำ ส่วนปัญหาของวัณโรคหรือโรคผิวหนังเมื่อผู้ต้องขังต้องอยู่กันอย่างแออัดเมื่อมีผู้ป่วยเกิดขึ้นก็ย่อมสัมผัสและติดต่อกันได้ง่ายขึ้นและกระจายผู้ต้องขังคนอื่นทำให้จำนวนผู้ป่วยเพิ่มมากขึ้นอย่างรวดเร็ว

การที่ประชากรผู้ต้องขังมีเป็นจำนวนมาก ทำให้ได้รับการดูแลไม่ทั่วถึง ทั้งทางด้านการดูแลสุขภาพ การฟื้นฟู การควบคุมผู้ต้องขังที่มีปัญหาที่ทำได้ยากเนื่องจากเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์มีไม่เพียงพอ เกิดปัญหานักโทษกดขี่ข่มเหงรังแก หรือข่มขืนกันเอง อีกทั้งนักโทษมีการถ่ายทอดพฤติกรรมที่ไม่ดีระหว่างกัน เรียนรู้วิชาโจรกันเอง ทำให้เกิดปัญหาต่างๆตามมามากมาย

2.2 แนวคิดในการพักการลงโทษ

2.2.1 ความหมายของการพักการลงโทษ

การพักการลงโทษนั้นนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายไว้ไม่แตกต่างกันมากนัก โดยมีความหมายที่น่าสนใจดังนี้

การพักการลงโทษ คือ การปลดปล่อยนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับโทษจำคุกในเรือนจำมาก่อนแล้วส่วนหนึ่งให้ได้รับความเป็นอิสระไปอยู่ภายนอกเรือนจำหรือทัณฑสถานก่อนครบกำหนดโทษ ตามหลักการปลดปล่อยที่มีเงื่อนไขและภายใต้การสอดส่องดูแลของพนักงานคุมประพฤติตลอดระยะเวลาที่ได้รับการพักการลงโทษ หรือเป็นวิธีการปล่อยตัวผู้ต้องขังซึ่งถูกลงโทษจำคุกตามกำหนดเวลาที่ศาลพิพากษาไว้ส่วนหนึ่งแล้วก่อนครบกำหนดโทษ แต่การปล่อยนี้เป็นการปล่อยโดย

มีเงื่อนไขภายใต้การดูแลและแนะนำของพนักงานคุมประพฤติ และเจ้าหน้าที่มีสิทธิจับกุมตัวกลับคืนเข้าคุมขังได้อีก หากผู้ได้รับการพักการลงโทษกระทำผิดเงื่อนไขการพักการลงโทษ โดยนัยนี้จึงกล่าวได้ว่า การพักการลงโทษเป็นการปล่อยผู้ต้องขังออกจากเรือนจำและทัณฑสถานก่อนครบกำหนดโทษโดยมีเงื่อนไขปฏิบัติอย่างเคร่งครัด หากปฏิบัติผิดเงื่อนไข ก็จะต้องถูกจับตัวส่งมาควบคุมอีกจึงเท่ากับเป็นการช่วยให้ผู้ต้องขังมีโอกาสกลับสู่ฐานะของบุคคลธรรมดาได้เร็วกว่าปกติ¹⁵

การพักการลงโทษนั้น เป็นการปลดปล่อยนักโทษออกไปก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาศาลภายใต้เงื่อนไขการคุมประพฤติที่กำหนด ซึ่งหากผู้ได้รับการพักการลงโทษฝ่าฝืนเงื่อนไขในการสอดส่องความประพฤติในระยะเวลาที่กำหนดไว้แล้ว ผู้นั้นจะต้องถูกเพิกถอนการพักการลงโทษและถูกนำตัวกลับไปปรับโทษส่วนที่ยังเหลืออยู่ต่อไปจนครบกำหนดโดยไม่ต้องมีการฟ้องร้องพิจารณากันใหม่อีก การพักการลงโทษนี้เหมือนเป็นการทดลองปล่อยผู้ต้องขังไปเพื่อพิสูจน์ว่าจะสามารถปรับตัวให้ เข้ากับสังคมได้เพียงใดหรือไม่¹⁶

2.2.2 วัตถุประสงค์ของการพักการลงโทษ

การพักการลงโทษเป็นมาตรการหลักสำหรับปฏิบัติต่อผู้กระทำผิด และเป็นวิธีการปฏิบัติงานของกรมราชทัณฑ์อีกรูปแบบหนึ่งที่กำหนดให้เรือนจำและทัณฑสถาน นำมาใช้ปฏิบัติต่อผู้ต้องขังในชุมชนโดยให้สังคมเข้ามามีส่วนร่วม เพื่อต้องการแก้ไขฟื้นฟูสภาพจิตใจผู้ต้องขังให้มีความพร้อมที่จะประพฤตินั้นเป็นพลเมืองดี สามารถประกอบอาชีพสุจริต และอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วยดีภายหลังพ้นโทษ

ดังนั้น จุดมุ่งหมายหลักของการพักการลงโทษคือ¹⁷

1) ป้องกันสังคมโดยการ

ให้ผู้กระทำผิดนั้นเองถูกควบคุมตัวอยู่ในทัณฑสถานในระยะเวลาหนึ่ง และเมื่อได้มีการปล่อยตัวออกมาโดยการพักการลงโทษแล้ว ก็จะต้องยังอยู่ภายใต้ มาตรการในการสอดส่องดูแลของเจ้าหน้าที่และมีเงื่อนไขในการควบคุมความประพฤติพร้อมกับมาตรการบังคับเมื่อมีการละเมิดเงื่อนไขดังกล่าว

¹⁵ หลักทัณฑวิทยา (น. 526). เล่มเดิม.

¹⁶ จาก *อาชญาวิทยาและทัณฑวิทยา* เอกสารประกอบการบรรยาย (น. 134), โดย สุวิทย์ นิ่มน้อย, เฉชาศิริเสริญ, อัยฎรงค์ ปาณิกบุตร, 2522, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

¹⁷ *อำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ* (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารนิติ), โดย พรเลิศ สักดิ์สงวน, 2555, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

2) แก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดโดยการให้ผู้กระทำความผิดออกจากเรือนจำก่อนกำหนดโดยจะทำให้ไม่ต้องจำคุกเป็นระยะเวลายาวนานเกินไปอันจะทำให้เขาได้เรียนรู้และถ่ายทอดลักษณะนิสัยการประกอบอาชญากรรม และการปล่อยตัวนั้นเขาก็จะอยู่ภายใต้การสอดส่องดูแลและการช่วยเหลือของเจ้าหน้าที่ ซึ่งจะช่วยในการปรับตัวเข้ากับสังคมภายนอกและเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อีกครั้งหนึ่ง

2.2.3 ประโยชน์ของระบบพักการลงโทษ

1. เป็นผลดีสำหรับตัวนักโทษ เป็นการลดปัญหาความกดดันทางจิตใจ โดยเฉพาะผู้ต้องขังที่ต้องโทษระยะยาว ผู้ต้องขังที่ไม่ตั้งใจกระทำความผิดหรือกระทำความผิดเพราะความประมาท ทำให้ได้รับการปลดปล่อยในเวลาอันเหมาะสมเมื่อได้รับโทษจำคุกมาพอสมควรแล้ว นักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวคุมประพฤติซึ่งถือว่าเป็นระยะหัวเลี้ยวหัวต่อ จะได้มีโอกาสปรับตัวให้เข้ากับครอบครัว ญาติพี่น้อง และสังคมภายนอกได้อย่างปกติสุข อันเป็นการป้องกันการกระทำผิดซ้ำได้อีกทางหนึ่ง

2. เป็นผลดีต่อสังคม สังคมจะปลอดภัยจากผู้พ้นโทษมากขึ้น เพราะนักโทษเหล่านี้เป็นนักโทษที่มีความประพฤติดี อยู่ในระเบียบวินัย ตั้งใจรับการศึกษาอบรมและฝึกวิชาชีพ หลังจากปล่อยตัวพักการลงโทษออกจากเรือนจำแล้วยังต้องอยู่ภายใต้การควบคุม ความประพฤติของพนักงานคุมประพฤติอีกระยะหนึ่งจนกว่าจะครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาศาล หากออกมาแล้วไม่ประพฤติปฏิบัติตนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้อาจถูกนำตัวกลับเข้าคุมขังยังเรือนจำตามเดิม

3. เป็นผลดีต่อทางราชการ

3.1 เป็นการแก้ปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำวิธีหนึ่ง โดยไม่จำเป็นต้องเพิ่มจำนวนเจ้าหน้าที่หรือเพิ่มจำนวนเรือนจำเพื่อให้เพียงพอกับจำนวนผู้ต้องขังที่เพิ่มขึ้น

3.2 การปล่อยผู้ต้องขังออกสู่สังคมภายนอกด้วยการคุมประพฤติก่อนพ้นกำหนดโทษ ทำให้ประหยัดงบประมาณแผ่นดิน โดยเฉพาะค่าอาหารในการเลี้ยงผู้ต้องขังถึงปีละสิบล้านบาท ทั้งนี้ ยังไม่รวมถึงค่าเครื่องนุ่งห่ม ค่ารักษาพยาบาล ค่าสาธารณูปโภคอื่นๆ

2.2.4 รูปแบบขององค์กรที่ทำหน้าที่พิจารณาพักการลงโทษ¹⁸

ในปัจจุบันปรากฏรูปแบบของผู้ทำหน้าที่พิจารณาพักการลงโทษเป็นลักษณะใหญ่ๆ 2 ลักษณะ ได้แก่ รูปแบบที่ให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้พิจารณาพักการลงโทษและรูปแบบที่ให้ ศาลเป็นผู้พิจารณาพักการลงโทษ

¹⁸ แหล่งเดิม.

2.2.4.1 รูปแบบของการพักการลงโทษโดยฝ่ายบริหาร

การพักการลงโทษโดยฝ่ายบริหารนั้นมักจะกระทำในรูปแบบของคณะกรรมการ เนื่องจากคณะกรรมการนั้นจะเป็นการรวมตัวของผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาในเรื่องนั้นๆ และยังก่อให้เกิดการถกเถียงโต้แย้งกันได้ ข้อสรุปของการตัดสินใจในที่สุด สำหรับคณะกรรมการที่ทำหน้าที่พิจารณาพักการลงโทษนี้ยังแบ่งออกเป็นสองรูปแบบใหญ่ๆ คือ คณะกรรมการลงโทษซึ่งมาจากหน่วยงานทางราชทัณฑ์และคณะกรรมการลงโทษซึ่งไม่สังกัดหน่วยงานทางราชทัณฑ์

(1) คณะกรรมการพักการลงโทษซึ่งมาจากหน่วยงานราชทัณฑ์

คณะกรรมการพักการลงโทษซึ่งมาจากหน่วยงานราชทัณฑ์นั้น จะสามารถเข้าใจถึงกระบวนการพักการลงโทษในฐานะของกระบวนการหนึ่งซึ่งผูกติดอยู่กับโปรแกรมของราชทัณฑ์อย่างใกล้ชิด การตัดสินใจพักการลงโทษนั้น โดยที่เป็นการตัดสินใจที่มีผลกระทบต่อผู้กระทำผิดเป็นอย่างมาก คณะกรรมการพักการลงโทษซึ่งเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับงานราชทัณฑ์และสามารถนำสภาพของผู้กระทำผิด ความประพฤติ ผลงาน และความตั้งใจในการกลับตัวเป็นคนดีของผู้กระทำผิดมาพิจารณาประกอบ จึงสมควรจะเป็นผู้ทำหน้าที่พิจารณาตัดสินใจให้พักการลงโทษ ซึ่งจะทำให้การพิจารณาพักการลงโทษนั้นมีเหตุผลและมั่นคง

แต่ก็มีข้อโต้แย้งสำหรับการกำหนดโทษโดยคณะกรรมการพักการลงโทษซึ่งมาจากหน่วยงานราชทัณฑ์ว่าคณะกรรมการพักการลงโทษดังกล่าวมานั้น มักจะพิจารณาพักการลงโทษโดยคำนึงถึงการบริหารงานของทัณฑสถาน (institution) มากกว่าคำนึงถึงความต้องการของผู้กระทำผิดหรือความต้องการของชุมชน โดยเฉพาะกรณีปัญหาประชากรล้นเรือนจำ ซึ่งกลายเป็นปัญหาหลักของการบริหารงานเรือนจำในหลายๆ แห่ง นอกจากนี้ ด้วยเหตุที่เป็นการค้าเนินการโดยราชทัณฑ์ ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารจึงขาดกระบวนการตรวจสอบที่จะทำให้รับรู้ถึงความโปร่งใสในการพิจารณาได้ นอกจากนี้ คณะกรรมการพักการลงโทษซึ่งสังกัดฝ่ายบริหารมักจะเพ่งเล็งเหตุผลในทางที่จะพักการลงโทษแก่นักโทษที่ประพฤติตัวดีในระหว่างอยู่ในเรือนจำ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นอาชญากรอาชีพหรืออาชญากรต้องโทษมาแล้วหลายครั้ง รู้เล่ห์เหลี่ยมชั้นเชิงในการประพฤติตัวระหว่างต้องโทษอยู่ในเรือนจำเป็นอย่างดี และเมื่อได้รับการปลดปล่อยไป

ส่วนมากก็จะกระทำผิดขึ้นอีกทันทีที่มีโอกาส ส่วนนักโทษซึ่งเพิ่งเคยต้องโทษเป็นครั้งแรกและมีความหวังที่จะกลับตัวเป็นคนดี มักจะไม่ได้ รับการพิจารณาเพราะยังไม่คุ้นเคยกับสภาพความเป็นอยู่ในเรือนจำซึ่งมักปฏิบัติผิดระเบียบบ่อยๆ

(2) คณะกรรมการพักการลงโทษที่ไม่ได้สังกัดหน่วยงานทางราชทัณฑ์

พื้นฐานของแนวทางการให้ คณะกรรมการซึ่งมิได้ สังกัดหน่วยงานทางราชทัณฑ์เป็นผู้พิจารณาพักการลงโทษนี้มาจากความคิดที่ว่าอำนาจในการพักการลงโทษนั้นมักจะมีความโอนเอียงตามการพิจารณาหรือแนวนโยบายของเรือนจำได้ง่าย หรือไม่มีความเป็นภาวะวิสัยมากพอ ซึ่งหากคณะกรรมการนั้นมีความอิสระจากราชทัณฑ์ก็จะช่วยให้การตัดสินใจเป็นภาวะวิสัยมากขึ้น เพราะไม่ควรมีผู้ใดมีอิทธิพลเหนือคณะกรรมการ 56 โดยคณะกรรมการพักการลงโทษในรูปแบบนี้อาจมีความเป็นอิสระจากราชทัณฑ์ (Autonomous) หรือมีการพิจารณาที่เป็นอิสระแต่ยังสังกัดอยู่กับราชทัณฑ์ (Consolidate) ก็ได้

การพิจารณาพักการลงโทษโดยคณะกรรมการมีทั้งผลดีและผลเสีย กล่าวคือผลดีนั้น คณะกรรมการนี้มีหน้าที่พิจารณาพักการลงโทษแก่นักโทษทั่วในทุกระยะนั้น จึงสามารถที่จะดำเนินการตามหน้าที่ของตนแก่นักโทษทุกคนและทุกแห่ง โดยใช้วิธีพิจารณาและนโยบายอันเดียวกันเป็นการเสมอภาคและไม่เปลี่ยนแปลง ผลดีอีกประการหนึ่งก็คือ โดยที่การเป็นคณะกรรมการกลาง ไม่มีส่วนรู้เห็นในการปกครองของผู้ต้องขัง จึงมักจะพิจารณาพักการลงโทษด้วยความดีมีเหตุผลและด้วยความเป็นธรรมปราศจากอคติ

อย่างไรก็ดี มีข้อโต้แย้งแนวความคิดดังกล่าวโดยมีการกล่าวว่าการพักการลงโทษนั้นมักจะเพิกเฉยต่อโปรแกรมของเรือนจำและล้มเหลวในการให้ ความช่วยเหลือที่ทางเรือนจำต้องการ ข้อสองกรรมการพักการลงโทษที่เป็นอิสระถูกกล่าวหาว่ามีพื้นฐานการตัดสินใจจากการพิจารณาที่ไม่เหมาะสม และโดยที่คณะกรรมการพักการลงโทษเป็นอิสระจากหน่วยงานราชทัณฑ์ จึงห่างไกลจากโปรแกรมของราชทัณฑ์ทำให้กรรมการไม่ได้รับรู้อย่างลึกซึ้งถึงพลวัตรในแต่ละกรณีที่พิจารณา นอกจากนี้กรรมการพักการลงโทษที่เป็นอิสระนั้นมักจะมีการคัดเลือกผู้ไม่มีประสบการณ์และขาดการฝึกฝนในระบบราชทัณฑ์ นอกจากนี้หากคณะกรรมการพักการลงโทษมาจากกรรมการโดยตำแหน่งจากหน่วยงานภายนอกจึงไม่สามารถที่จะอุทิศเวลาให้แก่หน้าที่พิจารณาพักการลงโทษอย่างเพียงพอ ทำให้การปฏิบัติหน้าที่นี้เป็นไปอย่างหละหลวมและรวบรัด ไม่มีการพิจารณากันโดยถี่ถ้วนเพียงพอ เช่น เพียงแต่อ่านประวัติย่อของนักโทษ

และเรียกนักโทษมาสัมภาษณ์เพียงสองสามนาทีแล้วก็ลงความเห็นว่าจะให้พักการลงโทษหรือไม่ ซึ่งเป็นการปฏิบัติที่ไม่ถูกต้องและไม่เกิดผลดีอย่างไรเลย⁵⁹

2.2.4.2 รูปแบบของการพักการลงโทษโดยฝ่ายตุลาการ

แนวคิดในการพักการลงโทษโดยศาลนั้นจะปรากฏอยู่ในระบบกฎหมายซีวิลลอว์ โดยในประเทศฝรั่งเศสนั้น การกำหนดให้ผู้พิพากษาเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษอยู่บนพื้นฐานที่ว่า หากฝ่ายตุลาการนั้นต้องรับผิดชอบต่อการกำหนดโทษและหากเป้าหมายของการ

ลงโทษเป็นการฟื้นฟูและการปรับตัวผู้กระทำผิดให้เข้ากับสังคมแล้ว ฝ่ายตุลาการก็ควรมีอำนาจในการปรับเปลี่ยนโทษที่ได้กำหนดไว้เอง หากจะต้องมีการปรับระบบของโทษที่กำหนดก็ ควรจะเป็นฝ่ายตุลาการในฐานะที่มีบทบาทโดยกำเนิดในการเป็นผู้ปกป้องสิทธิของเอกชนที่จะเป็นผู้ตัดสินใจในการปรับเปลี่ยนโทษที่ได้กำหนดดังกล่าว 60 โดยนักกฎหมายฝรั่งเศสเชื่อว่าเนื่องจากฝ่ายตุลาการมีความรับผิดชอบในการพิจารณารูปแบบและขอบเขตของปฏิกิริยาของสังคมในแต่ละคดีผ่านทาง การกำหนดโทษ ดังนั้นฝ่ายตุลาการจึงควรมีอำนาจในการควบคุมระบอบภายหลังการกำหนดโทษด้วย ประกอบกับรัฐธรรมนูญมาตรา 66 ของฝรั่งเศสสนับสนุนความคิดนี้ โดยบัญญัติว่าฝ่ายตุลาการในฐานะผู้พิทักษ์เสรีภาพของปัจเจกชนควรจะเป็นผู้ควบคุมการดำเนินการบังคับโทษ ดังนั้น การพักการลงโทษจึงสมควรดำเนินการโดยศาลเอง เพื่อให้เป็นไปตามหลักนิติธรรมและมีหลักประกันความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ไม่อยู่ภายใต้อิทธิพลใดๆ

แต่ก็มีข้อโต้แย้งแนวคิดการพักการลงโทษโดยศาลด้วยเหตุที่ว่า ศาลนั้นจะต้องรับผิดชอบในการตัดสินพักการลงโทษโดยไม่ได้ คำนึงถึงปัจจัยด้านความประพฤติปฏิบัติและบุคลิกลักษณะของผู้กระทำผิดแต่ละคน และศาลเองก็ได้รับการฝึกฝนอบรมให้ซึ่งน้ำหนักพยานหลักฐานและค้นหาความจริงเกี่ยวกับการกระทำผิดมากกว่าการจัดการฟื้นฟูหรือเยียวยาผู้กระทำผิด ต่างจากฝ่ายราชทัณฑ์ซึ่งมีความใกล้ชิดกับผู้กระทำผิดมากกว่าและมีทักษะในการจัดการกับผู้กระทำผิดมากกว่าด้วย

2.3 หลักการของมาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ (United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures)

หลักการของมาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาตินั้น มีแนวคิดและหลักเกณฑ์ดังนี้

2.3.1 แนวคิดของมาตรฐานขั้นต่ำของสหประชาชาติ

มาจากการที่องค์การสหประชาชาติได้ตระหนักว่าผู้กระทำความผิดบางรายสามารถที่จะถูกปล่อยให้อยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุขและมีความเชื่อมั่นว่าการหลีกเลี่ยงการควบคุมผู้กระทำความผิดเป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพ โดยเป็นการใช้วิธีปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในชุมชน และเป็นประโยชน์สูงสุดทั้งต่อผู้กระทำความผิดและสังคม ซึ่งองค์การสหประชาชาติได้กำหนดมาตรฐานขั้นต่ำไว้ที่เรียกว่า “ข้อกำหนดโตเกียว” (The Tokyo Rules)¹⁹ เพื่อให้ประเทศสมาชิกรวมทั้งประเทศไทยได้นำมาใช้สำหรับเป็นแนวทางปฏิบัติ

¹⁹ จาก “พนักงานคุมประพฤติจะปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจให้เป็นไปตาม Tokyo Rules ได้อย่างไร,” โดย นางเยาว์ เขียวสะอาด, (2543, กุมภาพันธ์-มีนาคม), *วารสารกรมคุมประพฤติ*, 7, น. 17, 1

ข้อกำหนดโตเกียวนี้มีแนวคิดที่มุ่งเน้นให้มีทางเลือกอื่นเพื่อใช้ในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดแทนการลงโทษจำคุก เนื่องจากการจำกัดเสรีภาพของมนุษย์ต้องมีความเหมาะสมในมุมมองด้านความปลอดภัยของชุมชน การป้องกันอาชญากรรม ความเหมาะสมในเรื่องการแก้แค้นทดแทน การยับยั้งการเกิดอาชญากรรม และการทำให้ผู้กระทำความผิดอยู่ในสังคมได้อย่างเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันซึ่งเป็นเป้าหมายสุดท้ายของระบบงานยุติธรรมทางอาญานั้นเอง²⁰

ข้อกำหนดโตเกียวได้กล่าวถึงมาตรการ ไม่ใช่เงื่อนไขว่าเป็นการที่ผู้มีอำนาจในแต่ละขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่จะตัดสินใจเลือกใช้มาตรการต่างๆ โดยใช้ได้ทั้งกับผู้กระทำความผิด ผู้ต้องหา และจำเลย รวมทั้งนักโทษ โดยมีการกำหนดเงื่อนไขให้บุคคลเหล่านี้ปฏิบัติแทนการรับโทษจำคุก

มาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดตามมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ (United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures) นอกจากจะเป็นการลดจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำแล้ว ยังเป็นการป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ รวมทั้งทำให้การแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดเป็นไปอย่างเหมาะสมมากขึ้น ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำที่วางพื้นฐานการส่งเสริมการใช้มาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดและมุ่งส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแก้ไขฟื้นฟูผู้กระทำความผิดและหลีกเลี่ยงกระบวนการที่เป็นทางการหรือการพิจารณาของศาลมากที่สุดเท่าที่จะทำได้ในขณะเดียวกันก็มุ่งสนับสนุนให้ผู้กระทำความผิดมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อสังคมให้มากขึ้น²¹ ซึ่งจะประโยชน์ต่อผู้กระทำความผิดทั้งในแง่การปรับตัว การรู้สึกว่าได้มีโอกาสเพื่อกลับตัวเป็นคนดี และเป็นผลดีกับสังคมในระยะยาว

2.3.2 เป้าหมายหลักของมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ

ข้อกำหนดโตเกียว มุ่งส่งเสริมให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานของกระบวนการยุติธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการแก้ไขผู้กระทำความผิด และขณะเดียวกันก็มุ่งสนับสนุนผู้กระทำความผิดให้มีความรับผิดชอบต่อสังคม แต่อย่างไรก็ตามการใช้ข้อกำหนดโตเกียวนี้นี้ต้องขึ้นอยู่กับเงื่อนไขทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของแต่ละประเทศ

²⁰ “การบริหารกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในชั้นเจ้าพนักงาน,” เอกสารการประชุมนิติศาสตร์แห่งชาติครั้งที่ 2/2544 โครงการศึกษาวิจัยของสภาวิจัยแห่งชาติ สาขากระบวนการยุติธรรมทางอาญา (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

²¹ ปัญหาการนำมาตรฐานขั้นต่ำในการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดขององค์การสหประชาชาติมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). โดย อังศุเกติ วิสุทธีวัฒนศักดิ์, 2547, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

รวมถึงจุดหมายและวัตถุประสงค์ของระบบงานยุติธรรมของประเทศนั้นๆ ด้วย และเมื่อมีการนำข้อกำหนดโตเกียวมาใช้แล้ว ชาติสมาชิกต้องพยายามให้มีความสมดุลระหว่างสิทธิของผู้กระทำ ความผิด สิทธิของเหยื่อ และผลต่อสังคมเกี่ยวกับความปลอดภัยของชุมชนและการป้องกันอาชญากรรม²²

2.3.3 ขอบเขตของมาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำผิด

มาตรการดังกล่าวมุ่งใช้บังคับกับบุคคลทุกขั้นตอนของกระบวนการยุติธรรมที่อยู่ในระหว่างถูกดำเนินคดี พิจารณาคดี หรือถูกลงโทษ ไม่ว่าจะเป็นในขั้นตอนของการกล่าวหาว่ากระทำความผิดขั้นฟ้องร้องของอัยการ กล่าวคือมาตรการในการไม่ควบคุมตัวใช้กับบุคคลทุกคนไม่ว่าบุคคลดังกล่าวจะเป็นผู้ต้องสงสัย ผู้ถูกกล่าวหา หรือนักโทษที่ถูกศาลพิพากษาลงโทษจำคุกโดยเรือนจำแล้วก็ตาม ซึ่งในที่นี้จะเรียกรวมโดยย่อว่า “ผู้กระทำความผิด” (offenders) รวมทั้งให้มีการนำมาตราการใช้โดยปราศจากการเลือกปฏิบัติทั้งในด้านเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ ภาษา ความเชื่อทางศาสนาความเห็นทางการเมืองฐานะทางสังคม การมีกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน แหล่งกำเนิดหรือสถานะอื่นใด²³

มาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดสามารถแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. การไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดก่อนกระบวนการพิจารณาของศาล (Pre-trial Stage)²⁴

ในการดำเนินคดีแก่ผู้กระทำความผิดก่อนการพิจารณาในชั้นศาลไม่ว่าจะเป็นชั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจหรือพนักงานอัยการ โดยหลักแล้วจะต้องไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดไว้ เว้นแต่เป็นกรณีที่ถูกกฎหมายกำหนดไว้ว่ามีเหตุที่ทำให้ไม่อาจปล่อยผู้กระทำความผิดได้ ซึ่งเป็นการคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้เสียหายหรือสังคม หรือมีความจำเป็นต่อการสอบสวนผู้กระทำความผิด ซึ่งเป็นดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ว่าสมควรจะควบคุมผู้กระทำความผิดหรือไม่ตามกฎหมายที่บัญญัติไว้ ซึ่งหากมีการควบคุมผู้กระทำความผิดในขั้นตอนนี้ก็ต้องคำนึงถึงสิทธิของผู้กระทำความผิดที่พึงมีพึงได้ตามกฎหมาย รวมทั้งสิทธิมนุษยชนอีกด้วย

2. การไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดในชั้นพิจารณาคดีในศาลและการลงโทษ (trial and Sentencing Stage)

²² การควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารนิติศาสตร์), โดย ชีต้า ธนจิตติวงศ์, 2553, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

²³ United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures (The Tokyo Rules), 1990.

²⁴ ปัญหาการนำมาตรฐานขั้นต่ำในการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดขององค์การสหประชาชาติมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมไทย (น.14). เล่มเดิม.

ในชั้นพิจารณาคดีศาลต้องพิจารณาความประพฤติของผู้กระทำความผิด ตลอดจนพฤติการณ์ต่างๆรวมทั้งรายงานการสืบเสาะและความเห็นของเจ้าพนักงานซึ่งกฎหมายกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ที่เกี่ยวกับการนั้นเพื่อประกอบการพิจารณาลงโทษหรือขอปล่อยตัวชั่วคราวด้วย แต่โดยหลักแล้วการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดจะทำได้ เว้นแต่มีข้อยกเว้นตามกฎหมายที่ให้อำนาจในการควบคุมตัวผู้กระทำความผิดไว้ได้

ส่วนการไม่ควบคุมตัวในชั้นลงโทษนั้นก็ขึ้นอยู่กับลักษณะและพฤติการณ์แห่งการกระทำแห่งคดี ที่ศาลได้ตัดสินลงโทษว่าลงโทษแบบใด โดยหลักแล้วหากศาลตัดสินลงโทษจำคุกผู้กระทำความผิดก็ต้องถูกควบคุมตัว ซึ่งโทษทางอาญาส่วนใหญ่มีโทษจำคุกรวมเกือบทั้งสิ้น แต่ก็มีที่ศาลตัดสินลงโทษจำคุกแต่ให้รอลงอาญา หรือรอการกำหนดโทษ ซึ่งก็คือเป็นมาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดไว้

3. การไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดหลังจากมีคำพิพากษาหรือคำสั่งลงโทษ (post-Sentencing Stage)

เมื่อมีการลงโทษผู้กระทำความผิดโดยการลงโทษจำคุกในเรือนจำก็อาจบรรเทาหรือลดโทษจำคุกได้ โดยใช้มาตรการต่างๆเพื่อลดระยะเวลาที่ผู้กระทำความผิดต้องถูกจำคุก เช่น การพักการลงโทษ การอภัยโทษตามกฎหมาย การให้บำเพ็ญประโยชน์เพื่อแลกกับวันต้องโทษ หรือเข้ารับการฟื้นฟูเพื่อที่จะได้รับโอกาสปล่อยตัว เป็นต้น ซึ่งมาตรการเหล่านี้ ควรมีองค์ประกอบที่คอยทำหน้าที่ควบคุมเพื่อให้เกิดความเหมาะสมกับนักโทษแต่ละคน เพื่อที่เขาเหล่านั้นจะได้รับโอกาสที่จะคืนสู่สังคมโดยเร็วและมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

การใช้มาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดสามารถประยุกต์ใช้กับบุคคลทุกคนที่ถูกฟ้องร้อง อยู่ในระหว่างพิจารณาคดีหรือการดำเนินการตามคำพิพากษา เมื่อประยุกต์ใช้แล้วจะต้องกระทำโดยปราศจากการแบ่งแยกในเรื่องของเชื้อชาติ สีผิว เพศ อายุ สัญชาติ คุณสมบัติหรืออื่นๆ การใช้มาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดจะต้องมีความเหมาะสมกับสาเหตุและความรุนแรงของการกระทำความผิดตามบุคลิกภาพและภูมิหลังของผู้กระทำความผิด โดยที่ระบบงานยุติธรรมต้องกำหนดขอบเขตกว้างๆของมาตรการไม่ควบคุมตัว ผู้กระทำความผิด ตั้งแต่ขั้นก่อนฟ้องร้องจนถึงหลังการพิพากษาควรหลีกเลี่ยงกระบวนการที่เป็นทางการหรือการไต่สวนของศาลให้มากที่สุด โดยคำนึงถึงการคุ้มครองทางกฎหมายและหลักนิติธรรม ซึ่งจะเป็นการนำไปสู่การลดจำนวนผู้กระทำความผิดที่ถูกควบคุมตัว²⁵

²⁵ จาก “มาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติสำหรับมาตรการการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิด,” โดย อังคณา บุญสิทธิ, (2541, เมษายน-มิถุนายน). *วารสารกรมคุมประพฤติ*, 5, น. 34, 3

มาตรการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิดหลังจากมีคำพิพากษาหรือคำสั่งลงโทษ (post-Sentencing Stage) มีวิธีการดังต่อไปนี้

(ก) อนุญาตให้ลากลับบ้านได้ในระหว่างต้องโทษ (Furlough and half-way houses)

(ข) การให้ไปทำงานหรือการให้ไปสถานศึกษา (Work or education release)

(ค) การพักการลงโทษซึ่งจะมีรูปแบบต่างๆของการปล่อยจากคุกโดยมีเงื่อนไขทัณฑ์บน (Various forms of parole)

(ง) การลดโทษ (Remission)

(จ) การให้อภัยโทษ (Pardon) อันเป็นการใช้หลักการไม่ควบคุมภายหลังที่ผู้กระทำความผิดรับโทษไปแล้วระยะเวลาหนึ่ง

โดยในที่นี้จะกล่าวถึงเฉพาะ) (ค) การพักการลงโทษซึ่งจะเป็นรูปแบบของการปล่อยจากคุกโดยมีเงื่อนไขทัณฑ์บน (Various forms of parole) ตามมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติ (United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures) โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (electronic monitoring) ซึ่งอยู่ในขอบเขตของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

การพักการลงโทษซึ่งจะมีรูปแบบต่างๆของการปล่อยจากคุกโดยมีเงื่อนไขทัณฑ์บน (Various forms of parole) นั้นคือการพักการลงโทษให้แก่ผู้ต้องโทษที่ยังไม่ถึงกำหนดปล่อยตัวให้ได้รับการปล่อยตัวก่อนกำหนด ตามหลักเกณฑ์ความประพฤติหรือลักษณะของนักโทษเด็ดขาดที่อยู่ในระหว่างรับโทษจำคุก โดยมีการกำหนดเกี่ยวกับทัณฑ์บนหรือต้องถูกคุมประพฤติในระหว่างที่ถูกปล่อยตัวไป โดยจะกำหนดสิ่งทีนักโทษต้องกระทำหรืองดเว้นกระทำการบางอย่าง เช่น ให้มารายงานตัวตามระยะเวลาและสถานที่ที่กำหนด ให้ไปเข้ารับการฟื้นฟูบำบัด ให้ไปทำสาธารณะประโยชน์เป็นต้น หรือห้ามออกนอกพื้นที่ หรือห้ามเข้าพื้นที่ๆกำหนดเช่นบาร์เหล้า หรือสถานที่ที่อาจทำให้เกิดปัญหา โดยจะใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์คอยบอกตำแหน่งของผู้กระทำความผิดว่าไปยังสถานที่ใด เวลาใดในแต่ละวัน โดยเครื่องมือนี้จะส่งสัญญาณเตือนหากเข้าเขตที่ห้ามหรือออกนอกเขตที่กำหนดได้

การควบคุมผู้กระทำความผิดด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษนี้ช่วยให้สามารถป้องกันการหลบหนี สามารถตามตัวผู้กระทำความผิดได้ทันทีหากฝ่าฝืนข้อกำหนดในการคุมประพฤติโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดความแออัดในเรือนจำ เพราะผู้กระทำผิดบางรายกระทำผิดร้ายแรงเกินกว่าจะใช้มาตรการทางเลือกในการลงโทษแทนการลงโทษจำคุกได้ การลงโทษจำคุกจึงเป็นการลงโทษที่เหมาะสม แต่เมื่อลงโทษไประยะเวลาหนึ่งแล้วก็สมควรได้รับโอกาสที่จะกลับตัว ได้ใช้ชีวิตอยู่ในชุมชนได้เป็นปกติเพื่อทำตัวให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมต่อไป

การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับผู้กระทำผิดในระหว่างพักการลงโทษนั้นได้รับความนิยมในหลายๆประเทศทั่วโลก เนื่องจากการลดค่าใช้จ่ายและลดจำนวนเจ้าหน้าที่คุมประพฤติได้ นอกเหนือจากการที่ต้องไปตรวจตามบ้านของผู้กระทำผิดตามกำหนดแล้วก็สามารถสอดส่องผู้กระทำผิดได้จากจอมอนิเตอร์ที่แสดงตำแหน่งของผู้กระทำผิดแต่ละคน โดยเฉพาะหากผู้กระทำผิดไปมาหาสู่กันก็จะสามารถรู้ได้ทันทีโดยไม่ต้องตามจับตามองการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาปรับใช้กับการพักการลงโทษนั้น สามารถปรับใช้ได้หลากหลาย เพราะการคุมประพฤติในระหว่างการพักการลงโทษนั้น ไม่มีอะไรเป็นหลักประกันได้เลยว่าผู้กระทำผิดจะปฏิบัติตามเงื่อนไขเมื่ออยู่ห่างสายตาเจ้าหน้าที่ เครื่องมือจะคอยบอกตำแหน่งตลอดเวลาวันที่ต่อวันที่ทำให้สามารถรู้ถึงกิจวัตรประจำวันของผู้สวมใส่ได้ ซึ่งทำให้ผู้กระทำผิดที่เข้าโปรแกรมนี้ไม่กล้าที่จะประพฤติผิดเงื่อนไขทัณฑ์บนเพราะทำให้อาจต้องกลับไปรับโทษจำคุกอีกได้

ประเทศไทยในฐานะชาติสมาชิกได้มีการนำมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติสำหรับมาตรการไม่ควบคุมตัวมาใช้เป็นรูปธรรม โดยการนำวิธีการคุมประพฤติมาใช้ทั้งในชั้นลงโทษ และในชั้นตอนพักการลงโทษ ซึ่งกระจายอยู่ในความรับผิดชอบของหน่วยงานต่างๆ แต่อย่างไรก็ตามมาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติไม่ได้กล่าวถึงรายละเอียดปลีกย่อยของมาตรการควบคุมผู้กระทำผิด ที่อยู่ในระหว่างทัณฑ์บนจากการพักการลงโทษไว้โดยอาศัยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของมาตรการไม่ควบคุมผู้กระทำผิดไว้ ดังนั้นชาติสมาชิกแต่ละประเทศต้องแสวงหาหลักการและวิธีปฏิบัติให้เป็นที่ยอมรับและมีความเหมาะสมกับสภาพสังคมด้วย²⁶

2.4 หลักการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

การนำระบบเรือนจำมาเป็นมาตรการในการลงโทษผู้กระทำผิดนั้น ได้มีพัฒนาการมากกว่า 2 ศตวรรษ โดยหวังว่าการใช้ระบบเรือนจำจะเป็นมาตรการลงโทษที่มีมนุษยธรรมและให้ประโยชน์แก่สังคมมากกว่าการลงโทษแบบดั้งเดิม แต่เมื่อเวลาผ่านไปความเชื่อมั่นของสังคมต่อระบบเรือนจำเริ่มลดน้อยลง เพราะระบบเรือนจำได้แสดงให้เห็นถึงผลกระทบในทางลบต่อตัวผู้กระทำผิดเองและสังคมส่วนรวม อาทิ ปัญหาผู้ต้องขังล้นเรือนจำ ปัญหาสุขภาพลักษณะและการยอมรับของสังคมที่มีต่อ ผู้กระทำผิด ปัญหาการถ่ายทอดพฤติกรรมอาชญากร ปัญหาข้อจำกัด

²⁶ มาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติสำหรับมาตรการการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำผิด (น. 17). เล่มเดิม.

ด้านทรัพยากรของเรือนจำ และปัญหาการเรียกร้องด้านสิทธิมนุษยชนในเรือนจำ ดังนั้นใน
ระยะหลังจึงเกิดความตื่นตัวในความคิดใหม่ๆ เกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้
เรือนจำ การปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดในชุมชน การลดการใช้โทษจำคุก²⁷ การให้นักโทษสามารถ
ออกจากคุกกลับบ้าน ได้บางครั้ง หรือไปทำหน้าที่ของตนในเวลากลางวัน หรือการใช้การจำคุก
บางส่วนและคุมประพฤติบางส่วน ทั้งนี้โดยมุ่งเน้นที่จะให้ผู้กระทำความผิดออกไปและไม่กลับเข้า
มาสู่กระบวนการยุติธรรม

2.4.1 ประวัติการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

การควบคุมผู้กระทำความผิด โดยใช้ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring)
เป็นมาตรการหนึ่งในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดแทนการใช้เรือนจำ ซึ่งได้ถูกคิดค้นขึ้นในช่วง
ทศวรรษ 1960-1970 โดยเป็นส่วนหนึ่งจากการคิดค้นของ Dr. Ralph Schwitzgebel คณะกรรมการ
ในการทดลองด้านจิตวิทยาของมหาวิทยาลัย Harvard ซึ่งต้องการประดิษฐ์อุปกรณ์ที่มีประโยชน์ต่อสังคม
ซึ่งมีราคาไม่แพงและสามารถใช้เป็นทางเลือกสำหรับผู้กระทำความผิดอันจะมีประโยชน์
ต่อบุคคลต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการยุติธรรมและสังคมทั่วไป แล้วในค.ศ. 1964 Dr. Ralph
Schwitzgebel ได้พัฒนาวิทยุที่ส่งข้อมูลโดยบุคคลสามารถสวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าวได้ โดยม
ีความสามารถในการส่งสัญญาณเป็นระยะทาง 400 เมตร และสามารถกำหนดสถานที่ตั้งของผู้ที่
สวมใส่อุปกรณ์ดังกล่าวได้ แม้ว่าอุปกรณ์ดังกล่าวจะได้รับการจดสิทธิบัตรในปีค.ศ. 1969 แต่
อุปกรณ์ดังกล่าวได้นำมาใช้จริงจังหลังจากนั้นประมาณ 20 ปี หลังจากนั้นได้มีการนำ
เทคโนโลยีอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการควบคุมผู้กระทำความผิดในประเทศสหรัฐอเมริกา
แคนาดา สหราชอาณาจักร และประเทศอื่นๆ ทั่วโลกโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อลดจำนวนผู้ต้องขังใน
เรือนจำ²⁸

ใน ค.ศ. 1977 ผู้พิพากษา Jack Love ชาวอเมริกันในเมือง Albuquerque มลรัฐนิวเม็กซิโก
ได้รับแรงกระตุ้นจากการ์ตูน Spiderman (ไอ้แมงมุม) ในการนำอุปกรณ์ที่สามารถติดตามผู้กระทำ
ความผิดมาใช้ และได้ชักชวนให้ผู้เชี่ยวชาญ (Michael Goss) ของบริษัทในการออกแบบและผลิต
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ใน ค.ศ. 1983 จึงกล่าวได้ว่า ผู้พิพากษา Jack love ได้พิพากษาคดีให้มีการนำ
อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้สำหรับผู้กระทำความผิดเป็นคนแรกในเมือง Albuquerque โดยเป็น

²⁷ จาก “แนวความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ,” โดย นัทธี
จิตสว่าง, *วารสารราชทัณฑ์*, 29, น.13

²⁸ สุนนทิพย์ จิตสว่าง และฐิติยา เพชรมณี, “โครงการติดตามประเมินผลการนำระบบการควบคุมด้วย
ระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำความผิด,” (รายงานผลการวิจัย) คณะรัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2549,
น. 13.

ผู้พิพากษาของศาลที่ได้มีคำสั่งแรกของโลกให้มีการติดเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับผู้กระทำความผิดที่ได้รับการพักการลงโทษเพื่อเฝ้าติดตามพฤติกรรม²⁹

หลังจากนั้นก็มีการนำแนวคิดในการใช้ที่อยู่อาศัยที่เป็นที่ควบคุมผู้กระทำความผิดโดยอาศัยระบบอิเล็กทรอนิกส์ติดตามตัวมาช่วย เพื่อช่วยลดความแออัดของผู้ต้องขังในเรือนจำและทัณฑสถาน รวมทั้งเป็นการให้โอกาส ผู้กระทำความผิดได้ใช้ชีวิตในชุมชนได้อย่างปกติ ซึ่งต่อมาเมือง Palm beach และ Florida ได้พัฒนาการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อเป็นการลดความแออัดขังเหยียดของผู้ต้องขังในเรือนจำ และรู้จักกันในนามของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ ที่ใช้ติดตามอย่างใกล้ชิด “tagging”³⁰

โดยโครงการในการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์มาใช้สำหรับการควบคุมผู้กระทำความผิดได้มีการพัฒนาอย่างรวดเร็ว มีการนำมาใช้เป็นจำนวนมากในสหรัฐอเมริกา ดังจะเห็นได้จากในค.ศ.1988 มีผู้กระทำความผิดจำนวน 2,300 คน ในจำนวน 32 มลรัฐที่ถูกควบคุมตัวด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ต่อมาจากนั้นเป็นเวลา10ปี มีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมผู้กระทำความผิดที่ถูกควบคุมด้วยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จำนวน 95,000คน และต่อมามีการใช้ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์เพิ่มมากถึง 40เท่า นอกจากนี้ในปัจจุบันมีการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ในการควบคุมผู้กระทำความผิดทุกมลรัฐในประเทศ สหรัฐอเมริกาและในแถบยุโรป

2.4.2 ความหมายของการควบคุมผู้กระทำความผิดโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ระหว่างพักการลงโทษ

การควบคุมผู้กระทำความผิดโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ระหว่างพักการลงโทษคือการที่ตั้งข้อกำหนดให้ผู้กระทำความผิดที่ได้รับการพักการลงโทษและอยู่ในระหว่างคุมประพฤติต้องใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เป็นเครื่องติดตามตัวและบอกตำแหน่ง โดยผู้กระทำความผิดสามารถใช้ชีวิตประจำวันได้ตามปกติ เช่น การไปทำงาน หรือไปเรียนหนังสือ แต่อาจถูกจำกัดบริเวณห้ามเข้าหรือออกจากพื้นที่ใดพื้นที่หนึ่ง หรือมีข้อกำหนดให้ต้องไปเข้ากลุ่มบำบัดหรือทำสาธารณะประโยชน์ โดยอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์นี้จะเป็นลักษณะเหมือนกำไลข้อมือหรือข้อเท้าที่ไม่สามารถถอดได้เอง โดยจะทำงานสัมพันธ์กับตัวรับสัญญาณที่แตกต่างกันไป เช่น หากถูกจำกัดบริเวณในลักษณะแคบเช่นที่บ้าน จะมีตัวรับสัญญาณที่คอยบอกบริเวณไว้ หากออกนอกเขตสัญญาณ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์จะส่งสัญญาณไปที่ระบบศูนย์กลาง ซึ่งจะทำให้เจ้าหน้าที่รู้ว่าผู้กระทำความผิดละเมิดข้อตกลง ตัวรับสัญญาณนี้ยังสามารถบอกตำแหน่งได้จากดาวเทียม โดยสามารถบอกตำแหน่งของสถานที่ๆ เดินทางไป และอยู่สถานที่นั้นนานเท่าไรหรืออีกด้วย หรืออาจ

²⁹ แหล่งเดิม.

³⁰ แหล่งเดิม.

กำหนดพื้นที่กับผู้กระทำความผิดไว้ว่าห้ามเข้าพื้นที่ใด หากฝ่าฝืนตัวรับสัญญาณก็จะเตือนที่อุปกรณ์ และเตือนไปที่ระบบเช่นกัน ซึ่งทำให้เป็นเรื่องง่ายต่อการตรวจสอบพฤติกรรม

การควบคุมผู้กระทำความผิดโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เป็นวิธีการในการปฏิบัติ ต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำด้วยการควบคุมหรือจำกัดบริเวณ ผู้กระทำความผิดในคดี ความผิดเล็กน้อยหรือคดีความผิดที่ไม่ร้ายแรงไว้ในสถานที่หนึ่งที่ใดที่มีใช้เรือนจำและสามารถใช้ ชีวิตได้อย่างปกติสุขภายในบริเวณที่ถูกจำกัด โดยมี เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เป็นอุปกรณ์ในการ ควบคุมและตรวจสอบ ผู้กระทำความผิดจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ศาลกำหนด ซึ่งศาลจะใช้ ดุลพินิจพิจารณากำหนดเงื่อนไขตามความเหมาะสมกับผู้กระทำความผิดเป็นรายกรณี หากผู้กระทำ ความผิดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดจะต้องเข้ารับโทษในเรือนจำ³¹

และในกฎกระทรวงซึ่งได้ให้ความหมายของอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไว้ว่า“อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า เครื่องอุปกรณ์รับส่งสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องมือใดๆ ที่ใช้ ติดตามตัวหรือที่ใช้สวมใส่ข้อมือ ข้อเท้า หรืออวัยวะส่วนอื่นใดของผู้ถูกจำกัด รวมทั้งระบบ อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้ถูกจำกัดได้³²

2.4.3 วัตถุประสงค์ของมาตรการการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์³³

วัตถุประสงค์ของมาตรการการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้น มีขึ้นเพื่อ วัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

- (1) เพื่อเหตุผลด้านมนุษยธรรม
- (2) เพื่อเสริมสร้างการจับกุมที่บ้าน;
- (3) เพื่อลดความแออัดขังขี้ดในเรือนจำ
- (4) เพื่อเป็นกรณีพิเศษ แก่นักโทษที่มีความต้องการในการรักษาเป็นพิเศษ (เช่นนักโทษ ที่เป็นเอชไอวี/เอดส์หรือต้องการการดูแลสุขภาพพิเศษ);
- (5) การได้รับให้อนุญาตออกไปทำงานและการต้องไปศึกษา และ
- (6) เพื่อป้องกันเหยื่อ หรือพยาน

³¹ ศึกษาทัศนะของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมต่อการนำวิธีการควบคุมผู้กระทำความผิดโดยใช้ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในประเทศไทย (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารคดี), โดย อรรถพร สุจริตจันทร์, 2533, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

³² หนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 28 ก 22 มีนาคม 2556

³³ United Nations Office on Drugs and Crime Regional Office for Central America and the Caribbean;Criminal Justice and Prison Reform Team “The use of electronic monitoring bracelets as an alternative measure to imprisonment in Panama.” p. 8.

บทที่ 3

การสอดส่องผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษ

ในบทนี้จะทำการศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาการควบคุมผู้ต้องโทษโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายไทยซึ่งบัญญัติอยู่ในมาตรา 89/2(3) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งเป็นการควบคุมนักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษจำคุกอันเป็นการให้ไปจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้นโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ โดยพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2550 ประกาศอย่างเป็นทางการในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124 ตอนที่ 53 ก ลงวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2550 ซึ่งจะมีผลบังคับใช้เมื่อพ้น 30 วัน นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษา คือวันที่ 12 ตุลาคม พ.ศ. 2550 โดยเริ่มจากหลักการและที่มาของมาตรา 89/2 ในส่วนที่เกี่ยวกับการควบคุมผู้ต้องโทษโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ และที่มาของการกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ในการนำมาตราการดังกล่าวมาใช้จนเป็นหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดให้มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน และ กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต พ.ศ. 2556 ประกาศอย่างเป็นทางการในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 130 ตอนที่ 28 ก ลงวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2556

ต่อมาจะศึกษาเกี่ยวกับการพักการลงโทษทั้งตามกฎหมายไทย กฎหมายของมลรัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา และกฎหมายของประเทศฝรั่งเศส และศึกษาถึงการสอดส่องผู้ต้องโทษโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ของต่างประเทศกับกรณีที่ใช้กับผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษ โดยเริ่มจากผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษ ตามด้วยคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับการพักการลงโทษ ขั้นตอนในการพิจารณาพักการลงโทษ และสุดท้ายคือหลักเกณฑ์การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ

3.1 การพักการลงโทษตามกฎหมายไทยภายใต้พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

ในระบบกฎหมายของประเทศไทยนั้น การพักการลงโทษมีปรากฏขึ้นในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ซึ่งกฎหมายในช่วงก่อนที่จะมีการออกพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 กฎหมายเกี่ยวกับการราชทัณฑ์ ได้แก่ พระราชบัญญัติลักษณะเรือนจำรัตนโกสินทร์ศก 120 นั้น ปรากฏว่าเพียงบัญญัติให้เสนาบดีมีอำนาจตั้งข้อบังคับสำหรับลดโทษ

ให้แก่ักโทษที่ประพฤติตนดี หรือนักโทษที่ได้กระทำการที่มีคุณประโยชน์แก่ราชการได้ แต่มิให้เกินกว่าหนึ่งในหก โดยมีได้มีเงื่อนไขเกี่ยวกับความประพฤติของนักโทษผู้ได้รับการลดวันต้องโทษจำคุกนั้น และมีได้เข้าลักษณะของการพักการลงโทษ การลดโทษดังกล่าวจึงมีลักษณะเดียวกับการลดวันต้องโทษจำคุกตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

3.1.1 ผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษ

ในปีพ.ศ. 2553 ได้มีกฎกระทรวงฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2553) ออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ซึ่งประกาศใช้ ในปี พ.ศ. 2553 ได้แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์ในการพิจารณาพักการลงโทษในส่วนที่เกี่ยวกับการพิจารณาอนุญาตพักการลงโทษเสียใหม่ โดยได้ยกเลิกระบบคณะกรรมการภูมิภาคและคณะกรรมการกลางที่ทำหน้าที่ให้ความเห็นชอบในการพักการลงโทษ เพื่อเสนอต่ออธิบดีกรมราชทัณฑ์เสีย แล้วใช้ระบบคณะกรรมการเพียงชุดเดียวทำหน้าที่พิจารณาพักการลงโทษ โดยไม่ต้องให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์ทำหน้าที่อนุมัติ โดยให้ใช้ชื่อว่า “คณะกรรมการพักการลงโทษ” มีองค์ประกอบดังนี้

- (1) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ
- (2) รองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย
- (3) อธิบดีกรมคุมประพฤติ
- (4) อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- (5) อธิบดีกรมราชทัณฑ์
- (6) อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ
- (7) เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- (8) ผู้แทนกรมการปกครอง
- (9) ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- (10) ผู้แทนกรมสุขภาพจิต
- (11) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (12) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม
- (13) และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
- (14) ผู้อำนวยการสำนักทัณฑ์ปฏิบัติเป็นกรรมการและเลขานุการ
- (15) ผู้อำนวยการส่วนพักการลงโทษ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการพักการลงโทษดังกล่าวจะทำหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติการพักการลงโทษให้แก่ักโทษ จากเดิมที่อำนาจในการอนุมัติการพักการลงโทษนั้นเป็นอำนาจของอธิบดีกรมราชทัณฑ์ อำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษตามกฎกระทรวงฉบับนี้จึงดำเนินการโดย

คณะกรรมการซึ่งเป็นคณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งขึ้นโดยตำแหน่ง มิได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลหรือบังคับบัญชาของอธิบดีกรมราชทัณฑ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัดอีกต่อไป ซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการนั้นมีความหลากหลาย โดยมีปลัดกระทรวงและรองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งดูแลภาพรวมของนโยบายการบริหารงานยุติธรรม หน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการป้องกันและปราบปรามอันได้แก่ กรมสอบสวนคดีพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด สำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับกระบวนการยุติธรรมในชั้นคดี อันได้แก่ สำนักงานศาลยุติธรรมและสำนักงาน อัยการสูงสุด หน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลและฟื้นฟูนักโทษ ได้แก่ กรมคุมประพฤติและกรมราชทัณฑ์ และหน่วยงานที่ทำหน้าที่ด้านการสวัสดิการและสิทธิ ได้แก่ กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ และกรมสุขภาพจิต ซึ่งองค์ประกอบที่หลากหลายนี้ จะทำให้คณะกรรมการพักการลงโทษตามองค์ประกอบใหม่นี้มีความเชี่ยวชาญในหลายๆ ด้าน ทำให้การพิจารณาพักการลงโทษนั้นเป็นไปอย่างรอบด้านเพื่อพิจารณาถึงผลดีผลเสียอย่างรอบคอบ

ในการพิจารณาของคณะกรรมการพักการลงโทษดังกล่าว นี้จะมีคณะกรรมการอีกชุดหนึ่งทำหน้าที่คัดเลือกผู้จะได้รับการพักการลงโทษให้แก่คณะกรรมการพักการลงโทษเพื่อพิจารณาประกอบด้วย

- (1) ผู้บัญชาการเรือนจำเป็นประธานกรรมการ
- (2) ผู้แทนกรมคุมประพฤติ
- (3) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและ
- (4)–(5) เจ้าพนักงานเรือนจำอีกสองคนที่ผู้บัญชาการเรือนจำแต่งตั้งเป็นกรรมการ

โดยคณะกรรมการดังกล่าวจะมีลักษณะเดียวกับคณะกรรมการที่หน้าที่เห็นชอบในการพักการลงโทษเพื่อเสนอต่ออธิบดีกรมราชทัณฑ์พิจารณาอนุมัติ คือจะประกอบด้วยผู้บัญชาการเรือนจำเป็นประธาน และเจ้าพนักงานเรือนจำอีกสองคนร่วมเป็นกรรมการ ซึ่งจะเป็นเจ้าหน้าที่ของกรมราชทัณฑ์ทั้งหมด

แต่ในส่วนของการพักการลงโทษในกรณีพิเศษนั้น กฎกระทรวงฉบับนี้ยังคงหลักการของการพักการลงโทษในกรณีพิเศษไว้ แต่ได้เปลี่ยนแปลงตัวผู้ใช้อำนาจดังกล่าว จากอธิบดีกรมราชทัณฑ์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม และการจะได้รับการพักการลงโทษกรณีพิเศษนั้นจะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการพักการลงโทษก่อน

3.1.2 คุณสมบัติของผู้จะได้รับการพักการลงโทษ

การพักการลงโทษตามกฎหมายไทยนั้น แบ่งเป็นการพักการลงโทษกรณีทั่วไป และการพักการลงโทษกรณีพิเศษซึ่งคุณสมบัติของนักโทษที่จะมีสิทธิได้รับการพักการลงโทษกรณีทั่วไป

นั้นจะเป็นไปตามหลักการพักการลงโทษตามที่กฎหมายได้บัญญัติไว้ แต่การพักการลงโทษกรณีพิเศษนั้นจะขึ้นอยู่กับนโยบายของฝ่ายบริการในแต่ละช่วงเวลาว่าเห็นสมควรให้นักโทษลักษณะใด ที่ควรได้รับการพักการลงโทษ

3.1.2.1 การพักการลงโทษกรณีปกติ

การพักการลงโทษตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ของการพักการลงโทษไว้ในหมวด 8 ว่าด้วยเรื่องวินัย ซึ่งการที่นักโทษเด็ดขาดคนใดจะได้รับประโยชน์จากการพักการลงโทษนั้น จะต้องแสดงให้เห็นถึงความประพฤติอันดี มีความอดุสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษาและทำางานเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ โดยมีเงื่อนไขด้านระยะเวลาที่ได้รับโทษมาแล้วคือ ต้องได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของโทษตามหมายศาล หรือในกรณีที่เป็นนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิต จะต้องได้รับโทษมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี และเมื่อได้รับการพักการลงโทษแล้ว นักโทษนั้นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำหรับการพักการลงโทษนั้นเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ไม่เกินกว่ากำหนดโทษที่เหลืออยู่ เมื่อพิจารณาถึงบทบัญญัติว่าด้วยการพักการลงโทษและการที่กำหนดให้นักโทษอาจได้รับประโยชน์อันเป็นการพักการลงโทษนั้น ดังนั้นการพักการลงโทษตามกฎหมายของประเทศไทยจึงมีลักษณะเป็นการให้รางวัลให้แก่ักโทษที่มีความประพฤติดี เพื่อให้เขาได้มีสิทธิในการออกสู่ไปสังคมภายนอกก่อนเวลาที่กำหนดตามคำพิพากษา ในขณะที่เดียวกันก็เป็นการจูงใจสำหรับนักโทษอื่นเพื่อให้มีความประพฤติอันดีเพื่อให้ได้รับการพักการลงโทษเช่นเดียวกัน

นักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพักการลงโทษแล้วจะต้องปฏิบัติตนโดยเคร่งครัดภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ด้วย หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขแล้ว ก็อาจส่งผลให้ถูกจับกลับมาจำคุกต่อไปตามกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ และอาจต้องถูกสั่งเพิกถอนการพักการลงโทษรวมทั้งถูกลงโทษทางวินัยสำหรับการกระทำความผิดดังกล่าว นอกจากนี้จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขสำหรับความประพฤติแล้ว ผู้ต้องขังดังกล่าวต้องไม่กระทำความผิดอื่นขึ้นอีกในระหว่างการพักการลงโทษอีกด้วย²

ในช่วงเวลาใช้ บังคับพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ดังกล่าวยังไม่ปรากฏมีการลดโทษหรือการลดวันต้องโทษให้แก่ักโทษแต่อย่างใด การเปลี่ยนโทษหนักให้เป็นเบาหรือการลดโทษนั้นจึงปรากฏเฉพาะในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ในส่วนที่เกี่ยวกับอภัยโทษ เปลี่ยนโทษหนักให้เป็นเบา และการลดโทษเท่านั้น

¹ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479, มาตรา 32(5).

² พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479, มาตรา 43 แก้ไขเพิ่มเติม โดย พ.ร.บ. ราชทัณฑ์ ฉบับที่ 4 พ.ศ.

โดยมีการกล่าวว่าฝ่ายบริหารไม่มีสิทธิในการปรับเปลี่ยนแก้ไขโทษ ที่อาจถือเป็นการลดโทษที่ฝ่ายตุลาการได้กำหนดไว้แล้ว มิเช่นนั้นจะกลายเป็นความสับสนในการใช้อำนาจและคำพิพากษาในทางอาญาทั้งหลายที่ศาลได้กำหนดก็อาจถูกปรับเปลี่ยนแก้ไข โดยดุลยพินิจของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยซึ่งเป็นฝ่ายบริหารได้ในขณะที่การพักการลงโทษนั้นปรากฏการโต้แย้งเกี่ยวกับฐานะทางกฎหมายน้อยกว่าและถือเป็นรางวัลที่ให้แก่ักโทษสำหรับการมีความประพฤติดีอย่างแท้จริง เพียงแต่ว่าการพักการลงโทษในประเทศอื่นๆ นั้นมักปรากฏรายละเอียดจะอยู่ในกฎหมายลำดับรอง กฎหมายแม่บทตามร่างนี้ทำหน้าที่เพียงกำหนดหลักการของการพักการลงโทษและข้อจำกัดในการพักการลงโทษส่วนรายละเอียดนั้นจะให้รัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดในกฎกระทรวง และในทุกกรณีนั้นการพักการลงโทษควรจะมีการเสนอต่อรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติและรัฐมนตรีก็ควรจะสามารถพิจารณาพักการลงโทษได้เองเมื่อเห็นสมควร³

เพื่อให้มีการดำเนินการตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ในเรื่องพักการลงโทษ จึงได้มีการออกกฎกระทรวงมหาดไทยเพื่อกำหนดรายละเอียดเรื่องต่างๆ ที่พระราชบัญญัติได้ให้อำนาจแก่รัฐมนตรีในการกำหนดรายละเอียดในเรื่องต่างๆเกี่ยวกับการพักการลงโทษด้วย

3.1.2.2 การพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษ

การพักการลงโทษกรณีพิเศษนั้น ขึ้นอยู่กับฝ่ายบริหารว่าเห็นสมควรพักการลงโทษให้นักโทษลักษณะเช่นใดซึ่งจะแตกต่างกันไปแต่ละครั้ง ซึ่งในปี พ.ศ. 2557 ได้มี โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษให้แก่ักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วยร้ายแรง พิการ และอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป⁴ ตามที่กรมราชทัณฑ์ได้ดำเนิน โครงการพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษให้แก่ักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วยร้ายแรง พิการ และอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไป ก็เพื่อให้โอกาสนักโทษเด็ดขาดทั้งสามกลุ่มที่สภาพร่างกายไม่เอื้อต่อการกระทำความผิดซ้ำได้ออกไปใช้ชีวิตในบ้านปลายอยู่กับครอบครัวและได้รับการดูแลรักษาที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงหลักมนุษยธรรมและเมตตาธรรม จึงได้มีคำสั่งให้เรือนจำต่างๆ ดำเนินการคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดที่มีคุณสมบัติดังนี้

1. นักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วยร้ายแรง

1.1 เป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นดีขึ้นไป

1.2 ต้องโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของกำหนดโทษครั้งล่าสุด ในกรณีการ

จำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา ต้องโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี ไม่มีคดีอาชญากรรม และหรือไม่มีโทษกักขัง

³ สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา, บันทึกเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2478

⁴ หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ขธ.0706.3/36383 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2556

1.3 มีผู้อุปการะและยินดีรับอุปการะ

1.4 เจ็บป่วยร้ายแรง หมายถึง ป่วยเป็นโรคร้ายแรง ซึ่งรักษาไม่หายขาดและอาการอยู่ในระยะอันตรายอาจถึงแก่ชีวิต เช่น โรคมะเร็งระยะที่ 3 หรือระยะที่ 4 โรคเอดส์ หรือภูมิคุ้มกันบกพร่องระยะมีโรคแทรกซ้อนทางอาการ ไตวายเรื้อรัง เป็นต้น โดยมีเอกสารรับรองอาการเจ็บป่วยซึ่งแพทย์ของทางราชการได้ตรวจรับรองว่าไม่สามารถจะรักษาให้หายได้

2. นักโทษเด็ดขาดที่พิการ

2.1 เป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นดีขึ้นไป

2.2 ต้องโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของกำหนดโทษครั้งล่าสุด ในกรณีการจำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา ต้องโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 10 ปี ไม่มีคดีอาชญากรรม และหรือไม่มีโทษกักขัง

2.3 มีผู้อุปการะและยินดีรับอุปการะ

2.4 “คนพิการ” หมายความว่า บุคคลซึ่งมีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคม เนื่องจากความบกพร่องทางการเห็น การได้ยิน การเคลื่อนไหว การสื่อสาร จิตใจ อารมณ์ พฤติกรรม สติปัญญา การเรียนรู้ หรือความบกพร่องอื่นใด ประกอบกับมีอุปสรรคในด้านต่างๆ และมีความจำเป็นพิเศษที่จะต้องได้รับความช่วยเหลือด้านหนึ่งด้านใด เพื่อให้สามารถปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวัน หรือเข้าไปมีส่วนร่วมทางสังคมได้อย่างบุคคลทั่วไป โดยมีประเภทความพิการและระดับความผิดปกติดังนี้

(1) ความพิการทางการเห็น ระดับที่ 4 คือมีสายตาน้อยกว่า 1/60 ลงไปถึงเห็นเพียงแสงสว่าง หรือพิการทางสายตา ระดับที่ 5 คือมองไม่เห็นแม้แต่แสงสว่าง

(2) พิกัดทางการเคลื่อนไหว ระดับที่ 4 คือ สูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหว มือ แขน ขา ลำตัว ซึ่งจำเป็นในการประกอบกิจวัตรหลักในชีวิตประจำวันครั้งตัว หรือแขน ขา เพียง 2 ข้าง ระดับที่ 5 คือ สูญเสียความสามารถในการเคลื่อนไหว มือ แขน ลำตัว ซึ่งจำเป็นในการประกอบกิจวัตรหลักในชีวิตประจำวันมากกว่าครั้งตัว หรือแขน ขา มากกว่า 2 ข้าง

(3) ความพิการทางจิตใจหรือพฤติกรรม ระดับที่ 1 คือ ผู้ที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ และรบกวนความสงบของผู้อื่น ระดับ 2 คือ ผู้ที่อยู่ตามลำพังไม่ยุ่งกับใครและช่วยเหลือตัวเองไม่ได้

(4) ความพิการทางสติปัญญา ระดับที่ 4 คือ มีความพิการทางสติปัญญา I.Q. = 35-49 ระดับที่ 5 คือ มีความสามารถทางสติปัญญา I.Q. น้อยกว่า 35

2.5 มีเอกสารรับรองความพิการ ซึ่งแพทย์ของทางราชการได้ตรวจรับรองว่าเป็นคนพิการมีลักษณะอันเห็นได้ชัด

3. นักโทษเด็ดขาดที่มีอายุ 70 ปีขึ้นไป

3.1 เป็นนักโทษเด็ดขาดชั้นดี ที่มีอายุ 70 ปีขึ้นไป โดยมีสำเนาหลักฐานอย่างหนึ่ง
อย่างใดที่ทางราชการออกให้

3.2 ต้องโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของกำหนดโทษครั้งล่าสุด ในกรณีการ
จำคุกตลอดชีวิตที่มีการเปลี่ยนโทษจำคุกตลอดชีวิตเป็นโทษจำคุกมีกำหนดเวลา ต้องโทษมาแล้วไม่
น้อยกว่า 10 ปี ไม่มีคดีอาชั้ด และหรือ ไม่มีโทษกักขัง

3.3 มีผู้อุปการะและยินดีรับอุปการะ

หากกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ ผลการตรวจสอบจากสำนักงานป้องกันและ
ปราบปรามยาเสพติด ไม่เข้าข่ายเป็นผู้กระทำความผิดร้ายสำคัญ

4. หลักเกณฑ์อื่นๆ

4.1 ไม่เป็นนักโทษเด็ดขาดที่อยู่ระหว่างเรือนจำ/ทัณฑสถาน ดำเนินการเสนอขอพัก
การลงโทษ และลดวันต้องโทษจำคุกไปกรมราชทัณฑ์

4.2 ไม่เป็นบุคคลต่างด้าว เว้นแต่มีหนังสือรับรองของสถานทูต/สถานกงสุล องค์กร
หรือหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่เช่นเดียวกับสถานทูตหรือสถานกงสุล

4.3 นักโทษทั้งสามกลุ่มต้องมีภาพถ่าย (ขนาด 5 นิ้ว คูณ 7 นิ้ว) ที่เห็นสภาพร่างกาย
ของนักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วยร้ายแรง พิกัด และอายุตั้งแต่ 70 ปีขึ้นไปอย่างชัดเจน

4.4 สำหรับนักโทษเด็ดขาดรายใดเคยเสนอขอพักการลงโทษกรณีมีเหตุพิเศษแต่
ไม่ได้รับอนุมัติให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน เสนอขอพักการลงโทษใหม่ได้ เมื่อพ้นระยะ 6 เดือนไปแล้ว

3.1.3 ขั้นตอนการพิจารณาพักการลงโทษ

การกำหนดชั้นของนักโทษ

ในระบบราชทัณฑ์ของประเทศไทยได้กำหนดชั้นของนักโทษไว้เพื่อจำแนกนักโทษ
ประเภทดีและประเภทที่ด้อยลงมา เพื่อให้เกิดความสะดวกในการบริหารจัดการ โดยลำดับชั้นของ
นักโทษมีดังนี้⁵

1. ชั้นเยี่ยม
2. ชั้นดีมาก
3. ชั้นดี
4. ชั้นกลาง
5. ชั้นเลว
6. ชั้นเลวมาก

⁵ กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479, ข้อ 44.

นักโทษที่ถูกจับตัวเข้าในเรือนจำหรือทัณฑสถานนั้นจะถูกจัดเข้าอยู่ในชั้นกลาง จนกว่าจะได้มีการเลื่อนชั้นหรือลดชั้นต่อไปในอนาคตตามความประพฤติของเขา แต่หากนักโทษนั้นเคยกระทำความผิดและต้องโทษ มาก่อน และกระทำความผิดอีกภายในเวลา 5 ปี นับแต่พ้นโทษ โดยความผิดครั้งก่อนและความผิดครั้งใหม่นี้ มิใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษแล้ว จะถูกจัดเข้าเป็นนักโทษชั้นเลว⁶ และเมื่อนักโทษถูกจับตัวเข้ามาในเรือนจำแล้ว ผู้บัญชาการเรือนจำก็อาจเลื่อนชั้นหรือลดชั้นแก่นักโทษนั้นทีละชั้นได้⁷ โดยจะมีการเลื่อนชั้นให้แก่นักโทษปีละ 2 ครั้ง คือเมื่อสิ้นเดือนมิถุนายน และเมื่อสิ้นเดือนธันวาคม

การที่นักโทษจะได้รับการเลื่อนชั้นนั้น จะต้องแสดงให้เห็นความประพฤติดีมีความอดุสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษาและทำการทำงานเกิดผลดีหรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ⁸ และการเลื่อนหรือลดชั้นของนักโทษนั้นยังถูกใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมความประพฤติมิให้นักโทษกระทำความผิดวินัย ซึ่งหากนักโทษกระทำความผิดวินัยแล้วอาจถูกลงโทษโดยการงดการเลื่อนชั้นโดยมีกำหนดเวลา หรือลดชั้น⁹

นอกจากนี้ อาจมีการพิจารณาเลื่อนชั้นให้แก่นักโทษก่อนระยะเวลาที่กำหนด และอาจมีการเลื่อนหรือลดชั้นให้ แก่นักโทษเกินกว่าหนึ่งชั้นได้ โดยจะต้องผ่านการอนุมัติของอธิบดีกรมราชทัณฑ์¹⁰

ระดับชั้นและการเลื่อนชั้นหรือลดชั้นของนักโทษดังกล่าวนี้ จะส่งผลต่อประโยชน์ที่นักโทษนั้นจะได้รับ ยิ่งนักโทษนั้นอยู่ในชั้นดีมากกว่าหรือชั้นเยี่ยม ก็มีโอกาสดำเนินการประโยชน์มากกว่านักโทษชั้นอื่นๆ ประโยชน์ที่นักโทษนั้นอาจได้รับจะรวมถึงการพักการลงโทษและการลดวันต้องโทษ โดยนักโทษในชั้นสูงก็จะยังมีโอกาสที่ดีกว่าในการได้รับการพักการลงโทษและการลดวันต้องโทษ ซึ่งจะส่งผลต่อระยะเวลาจำคุกโดยรวมต่อไปด้วย จึงเห็นได้ว่ากฎหมายได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์ในฐานะที่เป็นผู้ดูแลนักโทษอย่างใกล้ชิดและสามารถสอดส่องดูแลความประพฤติของนักโทษภายในเรือนจำนั้นมีอำนาจเต็มที่ในการที่จะประเมินความประพฤติและพิจารณาให้ประโยชน์โดยการเลื่อนและลดชั้นเพื่อประโยชน์ในการบริหารงานเรือนจำให้ได้ประโยชน์สูงสุด

⁶ กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479, ข้อ 45 วรรค 1.

⁷ กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479, ข้อ 82 และข้อ 83.

⁸ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479, มาตรา 32(2).

⁹ พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479, มาตรา 35(3).

¹⁰ กฎกระทรวงมหาดไทยออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ข้อ 81 วรรค 2 และข้อ 82.

3.1.4 เงื่อนไขในการได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ

แม้ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 จะกำหนดให้นักโทษที่จะได้รับการพักการลงโทษนั้นต้องรับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่ น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต แต่ในกฎกระทรวงมหาดไทยได้กำหนดรายละเอียดสำหรับการพักการลงโทษไว้ โดยการจะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษนั้นจะสัมพันธ์กับการจัดลำดับชั้นของนักโทษ โดยนักโทษที่อยู่ในชั้นที่สูงกว่าจะมีสิทธิที่ดีกว่าในการ จะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ ตั้งแต่มีการออกกฎกระทรวงมหาดไทยเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ จนถึงช่วงเวลาก่อน พ.ศ. 2505 นั้นกฎหมายได้กำหนดให้เฉพาะนักโทษชั้นเยี่ยมและนักโทษชั้นดีมากอาจได้รับประโยชน์ในการพิจารณาพักการลงโทษประกอบกับ ประโยชน์ประการอื่นๆ โดยนักโทษชั้นเยี่ยมนั้นอาจได้รับการพักการลงโทษเป็นจำนวน 1 ใน 4 ของกำหนดโทษ คือหากนักโทษชั้นเยี่ยมจะต้องรับโทษจำนวนทั้งหมดที่ศาลพิพากษาลงโทษคือ 8 ปี ระยะเวลาที่เร็วที่สุดที่เขาอาจได้รับการพักการลงโทษคือเมื่อได้รับโทษมาแล้ว 6 ปี ในส่วนของ นักโทษชั้นดีมากนั้น อาจได้รับการพิจารณาพักการลงโทษเป็นจำนวน 1 ใน 5 ของกำหนดโทษ คือ หากนักโทษดังกล่าวต้องคำพิพากษาให้ลงโทษจำคุก 10 ปี ระยะเวลาเร็วที่สุดที่เขาอาจได้รับการ พักการลงโทษคือเมื่อเขาได้รับโทษมาแล้ว 8 ปี สำหรับนักโทษชั้นดี ชั้นกลาง ชั้นเลว และชั้นเลว มากนั้น จะไม่ได้รับประโยชน์ในการพิจารณาพักการลงโทษด้วย¹¹

ภายหลัง พ.ศ. 2505 ได้มีการแก้ไขกฎกระทรวงหลายครั้งและต่อมาในปี พ.ศ. 2553 ได้ มีการออกหลักเกณฑ์ในกฎกระทรวงมหาดไทย ฉบับที่ 14 พ.ศ. 2553 ออกตามความในพระราชบัญญัติ ราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ข้อ 92 กำหนดให้นักโทษชั้นดีมีโอกาสดำเนินการพิจารณาพักการลงโทษได้ ตามลำดับลดหลั่นกันไป คือ

นักโทษชั้นเยี่ยมอาจได้รับการพักการลงโทษไม่เกิน 1 ใน 3 ของกำหนดโทษที่ระบุไว้ใน หมายแจ้งโทษเด็ดขาด

นักโทษชั้นดีมากอาจได้รับการพักการลงโทษไม่เกิน 1 ใน 4 ของกำหนดโทษที่ระบุไว้ใน หมายแจ้งโทษเด็ดขาด และ

นักโทษชั้นดี อาจได้รับการพักการลงโทษไม่เกิน 1 ใน 5 ของกำหนดโทษที่ระบุไว้ใน หมายแจ้งโทษเด็ดขาด

¹¹ อ้างอิงในการพิจารณาพักการลงโทษ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ), โดย พรเลิศ ศักดิ์สงวนมณูญ, 2555, กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

นั่นทำให้ในการพักการลงโทษกรณีปกติจะสามารถพักการลงโทษให้แก่นักโทษชั้นเยี่ยมได้ไม่เกิน 1 ใน 3 ของโทษที่กำหนด เนื่องจากติดข้อจำกัดจากกฎกระทรวง

แต่การพักการลงโทษในกรณีพิเศษนั้น นักโทษที่อยู่ในชั้นดีก็สามารถได้รับการพักการลงโทษมากกว่า 1 ใน 3 ของกำหนดโทษได้¹² แต่อย่างไรก็ตาม แม้ได้รับการพักการลงโทษในกรณีพิเศษ ระยะเวลาที่จะได้รับการพักการลงโทษนั้นก็เกินกว่า 2 ใน 3 ของกำหนดโทษมิได้ เนื่องจากได้ถูกจำกัดไว้โดยโทษจำคุกที่ต้องได้รับมาก่อนการพักการลงโทษตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์นั้นจะต้องรับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ใน 3

สำหรับแนวทางในการพิจารณาพักการลงโทษนั้น รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมก็ให้เห็นชอบหลักเกณฑ์การพิจารณาพักการลงโทษ¹³ เพื่อให้เรือนจำและทัณฑสถานถือปฏิบัติในการพิจารณาพักการลงโทษ และเพื่อเป็นการกำหนดรายละเอียดให้สอดคล้องกับหลักการการพักการลงโทษตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์และข้อกำหนดในกฎกระทรวง โดยหลักเกณฑ์ดังกล่าวได้กำหนดให้ นักโทษที่สมควรจะได้รับการพักการลงโทษนั้นต้องเป็นการต้องโทษจำคุกครั้งแรกที่ไม่ใช่โทษจำคุกสำหรับการกระทำโดยประมาทและไม่ใช่โทษจำคุกที่ได้รับการล้างมลทินในภายหลัง จะต้องมียุทธศาสตร์คุมประพฤติไม่เกินกว่า 5 ปี ซึ่งหมายความว่า ผู้จะได้รับการพักการลงโทษนั้นไม่ว่าจะเป็นการพักการลงโทษในกรณีพิเศษหรือพักการลงโทษในกรณีปกตินั้น โทษที่เหลืออยู่ที่ได้รับการพักการลงโทษจะต้องอยู่ภายใต้การคุมประพฤตินั้นจะต้องไม่น้อยกว่า 1 ปี และไม่เกินกว่า 5 ปี ตัวอย่างเช่น หากนักโทษชั้นเยี่ยมซึ่งต้องโทษตามคำพิพากษาเป็นจำนวน 9 ปี ได้รับโทษมาแล้ว 1 ใน 3 ของโทษดังกล่าว คือ 3 ปี และอยู่ในเกณฑ์การได้รับการพิจารณาพักการลงโทษในกรณีพิเศษซึ่งจะทำให้ เขาสามารถได้รับการพิจารณาพักการลงโทษเกินกว่า 1 ใน 3 ของโทษที่กำหนดหรืออาจได้รับการพักการลงโทษเมื่อได้รับโทษมาแล้วเพียง 3 ปี และอยู่ภายใต้ การคุมประพฤติเป็นเวลา 6 ปี ก็ได้ แต่โดยผลของหลักเกณฑ์ข้อดังกล่าวแล้ว เขาจะได้รับการพักการลงโทษต่อเมื่อได้รับโทษมาแล้ว 4 ปี เพื่อให้เหลือเวลาการคุมประพฤติภายใต้การพักการลงโทษไม่เกิน 5 ปี

หลักเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นนี้ยังได้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด อันสมควรได้รับการพักการลงโทษและความผิดที่ไม่สมควรได้รับการพักการลงโทษ ในส่วนของความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดที่สมควรได้รับการพักการลงโทษนั้น จะกำหนดโดยจำกัดปริมาณหรือน้ำหนักของยาเสพติดขณะจับกุมสำหรับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ หากมีน้ำหนักหรือ

¹² กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479, ข้อ 92 วรรค 2.

¹³ หนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนมาก ที่ ขธ. 0706/1850 ลงวันที่ 2 กันยายน 2553

ปริมาณไม่เกินจำนวนตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์นั้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นผู้สมควรได้รับการพักการลงโทษ เช่น

แอมเฟตามีนน้อยกว่าหรือเท่ากับ 50 เม็ด ให้ได้รับการพักการลงโทษตามเกณฑ์การพักการลงโทษ

แอมเฟตามีนมากกว่า 50–100 เม็ด ได้รับการพักการลงโทษเป็นอัตราส่วน 9 ใน 10 ของเกณฑ์การพักการลงโทษ

แอมเฟตามีนมากกว่า 100–150 เม็ด ได้รับการพักการลงโทษเป็นอัตราส่วน 8 ใน 10 ของเกณฑ์การพักการลงโทษ

แอมเฟตามีนมากกว่า 150–200 เม็ด ได้รับการพักการลงโทษเป็นอัตราส่วน 7 ใน 10 ของเกณฑ์การพักการลงโทษ เป็นต้น

ส่วนของความผิดที่ไม่สมควรได้รับการพักการลงโทษนั้น หลักเกณฑ์ดังกล่าวได้กำหนดให้ความผิดที่มีลักษณะร้ายแรง อันเป็นการกระทำด้วยความโหดร้ายทารุณ การกระทำความผิดซ้ำซาก เป็นความผิดอันไม่สมควรได้รับการพักการลงโทษ เช่น

1. ความผิดเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ทุกกรณี
2. ความผิดต่อชีวิต ร่างกาย และจิตใจ โดยมักจะเป็นความผิดที่กระทำโดยทารุณ โหดเหี้ยม อุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ และฐานความผิดที่เป็นความผิดร้ายแรง
3. ความผิดต่อเสรีภาพ
4. ความผิดเกี่ยวกับเพศ
5. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
6. ความผิดต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ
7. ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
8. ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เฉพาะผู้กระทำความผิดรายสำคัญที่ได้กระทำความผิดใน

5 ฐานความผิดหลัก คือ ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือครอบครองเพื่อจำหน่าย

ทั้งนี้ การกำหนดลักษณะความผิดร้ายแรงอันไม่สมควรได้รับการพักการลงโทษนั้น หลักเกณฑ์ดังกล่าวได้ กำหนดเป็นตัวอย่างไว้ โดยยกตัวอย่างความผิดในแต่ละหมวดที่ถือเป็นความผิดร้ายแรง เช่น

“3.5 ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน เช่น

กระทำความผิดลักษณะเป็นแก๊งอาชญากรอาชีพ (เช่น แก๊งลักทรัพย์ หรือรับของโจรที่มีการถอดชิ้นส่วนของรถฯ เพื่อนำออกขาย หรือเพื่อนำรถฯ ส่งขายประเทศเพื่อนบ้าน หรือแก๊งมอมยา ฯลฯ)

โจรอาชีวะ(กระทำผิดในลักษณะเดียวกัน ตั้งแต่ 2 คดีขึ้นไป)

ชิงทรัพย์ หรือปล้นทรัพย์ และได้มีการทำร้ายเจ้าทรัพย์จนได้รับบาดเจ็บสาหัสหรือถึงแก่ชีวิต

ลักหรือทำลายพระพุทธรูปหรือสิ่งอันเป็นที่เคารพสักการบูชาของบุคคลทั่วไป ทรัพย์ส่วนกลางของสงฆ์รวมทั้ง โบราณวัตถุโบราณสถาน

เป็นขบวนการก่อโจ่งประชาชน มีผู้เสียหายจำนวนมาก

ลักหรือทำลายทรัพย์ที่ใช้ สำหรับสาธารณประโยชน์ซึ่งก่อให้เกิดการเสียหายต่อส่วนรวม (เช่น สายไฟฟ้า สายโทรศัพท์ ฯลฯ)”

จึงเท่ากับว่า การกำหนดหลักเกณฑ์ดังกล่าวนั้น เป็นการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมในฐานะผู้รับผิดชอบในทางนโยบายของกระทรวงยุติธรรมนั้น ออกหลักเกณฑ์เพื่อกำหนดลักษณะความผิดบางประการที่เห็นว่ามี ความร้ายแรงและความคิดเห็นของสาธารณะคิดว่าความผิดนั้นก่อให้เกิดความเสียหายเป็นจำนวนมาก อันไม่สมควรได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ เท่ากับการกำหนดกรอบในการพิจารณาพักการลงโทษเพื่อให้ผู้ทำหน้าที่พิจารณาพักการลงโทษต้องวินิจฉัยอนุญาตพักการลงโทษให้แก่ นักโทษที่มีได้กระทำความผิดอันมีลักษณะที่กำหนดนโยบายในการพักการลงโทษต่อความผิดบางประการนี้จึงถูกกำหนดไว้ชัดเจน โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม แต่ในขณะเดียวกันการที่หลักเกณฑ์ดังกล่าวได้กำหนดหมวดความผิดโดยได้ยกตัวอย่างความผิดบางประการในหมวดนั้นๆ ไว้ จึงเป็นการที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมยังเปิดช่องให้ผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษได้ใช้ดุลยพินิจภายใต้กรอบที่กำหนดในการพิจารณาว่า ความผิดอื่นใดเป็นความผิดร้ายแรงอันไม่สมควรได้รับการพักการลงโทษ¹⁴

เมื่อเห็นว่านักโทษรายใดสมควรจะได้รับพักการลงโทษแล้ว การพิจารณาต่อไปก็คือเจ้าหน้าที่เรือนจำจะต้องสอบประวัตินักโทษผู้นั้นอย่างละเอียดทั้งในช่วงก่อนต้องโทษ ความประพฤติในระหว่างต้องโทษฐานะความเป็นอยู่ ตลอดจนความประพฤติของผู้ที่จะสมควรรับเป็นผู้อุปการะ ความเห็นชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ที่นักโทษจะออกไปอยู่เมื่อได้รับการพักการลงโทษ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตรวจสอบชีวประวัติ สภาพแวดล้อม ความประพฤติก่อนต้องโทษและประวัติในการกระทำความผิด

พิจารณาถึงพฤติการณ์และมูลเหตุที่ผลักดันให้ผู้นั้นกระทำความผิด

ความผิดกำหนดโทษการได้รับการพระราชทานอภัยโทษ ลดโทษ ระยะเวลาที่ต้องจำมาแล้วในเรือนจำเหลือโทษจำต่อไปอีกนานเท่าใด

¹⁴ อำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ (น. 59). เล่มเดิม.

พฤติกรรมระหว่างต้องโทษ ผลการฝึกอบรม ผลงาน ตลอดจนความดีความชอบในระหว่างต้องโทษอยู่ในเรือนจำ

ความหนักเบาความร้ายแรงแห่งการกระทำผิดโดยอาศัยหลักฐานจากสำเนาคำพิพากษา หรือสำนวนคดีหรือเคยกระทำผิดซ้ำอย่างใดหรือไม่

ความเห็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องที่ ตำรวจท้องที่ ตรวจสอบถึงความรู้สึกรักของฝ่ายผู้เสียหายประชาชนในท้องถิ่นที่จะพึงมีต่อนักโทษซึ่งจะได้รับการพักการลงโทษออกไป

พิจารณาถึงความประพฤติ อุปนิสัยใจคอ ฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อมของผู้อุปการะว่าเหมาะสมเพียงใดหรือไม่

พิจารณาถึงอาชีพที่ผู้ได้รับการพักการลงโทษจะออกไปทำมาหากินเลี้ยงตนเองและครอบครัวว่าเหมาะสมเพียงใดหรือไม่

ตรวจสอบการเลื่อนขั้นของนักโทษที่ขอพักการลงโทษและคำสั่งแต่งตั้งกรรมการพิจารณาพักการลงโทษของเรือนจำว่าเป็นไปโดยถูกต้องของกฎหมายระเบียบแบบแผนของการพักการลงโทษหรือไม่

เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว ให้จัดทำรายงานการประชุมเพื่อเป็นหลักฐานว่าเรือนจำได้นำรายชื่อนักโทษเด็ดขาดทุกรายเสนอคณะกรรมการพิจารณาแล้วจากนั้นให้เรือนจำส่งรายชื่อเฉพาะนักโทษเด็ดขาดที่ผ่านการคัดเลือกพร้อมเอกสารประกอบการพิจารณาพักการลงโทษไปกรมราชทัณฑ์เพื่อเสนอคณะกรรมการพักการลงโทษตามข้อ 91 แห่งกฎกระทรวงฉบับที่ 14 พ.ศ. 2553 พิจารณาต่อไป

เมื่อมีการได้รับการพักการลงโทษแล้ว กรมราชทัณฑ์มีนโยบายสั่งการให้เรือนจำหรือทัณฑสถานดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดที่จะได้รับการพักการลงโทษล่วงหน้า 6 เดือนทุกราย โดยดำเนินการอบรมตามรูปแบบวิธีการและแนวทางปฏิบัติงานตามคู่มือการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อย พ.ศ. 2553 ตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ. 0715/2667 ลงวันที่ 17 ธันวาคม 2552 อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ก่อนดำเนินการปล่อยตัวพักการลงโทษทุกรายให้มีการอบรมชี้แจงนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวได้ทราบและเข้าใจเงื่อนไขคุมประพฤติทุกข้ออย่างละเอียดและกำชับให้ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดด้วย¹⁵

3.1.5 เงื่อนไขในระหว่างการพักการลงโทษ

การที่มีเงื่อนไขการพักการลงโทษไว้ก็เพื่อทำการสอดส่องดูแลนักโทษซึ่งได้รับการพักการลงโทษให้ประพฤติปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัดเพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการกระทำผิดซ้ำ

¹⁵ หนังสือกรมราชทัณฑ์ ด่วนมากที่ ยธ.0706.3/780 ลงวันที่ 1 เมษายน 2554

เกิดขึ้นอีกและเป็นโอกาสที่จะให้เจ้าพนักงานได้รับทราบถึงพฤติการณ์ของผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษอยู่ตลอดระยะเวลาตามเงื่อนไขที่จะได้รับการพักการลงโทษนั้น ซึ่งผู้ที่จะคอยดูแลคือพนักงานคุมประพฤติของกรมคุมประพฤติกระทรวงยุติธรรม โดยเงื่อนไขต่างๆ ตามที่กฎหมายได้กำหนดไว้มีดังนี้

เงื่อนไขตามกฎหมายกระทรวง¹⁶ ข้อ 93 ได้กำหนดเงื่อนไขในระหว่างพักการลงโทษไว้ดังต่อไปนี้

- (1) ห้ามกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างตามที่กำหนดในข้อ 94
- (2) ให้กระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง หรือหลายอย่างตามที่กำหนดในข้อ 94
- (3) ห้ามกระทำการและให้กระทำการตาม (1) และ (2)

ข้อ 94 เงื่อนไขที่เป็นข้อห้ามกระทำการนั้น มีดังต่อไปนี้

- (1) ห้ามเข้าไปในเขตท้องที่ สถานที่ หรือตามเวลาที่อธิบดีกรมราชทัณฑ์กำหนด
- (2) ห้ามคบค้าสมาคมกับบุคคลที่อาจนำไปสู่การกระทำผิดอีก
- (3) ห้ามเกี่ยวข้องกับสารระเหย วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตหรือประสาท หรือยาเสพติดให้โทษทุกประเภท รวมทั้งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดทุกชนิด
- (4) ห้ามประพฤติคนในทางเสื่อมเสีย เช่น เสพสุรา หรือเล่นการพนันที่อาจนำไปสู่การกระทำผิดกฎหมายขึ้นอีก

ข้อ 95 เงื่อนไขให้กระทำการนั้น มีดังต่อไปนี้

- (1) ให้ไปรายงานตนต่อพนักงานคุมประพฤติเดือนละหนึ่งครั้งจนกว่าจะครบกำหนดโทษ หรือตามหลักเกณฑ์และวิธีที่อธิบดีกรมคุมประพฤติกำหนด
- (2) ให้พักอาศัยอยู่กับผู้อุปการะตามสถานที่ที่แจ้งไว้ หากจะย้ายที่อยู่หรือเปลี่ยนผู้อุปการะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานคุมประพฤติก่อน เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ให้แจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบภายในกำหนดระยะเวลารายงานตัวครั้งต่อไป
- (3) ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำและคำตักเตือนของพนักงานคุมประพฤติ และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูตามหลักเกณฑ์และวิธีที่อธิบดีกรมคุมประพฤติกำหนด
- (4) ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับ หากฝ่าฝืนและถูกลงโทษโดยเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ระเบียบและ ข้อบังคับนั้นไม่ว่าโทษสถานใด ผู้นั้นหรือผู้อุปการะต้องแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบทุกครั้ง

¹⁶ กฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2550) ออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479.

(5) ให้ประกอบอาชีพโดยสุจริต หากเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือย้ายงานใหม่ต้องแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบทุกครั้ง เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ให้แจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบภายในกำหนดระยะเวลารายงานตัวครั้งต่อไป

แต่เงื่อนไขในการที่ผู้ได้รับการพักการลงโทษในการที่จะต้องปฏิบัติตามนั้น ยังปรากฏอยู่ในหนังสือกรมราชทัณฑ์ด่วนมาก ที่ ยธ. 0706/1486 ลงวันที่ 14 กรกฎาคม 2553 ตามหนังสือสำคัญพักการลงโทษที่จะต้องออกให้แก่นักโทษ¹⁷ และจะต้องระบุเงื่อนไขในการคุมประพฤติที่นักโทษดังกล่าวถูกกำหนดให้ต้องปฏิบัติตาม¹⁸ มีดังนี้

- 1) ให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติตามที่กำหนดจะพ้นโทษ
- 2) ให้พักอาศัยอยู่กับผู้อุปการะตามที่ได้กำหนด
- 3) ให้ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบและ ข้อบังคับ หากฝ่าฝืนและถูกลงโทษโดยเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจตามกฎหมาย ระเบียบและ ข้อบังคับนั้นไม่ว่าโทษสถานใด ผู้นั้นหรือผู้อุปการะต้องแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบทุกครั้ง
- 4) ให้ประกอบอาชีพโดยสุจริตหากเปลี่ยนสถานที่ทำงานหรือย้ายงานใหม่ต้องแจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบทุกครั้ง เว้นแต่มีเหตุจำเป็น ให้แจ้งให้พนักงานคุมประพฤติทราบภายในกำหนดระยะเวลารายงานตัวครั้งต่อไป
- 5) ให้ปฏิบัติตามคำแนะนำและคำตักเตือนของพนักงานคุมประพฤติ และเข้าร่วมกิจกรรมเพื่อการแก้ไขฟื้นฟูตามหลักเกณฑ์และวิธีที่อธิบดีกรมคุมประพฤติกำหนด
- 6) ห้ามออกนอกเขตท้องที่จังหวัด เว้นแต่จะมีกิจธุระสำคัญเป็นครั้งคราวให้ขออนุญาตต่อพนักงานคุมประพฤติ หากจะย้ายที่อยู่หรือเปลี่ยนแปลงผู้อุปการะ จะต้องยื่นคำร้องต่อพนักงานคุมประพฤติในท้องที่เดิมให้อนุมัติก่อน
- 7) ห้ามประพฤตินในทางเสื่อมเสีย เช่น เล่นการพนัน หรือเสพสุรา คบคนอันธพาล หรือบุคคลที่อาจนำไปสู่การกระทำผิดกฎหมายอื่นอีก เป็นต้น
- 8) ห้ามเกี่ยวข้องกับสารระเหย วัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตประสาท หรือยาเสพติดให้โทษทุกประเภท รวมทั้งอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน หรือวัตถุระเบิดทุกชนิด
- 9) ห้ามเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขัง ผู้ต้องกักขังหรือผู้ต้องกักกันอื่นที่ไม่ใช่ญาติซึ่งถูกคุมขังอยู่ในเรือนจำ ทัณฑสถาน สถานกักขังหรือสถานกักกัน

¹⁷ ข้อ 97 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2550) ออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479

¹⁸ ข้อ 98 แก้ไขเพิ่มเติมโดยกฎกระทรวง ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2550) ออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479

- 10) เงื่อนไขพิเศษ...(ถ้ามี)
- 11) ต้องแสดงหนังสือสำคัญเมื่อมีการเรียกตรวจ

3.2 การควบคุมนักโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายไทย

การควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายไทยนั้น ได้มีบัญญัติอยู่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2(3) ซึ่งเป็นการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ที่ให้อำนาจศาลสามารถจำคุกผู้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ให้สามารถออกมาใช้ชีวิตนอกเรือนจำ โดยจะถูกจำกัดบริเวณตามที่ศาลเห็นสมควรและต้องถูกสวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

3.2.1 แนวคิดและที่มาของการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

เหตุผลจำเป็นที่ต้องตราพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89 ตามบันทึกหลักการและเหตุผล ประกอบร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เนื่องจากโดยสภาพปัจจุบันเรือนจำมีสภาพที่แออัด ไม่ได้สัดส่วนกับจำนวนของผู้ซึ่งต้องขังหรือต้องจำคุก และไม่เหมาะสมกับสภาพของผู้ซึ่งต้องขังหรือต้องจำคุกบางลักษณะ ประกอบกับเทคโนโลยีในการควบคุมตัวมีความก้าวหน้าเป็นอันมาก ดังนั้นเพื่อให้ผู้ซึ่งต้องขังหรือผู้ซึ่งต้องจำคุกได้รับการปฏิบัติที่เหมาะสม สมควรปรับปรุงวิธีการขังและจำคุกโดยกำหนดวิธีการหรือสถานที่ในการขังหรือจำคุกให้เหมาะสมกับสภาพของผู้ซึ่งต้องขังหรือต้องจำคุกในแต่ละลักษณะ

แนวคิดของร่างกฎหมายมาจากเหตุผลที่ว่าเรือนจำแออัดไม่เหมาะกับการแก้ไขฟื้นฟู ผู้กระทำความผิดจึงเกิดความจำเป็นที่ต้องการให้มีสถานที่กักขังพิเศษสถานที่อื่นนอกจากเรือนจำ เหตุผลเพื่อต้องการลดความแออัดของเรือนจำ แต่ก็ไม่ใช่เหตุผลหลักที่กระทรวงยุติมุ่งแต่เพียงจะระบายนักโทษออกจากเรือนจำเท่านั้น แต่มาตรการตามมาตรา 89/1 และมาตรา 89/2 เป็นแนวคิดการปฏิบัติต่อ ผู้กระทำความผิด โดยไม่ใช่เรือนจำ ซึ่งเป็นมาตรการลงโทษระดับกลางที่จะให้ศาลมีทางเลือกในการในการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดมากขึ้น โดยปัจจุบันศาลมีเพียงสองทางเลือก คือไม่ลงโทษจำคุกก็ส่งตัวไปคุมประพฤติ หรือกรณีโทษจำคุกเล็กน้อย ศาลก็เพียงแต่พิพากษาการลงโทษ ซึ่งบางกรณีผู้กระทำความผิดไม่มีความหลากหลาย ซึ่งมาตรการลงโทษระดับกลางตามมาตรา 89/1 และมาตรา 89/2 เป็นการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช่เรือนจำที่เป็นทางเลือกให้ศาลลงโทษโดยใช้ดุลพินิจของศาลในการกำหนดวิธีการหรือสถานที่ในการขังหรือจำคุกให้เหมาะสมกับสภาพของผู้ที่ถูกคุมขังหรือจำคุกในแต่ละลักษณะ และยังเป็นเปิดโอกาสให้

ผู้กระทำความผิดปรับตัวกลับคืนสู่สังคมได้ดีขึ้น มีโอกาสได้ทำงานหรือฝึกอบรมมากขึ้น โดยมาตรา 89/2(3) นั้นเป็นการควบคุมตัวโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ซึ่งสามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้นได้¹⁹

นอกจากนี้ หลักการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดต้องพิจารณาถึงลักษณะของความผิดหรือลักษณะภูมิหลังของผู้กระทำความผิด ถ้าเป็นผู้ร้ายสำคัญ หรือเป็นผู้ร้ายที่เป็นอันตรายต่อสังคม จะถูกควบคุมในสถานที่ที่เป็นเรือนจำที่มีความมั่นคงแข็งแรง ปลอดภัยและมีกฎระเบียบที่เข้มงวด เพื่อไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่สังคมได้ แต่ถ้าหากกรณีผู้กระทำความผิดบางครั้งโดยพลั้งพลาด ไม่มีสันดานเป็นผู้ร้ายก็ควรได้รับการลดหย่อนผ่อนโทษ นอกจากนั้นแล้วสำหรับบุคคลที่มีจิตใจดี แต่อาจพลั้งพลาดไปก็อาจมีวิธีผ่อนปรนในลักษณะของการควบคุมลงมาอีก ในส่วนของคนบางประเภทเช่น นักศึกษากระทำความผิด เขาควรได้รับโอกาสในการที่จะกลับเข้าสู่สังคมได้ง่ายขึ้น เพราะถ้าหากเขาได้เข้าไปสู่เรือนจำคลุกคลีกับนักโทษร้ายแรงจะทำให้เกิดผลเสียมากกว่าผลดี ซึ่งทางเลือกหนึ่งคือให้เขาได้มีโอกาสที่จะอยู่ในสังคมต่อไป และยังคงทำงานหรือเรียนหนังสือได้ โดยถูกควบคุมตัวที่เข้มงวดมากขึ้น นั่นก็คือมาตรการที่อยู่กึ่งกลางระหว่างคุมประพฤติกับเรือนจำ ซึ่งเป็นวิธีการต่างๆที่กฎหมายกำหนดไว้ในมาตรา 89/2²⁰

กล่าวโดยสรุป ในการแก้ไขกฎหมายฉบับนี้นั้นเกิดจากการที่มีปัญหาเรื่องสภาพเรือนจำแออัด และเพื่อเพิ่มมาตรการให้เป็นทางเลือกของศาลในการลงโทษ จึงได้มีการเสนอวิธีการแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่กำหนดไว้ในมาตรา และมาตรา 89/2 สรุปได้ 3 วิธีการ คือ

- 1) จำคุกไว้ในสถานที่อื่นนอกจากเรือนจำ
- 2) การกำหนดให้มีการจำคุกเฉพาะวันที่กำหนด และ
- 3) การจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้นได้

นอกจากนี้ยังมีเจตนารมณ์ใช้มาตรการดังกล่าวมาใช้แทนโทษจำคุกด้วย

3.2.2 กฎหมายการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

¹⁹ รายงานการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 1, วันอังคารที่ 13 กุมภาพันธ์ 2550 ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 301 ชั้น 3 อาคารรัฐสภา 2 กรุงเทพมหานคร.

²⁰ รายงานการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ 2, วันจันทร์ที่ 19 กุมภาพันธ์ 2550 ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 311 ชั้น 3 อาคารรัฐสภา 2 กรุงเทพมหานคร.

พระราชบัญญัติ แก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ 25) พ.ศ. 2550 ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 124 ตอนที่ 53 ก ลงวันที่ 12 กันยายน พ.ศ. 2550

“มาตรา 89/1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา บัญญัติว่า ในกรณีที่มีเหตุจำเป็นระหว่างสอบสวนหรือพิจารณา เมื่อพนักงานสอบสวน พนักงานอัยการ ผู้บัญชาการเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายขังร้องขอ หรือเมื่อศาลเห็นสมควร ศาลจะมีคำสั่งให้ขังผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ในสถานที่อื่นตามที่บุคคลดังกล่าว ร้องขอหรือตามที่ศาลเห็นสมควรนอกจากเรือนจำก็ได้ โดยให้อยู่ในความควบคุมของผู้ร้องขอ หรือเจ้าพนักงานตามที่ศาลกำหนด ในการนี้ศาลจะกำหนดระยะเวลาตามที่ศาลเห็นสมควรก็ได้”

ซึ่งเป็นกรณีที่ให้อำนาจศาลใช้ดุลพินิจเลือกให้ขังผู้ต้องหาหรือจำเลยไว้ ณ สถานที่อื่นที่มีใช้ห้องขังหรือเรือนจำในระหว่างสอบสวนหรือในระหว่างพิจารณาได้ โดยในการพิจารณาเพื่อมีคำสั่งดังกล่าว ศาลจะดำเนินการไต่สวนหรือให้ผู้เสียหายหรือเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องตามหมายขังคัดค้านก่อนมีคำสั่งก็ได้

และในมาตรา 98/1 วรรค 3 ได้กล่าวว่า สถานที่อื่นตามวรรคหนึ่งต้องมีใช้สถานีดำรวจหรือสถานที่ควบคุมผู้ต้องหาของพนักงานสอบสวน โดยมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวงซึ่งต้องกำหนดวิธีการควบคุมและมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นด้วย

และวรรคท้ายได้กำหนดเกี่ยวกับการฝ่าฝืนคำสั่ง หากภายหลังผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ปฏิบัติตามวิธีการหรือมาตรการตามวรรคสามหรือพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือให้ดำเนินการตามหมายขังได้

ส่วนมาตรา 89/2 เป็นกรณีที่ให้เมื่อพนักงานอัยการ ผู้บัญชาการเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายจำคุกมีอำนาจร้องขอ หรือเมื่อศาลเห็นสมควร ศาลจะมีคำสั่งให้จำคุกผู้ซึ่งต้องจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดที่ได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามที่ระบุไว้ในหมายศาลที่ออกตามคำพิพากษานั้น หรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีต้องโทษจำคุกเกินสามสิบปีขึ้นไปหรือจำคุกตลอดชีวิต ซึ่งเป็นการจำคุกโดยสถานที่อื่นที่มีเรือนจำต่อจากการจำคุกที่เรือนจำ หรือเป็นการใช้วิธีอื่นใด ซึ่งมี 3 ประการ ดังต่อไปนี้ก็ได้

(1) ให้จำคุกไว้ในสถานที่อื่นตามที่บุคคลดังกล่าวร้องขอหรือตามที่ศาลเห็นสมควร นอกจากเรือนจำหรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมายจำคุก

(2) ให้จำคุกไว้ในเรือนจำหรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมายจำคุกหรือสถานที่อื่นตาม

(1) เฉพาะวันที่กำหนดตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนด

(3) ให้จำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้นได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

โดยในการในการพิจารณาของศาลดังกล่าว ให้ศาลคำนึงถึงฐานความผิด ความประพฤติ สวัสดิภาพของผู้ซึ่งต้องจำคุก ตลอดจนสวัสดิภาพและความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคมด้วย ทั้งนี้ให้ศาลดำเนินการไต่สวนหรือสอบถามผู้เสียหาย เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องตามหมายจำคุก พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในท้องที่นั้น หรือผู้ซึ่งศาลเห็นว่ามีส่วนเกี่ยวข้อง

3.2.3 กฎกระทรวง

เมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2556 ได้มีประกาศกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต พ.ศ. 2556 ประกาศอย่างเป็นทางการในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 130 ตอนที่ 28 ก ซึ่งใช้ประกอบกับ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2(3) โดยได้ให้ความหมายของคำจำกัดความ ดังนี้

“ผู้ถูกจำกัด” หมายความว่า ผู้ซึ่งศาลมีคำสั่งให้จำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้น

“การจำกัดการเดินทางและอาณาเขต” ให้หมายความรวมถึง คำสั่งศาลให้จำคุกโดยวิธีการห้ามออกนอกเคหสถานหรือสถานที่อื่นใดในช่วงเวลาที่กำหนดโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

“อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า เครื่องอุปกรณ์รับส่งสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์ หรือเครื่องมือใดๆ ที่ใช้ติดตามตัว หรือที่ใช้สวมใส่ข้อมือ ข้อเท้า หรืออวัยวะส่วนอื่นใดของผู้ถูกจำกัด รวมทั้งระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้ถูกจำกัดได้

ข้อ 2 โดยในการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการจำกัดการเดินทางและอาณาเขตแก่ผู้ซึ่งต้องจำคุกผู้ใดนั้น ให้เจ้าพนักงานคำนึงถึงเหตุจำเป็นซึ่งรวมถึงเหตุ ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ซึ่งต้องจำคุกจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำคุก
- (2) ผู้ซึ่งต้องจำคุกจำเป็นต้องเลี้ยงดูบิดา มารดา สามี ภริยา หรือบุตร ซึ่งพึ่งตนเองมิได้

และขาดผู้อุปการะ

- (3) ผู้ซึ่งต้องจำคุกเจ็บป่วยและต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง
- (4) ผู้ซึ่งต้องจำคุกมีเหตุควรได้รับการดูแลการบังคับให้จำคุกด้วยเหตุอื่นๆ

ข้อ 3 ในการยื่นคำร้องตามข้อ 2 ให้เจ้าพนักงานผู้ร้องขอเสนอแนวทางปฏิบัติ เงื่อนไข หรือแผนดำเนินการประกอบการพิจารณาของศาลด้วย

ข้อ 4 แนวทางปฏิบัติ เงื่อนไข หรือแผนดำเนินการตามข้อ 3 เจ้าพนักงานผู้ร้องขออาจเสนอเงื่อนไขห้ามมิให้ออกนอกเคหสถานหรือสถานที่อื่น ใดในช่วงเวลาที่กำหนด ร่วมกับการใช้อุปกรณ์ อิเล็กทรอนิกส์ก็ได้

ข้อ 5 ให้เจ้าพนักงานจัดให้มีพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบผู้ถูกจำกัดตามสมควร เพื่อมิให้บุคคลใดดัดแปลง ทำให้เสียหาย ทำลาย เคลื่อนย้าย หรือถอดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่ว่าด้วยกรณีใดๆ เพื่อมิให้มีการบังคับตามคำสั่งศาลในกรณีที่มีเหตุตามวรรคหนึ่ง หรือเหตุอื่นใดที่ทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชำรุด เสียหายหรือไม่สามารถใช้งานได้ตามคำสั่งศาล ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อเจ้าพนักงานทราบทันที

ข้อ 6 เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามกฎกระทรวงนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ถูกจำกัดฝ่าฝืนเงื่อนไข หรือสอบถามบุคคลที่อยู่ในที่นั้น ๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ อุปนิสัย และความประพฤติของผู้ถูกจำกัด

(2) รายงานข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อันเป็นเหตุควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงการจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้ถูกจำกัด แก่เจ้าพนักงานทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

(3) สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือผู้ถูกจำกัดตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควร ในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

(4) ตรวจสอบการดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ เงื่อนไข และแผนดำเนินการที่ศาลให้ความเห็นชอบตามข้อ 3

ข้อ 7 ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศ เพื่อกำหนด อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้ถูกจำกัด หน่วยงานที่รับผิดชอบ หรือเงื่อนไขอื่นใด เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามกฎกระทรวงนี้

กล่าวโดยสรุปคือ กฎหมายที่เกี่ยวกับการใช้ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในประเทศไทยนั้น เมื่อดูจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2(3) ร่วมกับกฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต พ.ศ. 2556 ก็คือการกำหนดให้ใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กับผู้ต้องหาหรือจำเลย ซึ่งเป็นในชั้นตอนภายหลังศาลมีคำพิพากษา กับผู้กระทำความผิดที่ศาลลงโทษจำคุกและได้จำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามที่ระบุไว้ในหมายศาลที่ออกตามคำพิพากษานั้น หรือน้อยกว่าสิบปี ในกรณีต้องโทษจำคุกเกินสามสิบปีขึ้นไปหรือจำคุกตลอดชีวิต โดยผู้ที่จะมีสิทธิยื่นคำร้องได้นั้นต้องเป็นไปตามกฎกระทรวง กล่าวคือต้องเป็นนักโทษที่หากต้องจำคุกจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำคุก, เป็นผู้ซึ่งต้องจำเป็นต้องเลี้ยงดูบิดา มารดา สามี ภรรยา หรือบุตร ซึ่งพึ่งตนเองมิได้และขาด

ผู้อุปการะ เป็นผู้เจ็บป่วยและต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง หรือเป็นผู้มีเหตุควรได้รับการทุเลาการบังคับให้จำคุกด้วยเหตุอื่นๆ

3.2.4 ขั้นตอนตามกฎหมายในการดำเนินการ

ขั้นตอนในการดำเนินการใช้การจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้นมีดังนี้

3.2.4.1 ประเภทผู้กระทำความผิดที่สามารถจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้น

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "...ศาลจะมีคำสั่งให้จำคุกผู้ซึ่งต้องจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดที่ได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามที่ระบุไว้ในหมายศาลที่ออกตามคำพิพากษานั้น หรือไม่น้อยกว่าสิบปี ในกรณีต้องโทษจำคุกเกินสามสิบปีขึ้นไปหรือจำคุกตลอดชีวิต..."

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้นอาจกล่าวได้ว่าบุคคลผู้ที่จะได้รับการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตได้นั้น ต้องเป็นบุคคลที่มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกดังต่อไปนี้

1) กรณีได้รับโทษจำคุกไม่เกินสามสิบปี ก็คือผู้ซึ่งต้องจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดที่ได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามที่ระบุไว้ในหมายศาลที่ออกตามคำพิพากษานั้น

2) กรณีที่ได้รับโทษตามคำพิพากษาถึงที่สุดให้ลงโทษเกินสามสิบปีหรือโทษจำคุกตลอดชีวิต ผู้ต้องโทษต้องได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษามาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี หากคดียังอยู่ในระหว่างอุทธรณ์หรือฎีกา แม้จะต้องถูกจำคุกตามคำพิพากษาของศาลชั้นต้นมากกว่า 2 ใน 3 ของโทษตามคำพิพากษาก็สามารถใช้มาตรานี้ได้²¹

และผู้ที่มีสิทธิได้รับการพิจารณา จะต้องเป็นไปตามกฎกระทรวง ว่าด้วยการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต พ.ศ.2556 โดยเป็นบุคคลซึ่ง

(1) ผู้ซึ่งต้องจำคุกจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำคุก

(2) ผู้ซึ่งต้องจำคุกจำเป็นต้องเลี้ยงดูบิดา มารดา สามี ภริยา หรือบุตร ซึ่งพึ่งตนเองมิได้

และขาดผู้อุปการะ

²¹ จาก คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 29) (น. 258), โดย สหัฐ สิงหวิริยะ, 2551, กรุงเทพฯ: นิติบรรณการ.

(3) ผู้ซึ่งต้องจำคุกเจ็บป่วยและต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง

(4) ผู้ซึ่งต้องจำคุกมีเหตุควรได้รับการดูแลการบังคับให้จำคุกด้วยเหตุอื่นๆ

3.2.4.2 ผู้มีอำนาจร้องขอตามกฎหมายในการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต

มาตรา 89/2 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “... เมื่อพนักงานอัยการ ผู้บัญชาการเรือนจำหรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายจำคุกร้องขอ...”

จากหลักเกณฑ์ดังกล่าวข้างต้น อาจกล่าวได้ว่า บุคคลผู้มีอำนาจร้องขอให้ให้นำการจำคุกเฉพาะวันที่กำหนดมาใช้ จึงได้แก่

- 1) พนักงานอัยการ
- 2) ผู้บัญชาการเรือนจำ หรือ
- 3) เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายจำคุก
- 4) หากไม่มีผู้ร้องขอ ศาลอาจเห็นสมควรสั่งเองได้

ทั้งนี้ กฎหมายไม่ได้ให้สิทธิแก่ผู้ต้องขังนั้นร้องขอแต่อย่างใด ดังนั้นนักโทษ หรือผู้ต้องขังในเรือนจำย่อมไม่มีสิทธิร้องขอ²²

3.2.4.3 กระบวนการพิจารณาของศาลเกี่ยวกับการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต

มาตรา 89/2 วรรคหนึ่งกำหนดให้ศาลเป็นผู้มีอำนาจสั่งให้ใช้การจำคุกจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตตามอนุมาตราสามได้ โดยได้กำหนดแนวทางการใช้ดุลพินิจของศาลในการสั่งให้ใช้วิธีการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตดังต่อไปนี้

มาตรา 89/2วรรคสองบัญญัติว่า“ในการพิจารณาของศาลตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลคำนึงถึงฐานความผิด ความประพฤติ สวัสดิภาพของผู้ซึ่งต้องจำคุก ตลอดจนสวัสดิภาพและความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคมด้วย ทั้งนี้ ให้ศาลดำเนินการไต่สวนหรือสอบถามผู้เสียหายเจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องตามหมายจำคุก พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในท้องที่นั้น หรือผู้ซึ่งศาลเห็นว่ามีส่วนเกี่ยวข้อง”

ดังนั้น ในการพิจารณาของศาลเกี่ยวกับการนำการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตมาใช้กับผู้กระทำความผิดคนใดนั้นเป็นดุลพินิจของศาล ทั้งนี้ศาลมีข้อที่ต้องพิจารณาตามที่ระบุไว้ อันได้แก่ ฐานความผิด ความประพฤติ สวัสดิภาพของผู้ซึ่งต้องจำคุก ตลอดจน

²² แหล่งเดิม.

จนสวัสดิภาพและความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคมด้วยเมื่อศาลได้พิจารณาแล้ว ศาลมีอำนาจสั่งให้จำคุกในสถานที่อื่นตามที่มีใช้เรือนจำต่อจากการจำคุกที่เรือนจำตาม (3) ให้จำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้นได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง²³

3.2.4.4 ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่ง

มาตรา 89/2 วรรคสาม บัญญัติว่า “คำสั่งของศาลตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลกำหนดให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายนั้น เป็นผู้มีหน้าที่และรับผิดชอบในการดำเนินการตามคำสั่ง...”

ดังนั้น เมื่อศาลมีคำสั่งให้จำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตตาม มาตรา 89/2(3) แล้ว ก็เป็นหน้าที่ของศาลที่จะต้องกำหนดให้เจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายนั้น เป็นผู้มีหน้าที่และความรับผิดชอบควบคุมให้เป็นไปตามคำสั่ง

3.2.4.5 การแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงคำสั่งให้นำการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตมาใช้

มาตรา 89/2 วรรคสาม บัญญัติว่า “...ให้นำความในมาตรา 89/1 วรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา 89/1 วรรคสี่ บัญญัติว่า “เมื่อศาลมีคำสั่งตามวรรคหนึ่งแล้ว หากภายหลังผู้ต้องหาหรือจำเลยไม่ปฏิบัติตามวิธีการหรือมาตรการตามวรรคสามหรือพฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งหรือให้ดำเนินการตามหมายข้างได้”

ดังนั้น เมื่อศาลได้พิจารณาและสั่งให้นำการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตมาใช้แล้วหากภายหลังเกิดกรณี ดังต่อไปนี้ ให้ศาลมีอำนาจเปลี่ยนแปลงคำสั่งที่ให้นำการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตมาใช้ในทางที่ผ่อนคลายหรือเข้มงวดขึ้นได้หรือให้ดำเนินการตามหมายจำคุกได้ เช่นเดียวกับหลักในการบังคับหมายข้างตาม มาตรา 89/1 แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา กล่าวคือ

1) ไม่ปฏิบัติตามวิธีการควบคุมและมาตรการเพื่อป้องกันการหลบหนีหรือความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น หรือ

2) พฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป

²³ หลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 1 (พิมพ์ครั้งที่ 10) (น.210-211), โดย ณรงค์ ใจหาญ, 2552, กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

คำว่า “พฤติการณ์ได้เปลี่ยนแปลงไป” นั้น เป็นกรณีที่ประสงค์จะให้มีความหมายอย่างกว้างกว่าข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับผู้ต้องหาหรือจำเลย โดยต้องการให้มุ่งหมายถึงข้อเท็จจริงต่างๆ อันเป็นสภาพแวดล้อมที่ได้เปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น กรณีมีความไม่เหมาะสมต่างๆ เกิดขึ้นหรือมีความไม่ปลอดภัยเกิดขึ้น ซึ่งเป็นพฤติการณ์อันเป็นส่วนอื่นนอกเหนือจากพฤติกรรมของจำเลยคือ เป็นพฤติกรรมแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป (circumstance fact)²⁴

3.2.4.6 สถานที่ในการควบคุมกรณีจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต

สำหรับการจำคุกซึ่งมีหลักการว่าต้องจำคุกในเรือนจำ แต่ในกฎหมายบางประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ เป็นต้น การจำคุกกระทำในสถานที่อื่นที่มีใช้เรือนจำของทางราชการได้ เช่น เรือนจำเอกชน สถานที่ที่รับผู้ต้องขังเพื่อบำบัดแก้ไขฟื้นฟู หรือที่เคหะสถานของผู้กระทำความผิดเอง เป็นต้น ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวทำให้ผู้ต้องจำคุกไม่จำเป็นต้องอยู่ในเรือนจำเสมอไป²⁵

สำหรับประเทศไทย ในกรณีที่ศาลมีคำพิพากษาให้จำคุกและออกหมายจำคุกแล้ว เจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์จะนำผู้ต้องขังไปอยู่ในเรือนจำ แต่เนื่องจากในปัจจุบันเรือนจำมีความแออัดทำให้เรือนจำไม่เพียงพอต่อจำนวนผู้ต้องขัง จึงได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมใน พ.ศ. 2550 เป็นมาตรการที่ให้ศาลมีอำนาจสั่งจำคุกผู้ต้องโทษจำคุกในสถานที่อื่นที่มีใช้เรือนจำได้ เพื่อลดปริมาณจำนวนผู้ต้องขังในเรือนจำ

ซึ่งมาตรา 89/2วรรคหนึ่ง (3) บัญญัติว่า “ให้จำคุกไว้ในเรือนจำหรือสถานที่ที่กำหนดไว้ในหมายจำคุก หรือ สถานที่อื่นตามกฎหมาย”

กฎหมายว่าด้วยวิธีการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต พ.ศ. 2556 ซึ่งใช้ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2(3) ได้ให้ความหมายของคำจำกัดความของคำว่า “การจำกัดการเดินทางและอาณาเขต” ให้หมายความรวมถึง คำสั่งศาลให้จำคุกโดยวิธีการห้ามออกนอกเคหสถานหรือสถานที่อื่นใดในช่วงเวลาที่กำหนดโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

ดังนั้น สถานที่ที่ใช้ในการควบคุมผู้กระทำความผิดที่ถูกให้จำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้นในช่วงเวลาที่กำหนดโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ จึงได้แก่

²⁴ “รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาครั้งที่ 1317-1/2549.” วันพุธที่ 18 มกราคม 2549 ณ ห้องประชุมเสรมิวินิจัยกุลสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา กรุงเทพมหานคร, น. 11.

²⁵ หลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 1 (น. 205). เล่มเดิม.

- 1) เกษะสถาน
- 2) สถานที่อื่นใดตามที่ศาลได้กำหนด

สรุปแล้ว มาตรา 89/2 นี้เป็นการใช้มาตรการของโทษจำคุก ดังนั้น การบังคับโทษจำคุกตามหมายจำคุกโดยหลักการต้องจำคุกในเรือนจำการที่จะใช้มาตรการอื่นที่แตกต่างไปจากคำพิพากษาให้จำคุก จึงต้องเป็นอำนาจของศาล²⁶

3.3 หลักเกณฑ์พักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อสอดส่องผู้ต้องโทษ ตามกฎหมายมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกา

การสอดส่องผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) เป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ใช้สำหรับการที่นักโทษจะได้รับการพักการลงโทษ โดยเป็นเครื่องมือของเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์และเจ้าหน้าที่คุมประพฤติที่ใช้สำหรับสอดส่องดูแลพฤติกรรมของผู้ที่ถูกสอดส่อง ซึ่งถูกใช้ในกระบวนการยุติธรรมอย่างแพร่หลายในประเทศสหรัฐอเมริกา มีทั้งที่ใช้ระบบการหาตำแหน่งโดยดาวเทียม (Global Positioning System) หรือการสอดส่องผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ (Electronic Monitoring) ที่เป็นระบบอื่น

ในที่นี้จะเน้นศึกษาเฉพาะกรณีเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อสอดส่องนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษตามกฎหมายของมลรัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งรูปแบบของการได้รับการพักการลงโทษโดยไปรับโทษในชุมชน

3.3.1 ผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษ

ตามประมวลกฎหมายอาญาปัจจุบันคณะกรรมการพิจารณาพักการลงโทษประกอบด้วย ประธาน 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาและ สมาชิกชั่วคราว 4 คน โดยสมาชิกมาจากมณฑลละ 1 คน และเพิ่มเติมจากเมืองวิลมิงอีก 1 คน ประธานคณะกรรมการจะได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ว่าการรัฐ โดยต้องได้รับจากเสียงส่วนใหญ่ให้ได้รับเลือกจากสมาชิกรัฐสภา และจะที่ทำหน้าที่ตามความเห็นของผู้ว่าการรัฐ²⁷

3.3.2 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับการพักการลงโทษ

มลรัฐเดลาแวร์นั้น บุคคลที่จะได้รับอนุญาตให้พักการลงโทษนั้นจะต้องเป็นไปตามอนุมาตรา (c) แห่งประมวลกฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์ มาตรา 4347 กล่าวคือเป็นต้องบุคคลที่คณะกรรมการเห็นว่ามีความน่าจะเป็นและเหมาะสม ว่าบุคคลที่ถูกปล่อย

²⁶ แหล่งเดิม.

²⁷ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4341 (a)

ตัวไปออกนั้นจะไม่ก่อความเสียหายต่อชุมชนหรือบุคคลและสถานที่ ที่คณะกรรมการนั้นเห็นว่าการกำกับดูแลการพักการลงโทษอยู่ในผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของสังคมและการช่วยเหลือฟื้นฟูของผู้กระทำผิดให้เป็นพลเมืองที่ปฏิบัติตามกฎหมาย ส่วนการพักการลงโทษต้องอยู่ในผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของสังคม และการพักการลงโทษไม่ได้ถือว่าเป็นรางวัลสำหรับการผ่อนผันและจะไม่ได้รับการพิจารณาถึงการลดลงของโทษหรือภัยโทษ โดยบุคคลนั้นจะได้รับการพักการลงโทษก็ต่อเมื่อคณะกรรมการเชื่อว่าบุคคลนั้นมีความสามารถและเต็มใจที่จะปฏิบัติตามหน้าที่ของพลเมืองที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย โดยคณะกรรมการจะต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ทั้งทางด้าน ทักษะการทำงาน การมุ่งสู่ความก้าวหน้าหรือความสำเร็จของการสอบเทียบวุฒิการศึกษาระดับมัธยมปลาย การรักษาการใช้สารเสพติดและการจัดการความโกรธและแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง เพื่อตัดสินใจว่านักโทษสมควรจะได้รับการพักการลงโทษหรือไม่²⁸

และหากได้กำหนดว่าบุคคลดังกล่าวนั้นมีสิทธิ์ได้รับการพักการลงโทษหรือการปล่อยตัวแบบมีเงื่อนไข ก็จะเป็นผู้มีสิทธิ์ที่จะเป็นผู้ได้รับการแต่งตั้งไปยังโครงการการกักขังที่บ้านสำหรับผู้กระทำผิดที่ไม่รุนแรง ซึ่งบุคคลที่จะมีสิทธิ์ได้รับการพิจารณาให้เข้าร่วมในโครงการการกักขังที่บ้านได้ ถ้าบุคคลดังกล่าวมีคุณสมบัติทั้งหมดตรงตามมาตรา 4347 อนุมาตรา (c) และนอกจากนี้บุคคลนั้นจะต้อง²⁹

- (1) ชำระเงินประจำ ต่อเดือน ต่อค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการบำรุงรักษาโครงการโดยรัฐ;
- (2) ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ตามจำนวนดังกล่าวของชั่วโมงการทำงานบริการสาธารณะตามที่กำกับโดยศาลหรือโดยกรม;
- (3) ทำการชดใช้ความเสียหายให้กับเหยื่อใดๆหรือบรรดาเหยื่อตามจำนวนที่ศาลได้กำหนด ชดใช้ความเสียหายทั้งหมดหรือบางส่วนในรูปแบบตามที่ศาลกำหนด ซึ่งเป็นความจำเป็นสำหรับการมีส่วนร่วม หรือการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในโครงการ

ส่วนคุณสมบัติของผู้ที่เหมาะสมสำหรับการพักการลงโทษนั้นมาตรา 4346 (a) ได้กำหนดให้บุคคลผู้ถูกคุมขังในทัณฑ์สถานใดๆ ที่ดำเนินการโดยกรมราชทัณฑ์นั้น อาจได้รับการปล่อยตัวโดยการพักการลงโทษโดยคณะกรรมการพักการลงโทษ ถ้าบุคคลนั้นได้รับโทษมาแล้ว 1/3 ของระยะเวลาของโทษที่กำหนดโดยศาล ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวนี้อาจลดลงตามคุณความดีและประพฤติกกรรมที่ดีที่ได้กระทำ หรือ 120 วันแล้วแต่ว่าจำนวนใดจะสูงกว่า³⁰

²⁸ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐแคลิฟอร์เนีย, มาตรา 4341 (c)

²⁹ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐแคลิฟอร์เนีย, มาตรา 4347 (j)

³⁰ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐแคลิฟอร์เนีย, มาตรา 4346 (a)

แต่คณะกรรมการพักการลงโทษนั้น หากได้รับคำแนะนำเป็นลายลักษณ์อักษรจากศาลที่ได้พิพากษาลงโทษ หรือจากกรมราชทัณฑ์ ที่อาจลดระยะเวลาขั้นต่ำของคุณสมบัติหากคณะกรรมการเป็นที่พอใจว่าประโยชน์สูงสุดของสาธารณะและสวัสดิภาพของบุคคลนั้นจะได้ประโยชน์โดยการลดลงดังกล่าว การลดลงดังกล่าวในระยะเวลาขั้นต่ำของคุณสมบัติสำหรับการพักการลงโทษจะต้องเป็นไปตามคำสั่งของคณะกรรมการพักการลงโทษ ที่ระบุนวันที่โดยชัดแจ้ง เมื่อบุคคลดังกล่าวจะกลายเป็นบุคคลที่มีสิทธิเข้ารับเลือกสำหรับการพักการลงโทษ แต่การลดลงดังกล่าวของระยะเวลาขั้นต่ำของคุณสมบัติสำหรับการพักการลงโทษนั้นจะไม่มีผลต่อการขีดจำกัดสูงสุดของโทษนั้น คำสั่งของการลดลงโดยคณะกรรมการพักการลงโทษจะต้องพิจารณาแบบเปิด³¹

ซึ่งตามอนุมาตรา (c) ให้ถือว่าบุคคลผู้ถูกตัดสินลงโทษจำคุกตลอดชีวิตนั้น ได้รับการตัดสินให้จำคุกเป็นระยะเวลา 45 ปี³² และคณะกรรมการอาจใช้กฎระเบียบอื่นๆ กรณีที่เห็นว่าเหมาะสมหรือจำเป็นด้วยความเคารพต่อคุณสมบัติของบุคคลสำหรับการพักการลงโทษ, การดำเนินงานของการพิจารณาพักการลงโทษหรือเงื่อนไขที่จะบังคับใช้กับผู้ได้รับการพักการลงโทษ³³

นอกจากการพิจารณาถึงคุณสมบัติปกติของบุคคลผู้สมควรได้รับการพิจารณาลงโทษแล้ว กฎหมายมลรัฐเดลาแวร์ยังให้คณะกรรมการพักการลงโทษไม่ว่าในการประชุมปกติหรือพิเศษก็สามารถพิจารณากรณีที่มีนักโทษที่สภาพร่างกายหรือจิตใจของนักโทษที่ถูกคุมขังมีความต้องการการรักษาที่กรมไม่สามารถจัดหาให้ได้ ซึ่งการได้รับการพักการลงโทษดูเหมือนว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคลดังกล่าว คณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้ปล่อยตัวบุคคลดังกล่าวโดยพักการลงโทษโดยไม่คำนึงถึงเวลาที่ได้รับไปแล้วโดยบุคคลดังกล่าว แต่คณะกรรมการพักการลงโทษจะพักการลงโทษในกรณีเช่นนี้ได้เฉพาะเมื่อมีการจัดเตรียมสำหรับการรักษาของบุคคล และ คณะกรรมการพักการลงโทษอาจจะกำหนดเงื่อนไขใด ๆ ของการพักการลงโทษในกรณีเช่นนี้ รวมทั้งอาจเพิกถอนการพักการลงโทษดังกล่าวโดยปราศจากการพิจารณาที่เวลาใดๆ และด้วยสาเหตุใดก็ได้และสั่งให้บุคคลนั้นกลับไปยังกรมราชทัณฑ์³⁴

3.3.3 ขั้นตอนในการพิจารณาพักการลงโทษ

กฎหมายมลรัฐเดลาแวร์ได้กำหนดผู้มีอำนาจในการพักการลงโทษและวิธีการปฏิบัติไว้ โดยกำหนดว่าผู้กระทำความผิดที่ถูกคุมขังโดยกรมซึ่งมีสิทธิได้รับการพักการลงโทษภายใน 180 วันอาจสมัครเพื่อการพิจารณาพักการลงโทษตามรูปแบบที่ประกาศโดยคณะกรรมการ เมื่อ

³¹ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4346 (b)

³² กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4346 (c)

³³ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4346 (d)

³⁴ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4346 (e)

ได้รับใบสมัครดังกล่าวคณะกรรมการต้องแจ้งหัวหน้าสำนักงานเรือนจำแห่งใบสมัครดังกล่าวและตรวจสอบใบสมัครและการตรวจสอบคำขอและการมีสิทธิได้รับการพักการลงโทษและข้อมูลที่เป็นไปในอนุมาตรา (d) แห่งมาตรานี้ซึ่งต้องจัดเตรียมคณะกรรมการภายใน 30 วันเมื่อได้รับข้อมูลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมการจะต้องตัดสินใจภายใน 30 วันหากการพิจารณาพักการลงโทษจะได้รับการกำหนด แต่ถ้าการพิจารณาถูกปฏิเสธหรือถ้าการพิจารณาได้รับการพิจารณาแต่หากคณะกรรมการการพักการลงโทษปฏิเสธผู้สมัคร กรมจะต้องเขียนจดหมายให้ความเห็นไปยังคณะกรรมการอย่างรวดเร็วที่สุด และหลัง 6 เดือนไปแล้วสำหรับผู้สมัครที่ได้รับการปฏิเสธ สำหรับผู้ที่มีวันที่ปล่อยช่วงเวลา 3 ปีหรือน้อยกว่า และไม่เร็วกว่า 1 ปีสำหรับผู้สมัครที่มีวันที่ปล่อยช่วงเวลา มากกว่า 3 ปี ถึงจะมีคุณสมบัติที่เหมาะสมที่จะสมัครใหม่อีกครั้งสำหรับการพิจารณาพักการลงโทษภายในมาตรานี้³⁵

และภายในหนึ่งเดือนก่อนเวลาของหมายกำหนดการของผู้กระทำผิดที่กำหนดไว้สำหรับการพิจารณาพักการลงโทษ กรมราชทัณฑ์จะต้องเสนอรายงานความคืบหน้ากับการแนะนำการพักการลงโทษให้คณะกรรมการพักการลงโทษ และกรมราชทัณฑ์ต้องเสนอแผนประเมินพักการลงโทษอย่างละเอียดกับคำแนะนำ ในเวลาเดียวกันสำเนารายงานความคืบหน้าและแผนการพักการลงโทษและคำแนะนำจะต้องยังถูกเสนอไปยังตำรวจรัฐเดลาแวร์และองค์กรตำรวจจับกุมประชาชน พร้อมกับวันที่และสถานที่ของการกำหนดการพิจารณาพักการลงโทษ นอกจากนี้ เมื่อใดก็ตามที่เป็นไปได้และเหมาะสม กรมราชทัณฑ์ต้องแจ้งให้คู่กรณีที่ได้รับบาดเจ็บจากการกระทำ ความผิดอาญาหรืออาชญากรรมของผู้กระทำความผิดซึ่งถูกตัดสินลงโทษถึงวันที่และสถานที่ของกำหนดการพิจารณาพักการลงโทษ³⁶

และถ้าบุคคลใดคุณสมบัติสำหรับการพักการลงโทษไม่ผ่านในการยื่นใบสมัครตามที่ระบุไว้ในอนุมาตรา (a) ของมาตรานี้กรมไม่หน้าที่ต่อบุคคลดังกล่าว ถึงการเตรียมการคณะกรรมการกับข้อมูลที่จำเป็นอย่างอื่นตามบทนี้และคณะกรรมการไม่มีหน้าที่ต่อบุคคลนั้น ถึงการพิจารณาคดีดังกล่าวสำหรับการพักการลงโทษ แม้จะมีความล้มเหลวของบุคคลผู้สมัครสำหรับการพักการลงโทษ กรมจะได้รับอนุญาตที่จะจัดหาให้คณะกรรมการกับข้อมูลที่จำเป็นอย่างอื่นตามบทนี้และคณะกรรมการอาจพิจารณาคดีดังกล่าวสำหรับการพักการลงโทษ³⁷ คณะกรรมการไม่มีข้อผูกพันที่จะอนุญาตให้บุคคลมีสิทธิสำหรับการพักการลงโทษ จากการปรากฏตัวต่อคณะกรรมการ และคณะกรรมการอาจปฏิเสธการสมัครพักการลงโทษโดยที่ไม่ต้องสัมภาษณ์

³⁵ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4347 (a)

³⁶ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4347(d)

³⁷ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4347 (b)

ผู้สมัคร แม้กระนั้นก็ดีให้คณะกรรมการอนุญาตพักการลงโทษโดยไม่ต้องมีบุคคลผู้ยื่นใบสมัครครั้งแรกมาปรากฏตัวและได้รับการสัมภาษณ์จากคณะกรรมการก่อน³⁸

โดยผู้ได้รับการพักการลงโทษทั้งหมดจะดำเนินการตามคำสั่งของคณะกรรมการที่ได้ ออกอย่างเหมาะสมโดยการลงมติโดยเสียงข้างมากในปัจจุบันเหล่านั้น จะต้องไม่มีผู้ที่ถูกตัดสินและ ถูกจำคุกในข้อหาฆาตกรรมระดับแรกหรือระดับสอง ข่มขืนระดับแรก ระดับสองหรือสาม ความสัมพันธ์ทางเพศที่ผิดกฎหมายในระดับแรกหรือระดับสอง การลักพาตัวหรือความผิดใด ๆ ที่ เกี่ยวกับการจำหน่าย,พยายามที่จะจำหน่าย หรือการส่งมอบ หรือการครอบครองโดยมีเจตนาเพื่อ จำหน่ายหรือส่งมอบยาเสพติดได้รับการพักการลงโทษ เว้นแต่จะได้คะแนนเสียงอย่างน้อย 4 ใน 5 ของสมาชิกคณะกรรมการที่อนุญาตให้ได้รับการพักการลงโทษ โดยองค์ประชุมจะต้องมีอย่างน้อย 3 คนและการพักการลงโทษจะไม่มีกรออกให้แก่ักโทษที่ถูกตัดสินในการพิจารณาของศาลและ ถูกพิพากษาสำหรับการกระทำหรือความพยายามที่จะทำความผิดในฐานะ "การหลบหนี หลังจากถูกตัดสินว่าทำความผิด" เกี่ยวกับการทำความผิดร้ายแรงระดับ b, c, และ d จนกว่า จะถึงเวลาดังกล่าวในฐานะักโทษที่ได้รับโทษตามจำนวนเวลาที่เท่ากับและเทียบเท่ากับที่กำหนด ไว้ในคำพิพากษาที่กำหนดไว้โดยศาลสำหรับการหลบหนีหรือพยายามที่จะหลบหนีดังกล่าว และการพักการลงโทษจะไม่มีกรออกให้แก่ักโทษที่ถูกตัดสินว่ากระทำผิดและถูกศาลพิพากษา สำหรับความผิดในฐานะ"การสมรู้ร่วมคิดในระดับที่สอง" ที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือโดยตรงและอย่าง กระตือรือร้นหรือสนับสนุนการหลบหนี จนกว่าจะถึงเวลาดังกล่าวเป็นจำนวนเท่ากับของเวลาซึ่ง เทียบเท่ากับที่ได้ถูกกำหนดไว้ภายใต้โทษที่ระบุไว้โดยศาลดังกล่าวสำหรับการสมรู้ร่วมคิดดังกล่าว ที่ได้รับไป³⁹ และให้ถือว่าบุคคลที่อยู่ในระหว่างพักการลงโทษทุกคนจะยังถูกคุมขังอยู่ตามกฎหมาย ของกรมราชทัณฑ์ แต่จะอยู่ภายใต้คำสั่งของคณะกรรมการพักการลงโทษ⁴⁰

3.3.4 การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ

การระบุตัวและการคัดเลือกผู้เข้าร่วมที่จะได้รับการพิจารณาสำหรับโครงการกักขังที่ บ้านสำหรับักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษนั้น ถ้าเป็นผู้กระทำที่ถูกตัดสินให้ถูกกักขังดูแลใน ระดับ 1, 2 หรือ 3 นั้นจะถือว่าเป็นผู้ไม่เหมาะสมสำหรับการจัดไว้ในโปรแกรมกักขังที่บ้านเว้นแต่มี คำสั่งโดยเฉพาะจากผู้พิพากษาที่พิจารณาคดีหรือเป็นผลมาจากการบริหารสถานกักกัน เมื่อถูก มอบหมายไปยังศูนย์ราชทัณฑ์ เพื่อรับโทษระยะสั้นสำหรับความผิดทางอาญาที่ไม่รุนแรงจะได้รับ

³⁸ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4347 (e)

³⁹ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4347 (f)

⁴⁰ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4347 (g)

การถูกระบุตัวโดยเจ้าหน้าที่จัดหมวดหมู่ก่อน หรือจะถูกระบุตัวเมื่อมาถึงที่ศูนย์ราชทัณฑ์ หากบุคคลดังกล่าวไม่ได้ถูกระบุตัวก่อนที่จะมีการเดินทางไปศูนย์ราชทัณฑ์⁴¹ ซึ่งเมื่อนักโทษคนใดได้รับอนุญาตให้พักการลงโทษนั้น นักโทษคนนั้นจะถูกปล่อยออกจากเรือนจำ และไปอยู่ในโปรแกรมการกักขังที่บ้านแทน โดยมาตรา 4393 ได้กำหนดให้การกำกับดูแลของผู้กระทำผิดที่กำหนดให้กักขังที่บ้านและการใช้อุปกรณ์ตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์จะต้องถูกจำกัด ในพื้นที่ภายในขอบเขตทางภูมิศาสตร์ของรัฐ และ กำหนดข้อกำหนดสำหรับการมีส่วนร่วมไว้ว่า บุคคลที่จะมีสิทธิ์สำหรับโปรแกรมการจับกุมบ้านต่อเมื่อ⁴²

(1) การเข้าร่วมจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ

(2) การเข้าร่วมจะจำกัด เฉพาะประเภทของผู้ที่กระทำผิดต่อดังต่อไปนี้:

ก. ตัวบุคคลผู้ถูกพบว่ามีคุณสมบัติฐานในการก่ออาชญากรรมไม่รุนแรงและผู้ที่มิมีลักษณะของความผิดทางอาญาและ/หรือพื้นที่หลังของผู้กระทำผิดที่ไม่ได้ถูกวางไว้ที่การรอลงอาญาปกติ;

ข. ผู้ฝ่าฝืนคุมประพฤติด้วยข้อหาการละเมิดทางเทคนิคหรือความผิดทางอาญาเล็กน้อย;

ค. ผู้ที่ละเมิดการพักการลงโทษด้วยข้อหาการละเมิดทางเทคนิคหรือความผิดทางอาญาเล็กน้อย

ซึ่ง “การกักขังไว้ที่บ้าน” หรือ “โครงการการกักขังไว้ที่บ้าน” หมายถึงรูปแบบของการควบคุมภายใต้การกำกับดูแลอย่างเข้มข้นในชุมชน รวมทั้งการเฝ้าระวังในช่วงวันหยุดที่บริหารงานโดยเจ้าหน้าที่กำกับดูแลอย่างเข้มข้น โครงการการกักขังไว้ที่บ้านจะจำกัดอยู่ที่ผู้กระทำผิดที่ไม่รุนแรงและจะต้องเป็นโครงการเฉพาะซึ่งเสถียรภาพของผู้กระทำผิดจะถูกจำกัดอยู่ภายในสถานที่ที่มีเสถียรภาพ ที่ได้รับการอนุมัติถึงการพำนักของผู้กระทำผิดที่ไม่รุนแรงหรืออยู่ภายในสถานที่ที่มีเสถียรภาพ ได้รับการอนุมัติให้พำนักกับผู้ปกครอง, พี่น้องหรือบุตรของผู้กระทำผิดที่ไม่รุนแรงและเป็นการบังคับโดยเฉพาะที่ได้กำหนดและบังคับใช้⁴³

“บริการสาธารณะ”⁴⁴ หมายถึงงานที่กำหนดให้ผู้กระทำผิดที่เข้าร่วมในโครงการการกักขังที่บ้านและให้หมายความร่วมมือถึงงานที่ผู้กระทำผิดดังกล่าวได้รับคำสั่งให้ดำเนินการที่โดยไม่ต้องจ่ายเงิน เพื่อประโยชน์ของชุมชน แยกต่างหากและนอกเหนือจากการจ่ายเงินใดๆ การ

⁴¹ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4392 (b)

⁴² กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4393.

⁴³ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4391 (3)

⁴⁴ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐเดลาแวร์, มาตรา 4391 (5)

จ้างงานที่ผู้กระทำความผิดดังกล่าวอาจได้รับอนุญาตให้ได้รับ การทำงานบริการสาธารณะทั้งหมด จะต้องดำเนินการสำหรับองค์กรที่ได้รับการสนับสนุนด้านภาษีหรือยกเว้นภาษี ซึ่งได้ทำสัญญาอย่างไม่เป็นทางการกับกรมในการจัดการการทำงานที่ดำเนินการ โดยผู้กระทำความผิดดังกล่าว คำว่า "บริการสาธารณะ" หมายถึงกรณีดังต่อไปนี้

ก. ทำงานในสถานที่ใดๆ หรืออาคารที่เป็นเจ้าของหรือเช่าจากรัฐโดยมณฑลหรือเทศบาลหรือองค์กรไม่แสวงหากำไรหรือหน่วยงานหรือทำงานสำหรับโปรแกรมภายใต้การควบคุมหรือการให้การสนับสนุนขององค์กรการกุศลใดๆ

ข. ทำงานบนถนนหรือทางหลวงที่รัฐ มณฑลหรือเทศบาลเป็นเจ้าของ

ค. งานปรับภูมิทัศน์ การบำรุงรักษาหรือบริการในสวนสาธารณะหรือบริเวณสันตนาการใดๆ ของรัฐ มณฑลหรือเทศบาล;

ง. ทำงานในศูนย์สุขภาพที่ไม่แสวงหากำไรหรือศูนย์การแพทย์หรือสถานที่ใดๆ ของรัฐ มณฑลหรือเทศบาล

ข้อกำหนดที่ต้องปฏิบัติเมื่อได้รับการพักการลงโทษแล้ว⁴⁵

ในการที่จะสามารถอยู่ในโครงการกักขังที่บ้านได้นั้น ผู้กระทำความผิดจะต้องมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับข้อกำหนดที่ได้ถูกกำหนดไว้สำหรับผู้กระทำผิดที่ได้รับการพักการลงโทษแต่ละราย ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ดังต่อไปนี้

(1) ผู้เข้าร่วมแต่ละรายต้องปฏิบัติตามการทำงานบริการชุมชนใดๆ ก็ตามที่ได้รับมอบหมายจากศาลหรือโดยกรม;

(2) ผู้เข้าร่วมแต่ละคนจะยังคงถูกคุมขังในที่อยู่อาศัยที่ได้รับอนุมัติโดยโครงการ ยกเว้นสำหรับการอนุมัติการจ้างงาน การทำงานบริการสาธารณะหรือกิจกรรมพิเศษอื่นๆ ที่ได้รับการอนุมัติโดยโครงการ;

(3) ผู้เข้าร่วมแต่ละคนจะต้องชำระเงินชดใช้ตามระเบียบดังกล่าวเพื่อเหยื่อแต่ละคนหรือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมที่จะถูกกำหนดโดยศาล;

(4) ผู้เข้าร่วมแต่ละคนจะได้รับการอนุมัติ ให้อยู่ในที่พักอาศัยที่มั่นคง

(5) ผู้เข้าร่วมแต่ละคนจะต้องมีการจ้างงานมีเสถียรภาพตามที่กำหนดโดยกรมตามระเบียบและข้อบังคับ

(6) เข้าร่วมแต่ละคนจะต้องคงอยู่ในสถานะที่ดีตามเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในโครงการ;

⁴⁵ กฎหมายอาญาและวิธีพิจารณาความอาญามลรัฐแคลิฟอร์เนีย, มาตรา 4394.

(7) บุคคลที่อยู่ในโครงการการกักขังที่บ้านต้องมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมแนะแนวและข้อกำหนด, รวมถึงโครงการกลุ่มดังกล่าวและการประชุมตามที่กำกับ โดยศาลหรือโดยกรม;

(8) ผู้เข้าร่วมแต่ละคนต้องรายงานต่อเจ้าหน้าที่ที่ถูกระบุให้เป็นผู้สั่งการ โดยศาลหรือโดยกรม

3.4 หลักเกณฑ์พักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อสอดส่องผู้ต้องโทษตามกฎหมายฝรั่งเศส

ระบบการพักการลงโทษของประเทศฝรั่งเศสนั้นจะมีการพิจารณาเป็นรายบุคคลให้กับนักโทษที่แสดงให้เห็นถึงความพยายามในการฟื้นฟูอย่างจริงจังในสังคม โดยจะเป็นการปล่อยตัวก่อนครบกำหนดโทษจำคุกตามที่ศาลได้พิพากษา หรือเป็นการจำคุกภายใต้สภาพที่ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ในช่วงระยะเวลาคุมประพฤติ โดยมีจุดมุ่งหมายที่การฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ถูกตัดสินและป้องกันการกระทำซ้ำ โดยการพักการลงโทษนั้นอาจจะอยู่ภายใต้มาตรการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่อาจกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติอื่นๆ ร่วมด้วย โดยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของฝรั่งเศสได้กำหนดกระบวนการต่างๆ เกี่ยวกับการพักการลงโทษไว้ดังนี้

3.4.1 ผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษ

ในระบบของกฎหมายฝรั่งเศสนั้น หลังจากผู้พิพากษาได้ตัดสินลงโทษผู้กระทำความผิดแล้ว บทบาทของผู้พิพากษายังไม่สิ้นสุดเพียงเท่านั้น ระบบกฎหมายฝรั่งเศสยังได้กำหนดให้มีผู้พิพากษาบังคับโทษ (Juge de l'application des peines) และศาลบังคับโทษ (tribunal de l'application des peines) มาทำหน้าที่พิจารณาปรับโทษที่จะใช้บังคับให้เหมาะสมกับผู้กระทำความผิดแต่ละบุคคลจนกระทั่งผู้กระทำผิดได้รับอิสรภาพ ซึ่งรวมถึงการพิจารณาพักการลงโทษชั่วคราว ลดวันต้องโทษด้วย หรือการพักการลงโทษโดยการสอดส่องโดยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ที่จะกล่าวถึงต่อไป

โดยการดำเนินการโดยผู้พิพากษาปรับใช้โทษและศาลบังคับโทษซึ่งเป็นองค์กรฝ่ายตุลาการ ซึ่งจะเป็นผู้พิพากษาในศาลชั้นต้น ซึ่งทำหน้าที่และรับผิดชอบภายใต้เงื่อนไขตามที่กฎหมายได้ให้ไว้ ในการกำหนดเงื่อนไขหลักของพิจารณาเกี่ยวกับการจำคุกการกำกับและควบคุมเงื่อนไขรวมทั้งโทษควบคุมตัวอื่นๆ โดยกำกับดูแลสภาพของการบังคับโทษ เพื่อให้การบังคับโทษนั้นเหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละคน (individualization)⁴⁶ ซึ่งอำนาจของผู้พิพากษาบังคับโทษนั้น

⁴⁶ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 712-1.

มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษให้แก่ผู้กระทำผิดที่ต้องรับโทษจำคุกไม่เกินกว่าสิบปี หรือพิจารณาพักการลงโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดที่จะต้องรับโทษจำคุกที่เหลืออีกไม่เกินสามปี⁴⁷ ส่วนอำนาจของศาลบังคับโทษนั้น มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดที่ถูกตัดสินจำคุกมากกว่าสิบปี หรือมีโทษจำคุกที่เหลืออยู่เกินกว่าสามปี⁴⁸

หลักการในการบังคับโทษของฝรั่งเศส นั้นมุ่งเน้นไปที่ต้องมีความสอดคล้องกับผลประโยชน์ของสังคมและสิทธิของเหยื่อรวมถึงการปล่อยนักโทษกลับคืนสู่สังคมและป้องกันการกระทำผิดซ้ำ ด้วยเหตุนี้การบังคับโทษในประเทศฝรั่งเศส จะมีช่วงของการปรับปรุงผู้กระทำความผิด ตามบุคลิกภาพ สถานภาพทางครอบครัว และสถานการณ์ทางสังคม ผู้กระทำความผิดแต่ละคนจะได้รับการสู่อิสรภาพทีละเล็กทีละน้อย โดยจะมีการกำกับดูแลโดยตุลาการ⁴⁹ ในการพักการลงโทษในประเทศฝรั่งเศสนั้น วัตถุประสงค์ของการพักการลงโทษตามกฎหมายฝรั่งเศสได้กำหนดเพื่อให้ผู้กระทำความผิดสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมโดยการรับรู้ของชุมชน (reintegrate) และป้องกันการกระทำผิดซ้ำ⁵⁰ เพื่อให้การบังคับโทษเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4.2 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับการพักการลงโทษ

คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับการพักการลงโทษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดเงื่อนไขของนักโทษที่จะได้รับการพักการลงโทษไว้ดังต่อไปนี้

1) โทษที่ต้องรับมาก่อนการพักการลงโทษ⁵¹

การที่นักโทษคนใดจะมีสิทธิได้รับการพิจารณาพักการลงโทษนั้น ต้องปรากฏว่าผู้นั้นต้องรับโทษมาแล้วเท่ากับโทษที่เหลืออยู่ คือต้องรับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ส่วนกรณีของผู้ที่กระทำความผิดซ้ำนั้นต้องรับโทษมาแล้ว 2 ใน 3 จึงจะมีสิทธิได้รับการพิจารณา⁵²

(การจะได้รับการพักการลงโทษนั้นก่อนที่จะมีสิทธิได้รับการพักการลงโทษ ผู้ถูกลงโทษจะมีช่วงเวลาที่ต้องรับโทษมาก่อนระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งเป็นโทษบังคับเด็ดขาดในระยะนั้น “เรียกว่าระยะเวลาปลอดภัย”⁵³ (La period de sûreté) ซึ่งผู้กระทำความผิดจะไม่ได้รับสิทธิจากมาตรการผ่อนผันการบังคับโทษต่างๆ เช่น การรอกการลงโทษ ระบบกึ่งเสรีภาพ และการพักการ

⁴⁷ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 730 วรรค 1.

⁴⁸ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 730 วรรค 2.

⁴⁹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 707.

⁵⁰ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 729.

⁵¹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 729.

⁵² ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 725 วรรค 3.

⁵³ ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 132-23.

ลงโทษในช่วงระยะเวลาปลอดภัยนี้ ผู้ซึ่งกระทำความผิดที่ถูกศาลลงโทษจำคุกตั้งแต่สิบปีขึ้นไปในความผิดอุกฤษฏ์โทษรวมทั้งความผิดฆาตกรรมโทษที่กำหนดโทษจำคุกไว้สิบปี โดยระยะเวลาของปลอดภัยจะเป็นครึ่งหนึ่งของโทษหรือสองในสามกรณีของผู้กระทำความผิดซ้ำ ซึ่งกรณีนี้ระยะเวลาปลอดภัยทั้งหมดต้องไม่เกิน 15 ปี และไม่เกิน 20 ปี ในกรณีของผู้ที่กระทำความผิดซ้ำ⁵⁴ ส่วนในกรณีของผู้กระทำความผิดที่ถูกศาลตัดสินจำคุกตลอดชีวิตคือระยะเวลาปลอดภัยคือสิบแปดปี และเป็น 22 ปีในกรณีของผู้กระทำความผิดซ้ำ⁵⁵

นอกจากนี้ การพักการลงโทษในฝรั่งเศสจะให้สิทธิเป็นกรณีพิเศษสำหรับผู้กระทำผิดที่มีอายุไม่ต่ำกว่า 70 ปี⁵⁶ หรือผู้กระทำความผิดที่ต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน 4 ปี หรือโทษที่ยังเหลืออยู่ไม่เกิน 4 และเป็นผู้ปกครองของเด็กอายุต่ำกว่า 10 ก็อาจได้รับการพักการลงโทษเป็นกรณีพิเศษโดยไม่จำเป็นต้องรับโทษมาแล้วกึ่งหนึ่ง หรือสองในสามมาก่อนได้ และไม่อยู่ในบังคับระยะเวลาปลอดภัยตามกฎหมาย แต่กรณีดังกล่าวจะไม่ใช้บังคับกับผู้กระทำความผิดอุกฤษฏ์โทษ ผู้กระทำความผิดฆาตกรรมโทษที่ได้กระทำต่อผู้เยาว์ หรือผู้กระทำความผิดซ้ำซาก⁵⁷

2) เงื่อนไขด้านความประพฤติ

ผู้กระทำผิดที่จะได้รับการพักการลงโทษนั้น จะต้องผ่านเงื่อนไขด้านความประพฤติที่กฎหมายกำหนดไว้ คือ ผู้กระทำผิดจะได้รับการพักการลงโทษต่อเมื่อเมื่อเขาแสดงให้เห็นถึงความพยายามอย่างจริงจังในการฟื้นฟูและปรับตัวเข้ากับสังคม โดยเฉพาะหากพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถทำงาน หรือเข้ารับศึกษา การฝึกอบรม หรือการมีส่วนร่วมสำคัญในชีวิตครอบครัว หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาอาการเจ็บป่วยหรือแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการชดใช้ความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทำผิด หรือการมีส่วนร่วมในการบูรณาการหรือกลับคืนสู่โครงการอย่างจริงจัง⁵⁸

3.4.3 ขั้นตอนในการพิจารณาพักการลงโทษ

การพิจารณาพักการลงโทษนั้นสามารถเกิดขึ้นจากการยื่นคำร้องขอของนักโทษผ่านทางทนายความ⁵⁹ หรือพนักงานอัยการ⁶⁰ หรือจากผู้ที่พำนักอาศัยที่ซึ่งจะต้องมีการพิจารณาอย่าง

⁵⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 729 วรรค 3.

⁵⁵ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 729 วรรค 4.

⁵⁶ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 729 วรรค 6.

⁵⁷ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 729-3.

⁵⁸ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 729.

⁵⁹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 730 วรรค 4.

⁶⁰ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 723-15 วรรค 2.

น้อยปีละหนึ่งครั้ง⁶¹ ซึ่งเมื่อยื่นคำร้องแล้ว ผู้พิพากษาบังคับโทษหรือศาลบังคับโทษจะพิจารณาพักการลงโทษโดยพิจารณา (review) ถึงสถานการณ์และองค์ประกอบต่างๆ เกี่ยวกับตัวนักโทษที่จะได้รับการพักการลงโทษเพื่อที่จะให้นักโทษนั้นได้รับการปล่อยโดยการพักการลงโทษอย่างมีประสิทธิภาพ (potentially) ซึ่งหากเป็นกรณีที่คดีนั้นมีจำนวนโทษที่อยู่ในขอบอำนาจของศาลบังคับโทษที่จะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาต ให้ผู้พิพากษาบังคับโทษส่งสำนวนดังกล่าวให้ศาลบังคับโทษเพื่อพิจารณา⁶² ปัจจัยที่ศาลใช้พิจารณาเพื่ออนุญาตให้พักการลงโทษนั้น ศาลจะพิจารณาจากความพยายามของนักโทษในการแก้ไขปรับปรุง ในส่วนที่เกี่ยวกับลักษณะนิสัยและ ด้านครอบครัวของนักโทษ รวมทั้งในด้านสังคมด้วย⁶³

ในการพิจารณาการพักการลงโทษนั้น ผู้พิพากษาบังคับโทษและศาลบังคับโทษจะวินิจฉัยได้ต่อเมื่อได้มีการพิจารณาต่อหน้าคู่ความทั้งสองฝ่าย (adversarial hearing) และได้มีการรับฟังความเห็นของตัวแทนจากฝ่ายราชทัณฑ์และข้อเสนอแนะของอัยการและความเห็นผู้เสียหายหรือทนายความของผู้เสียหาย⁶⁴ แต่ผู้พิพากษาบังคับโทษจะอนุญาตโดยไม่จัดให้มีการพิจารณาต่อหน้าคู่ความทั้งสองฝ่ายก็ได้ หากได้รับความยินยอมของอัยการเขตและนักโทษ⁶⁵

3.4.3.1 การคัดเลือกผู้สมควรได้รับการพักการลงโทษ

วิธีการคัดเลือกผู้สมควรได้รับการพักการลงโทษนั้นกำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกา (Décret Simple) ออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งได้กำหนดให้แต่ละเรือนจำจะต้องมีสำนวนเอกสารประจำตัวนักโทษแต่ละคน ติดตามตัวนักโทษไปตลอดไม่ว่าจะย้ายไปอยู่ในเรือนจำใด⁶⁶ ซึ่งในสำนวนจะประกอบด้วยเอกสาร 4 ส่วน คือ

1. ส่วนที่เกี่ยวกับคำพิพากษา จะประกอบด้วยข้อมูลทั้งหมดเกี่ยวกับคำพิพากษาหรือคำสั่งต่างๆของศาลที่เกี่ยวกับความผิดของนักโทษนั้น และเอกสารอื่นๆที่เกี่ยวกับการบังคับโทษ รวมทั้งเอกสารเกี่ยวกับเหยื่อที่เป็นผู้เสียหายจากการกระทำความผิดดังกล่าว⁶⁷ และสถานะทางสังคมของผู้กระทำความผิด อาชีพ สถานะครอบครัว ชีวิตความเป็นอยู่ ระดับการศึกษา ความประพฤติและลักษณะนิสัย คุณธรรมจริยธรรมและประวัติพฤติกรรมของนักโทษ นอกจากนี้จะต้องมีข้อมูล

⁶¹ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D523.

⁶² กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D523วรรคหนึ่ง

⁶³ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D523วรรคสอง

⁶⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 712-6 วรรคหนึ่ง และมาตรา 712-7 วรรคหนึ่ง

⁶⁵ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 712-6วรรคสอง และมาตรา 712-7วรรคสอง

⁶⁶ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D155.

⁶⁷ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D157.

เกี่ยวกับข้อเท็จจริงที่นำไปสู่การลงโทษและอุปนิสัยของนักโทษนั้นว่ามีความรุนแรงขึ้นหรือลดน้อยลงไป รวมทั้งผู้เกี่ยวข้อง ร่วมกระทำความคิดและผู้ร่วมสมคบคิดมาพิจารณาประกอบด้วย

เอกสารในส่วนที่เกี่ยวกับคำพิพากษานี้จะจัดทำโดยอัยการที่อยู่กับศาลที่พิพากษาความผิดนั้น และจะจัดทำขึ้นเฉพาะสำหรับผู้ที่ต้องรับโทษจำคุกหรือเหลือโทษจำคุกที่ยังไม่ได้รับตั้งแต่สามเดือนขึ้นไปนับแต่มีคำพิพากษาถึงที่สุด⁶⁸

2. ส่วนที่เกี่ยวกับเรือนจำซึ่งจัดทำโดยหัวหน้าเรือนจำที่นักโทษนั้นจำคุกอยู่ โดยจะต้องประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักโทษขณะอยู่ในเรือนจำ การทำงานและกิจกรรมของนักโทษ และคำสั่งต่างๆ ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการดูแลนักโทษนั้น⁶⁹ และต้องมีบันทึกเกี่ยวกับการถูกลงโทษทางวินัย รวมทั้งมาตรการต่างๆ ที่ได้ช่วยให้นักโทษมีความพยายามในการที่จะกลับคืนสู่สังคม⁷⁰

3. ส่วนที่สามของแฟ้มเอกสารซึ่งจัดทำโดยหน่วยงานที่ทำหน้าที่ช่วยเหลือนักโทษในการกลับคืนสู่สังคมและคุมประพฤติ (service pénitentiaire d'insertion et de probation) ได้แก่ ข้อมูลซึ่งรวบรวมโดยเจ้าหน้าที่คุมประพฤติที่คอยติดตามสอดส่องถึงการพัฒนาของตัวนักโทษในเรือนจำเป็นการเฉพาะราย เพื่อนำมาวิเคราะห์ในส่วนที่เกี่ยวกับสถานการณ์กระทำผิดทางอาญาและการเตรียมความพร้อมในการปล่อยตัว⁷¹

4. ซึ่งเป็นส่วนที่เป็นองค์ประกอบของคะแนนที่ได้จากการสังเกต การสอบสวนและประเมินเกี่ยวกับบุคลิกภาพ เงื่อนไขทางการแพทย์ จิตเวชและจิตวิทยา ทรัพย์สิน สถานะทางสังคมและครอบครัวของนักโทษ ทั้งก่อนได้รับโทษจำคุกและระหว่างรับโทษจำคุก⁷² ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้จะได้ มาจากคำสั่งของศาลในชั้นพิจารณาพิพากษาคดีในกรณีที่ศาลเห็นว่ามีความจำเป็นที่จะต้องทราบข้อมูลดังกล่าว หรือมาจากการที่พนักงานอัยการ ได้นำเสนอข้อมูลไว้ในคดี เพื่อประกอบการพิจารณาคดีหรือเพื่อออกคำสั่งเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม⁷³ และจากคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมที่ให้ หน่วยงานช่วยเหลือนักโทษในการกลับคืนสู่สังคมและคุมประพฤติ (service pénitentiaire d'insertion et de probation) ดำเนินการสอบสวนเกี่ยวกับสถานะทางครอบครัวและสถานการณ์ทางสังคมของผู้ถูกตัดสินในการรับตัวผู้นั้นเข้ามาในเรือนจำ⁷⁴

⁶⁸ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D158.

⁶⁹ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D159.

⁷⁰ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D160.

⁷¹ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D162.

⁷² กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D163.

⁷³ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D78.

⁷⁴ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D79.

และผู้พิพากษาบังคับโทษยังมีหน้าที่ต้องเข้าตรวจสอบสภาพในเรือนจำที่อยู่ในเขตอำนาจศาลนั้นอย่างน้อยเดือนละครั้ง ผู้พิพากษาบังคับโทษต้องตรวจสอบสภาพการบังคับโทษที่นักโทษที่ต้องสอดคล้องกับเงื่อนไขในการที่นักโทษจะต้องรับโทษของเขา และให้คำแนะนำและแบ่งปันความคิดเห็นแก่เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจในเรือนจำนั้น ให้มีการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งต่อไป เพื่อให้การวินิจฉัยในเรื่องต่างๆ เกี่ยวกับนักโทษของผู้พิพากษาบังคับโทษเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเพื่อให้ผู้พิพากษาบังคับโทษได้รับรู้ถึงความเป็นไปเกี่ยวกับสภาพภายในเรือนจำ⁷⁵

นอกจากเอกสาร 4 ส่วนที่กล่าวมาแล้ว ในสำนวนเอกสารประจำตัวนักโทษนั้นจะต้องแสดงให้เห็นถึงวันที่ครบกำหนดโทษจำคุก วันที่ครบกำหนดระยะเวลาปลอดภัย หรือครบกำหนดระยะทดลอง ซึ่งทำให้เขาอาจได้รับการพักการลงโทษ ซึ่งจะแสดงต่อผู้พิพากษาบังคับโทษเพื่อดำเนินการพิจารณาพักการลงโทษ⁷⁶

และผู้กระทำความผิดผู้ใดที่ถูกตัดสินให้จำคุกในความผิดอุกฉกรรจ์โทษตลอดชีวิตหรือถูกตัดสินให้จำคุกในความผิดอุกฉกรรจ์โทษหรือมัชฌิมโทษเท่ากับหรือมากกว่าสิบห้าปีสำหรับความผิดที่อยู่ภายใต้มาตรการการเฝ้าระวังทางสังคม หรือให้จำคุกหรือจำคุกไม่น้อยกว่าสิบปีสำหรับความผิดที่อยู่ภายใต้มาตรการการควบคุมป้องกันและการตรวจสอบความปลอดภัย และบุคคลดังกล่าวนี้จะได้รับเมื่อการพักการลงโทษต่อเมื่อ ได้มีการตรวจสอบจากคณะกรรมการสหสาขาวิชาชีพตามมาตรการรักษาความปลอดภัยในการประเมินความเป็นภัยที่เกิดขึ้นในแผนกพิเศษ จากการสังเกตผู้ถูกคุมขังและพร้อมด้วยผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ ถ้าเป็นความผิดทางอาญาที่ต้องอยู่ภายใต้มาตรการการควบคุมป้องกันและการตรวจสอบความปลอดภัย จะต้องมีการประเมินทั้งจากจิตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางการแพทย์ หรือจิตแพทย์ผู้เชี่ยวชาญและผู้เชี่ยวชาญด้านจิตวิทยาที่มีประกาศนียบัตรรับรองหรือ ที่ได้รับการรับรองจากการฝึกอบรมทางวิชาการขั้นพื้นฐานและการประยุกต์ใช้ในพยาธิวิทยา⁷⁷

ซึ่งหากนักโทษได้รับการพักการลงโทษแล้ว จะต้องพักการลงโทษภายใต้การคุมประพฤติ โดยระยะเวลาคุมประพฤติดังกล่าวจะต้องเป็นเวลานานไม่น้อยกว่าระยะเวลาของโทษที่ยังเหลืออยู่ แต่จะกำหนดให้เกินกว่าระยะเวลาของโทษที่เหลืออยู่มากกว่าหนึ่งปีไม่ได้ ทั้งนี้ระยะเวลาทั้งหมดจะต้องไม่เกินสิบปี⁷⁸ ส่วนกรณีของนักโทษที่ถูกตัดสินจำคุกตลอดชีวิต ระยะเวลา

⁷⁵ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D176.

⁷⁶ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D522.

⁷⁷ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 730-2.

⁷⁸ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 732วรรคสอง

คุมประพฤติภายใต้การพักการลงโทษที่กำหนดไว้แล้วจะต้องไม่น้อยกว่าห้าปีและไม่เกินกว่าสิบปี⁷⁹ ภายในระยะเวลาดังกล่าวผู้ได้รับการพักการลงโทษก็ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขการพักการลงโทษตามที่กฎหมายกำหนด รวมทั้งเงื่อนไขพิเศษที่กำหนดโดยผู้พิพากษาบังคับโทษ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้พิพากษาบังคับโทษได้กำหนดแล้ว หรือมีการกระทำความผิดขึ้นใหม่ หรือมีการละเมิดมาตรการที่กำหนดไว้ในการอนุญาต ก็เป็นอำนาจของผู้พิพากษาบังคับโทษหรือศาลบังคับโทษในการที่จะพิจารณาเพิกถอนการพักการลงโทษแล้วแต่ว่าองค์กรใดเป็นผู้มีอำนาจในชั้นการอนุญาตให้พักการลงโทษ⁸⁰

ผลของการเพิกถอนการพักการลงโทษนั้นจะทำให้ผู้กระทำผิดนั้นจะต้องกลับไปรับโทษทั้งหมดที่เหลืออยู่ในเรือนจำ⁸¹ แต่หากผู้ได้รับการพักการลงโทษไม่ถูกดำเนินการเพิกถอนการพักการลงโทษก่อนครบระยะเวลาภายใต้การพักการลงโทษนั้น จะถือว่าการลงโทษได้เสร็จสิ้นลงตั้งแต่วันที่ได้รับการพักการลงโทษ⁸²

3.4.3.2 มาตรการและเงื่อนไขที่จะต้องปฏิบัติเมื่อได้รับการพักการลงโทษ

มาตรการและเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำหรับการพักการลงโทษที่นั้น จะต้องมีความวัตถุประสงค์ก็เพื่ออำนวยความสะดวกและสร้างความมั่นใจในการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ได้รับการพักการลงโทษและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ⁸³ ดังนั้นผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษนั้น จึงมีหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้พิพากษาบังคับโทษหรือที่ศาลบังคับโทษได้กำหนดไว้ ซึ่งอาจเป็นข้อเดียวหรือหลายข้อดังนี้⁸⁴

มาตรการและเงื่อนไขที่เป็นข้อผูกพัน

1. มาตรการนั้นจะต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนส่งเสริมและให้ความช่วยเหลือในความพยายามของผู้พักการลงโทษในการกลับคืนสู่สังคม ครอบครัว และการมีอาชีพ โดยจะดำเนินการโดยหน่วยงานช่วยเหลือนักโทษในการกลับคืนสู่สังคมและคุมประพฤติ (service pénitentiaire d'insertion et de probation) ในการเชื่อมต่อการมีส่วนร่วมที่เหมาะสม กับหน่วยงานภาครัฐอื่นๆ เจ้าหน้าที่ท้องถิ่นและองค์กรภาครัฐหรือเอกชนอื่นๆ⁸⁵

⁷⁹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 732วรรคสาม

⁸⁰ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 733วรรคหนึ่ง

⁸¹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 733วรรคสอง

⁸² ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 733วรรคสาม

⁸³ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D530.

⁸⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 731.

⁸⁵ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D532.

2. นักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ อาจต้องปฏิบัติตามมาตรการควบคุม⁸⁶ ดังนี้
 ตอบรับการเรียกประชุมที่ผู้พิพากษาบังคับโทษหรือนักสังคมสงเคราะห์กำหนด; ได้รับเข้าเยี่ยมจากนักสังคมสงเคราะห์และเปิดเผยข้อมูลหรือเอกสารที่จำเป็นในการช่วยช่วยเหลือควบคุมการดำรงชีวิตของพวกเขา เพื่อประสิทธิภาพการทำงานของภาระหน้าที่ของตน
 แจ้งให้ นักสังคมสงเคราะห์ ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของการจ้างงานใด
 แจ้งให้ให้นักสังคมสงเคราะห์ทราบถึงการเปลี่ยนแปลงของถิ่นที่อยู่ หรือการเดินทางใดๆ ที่มีระยะเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน และรายงานเกี่ยวกับการกลับมาของเขา
 ขออนุญาตจากผู้พิพากษาบังคับโทษสำหรับการเดินทางใดๆ ในต่างประเทศ และที่มีแนวโน้มที่จะขัดขวางการทำงานตามภาระหน้าที่ของตน สำหรับการเปลี่ยนแปลงของการจ้างงานหรือมีถิ่นที่อยู่ใด ๆ

ในการเข้าเยี่ยมนักโทษของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานช่วยเหลือนักโทษในการกลับคืนสู่สังคมและคุมประพฤติ สามารถทำได้ที่บ้านหรือที่อยู่อาศัยของผู้กระทำผิดและที่ที่เหมาะสมในสถานที่ทำงานของเขา โดยการเข้าเยี่ยมที่บ้านนั้นไม่สามารถเข้าไปในช่วง ระหว่าง 21.00-6:00 น. และเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานช่วยเหลือนักโทษในการกลับคืนสู่สังคมและคุมประพฤติ ไม่จำเป็นต้องแจ้งให้ผู้พักการลงโทษทราบล่วงหน้าในการไปเยือน แต่หากมีข้อขัดข้องใดๆ เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่ต้องแจ้งให้ศาลทราบถึงข้อขัดข้องดังกล่าว⁸⁷

เงื่อนไขเฉพาะเจาะจง⁸⁸ เช่น

1. คำเนิการที่เป็นการประกอบอาชีพหรือเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาหรือการฝึกอบรม
2. อาศัยอยู่ในสถานที่ที่ระบุ;
3. ส่งไปยังมาตรการการตรวจสอบทางการแพทย์ การรักษาหรือการดูแลทางการแพทย์หรือมาตรการการดูแลรักษา การติดยาเสพติด หรือติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การตัดสินใจเกี่ยวกับคำสั่งมาตรการเหล่านี้อาจเปลี่ยนแปลงได้โดย ผู้พิพากษาบังคับโทษตามคำร้องขอของพวกเขาหรือผู้พิพากษาบังคับโทษอาจยกขึ้นพิจารณาได้เอง ซึ่งแพทย์หรือนักจิตวิทยาหรือผู้เชี่ยวชาญจะต้องปฏิบัติ
4. แสดงให้เห็นถึงการรับผิดชอบครอบครัว หรือการจ่ายค่าเลี้ยงดู หรือการชำระหนี้;
5. ชดใช้ค่าเสียหายทั้งหมดหรือแต่บางส่วนในการที่ตนมีส่วนร่วมในการก่อความเสียหายที่เกิดจากการกระทำโดยผิดกฎหมายนั้น ไม่จะมีได้ถูกฟ้องร้องในทางแพ่งก็ตาม

⁸⁶ ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 132-44

⁸⁷ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D533-2.

⁸⁸ ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 132-45.

6. ชำระหนี้ค่าปรับที่เกิดคำตัดสินของศาล
7. ละเว้นขับรถบางชนิดที่ถูกกำหนดตามประเภทใบอนุญาตที่ให้ไว้ตามกฎหมาย;
8. ห้ามมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม หรือ มีส่วนในกิจกรรมที่ผิดกฎหมาย หรือห้ามกระทำการกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการติดต่อเป็นปกติกับผู้เยาว์;
9. ละเว้นการไปปรากฏตัวในทุกที่ได้กำหนดไว้หรือ หรือสถานที่ที่ห้ามเป็นพิเศษในพื้นที่ใดๆ

.....๑ ล ๑.....

3.4.4 การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ

การดำเนินการสอดส่อง โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ของนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษตามกฎหมายฝรั่งเศสนั้นขึ้นอยู่กับลักษณะของโทษที่นักโทษกระทำความผิด และขึ้นอยู่กับโทษที่เหลืออยู่ก่อนที่จะได้รับการพักการลงโทษ นักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นไม่ใช่ทุกคนที่จะต้องอยู่ภายใต้มาตรการเฝ้าระวังทางอิเล็กทรอนิกส์ แต่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นถือเป็นมาตรการเพื่อความปลอดภัยที่มาควบคุมกับการอนุญาตให้พักการลงโทษในนักโทษบางราย แต่ก็อาจมีเงื่อนไขอื่นๆเพิ่มเติมเข้ามาได้ ซึ่งหากผู้ได้รับการพักการลงโทษไม่ยินยอมที่จะปฏิบัติตามเงื่อนไขเหล่านั้นก็อาจไม่ได้รับอนุญาตให้พักการลงโทษได้ โดยกฎหมายฝรั่งเศสได้กำหนดให้บุคคลที่กระทำความผิดอุกฤษฏ์โทษ หรือกระทำความผิดมีชฉิมโทษในบางความผิด ต้องอยู่ภายใต้มาตรการเฝ้าระวังทางสังคมตามกฎหมาย⁸⁹ ซึ่งหากต่อมาได้รับการพักการลงโทษ ก็จะมีมาตรการต่างๆ สำหรับผู้กระทำความผิดนี้โดยเฉพาะ รวมทั้งมาตรการสอดส่องโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

3.4.4.1 คุณสมบัติของผู้ได้รับการพิจารณาพักการลงโทษและระยะเวลาในการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

1. กรณีผู้ที่เหลือโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือกรณีผู้กระทำความผิดซ้ำซึ่งเหลือโทษจำคุกไม่เกิน 1 ปี การได้รับการพักการลงโทษนั้น⁹⁰ นักโทษดังกล่าวอาจต้องอยู่ภายใต้มาตรการการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างคุมประพฤติ⁹¹ โดยมาตรการในการสอดส่องนี้จะมีระยะไม่เกิน 1 ปี⁹²

⁸⁹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 731-1 วรรค 1.

⁹⁰ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา มาตรา 723-7 วรรค 1.

⁹¹ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา D542.

⁹² ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 723-7 วรรค 2.

2. กรณีผู้ที่กระทำความผิดที่ถูกตัดสินให้จำคุกอย่างน้อยเจ็ดปีสำหรับความผิดที่ต้องเฝ้าระวังทางสังคม⁹³ หรือในกรณีของผู้ที่ถูกตัดสินจำคุกอย่างน้อย 5 ปี ที่เป็นการใช้ความรุนแรงหรือเป็นภัยคุกคามที่ได้กระทำต่อคู่สมรส หรือหุ้นส่วนภายใต้ข้อตกลงความเป็นปีกแผ่นทางแพ่งหรือเป็นการกระทำต่อเด็กหรือบุตรของกลุ่มสมรสของเขาหรือของหุ้นส่วนฯ และรวมถึงผู้กระทำความผิดที่กระทำต่ออดีตคู่สมรสหรือหุ้นส่วนฯของเหยื่อ หรือผู้ซึ่งได้มีการเชื่อมโยงจากข้อตกลงความเป็นปีกแผ่นทางแพ่ง⁹⁴ ผู้พิพากษาบังคับโทษหรือศาลบังคับโทษอาจสั่งให้อยู่ภายใต้มาตรการในการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไม่เกิน 2 ปี แต่ช่วงระยะเวลา 2 ปีนี้อาจดำเนินการต่อได้หากเป็นการกระทำกระทำความผิดโดยประมาทไม่เกิน 1 ครั้ง และหากเป็นการกระทำโดยเจตนาไม่เกิน 2 ครั้ง⁹⁵ แต่จะกำหนดเกินกว่าระยะเวลาคุมประพฤติภายใต้การพักการลงโทษไม่ได้⁹⁶

3. ผู้กระทำความผิดผู้ใดที่ถูกตัดสินให้จำคุกในความผิดอุกฤษฏ์โทษตลอดชีวิตหรือถูกตัดสินให้จำคุกในความผิดอุกฤษฏ์โทษหรือมีขมิ้มโทษเท่ากับหรือมากกว่าสิบห้าปีสำหรับความผิดที่อยู่ภายใต้มาตรการการเฝ้าระวังทางสังคม⁹⁷ หรือให้จำคุกหรือจำคุกไม่น้อยกว่าสิบปีสำหรับ... มาตรการเฝ้าระวังทางสังคมและการพิจารณาคือกฎหมายที่บัญญัติถึงการที่บุคคลที่ได้กระทำความผิดบางฐานความผิดต้องอยู่ในมาตรการการเฝ้าระวังทางสังคมตามคำสั่งศาล อันจะมีผลให้ต้องอยู่ภายใต้การควบคุม เฝ้าระวัง และคุมประพฤติ รวมถึงการใช้มาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศหรือความผิดที่กระทำต่อเด็ก เช่น ความผิดดังต่อไปนี้ ฆาตกรรมหรือลอบสังหารนำหน้าหรือมาพร้อมกับการข่มขืนทรมานหรือการกระทำของความโหดร้าย ข่มขืนหรือกระทำอนาจาร การกระทำที่เป็นการส่งเสริมการทุจริตของผู้เยาว์

⁹³ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 706-53-13.

⁹⁴ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา D539 วรรค 1.

⁹⁵ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 731-1วรรค 2.

⁹⁶ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา r 61-34.

⁹⁷ ประมวลกฎหมายอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 131-36-1.

...มาตรการเฝ้าระวังทางสังคมและการพิจารณาคือกฎหมายที่บัญญัติถึงการที่บุคคลที่ได้กระทำความผิดบางฐานความผิดต้องอยู่ในมาตรการการเฝ้าระวังทางสังคมตามคำสั่งศาล อันจะมีผลให้ต้องอยู่ภายใต้การควบคุม เฝ้าระวัง และคุมประพฤติ รวมถึงการใช้มาตรการต่างๆ เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ ซึ่งเป็นความผิดเกี่ยวกับเพศหรือความผิดที่กระทำต่อเด็ก เช่นความผิดดังต่อไปนี้ ฆาตกรรมหรือลอบสังหารนำหน้าหรือมาพร้อมกับการข่มขืนทรมานหรือการกระทำของความโหดร้าย ข่มขืนหรือกระทำอนาจาร การกระทำที่เป็นการส่งเสริมการทุจริตของผู้เยาว์ การผลิต การขนส่งและการกระจายของภาพลามกอย่างจริงจังที่เป็นการบ่อนทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ซึ่งสามารถมองเห็นหรือรับรู้ของผู้เยาว์ และการทำร้ายทางเพศ เป็นต้น และระยะเวลาของการเฝ้าระวังสังคมการพิจารณาคดีต้องไม่เกินกว่า 10 ปีกรณีที่ถูกตัดสินว่าผิดในการกระทำผิดขมิ้มโทษ และ 20 ปีสำหรับการลงโทษความผิดอุกฤษฏ์โทษ

การผลิต การระวังสังคมการพิจารณาคดีต้องไม่เกินกว่า 10 ปีกรณีที่ผู้ถูกตัดสินว่าผิดในการกระทำผิด มัชฌิมโทษ และ 20 ปี สำหรับการลงโทษความผิดอุกฤษฏ์โทษ ขนส่งและการกระจายของภาพ ลามกอย่างจริงจังที่เป็นการบ่อนทำลายศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ซึ่งสามารถมองเห็นหรือรับรู้ของผู้เยาว์ และการทำร้ายทางเพศ เป็นต้น และระยะเวลาของการเฝ้าความผิดต้องอยู่ภายใต้มาตรการ การควบคุมป้องกันและการตรวจสอบความปลอดภัย⁹⁸ ซึ่งเป็นอำนาจของศาลบังคับโทษ ที่จะเป็นผู้สั่งให้ผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษ ต้องอยู่ภายใต้มาตรการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เป็นระยะเวลา 1-3 ปี⁹⁹

3.4.4.2 การดำเนินการในการใช้มาตรการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับ ผู้ได้รับการพักการลงโทษ

1. กรณีผู้ที่เหลือโทษจำคุกไม่เกิน 2 ปี หรือกรณีผู้กระทำความผิดซ้ำซึ่งเหลือโทษจำคุก ไม่เกิน 1 ปี

ในการควบคุมการดำเนินงานตามมาตรการนั้น หมายถึงกระบวนการช่วยตรวจสอบ ระยะเวลาใกล้สำหรับการแสดงตนหรือขาดหายไปของผู้ถูกสอดส่องในสถานที่ที่กำหนดโดยผู้พิพากษา บังคับโทษ ที่กำหนดไว้สำหรับแต่ละช่วงเวลาสำหรับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษที่อยู่ภายใต้ การสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้น การดำเนินการตามขั้นตอนนี้อาจนำไปสู่การเก็บภาษี จากให้บุคคลดังกล่าวในช่วงระยะเวลาที่อยู่ภายใต้การตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมทั้งค่า อุปกรณ์ส่งสัญญาณผสมผสาน¹⁰⁰ และการดำเนินการนี้จะต้องให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีและความเป็น ส่วนตัวของแต่ละบุคคล¹⁰¹

ส่วนการดำเนินงานของวิธีการในการวางตำแหน่งไว้ภายใต้การสอดส่องทาง อิเล็กทรอนิกส์นั้น บุคคลดังกล่าวจะได้รับมอบหมายให้สวมสร้อยข้อมือที่ประกอบด้วยเครื่องส่ง สัญญาณ ที่ถูกออกแบบมาให้ไม่สามารถถอดออกได้โดยไม่มีสัญญาณเตือน ที่จะส่งสัญญาณไปยัง เครื่องรับที่วางไว้ในสถานที่อันเป็นอยู่อาศัยที่ศาลได้กำหนด โดยจะส่งผ่านทางสายโทรศัพท์ที่เป็น ศูนย์ตรวจสอบการทำงานของอุปกรณ์และการปรากฏตัวของบุคคลที่ได้รับมอบหมายให้สวมสร้อย ข้อมือว่าอยู่ในสถานที่นั้นๆ ซึ่งอุปกรณ์เหล่านี้สามารถเสริมด้วยวิธีการอื่นๆ ในการสอดส่องทาง อิเล็กทรอนิกส์ โดยอาจเป็นการตรวจสอบเสียงหรือการตรวจสอบลายนิ้วมือสำหรับการตรวจสอบ ระยะเวลาใกล้ ถึงการแสดงตนของบุคคลที่อยู่ภายใต้การสอดส่อง¹⁰²

⁹⁸ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรการา 730-2 วรรค 1.

⁹⁹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรการา 730-2 วรรค 2.

¹⁰⁰ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรการา 723-8 วรรค 1.

¹⁰¹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรการา 723-8 วรรค 2.

¹⁰² กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรการา R57-11.

เมื่อได้รับคำร้องสำหรับการใช้มาตรการในการวางตำแหน่งไว้ภายใต้การสอดส่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ผู้พิพากษาบังคับโทษจะตรวจสอบถึงสถานภาพทางครอบครัว สภาพทางร่างกาย และทางสังคมของบุคคลที่ถูกตัดสิน หรือการแจ้งเดือนรวมทั้งเพื่อวัตถุประสงค์ในการกำหนดตารางเวลาและพื้นที่ที่กำหนด และสั่งให้หน่วยงานช่วยเหลือนักโทษในการกลับคืนสู่สังคมและคุมประพฤติ (service pénitentiaire d'insertion et de probation) ยืนยันถึงความพร้อมในการใช้งานอุปกรณ์ทางเทคนิคต่างๆดังกล่าว¹⁰³

หากสถานที่ที่ผู้พิพากษาบังคับโทษได้กำหนดสำหรับการควบคุมนั้น ไม่ใช่บ้านของผู้ต้องโทษที่อยู่ในตำแหน่งภายใต้การสอดส่องทางอิเล็กทรอนิกส์ ต้องได้รับความยินยอมของเจ้าของสถานที่ก่อน ยกเว้นว่าจะเป็นสถานที่สาธารณะ¹⁰⁴ และการยินยอมนั้นต้องทำเป็นเป็นลายลักษณ์อักษรจากเจ้าของสถานที่ หรือผู้ถือสัญญาเช่าสถานที่ที่อาจติดตั้งที่รับสัญญาณซึ่งเอกสารนี้จะเก็บรวบรวมโดยหน่วยงานช่วยเหลือนักโทษในการกลับคืนสู่สังคมและคุมประพฤติ เว้นแต่ข้อตกลงนั้นจะมีอยู่แล้วในบันทึกการดำเนินการ¹⁰⁵

เมื่อผู้พิพากษาบังคับโทษตัดสินให้บุคคลใดอยู่ภายใต้การเฝ้าระวังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แล้ว จะมีการแจ้งให้ทราบแก่ผู้ได้รับการพักการลงโทษถึงช่วงเวลาที่กำหนด และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ และภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขคุมประพฤติที่เหมาะสม¹⁰⁶ ซึ่งเงื่อนไขคุมประพฤตินั้นอาจเป็นข้อเดียวหรือหลายข้อรวมกันก็ได้¹⁰⁷ รวมทั้งมาตรการที่ใช้สนับสนุนเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม ซึ่งจะมีหน่วยงานช่วยเหลือนักโทษในการกลับคืนสู่สังคมและคุมประพฤติ คอยดูแลตามคำสั่งของผู้พิพากษาบังคับโทษ¹⁰⁸ ในการกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤตินี้ ผู้พิพากษาบังคับโทษอาจรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องเช่นพนักงานอัยการได้¹⁰⁹

และภายในระยะเวลาที่ถูกวางตำแหน่งที่อยู่ภายใต้การเฝ้าระวังอิเล็กทรอนิกส์ ตัวแทนเจ้าหน้าที่เรือนจำสามารถเข้าไปในที่สถานที่ที่เป็นที่ควบคุมเพื่อตรวจสอบและพบกับผู้ถูกสอดส่อง อย่างไรก็ตามพวกเขาไม่อาจจะเข้ามาในที่อยู่อาศัยของบุคคลดังกล่าวได้โดยไม่ได้รับความยินยอม

¹⁰³ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R57-13.

¹⁰⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 723-7 วรรค 3.

¹⁰⁵ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R57-14.

¹⁰⁶ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R57-16 วรรค 1.

¹⁰⁷ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 723-10.

¹⁰⁸ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R57-21.

¹⁰⁹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 723-11.

ตัวแทนเหล่านี้ต้องรายงานให้ผู้พิพากษาบังคับโทษ ถึงการไม่อาจเข้าไปตรวจสอบของพวกเขาให้ศาลทราบ¹¹⁰

ผู้พิพากษาบังคับโทษอาจแต่งตั้งแพทย์ได้ตลอดเวลาเพื่อที่จะตรวจสอบว่าการดำเนินการวิธีที่กล่าวถึงในดังกล่าวไม่เหมาะสมต่อสุขภาพของบุคคลนั้น การแต่งตั้งนี้อาจได้รับการร้องขอจากผู้ต้องโทษโดยพิจารณาจากใบรับรองแพทย์ที่ได้รับ¹¹¹ และเมื่อศาลตัดสินให้นักโทษคนใดอยู่ภายใต้การเฝ้าระวังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ การติดตั้งอุปกรณ์ทางเทคนิคจะต้องใช้นั้นจะต้องติดตั้งภายในห้าวันนับจากวันตัดสิน¹¹² และจะต้องมีการลงทะเบียนผู้คนที่ศูนย์ควบคุมและตรวจสอบ¹¹³

ผู้พิพากษาบังคับโทษอาจถอนตำแหน่งภายใต้การเฝ้าระวังอิเล็กทรอนิกส์ในกรณีที่มีการฝ่าฝืนข้อห้ามหรือข้อผูกพันหรือการไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดคุมประพฤติ การให้อนุญาตหรือปฏิเสธ หรือตัดสินใจเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขที่จำเป็นในการดำเนินการหรือการร้องขอของนักโทษซึ่งอาจส่งผลให้ถูกยกเลิกการพักการลงโทษได้¹¹⁴

2. กรณีที่เป็นบุคคลที่ถูกกำหนดให้อยู่ภายใต้มาตรการการเฝ้าระวังทางสังคม หรืออยู่ภายใต้มาตรการการควบคุมป้องกันและการตรวจสอบความปลอดภัย

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาของฝรั่งเศสได้กำหนดวิธีการดำเนินการในการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ดังนี้¹¹⁵

เมื่อได้รับการคำร้องขอสำหรับการใช้มาตรการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แล้ว ผู้พิพากษาบังคับโทษหรือศาลบังคับโทษอาจเรียกเก็บค่าบริการเพื่อการบริหารจัดการสำหรับอุปกรณ์ทางเทคนิคสำหรับการเฝ้าระวังทางอิเล็กทรอนิกส์ และความเป็นไปได้ทางเทคนิคของโครงการ และต้องมีการตรวจสอบสถานภาพครอบครัว สภาพทางร่างกาย และทางสังคมของบุคคลที่ถูกตัดสินและของเหยื่อ เพื่อวัตถุประสงค์ในการใช้พิจารณา เช่น การกำหนดตารางเวลาที่ได้รับมอบหมาย พื้นที่รวม พื้นที่หวงห้ามและพื้นที่ที่ควรอยู่ และเขตกันชน¹¹⁶ โดยผู้ผู้นั้นจะต้องสวมอุปกรณ์ที่จะระบุตำแหน่งของผู้ผู้นั้นที่อยู่ในอาณาเขตในประเทศ¹¹⁷

¹¹⁰ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส มาตรา 723-9 วรรค 4.

¹¹¹ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 723-12 วรรค 1.

¹¹² กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R57-19.

¹¹³ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R57-20.

¹¹⁴ ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา 723-13 วรรค 1.

¹¹⁵ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R61-21.

¹¹⁶ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R61-23 วรรค 1.

¹¹⁷ กฎฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R61-22.

หากผู้พิพากษาบังคับโทษหรือศาลบังคับโทษพิจารณาอนุญาตให้นักโทษคนใดได้รับการพักการลงโทษโดยกำหนดเงื่อนไขการใช้มาตรการเฝ้าระวังอิเล็กทรอนิกส์ ก็จะมีการแจ้งถึงเงื่อนไขที่เขาต้องดำเนินการตามมาตรการ รวมถึงตารางเวลาที่ได้กำหนดไว้ พื้นที่รวม พื้นที่หวงห้ามและพื้นที่ที่ควรอยู่ และเขตกันชน¹¹⁸ ในการอยู่ภายใต้พักการลงโทษตามเงื่อนไขดังกล่าวจะต้องมีการตรวจสอบการปฏิบัติตามพันธกรณีของนักโทษที่อยู่ภายใต้การเฝ้าระวังอิเล็กทรอนิกส์นั้น รวมทั้งการตรวจสอบทางโทรศัพท์ การที่เจ้าพนักงานสามารถเข้าเยี่ยมชมสถานที่ที่ได้กำหนดไว้ และการเข้าประชุมการบูรณาการของเรือนจำ รวมทั้งข้อกำหนดในการคุมประพฤติ¹¹⁹ เมื่อรับการแจ้งเตือนว่าผู้ที่อยู่ภายใต้การเฝ้าระวังอิเล็กทรอนิกส์ไปอยู่ในพื้นที่หวงห้ามหรือเขตกันชนหรือไม่ได้อยู่ในพื้นที่ที่ได้รับมอบหมายหรือว่าอุปกรณ์ได้รับความเสียหายให้เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายที่ศูนย์ตรวจสอบการดำเนินการแจ้งให้ผู้พิพากษาบังคับโทษหรือศาลบังคับโทษที่มีอำนาจทราบทันที¹²⁰ โดยในการพิจารณาเปลี่ยนแปลงกำหนดการที่ได้รับมอบหมาย พื้นที่รวม พื้นที่หวงห้าม พื้นที่ที่ควรอยู่ และเขตกันชนนั้น ขึ้นอยู่กับดุลพินิจของศาล¹²¹

ผู้พิพากษาบังคับโทษหรือศาลบังคับโทษอาจแต่งตั้งแพทย์เพื่อที่จะตรวจสอบว่าการติดเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไว้ที่ผู้ต้องโทษนั้น ไม่มีปัญหาต่อสุขภาพของบุคคลนั้น ได้ตลอดเวลา หรือการแต่งตั้งแพทย์นี้อาจเนื่องมาจากจะได้รับการร้องขอของบุคคลหรือที่เป็นปรีกษาของผู้ต้องโทษจากใบรับรองแพทย์ที่ได้รับ¹²² และผู้พิพากษาบังคับโทษอาจตัดสินใจระงับการดำเนินการในการเฝ้าระวังอิเล็กทรอนิกส์ด้วยเหตุผลทางการแพทย์โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกรณีที่มีการรักษาในโรงพยาบาลของผู้ถูกสอดส่อง การระงับนี้มีผลบังคับใช้เป็นระยะเวลาไม่เกินสามเดือน โดยระยะเวลาดังกล่าวอาจจะได้รับการต่ออายุได้ หากพิจารณาถึงสุขภาพของบุคคลที่นั้น หรืออาจสั่งระงับได้หากเห็นว่าการดำเนินการต่อไปไม่เหมาะสมแก่สุขภาพ¹²³

ถ้านักโทษปฏิเสธการติดตั้งเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ผู้พิพากษาบังคับโทษหรือศาลบังคับโทษอาจไม่ให้อนุญาตพักการลงโทษได้¹²⁴

¹¹⁸ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R61-25.

¹¹⁹ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R61-28.

¹²⁰ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R61-29

¹²¹ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R61-31.

¹²² กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R61-24.

¹²³ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R61-31-1.

¹²⁴ กฤษฎีกาออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาฝรั่งเศส, มาตรา R61-27-1

บทที่ 4

วิเคราะห์ประเด็นปัญหาและแนวที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย

เนื้อหาในบทนี้จะกล่าวถึงปัญหาทางกฎหมายทั้งในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550 ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 รวมถึงกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้อง โดยจะเป็นลักษณะของการยกหลักกฎหมายและวิเคราะห์ไปในคราวเดียวกัน ทั้งนี้จะได้วิเคราะห์เปรียบเทียบกับกฎหมายของประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศสด้วย พร้อมทั้งบทวิเคราะห์เฉพาะปัญหาที่อาจเกิดขึ้นหากมีการนำ เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษในประเทศไทย เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการหาข้อสรุปและข้อเสนอแนะในบทต่อไป

4.1 วิเคราะห์เปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายของประเทศไทยกับกฎหมายต่างประเทศ

ที่จะกล่าวต่อไป จะเป็นการวิเคราะห์เปรียบเทียบในภาพรวมในเรื่องที่เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ โดยวิเคราะห์จากกฎหมายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ของประเทศไทย กฎหมายของมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศฝรั่งเศส เป็นหลัก จากการศึกษาการควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษพบว่า ในต่างประเทศมีการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษกันอย่างแพร่หลาย แต่ประเทศไทยในระบบพักการลงโทษนั้นยังไม่มีมีการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพื่อสอดส่องนักโทษที่ได้รับพักการลงโทษ แต่เป็นในลักษณะของการยื่นเรื่องต่อศาลเพื่อพิจารณาขอจำคุกโดยวิธีการอื่นอันเป็นการจำกัดการเดินทางและอาณาเขตที่คล้ายกับการพักการลงโทษ

ดังนั้นผู้วิจัยจึงขอยึดแนวทางการศึกษาเปรียบเทียบโดยแบ่งเป็นขั้นตอนในการพักการลงโทษโดยกำหนดเงื่อนไขการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ดังนี้

- 1) อำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ
- 2) คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับการพักการลงโทษ
- 3) ขั้นตอนในการพิจารณาพักการลงโทษ
- 4) การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ

ทั้งนี้เพื่อให้เห็นแนวทางชัดเจนในการนำมาตราการดังกล่าวมาใช้ จึงขอเริ่มเปรียบเทียบตามกฎหมายมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกาซึ่งเป็นประเทศที่มีการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์อย่างแพร่หลายและพัฒนามายาวนาน และตามต่อด้วยกฎหมายประเทศฝรั่งเศส และสุดท้ายคือกฎหมายไทยซึ่งแม้จะมีระบบพักการลงโทษ แต่ยังไม่มีการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาเป็นเงื่อนไขหนึ่งเพื่อประกอบกับการได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ

4.1.1 อำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ

กฎหมายมลรัฐเดลาแวร์

กฎหมายมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้ผู้ที่มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษ ได้แก่ คณะกรรมการพิจารณาพักการลงโทษ ซึ่งประกอบด้วยประธาน 1 คน ที่ปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลาและ สมาชิกชั่วคราว 4 คน โดยสมาชิกนั้นจะมาจากมณฑลละ 1 คน และจะต้องมีสมาชิกเพิ่มเติมจากเมืองวิลมิงอีก 1 คน โดยประธานคณะกรรมการจะได้รับการแต่งตั้งโดยผู้ว่าการรัฐ ซึ่งต้องได้รับเสียงส่วนใหญ่ให้ได้รับเลือกจากสมาชิกวุฒิสภา และคณะกรรมการพิจารณาพักการลงโทษจะทำหน้าที่ตามความเห็นของผู้ว่าการรัฐ โดยคณะกรรมการพักการลงโทษนั้นมีอำนาจในการกำหนดกฎระเบียบอื่น ๆ ที่เห็นว่าเหมาะสมหรือจำเป็นที่เกี่ยวกับคุณสมบัติของผู้ได้รับการพักการลงโทษ รวมทั้งการกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินการพิจารณาพักการลงโทษหรือเงื่อนไขที่จะบังคับกับผู้ได้รับการพักการลงโทษ และคณะกรรมการหรือสมาชิกใดๆ มีอำนาจออกหมายสำหรับการจับกุมบุคคลที่พักการลงโทษที่การละเมิดเงื่อนไขของการพักการลงโทษได้อีกด้วย

กฎหมายฝรั่งเศส

อำนาจพิจารณาพักการลงโทษของประเทศฝรั่งเศสนั้นจะอยู่ที่องค์กรฝ่ายตุลาการซึ่งได้แก่ ผู้พิพากษาบังคับโทษและศาลบังคับโทษ โดยจะทำหน้าที่พิจารณาเกี่ยวกับสภาพของจำคุกและโทษควบคุมตัวอื่นๆ เพื่อให้การบังคับโทษนั้นเหมาะสมกับผู้กระทำผิดแต่ละคน (individualization) การดำเนินการบังคับโทษในกรณีต่างๆ จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของผู้พิพากษาบังคับโทษและศาลบังคับโทษในการวินิจฉัยในการพักการลงโทษ รวมทั้งการสั่งให้ใช้มาตรการต่างๆแก่ผู้ต้องโทษ เช่นการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

กฎหมายไทย

ผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษตามกฎหมายประเทศไทยนั้น กฎกระทรวง ฉบับที่ 14 (พ.ศ. 2553) ออกตามความในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาพักการลงโทษโดยใช้ระบบคณะกรรมการชุดเดียวทำหน้าที่พิจารณาพักการลงโทษและพิจารณาอนุญาต โดยไม่ต้องให้อธิบดีกรมราชทัณฑ์ทำหน้าที่อนุมัติ โดยให้ใช้ชื่อว่า “คณะกรรมการพักการลงโทษ” มีองค์ประกอบดังนี้

- (1) ปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นประธานกรรมการ
- (2) รองปลัดกระทรวงยุติธรรมซึ่งปลัดกระทรวงยุติธรรมมอบหมาย
- (3) อธิบดีกรมคุมประพฤติ
- (4) อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ
- (5) อธิบดีกรมราชทัณฑ์
- (6) อธิบดีกรมสอบสวนคดีพิเศษ
- (7) เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
- (8) ผู้แทนกรมการปกครอง
- (9) ผู้แทนกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
- (10) ผู้แทนกรมสุขภาพจิต
- (11) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ
- (12) ผู้แทนสำนักงานศาลยุติธรรม
- (13) และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด
- (14) ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาปฏิบัติเป็นกรรมการและเลขานุการ
- (15) ผู้อำนวยการส่วนพักการลงโทษ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

คณะกรรมการพักการลงโทษดังกล่าวจะทำหน้าที่ในการพิจารณาอนุมัติการพักการลงโทษให้แก่นักโทษ ซึ่งเป็นคณะกรรมการซึ่งแต่งตั้งขึ้น โดยตำแหน่ง มิได้อยู่ภายใต้การกำกับดูแลหรือบังคับบัญชาของอธิบดีกรมราชทัณฑ์หรือผู้ว่าราชการจังหวัด ซึ่งองค์ประกอบของคณะกรรมการนั้นมีความหลากหลาย โดยบุคคลากรในกระบวนการยุติธรรมที่สำคัญเข้ามาพิจารณาคำขอของนักโทษที่ยื่นขอพักการลงโทษ ซึ่งบุคคลากรเหล่านี้มีความเชี่ยวชาญในหลายๆด้าน ทำให้การพิจารณาพักการลงโทษนั้นเป็นไปอย่างรอบด้านเพื่อพิจารณาถึงผลดีผลเสียได้อย่างรอบคอบ

ส่วนในการพิจารณาของคณะกรรมการพักการลงโทษดังกล่าว นี้จะมีคณะกรรมการอีกชุดหนึ่งทำหน้าที่คัดเลือกผู้จะได้รับพักการลงโทษให้แก่คณะกรรมการพักการลงโทษเพื่อพิจารณา ประกอบด้วย

- (1) ผู้บัญชาการเรือนจำเป็นประธานกรรมการ
- (2) ผู้แทนกรมคุมประพฤติ
- (3) ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและ
- (4)–(5) เจ้าพนักงานเรือนจำอีกสองคนที่ผู้บัญชาการเรือนจำแต่งตั้งเป็นกรรมการ

จะเห็นได้ว่าอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ ในส่วนของมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศไทยนั้น กฎหมายได้กำหนดให้คณะกรรมการพักการลงโทษมีอำนาจใน

การพิจารณาและทั้งสองประเทศให้ฝ่ายบริหารมีสิทธิในการเข้ามาพิจารณาเกี่ยวกับการพักการลงโทษ แต่ประเทศฝรั่งเศสกำหนดให้เป็นอำนาจตุลาการที่จะพิจารณาพักการลงโทษเพราะว่าฝรั่งเศสมีความเห็นว่า เมื่ออำนาจในการลงโทษเป็นของตุลาการ ตุลาการเท่านั้นที่มีสิทธิในการเพิกถอนการลงโทษ

4.1.2 คุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับการพักการลงโทษ

กฎหมายมลรัฐเดลาแวร์

มลรัฐเดลาแวร์นั้น บุคคลที่จะได้รับอนุญาตให้พักการลงโทษต้องเป็นบุคคลที่คณะกรรมการเห็นว่ามีความเหมาะสม ซึ่งเมื่อถูกปล่อยตัวไปออกนั้นจะไม่ก่อความเสียหายต่อชุมชนหรือบุคคลและสถานที่ และอยู่ในผลประโยชน์ที่ดีที่สุดของสังคมและเป็นการช่วยเหลือฟื้นฟูผู้กระทำผิดให้เป็นพลเมืองที่ปฏิบัติตามกฎหมาย บุคคลนั้นจะได้รับการพักการลงโทษก็ต่อเมื่อคณะกรรมการเชื่อว่าบุคคลนั้นมีความสามารถและเต็มใจที่จะปฏิบัติตามหน้าที่ของพลเมืองที่จะปฏิบัติตามกฎหมาย โดยคณะกรรมการจะต้องพิจารณาปัจจัยต่างๆ ทั้งทางด้าน ทักษะการทำงาน การมุ่งสู่ความก้าวหน้าหรือความสำเร็จของการสอบเทียบวุฒิกการศึกษาระดับมัธยมปลาย การรักษาการใช้สารเสพติดและการจัดการความโกรธและแก้ปัญหาข้อขัดแย้ง เพื่อตัดสินใจว่านักโทษสมควรจะได้รับการพักการลงโทษหรือไม่ ซึ่งผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นมีสิทธิที่จะยื่นคำร้องขอให้พิจารณาได้ด้วยตนเอง

โดยส่วนคุณสมบัติของผู้ที่เหมาะสมสำหรับการพักการลงโทษนั้นกฎหมายได้กำหนดให้บุคคลผู้ถูกคุมขังในทัณฑสถานใดๆ ที่ดำเนินการโดยกรมราชทัณฑ์นั้น อาจได้รับการปล่อยตัวโดยการพักการลงโทษโดยคณะกรรมการพักการลงโทษ ถ้าบุคคลนั้นได้รับโทษมาแล้ว 1/3 ของระยะเวลาของโทษที่กำหนดโดยศาล ซึ่งระยะเวลาดังกล่าวนี้อาจลดลงตามคุณความดีและประพฤติกกรรมที่ดีที่ได้กระทำหรือ 120 วันแล้วแต่ว่าจำนวนใดจะสูงกว่า แต่ระยะเวลาขั้นต่ำอาจลดลงได้หากคณะกรรมการเห็นว่าจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อสาธารณะและสวัสดิภาพของบุคคลนั้น และบุคคลดังกล่าวจะต้อง

- (1) ชำระเงินประจำเดือนจากค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นในการบำรุงรักษาโครงการโดยรัฐ
- (2) ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ตามจำนวนดังกล่าวของชั่วโมงการทำงานบริการสาธารณะตามที่กำกับโดยศาลหรือโดยกรม
- (3) ทำการชดใช้ความเสียหายให้กับเหยื่อใดๆ หรือบรรดาเหยื่อตามจำนวนที่ศาลได้กำหนด ชดใช้ความเสียหายทั้งหมดหรือบางส่วนในรูปแบบที่ศาลกำหนด

และคณะกรรมการอาจดำเนินการพิจารณาพักการลงโทษหรือตั้งเงื่อนไขที่จะบังคับใช้กับผู้ได้รับการพักการลงโทษหรือใช้กฎระเบียบอื่นๆ หากเห็นว่าเหมาะสมหรือจำเป็นเมื่อพิจารณาถึงคุณสมบัติของบุคคลสำหรับการพักการลงโทษ

นอกจากการพิจารณาถึงคุณสมบัติปกติของบุคคลผู้สมควรได้รับการพิจารณาลงโทษแล้ว กฎหมายมลรัฐเดลาแวร์ยังให้คณะกรรมการพักการลงโทษไม่ว่าในการประชุมปกติหรือพิเศษก็สามารถพิจารณากรณีที่มีนักโทษที่สภาพร่างกายหรือจิตใจของนักโทษที่ถูกคุมขังมีความต้องการการรักษาที่กรมไม่สามารถจัดหาให้ได้ ซึ่งการได้รับการพักการลงโทษดูเหมือนว่าเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับความเป็นอยู่ที่ดีของบุคคลดังกล่าว คณะกรรมการอาจมีคำสั่งให้ปล่อยตัวบุคคลดังกล่าวโดยพักการลงโทษโดยไม่คำนึงถึงระยะเวลาเวลาที่ได้รับการโทษจำคุกไปแล้ว แต่คณะกรรมการพักการลงโทษจะพักการลงโทษในกรณีเช่นนี้ได้เฉพาะเมื่อมีการจัดเตรียมสำหรับการรักษาของบุคคล และ คณะกรรมการพักการลงโทษอาจจะกำหนดเงื่อนไขใดๆ ในการพักการลงโทษในกรณีเช่นนี้ได้ รวมทั้งอาจเพิกถอนการพักการลงโทษดังกล่าวโดยปราศจากการพิจารณาที่เวลาใดๆ และด้วยสาเหตุใดก็ได้และสั่งให้บุคคลนั้นกลับไปยังกรมราชทัณฑ์

กฎหมายฝรั่งเศส

กฎหมายฝรั่งเศสนั้นได้กำหนดคุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิได้รับการพักการลงโทษไว้ชัดเจน และยังกำหนดให้ต้องมีการพิจารณาทุกปีแก่ผู้ที่เหมาะสมโดยอัตโนมัติ โดยคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับการพักการลงโทษของประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดเงื่อนไขของนักโทษที่จะได้รับการพักการลงโทษไว้ดังต่อไปนี้

1) โทษที่ต้องรับมาก่อนการพักการลงโทษ

ผู้กระทำความผิดในกรณีปรกตินั้นจะสามารถได้รับการพิจารณาพักการลงโทษได้ต่อเมื่อได้รับโทษมาแล้วมาแล้วถึงหนึ่ง

ส่วนในกรณีของผู้กระทำความผิดซ้ำนั้นจะสามารถได้รับการพิจารณาพักการลงโทษได้ต่อเมื่อโทษที่รับมาแล้วเป็นจำนวนสองในสามของโทษทั้งหมด

นอกจากนี้ การพักการลงโทษในฝรั่งเศสจะให้สิทธิเป็นกรณีพิเศษที่ไม่อยู่ในบังคับของระยะปลอดภัย คือไม่จำเป็นต้องรับโทษมาแล้วถึงหนึ่งแก่ผู้กระทำความผิดที่มีอายุ 70 ปีขึ้นไป หรือแก่ผู้กระทำความผิดที่ได้รับโทษจำคุกไม่เกิน 4 ปี หรือโทษที่ยังเหลืออยู่ไม่เกิน 4 ซึ่งเป็นผู้ปกครองของเด็กอายุต่ำกว่า 10 ปีก็อาจได้รับการพักการลงโทษเป็นกรณีพิเศษได้ แต่กรณีดังกล่าวจะไม่ใช่บังคับกับผู้กระทำความผิดร้ายแรง หรือผู้กระทำความผิดที่ไม่ใช่ความผิดร้ายแรงแต่ได้กระทำต่อเด็กหรือผู้กระทำความผิดซ้ำซาก

2) เงื่อนไขด้านความประพฤติ

ผู้กระทําผิดที่จะได้รับการพักการลงโทษนั้น จะต้องผ่านเงื่อนไขด้านความประพฤติที่กฎหมายกำหนดไว้ คือผู้กระทําผิดจะได้รับการพักการลงโทษต่อเมื่อเขาแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการปรับตัวเข้ากับสังคม โดยเฉพาะหากพิสูจน์ให้เห็นว่าสามารถทำงานหรือเข้ารับการศึกษาอบรม หรือการมีบทบาทอย่างสำคัญในครอบครัว หรือเมื่อมีความจำเป็นต้องเข้ารับการรักษาอาการเจ็บป่วยหรือแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการชดเชยความเสียหายให้แก่ผู้เสียหายจากการกระทําผิด

กฎหมายไทย

คุณสมบัติของผู้จะได้รับการพักการลงโทษปกติตามกฎหมายไทย บุคคลนั้นจะต้องแสดงให้เห็นความประพฤติดีมีความอดุสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษาและทำการงานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ โดยมีเงื่อนไขด้านระยะเวลาที่ได้รับโทษมาแล้วคือ ต้องได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 ของโทษตามหมายศาล หรือในกรณีที่เป็นนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับโทษจำคุกตลอดชีวิต จะต้องได้รับโทษมาแล้วไม่ต่ำกว่า 10 ปี และเมื่อได้รับการพักการลงโทษแล้ว นักโทษนั้นจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำหรับการพักการลงโทษนั้นเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี แต่ไม่เกินกว่ากำหนดโทษที่เหลืออยู่ และยังมีกรพักการลงโทษกรณีพิเศษให้แก่ักโทษเด็ดขาดที่เจ็บป่วยร้ายแรง พิกัด หรืออายุ 70 ปีขึ้นไปอีกด้วย

ซึ่งนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษแล้วจะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ด้วย คือจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้สำหรับความประพฤติของเขาโดยเคร่งครัด หากฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขแล้ว ก็อาจส่งผลให้ถูกจับเข้าจำคุกต่อไปตามกำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่ และอาจต้องถูกลงโทษทางวินัยสำหรับการกระทำความผิด และนอกจากจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขสำหรับความประพฤติแล้ว ผู้ต้องขังดังกล่าวก็จะต้องไม่กระทําความผิดอื่นขึ้นอีกในระหว่างการพักการลงโทษอีกด้วย

ในส่วนคุณสมบัติของผู้มีสิทธิได้รับการพักการลงโทษ ทั้งสามประเทศได้กำหนดไว้แตกต่างกันตามแต่ความเหมาะสมของประเทศตน ซึ่งขึ้นอยู่กับนโยบายของฝ่ายบริหารของประเทศนั้นๆ เห็นสมควร แต่ทั้ง 3 ประเทศต่างมุ่งเน้นการพักการลงโทษก็เพื่อฟื้นฟูผู้กระทําความผิด ให้กลับคืนสู่สังคมได้อย่างเรียบร้อย

4.1.3 ขั้นตอนในการพิจารณาพักการลงโทษ

กฎหมายมลรัฐเดลาแวร์

ตามกฎหมายมลรัฐเดลาแวร์นั้นการพักการลงโทษจะต้องมีการระบุตัวและการคัดเลือกนักโทษที่จะได้รับการพิจารณาสำหรับโครงการพักการลงโทษ โดยนักโทษจะถูกระบุตัว

โดยเจ้าหน้าที่จัดหมวดหมู่ หรือถูกระบุตัวเมื่อมาถึงที่ศูนย์ราชทัณฑ์ และมีขั้นตอนการพิจารณาดังนี้

1. เมื่อมีการยื่นคำขอแล้ว จะมีการจัดเตรียมคณะกรรมการภายใน 30 วัน และคณะกรรมการต้องแจ้งหัวหน้าสำนักงานเรือนจำแห่งใบสมัครดังกล่าวและตรวจสอบใบสมัครและการตรวจสอบคำขอและการมีสิทธิได้รับการพักการลงโทษและข้อมูลที่เกี่ยวข้องภายใน 180 วัน

2. เมื่อได้รับข้อมูลดังกล่าวข้างต้นแล้ว คณะกรรมการจะต้องตัดสินใจภายใน 30 วัน หากปฏิเสธการพักการลงโทษของผู้สมัคร กรมราชทัณฑ์จะต้องเขียนจดหมายให้ความเห็นไปยังคณะกรรมการอย่างรวดเร็วที่สุด

3. ภายในหนึ่งเดือนก่อนเวลาของหมายกำหนดการของผู้กระทำผิดที่กำหนดไว้สำหรับการพิจารณาพักการลงโทษ กรมราชทัณฑ์จะต้องเสนอรายงานความคืบหน้ากับการแนะนำการพักการลงโทษให้คณะกรรมการพักการลงโทษ และกรมราชทัณฑ์ต้องเสนอแผนประเมินพักการลงโทษอย่างละเอียดกับคำแนะนำ ในเวลาเดียวกันกับสำเนารายงานความคืบหน้าและแผนการพักการลงโทษโดยต้องเสนอไปยังตำรวจรัฐเดลาแวร์และองค์กรตำรวจจับกุมประชาชน พร้อมกับวันที่และสถานที่ของการกำหนดการพิจารณาพักการลงโทษ นอกจากนี้กรมราชทัณฑ์ต้องแจ้งให้คู่กรณีที่ได้รับบาดเจ็บจากการกระทำความผิดอาญาหรืออาชญากรรมของผู้กระทำความผิดซึ่งถูกตัดสินลงโทษถึงวันที่และสถานที่ของการกำหนดการพิจารณาพักการลงโทษ

4. ผู้ได้รับการพักการลงโทษทั้งหมดตามคำสั่งของคณะกรรมการ โดยการลงมติโดยเสียงข้างมากในปัจจุบันเหล่านั้น จะต้องไม่มีผู้ที่ถูกตัดสินและถูกจำคุกในข้อหาฆาตกรรมระดับแรกหรือระดับสอง ข่มขืนระดับแรก ระดับสองหรือสาม ความสัมพันธ์ทางเพศที่ผิดกฎหมายในระดับแรกหรือระดับสอง การลักพาตัวหรือความผิดใดๆ ที่เกี่ยวกับการจำหน่าย พยายามที่จะจำหน่าย หรือการส่งมอบ หรือการครอบครองโดยมีเจตนาเพื่อจำหน่าย หรือส่งมอบยาเสพติดได้รับพักการลงโทษ เว้นแต่จะได้คะแนนเสียงอย่างน้อย 4 ใน 5 ของสมาชิกคณะกรรมการที่อนุญาตให้ได้รับการพักการลงโทษ โดยองค์ประชุมจะต้องมีอย่างน้อย 3 คน

และการพักการลงโทษจะไม่มีกรออกให้แก่นักโทษที่ถูกตัดสินในการพิจารณาของศาลและถูกพิพากษาสำหรับการกระทำหรือความพยายามที่จะกระทำความผิดในฐานะ "หลบหนีหลังจากถูกตัดสินว่ากระทำความผิด" จากการกระทำความผิดร้ายแรงระดับ b c และ d หรือนักโทษที่ถูกตัดสินว่ากระทำความผิดและถูกศาลพิพากษาสำหรับความผิดในฐานะ "การสมรู้ร่วมคิดในระดับที่สอง" ที่เกี่ยวข้องกับการช่วยเหลือโดยตรงหรือสนับสนุนการหลบหนีจนกว่าจะครบเวลาที่กฎหมายกำหนด

5. ให้ถือว่าบุคคลที่อยู่ในระหว่างพักการลงโทษทุกคนจะยังถูกคุมขังอยู่ตามกฎหมายของกรมราชทัณฑ์ แต่จะอยู่ภายใต้คำสั่งของคณะกรรมการพักการลงโทษ

กฎหมายฝรั่งเศส

ขั้นตอนในการพิจารณาพักการลงโทษผู้สมควรได้รับการพักการลงโทษของฝรั่งเศสได้กำหนดไว้ในกฤษฎีกา (Décret) ซึ่งออกตามความในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา โดยกำหนดให้แต่ละเรือนจำจะต้องมีสำนวนเอกสารประจำตัวนักโทษแต่ละคน ติดตามตัวนักโทษไปตลอดไม่ว่าจะย้ายไปอยู่ในเรือนจำใด และสำนวนจะประกอบด้วยเอกสาร 4 ส่วน คือ

1. ส่วนที่เกี่ยวกับคำพิพากษา จะประกอบด้วยข้อความจากคำพิพากษาหรือคำสั่งที่กำหนดให้ นักโทษนั้นมีความผิด และเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับการบังคับโทษ รวมทั้งเอกสารเกี่ยวกับเหตุของการกระทำความผิดและสถานะทางสังคมของผู้กระทำผิด อาชีพ สถานะการแต่งงาน ความเป็นอยู่ การศึกษา ความประพฤติและลักษณะนิสัย และคุณธรรมจริยธรรมนอกจากนี้ ยังจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับ การกระทำความผิดและข้อเท็จจริงที่จะทำให้ การกระทำผิดของนักโทษนั้น บรรเทาหรือร้ายแรงขึ้น รวมทั้งผู้ร่วมสมคบคิดและร่วมกระทำความผิดมาพิจารณาประกอบด้วย

2. ส่วนที่เกี่ยวกับเรือนจำจัดทำโดยหัวหน้าเรือนจำจะต้องประกอบด้วยข้อมูลเกี่ยวกับ ความประพฤติของนักโทษขณะอยู่ในเรือนจำ และคำสั่งต่างๆ ของทางราชทัณฑ์ที่มีต่อนักโทษนั้น และยังคงประกอบไปด้วยสถิติเกี่ยวกับมาตรการด้านวินัยที่มีต่อนักโทษ และมาตรการต่างๆ ที่จะช่วยเหลือนักโทษให้มีความพยายามในการที่จะกลับคืนสู่สังคมให้ได้

3. ส่วนของแฟ้มเอกสาร จัดทำโดยหน่วยงานที่ทำหน้าที่เกี่ยวกับการช่วยเหลือนักโทษ คืนสู่สังคมและคุมประพฤติ (service pénitentiaire d'insertion et de probation) ได้แก่ข้อมูลซึ่งรวบรวมโดยเจ้าหน้าที่คุมประพฤติซึ่งได้มีการเฝ้าสังเกตนักโทษ เพื่อจะนำมาจำแนกข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวกับสถานการณ์กระทำผิดทางอาญาและการเตรียมความพร้อมในการปล่อยตัว

4. ส่วนของคะแนนที่ได้จากการสังเกต ตรวจสอบ และประเมินบุคลิกลักษณะ สถานะทางการแพทย์ ทางจิตวิทยา ทรัพย์สิน ครอบครัวและสถานะทางสังคม ทั้งก่อนได้ รับโทษจำคุก และระหว่างรับโทษ ซึ่งข้อมูลในส่วนนี้จะได้ มาจากคำสั่งของศาลในชั้นการพิจารณาพิพากษาคดี ในกรณีที่ศาลเห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องทราบข้อมูลดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาคดีหรือเพื่อออกคำสั่งเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำผิดอย่างเหมาะสม และจากคำสั่งของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมที่สั่งให้หน่วยงานช่วยเหลือนักโทษคืนสู่สังคมและคุมประพฤติ (service pénitentiaire d'insertion et de probation) สอบสวนเกี่ยวกับสถานะทางครอบครัวและสังคมของผู้กระทำผิดในชั้นการแรกรับผู้นั้นเข้ามาในเรือนจำ

เมื่อผู้กระทำผิดมีคุณสมบัติครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนดอันอาจได้รับการพักการลงโทษแล้ว การจะพิจารณาอนุมัติหรือไม่อนุมัติการพักการลงโทษจะมีผู้พิจารณาแตกต่างกันไปตามอัตราของโทษ โดยเป็นการพิจารณาพักการลงโทษให้แก่ผู้ กระทำผิดที่ต้องรับโทษจำคุกไม่เกิน

กว่าสิบปี หรือพิจารณาพักการลงโทษให้แก่ผู้กระทำความผิดที่จะต้องรับโทษจำคุกที่เหลืออีกไม่เกินสามปีนั้นเป็นอำนาจของผู้พิพากษาบังคับโทษเป็นผู้พิจารณาตามมาตรา 712-6 สำหรับกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้รับโทษจำคุกมากกว่าสิบปี หรือมีโทษจำคุกที่เหลืออยู่เกินกว่าสามปีนั้น จะเป็นอำนาจของศาลบังคับโทษพิจารณาตามมาตรา 712-7 ทั้งนี้การพิจารณาพักการลงโทษโดยผู้พิพากษาและศาลนั้น กฎหมายกำหนดให้ต้องมีการพิจารณาอย่างน้อยปีละครั้งหลังจากนักโทษได้รับโทษมาตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ในการพิจารณาพักการลงโทษของผู้พิพากษาบังคับโทษกฎหมายให้ผู้พิพากษาพิจารณาสถานการณ์และองค์ประกอบต่างๆเกี่ยวกับตัวนักโทษที่จะได้รับการพักการลงโทษเพื่อที่จะให้นักโทษนั้นได้รับการปล่อยโดยการพักการลงโทษอย่างมีประสิทธิภาพซึ่งการพิจารณานี้จะต้องกระทำขึ้นโดยศาลเองโดยไม่ต้องมีผู้ร้องขอ และหากกรณีดังกล่าวเป็นคดีที่มีจำนวนโทษที่อยู่ในขอบอำนาจของศาลบังคับโทษที่จะเป็นผู้มีอำนาจพิจารณาอนุญาต ให้ผู้พิพากษาส่งสำนวนดังกล่าวให้ศาลบังคับโทษเพื่อพิจารณา โดยศาลจะพิจารณาจากความพยายามของนักโทษในการแก้ไขปรับปรุง ในส่วนที่เกี่ยวกับลักษณะนิสัย ครอบครัว และด้านสังคม

ในการพิจารณาการพักการลงโทษนั้น ผู้พิพากษาบังคับโทษและศาลบังคับโทษจะวินิจฉัยได้ต่อเมื่อได้มีการพิจารณาต่อหน้าคู่ความทั้งสองฝ่ายและได้มีการรับฟังความเห็นของตัวแทนจากฝ่ายราชทัณฑ์และข้อเสนอแนะของอัยการและความเห็นผู้เสียหายหรือทนายความของผู้เสียหาย โดยผู้พิพากษาบังคับโทษอาจอนุญาตโดยไม่จัดให้มีการพิจารณาต่อหน้าคู่ความทั้งสองฝ่ายก็ได้ หากได้รับความยินยอมของอัยการเขตและผู้กระทำความผิด

โดยหากได้รับการพักการลงโทษแล้ว ผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษจะต้องอยู่ภายใต้การพักการลงโทษเป็นเวลาไม่น้อยกว่าระยะเวลาของโทษที่ยังเหลืออยู่ แต่จะกำหนดให้เกินกว่าระยะเวลาของโทษที่เหลืออยู่มากกว่าหนึ่งปีไม่ได้ ทั้งนี้ระยะเวลาทั้งหมดจะต้องไม่เกินกว่าสิบปี สำหรับนักโทษที่ถูกจำคุกตลอดชีวิตระยะเวลาภายใต้การพักการลงโทษที่จะกำหนดไว้นั้นจะต้องไม่น้อยกว่าห้าปีแต่ไม่เกินกว่าสิบปี ภายในระยะเวลาดังกล่าวผู้ได้รับการพักการลงโทษก็จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขคุมประพฤติที่กำหนดโดยผู้พิพากษาบังคับโทษ ซึ่งหากไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่ผู้พิพากษาบังคับโทษกำหนด หรือมีการกระทำความผิดขึ้นใหม่ หรือมีการละเมิดมาตรการที่กำหนดไว้ในการอนุญาต ก็เป็นอำนาจของผู้พิพากษาบังคับโทษหรือศาลบังคับโทษในการที่จะพิจารณาเพิกถอนการพักการลงโทษแล้วแต่ว่าองค์กรใดเป็นผู้มีอำนาจในชั้นการอนุญาตให้พักการลงโทษ

ผลของการเพิกถอนการพักการลงโทษนั้นจะทำให้ผู้กระทำความผิดนั้นจะต้องรับโทษทั้งหมดที่เหลืออยู่ในเวลาที่ได้รับการพักการลงโทษ โดยหากศาลไม่ดำเนินการเพิกถอนการพักการลงโทษให้แล้วเสร็จก่อนครบระยะเวลาภายใต้การพักการลงโทษนั้น การปล่อยตัวเมื่อสิ้นสุด

ระยะเวลาการพักการลงโทษนั้นเป็นที่สุดโดยให้ถือว่าการบังคับโทษนั้นเสร็จสิ้นแล้วตั้งแต่วันที่ได้รับการพักการลงโทษ

กฎหมายประเทศไทย

ขั้นตอนการพิจารณาพักการลงโทษตามกฎหมายไทยนั้น ระบบราชทัณฑ์ของประเทศไทยจะมีการกำหนดชั้นของนักโทษไว้เพื่อจำแนกนักโทษประเภทดีและประเภทที่ด้อยไลงมา เพื่อให้เกิดความสะดวกในการบริหารจัดการ โดยลำดับชั้นของนักโทษมี 6 ชั้น คือ ชั้นเยี่ยม ชั้นดีมาก ชั้นดี ชั้นกลาง ชั้นเลว ชั้นเลวมาก

นักโทษที่ถูกรับตัวเข้าในเรือนจำหรือทัณฑสถานนั้นจะถูกจัดเข้าอยู่ในชั้นกลาง แต่หากนักโทษนั้นเคยกระทำผิดและต้องโทษ มาก่อน และกระทำผิดอีกภายในเวลา 5 ปี นับแต่พ้นโทษ โดยความผิดครั้งก่อนและความผิดครั้งนี้ มิใช่ความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษแล้ว จะถูกจัดเข้าเป็นนักโทษชั้นเลว โดยจะมีการเลื่อนชั้นให้แก่ักโทษปีละ 2 ครั้ง ระดับชั้นและการเลื่อนชั้นหรือลดชั้นของนักโทษนี้ มีประโยชน์ต่อนักโทษสำหรับการพักการลงโทษ โดยนักโทษในชั้นสูงก็จะมีโอกาสที่ดีกว่าในการได้รับการพักการลงโทษ

เงื่อนไขในการได้รับการพิจารณาพักการลงโทษนั้นจะสัมพันธ์กับการจัดลำดับชั้นของนักโทษ โดยนักโทษเฉพาะนักโทษชั้นเยี่ยม, นักโทษชั้นดีมากและนักโทษชั้นดีเท่านั้นที่จะรับประโยชน์ในการพิจารณาพักการลงโทษประกอบกับประโยชน์ประการอื่นๆ โดยนักโทษชั้นเยี่ยมนั้นอาจได้รับการพักการลงโทษเป็นจำนวน ไม่เกิน 1 ใน 3 ของกำหนดโทษ นักโทษชั้นดีมากอาจได้รับการพักการลงโทษไม่เกิน 1 ใน 4 ของกำหนดโทษ และนักโทษชั้นดี อาจได้รับการพักการลงโทษไม่เกิน 1 ใน 5 ของกำหนดโทษ

และยังมีการพักการลงโทษในกรณีพิเศษ ซึ่งผู้ได้รับการพักการลงโทษในกรณีพิเศษนั้น จะสามารถได้รับการพักการลงโทษมากกว่า 1 ใน 3 ของกำหนดโทษได้ แต่จะไม่เกินกว่า 2 ใน 3 ของกำหนดโทษ

นักโทษที่สมควรจะได้รับการพักการลงโทษนั้นต้องเป็นการต้องโทษจำคุกครั้งแรกที่ไม่ใช่โทษจำคุกสำหรับการกระทำโดยประมาทและไม่ใช่โทษจำคุกที่ได้รับการล้างมลทินในภายหลัง และจะมีระยะเวลาคุมประพฤติไม่เกินกว่า 5 ปี ไม่ว่าโทษจะเหลืออยู่เท่าไรก็ตาม และกฎหมายไทยยังได้ กำหนดหลักเกณฑ์การพักการลงโทษเกี่ยวกับความผิดอันเกี่ยวกับยาเสพติดโดยจำกัดปริมาณหรือน้ำหนักของยาเสพติดขณะจับกุมสำหรับความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษหากมีน้ำหนักหรือปริมาณ ไม่เกินจำนวนตามที่กำหนดในหลักเกณฑ์นั้นแล้ว ให้ถือว่าเป็นผู้สมควรได้รับการพักการลงโทษ

ส่วนของความผิดที่ไม่สมควรได้รับการพักการลงโทษนั้น หลักเกณฑ์ดังกล่าว ได้กำหนดให้ความผิดที่มีลักษณะร้ายแรง อันเป็นการกระทำด้วยความโหดร้ายทารุณ การกระทำความผิดซ้ำซาก เป็นความผิดอันไม่สมควรได้รับการพักการลงโทษ เช่น

1. ความผิดเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ทุกกรณี
2. ความผิดต่อชีวิต ร่างกาย และจิตใจ โดยมักจะเป็นความผิดที่กระทำโดยทารุณ โหดเหี้ยม อุกฉกรรจ์ สะเทือนขวัญ และฐานความผิดที่เป็นความผิดร้ายแรง
3. ความผิดต่อเสรีภาพ
4. ความผิดเกี่ยวกับเพศ
5. ความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน
6. ความผิดต่อเศรษฐกิจและความมั่นคงของชาติ
7. ความผิดเกี่ยวกับทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
8. ความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ เฉพาะผู้กระทำความผิดรายสำคัญที่ได้กระทำความผิดใน 5 ฐานความผิดหลัก คือ ผลิต นำเข้า ส่งออก จำหน่าย หรือครอบครองเพื่อจำหน่าย เป็นต้น

เมื่อเห็นว่านักโทษรายใดสมควรจะได้รับการพักการลงโทษแล้ว การพิจารณาต่อไปก็คือ เจ้าหน้าที่เรือนจำจะต้องสอบประวัตินักโทษผู้นั้นอย่างละเอียดทั้งในช่วงก่อนต้องโทษ ความประพฤติในระหว่างต้องโทษ ฐานะความเป็นอยู่ ตลอดจนความประพฤติของผู้ที่จะสมควรรับเป็นผู้อุปการะ ความเห็นชอบของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจท้องที่ที่นักโทษจะออกไปอยู่เมื่อได้รับการพักการลงโทษ โดยมีรายละเอียดดังนี้

ตรวจสอบชีวประวัติ สภาพแวดล้อม ความประพฤติก่อนต้องโทษและประวัติในการกระทำความผิด

พิจารณาถึงพฤติการณ์และมูลเหตุที่ผลักดันให้ผู้นั้นกระทำความผิด

ความผิดกำหนดโทษการได้รับการพระราชทานอภัยโทษ ลดโทษ ระยะเวลาที่ต้องจำมาแล้วในเรือนจำเหลือโทษจำต่อไปอีกนานเท่าใด

พฤติการณ์ระหว่างต้องโทษ ผลการฝึกอบรม ผลงาน ตลอดจนความดีความชอบในระหว่างต้องโทษอยู่ในเรือนจำ

ความหนักเบาความร้ายแรงแห่งการกระทำความผิดโดยอาศัยหลักฐานจากสำเนาคำพิพากษา หรือสำนวนคดีหรือเคยกระทำความผิดซ้ำอย่างใดหรือไม่

ความเห็นของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองท้องที่ ตำรวจท้องที่ ตรวจสอบถึงความรู้สึกของฝ่ายผู้เสียหายประชาชนในท้องถิ่นที่จะพึงมีต่อนักโทษซึ่งจะได้รับการพักการลงโทษออกไป

พิจารณาถึงความประพฤติ อุปนิสัยใจคอ ฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพความเป็นอยู่ สภาพแวดล้อมของผู้อุปการะว่าเหมาะสมเพียงใดหรือไม่

พิจารณาถึงอาชีพที่ผู้ได้รับพักการลงโทษจะออกไปทำมาหากินเลี้ยงตนเองและครอบครัวว่าเหมาะสมเพียงใดหรือไม่

ตรวจสอบการเลื่อนขั้นของนักโทษที่ขอพักการลงโทษและคำสั่งแต่งตั้งกรรมการพิจารณาพักการลงโทษของเรือนจำว่าเป็นไปโดยถูกต้องของกฎหมายระเบียบแบบแผนของการพักการลงโทษหรือไม่

เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกนักโทษเด็ดขาดได้พิจารณาเสร็จเรียบร้อยแล้ว จะจัดทำรายงานการประชุมเพื่อเป็นหลักฐานว่าเรือนจำได้นำรายชื่อนักโทษเด็ดขาดทุกรายเสนอคณะกรรมการพิจารณาแล้วจากนั้นให้เรือนจำส่งรายชื่อเฉพาะนักโทษเด็ดขาดที่ผ่านการคัดเลือกพร้อมเอกสารประกอบการพิจารณาพักการลงโทษไปกรมราชทัณฑ์เพื่อเสนอคณะกรรมการพักการลงโทษให้พิจารณาต่อไป และเมื่อคณะกรรมการพักการลงโทษพิจารณาแล้วเสร็จ ก็จะมีการส่งเรื่องไปยังรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมเพื่ออนุมัติการพักการลงโทษต่อไป

เมื่อมีการได้รับการพักการลงโทษแล้ว กรมราชทัณฑ์มีนโยบายสั่งการให้เรือนจำหรือทัณฑสถานดำเนินการเตรียมความพร้อมก่อนปล่อยตัวนักโทษเด็ดขาดที่จะได้รับการพักการลงโทษล่วงหน้า 6 เดือนทุกราย โดยดำเนินการอบรมตามรูปแบบวิธีการและแนวทางปฏิบัติงานตามระเบียบอย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ก่อนดำเนินการปล่อยตัวพักการลงโทษทุกรายให้มีการอบรมชี้แจงนักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการปล่อยตัวได้ทราบและเข้าใจเงื่อนไขคุมประพฤติทุกข้ออย่างละเอียดและกำชับให้ปฏิบัติตามโดยเคร่งครัดด้วย

เมื่อนักโทษได้รับการพักการลงโทษแล้วก็จะต้องถูกกำหนดเงื่อนไขการพักการลงโทษเพื่อสอดส่องดูแลให้ประพฤติปฏิบัติตนอย่างเคร่งครัด และเพื่อเป็นการป้องกันมิให้มีการกระทำผิดซ้ำเกิดขึ้นอีกและเป็น โอกาสที่จะให้เจ้าพนักงานได้รับทราบถึงพฤติการณ์ของผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษอยู่ตลอดระยะเวลาตามเงื่อนไขที่จะได้รับการพักการลงโทษนั้น ซึ่งผู้ที่จะคอยดูแลคือพนักงานคุมประพฤติของกรมคุมประพฤติกระทรวงยุติธรรม โดยเงื่อนไขการคุมประพฤติจะมีดังนี้

- 1) ให้ไปรายงานตัวต่อพนักงานคุมประพฤติตามที่กำหนด
- 2) ให้พักอาศัยอยู่กับผู้อุปการะ
- 3) ต้องปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบข้อบังคับ
- 4) ต้องประกอบอาชีพโดยสุจริต
- 5) ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำและคำตักเตือน
- 6) ห้ามออกนอกห้องที่คุมประพฤติ

7) ห้ามประพฤติตนในทางเสื่อมเสียเช่นเล่นการพนันหรือเสพสุราคบคนอันธพาลหรือบุคคลที่อาจนำไปสู่การกระทำผิดกฎหมายขึ้นอีกเป็นต้น

8) ห้ามเกี่ยวข้องกับสารระเหยวัตถุออกฤทธิ์ต่อจิตหรือประสาทหรือยาเสพติดให้โทษทุกประเภทรวมทั้งอาวุธปืนเครื่องกระสุนปืนหรือวัตถุระเบิดทุกชนิด

9) ห้ามเยี่ยมหรือติดต่อกับผู้ต้องขังผู้ต้องกักขังผู้ต้องกักกันอื่นที่ไม่ใช่ญาติ

10) ต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขพิเศษ

11) ต้องแสดงหนังสือสำคัญเมื่อมีการเรียกตรวจ

เมื่อพิจารณาขั้นตอนในการพักการลงโทษ ทั้งมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศฝรั่งเศสมีขั้นตอนไม่แตกต่างกันมากนัก กล่าวคือต้องมีการยื่นคำร้องเพื่อขอพิจารณาพักการลงโทษด้วยตนเองไปยังผู้มีอำนาจพิจารณา แห่งของประเทศไทย เจ้าหน้าที่ของเรือนจำจะเป็นผู้สำรวจรายชื่อของผู้ต้องขังที่มีคุณสมบัติเข้าเกณฑ์การพักการลงโทษแล้วดำเนินการตรวจสอบจัดรวบรวมข้อมูลและเอกสารหลักฐานเสนอต่อคณะกรรมการพักการลงโทษ ส่วนขั้นตอนในการพิจารณาอื่นๆทั้งสามประเทศก็มีความแตกต่างกันไปตามความเหมาะสม

4.1.4 การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ

กฎหมายมลรัฐเดลาแวร์

ตามกฎหมายมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกานั้น จะเป็นลักษณะการพักการลงโทษแบบมีเงื่อนไข กล่าวคือจะต้องอยู่โปรแกรมการกักขังที่บ้านแทน และจะมีการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ โดยจะผู้ที่อยู่ในโปรแกรมกักขังที่บ้านจะถูกจำกัดพื้นที่ภายในขอบเขตที่ได้กำหนดหรือห้ามออกนอกบ้านในช่วงระยะเวลาที่กำหนดและบุคคลที่จะมีสิทธิ์สำหรับ โปรแกรมการจับกุมบ้าน ต่อเมื่อ

(1) การเข้าร่วมจะต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ

(2) การเข้าร่วมจะจำกัด เฉพาะประเภทของผู้ที่กระทำผิดดังต่อไปนี้

ก. ตัวบุคคลผู้ถูกพบว่ามีคามผิดฐานในการก่ออาชญากรรมไม่รุนแรงและผู้ที่มีลักษณะของความผิดทางอาญาและ/หรือพื้นที่หลังของผู้กระทำความผิดที่ไม่ได้ถูกวางไว้ที่การรอลงอาญาปกติ

ข. ผู้ฝ่าฝืนคุมประพฤติด้วยข้อหาการละเมิดทางเทคนิคหรือความผิดทางอาญาเล็กน้อย

ค. ผู้ที่ละเมิดการพักการลงโทษด้วยข้อหาการละเมิดทางเทคนิคหรือความผิดทางอาญาเล็กน้อยซึ่ง “โครงการการกักขังไว้ที่บ้าน” หมายถึงรูปแบบของการควบคุมภายใต้การกำกับดูแลอย่างเข้มข้นในชุมชน รวมทั้งการเฝ้าระวังในช่วงวันหยุดที่บริหารงานโดยเจ้าหน้าที่กำกับดูแล

อย่างเข้มข้น โดยจะถูกกักตัวอยู่ในสถานที่ที่กำหนด และมีการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพื่อสอดส่องผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษ

ในการที่จะสามารถอยู่ในโครงการกักขังที่บ้านได้นั้น ผู้กระทำความผิดจะต้องมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องเกี่ยวกับข้อกำหนดที่ได้ถูกกำหนดไว้สำหรับผู้กระทำผิดที่ได้รับการพักการลงโทษแต่ละราย ซึ่งจะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขใด ๆ ดังต่อไปนี้

(1) ผู้เข้าร่วมแต่ละรายต้องปฏิบัติตามการทำงานบริการชุมชนใดๆก็ตามที่ได้รับมอบหมายจากศาลหรือโดยกรม

(2) ผู้เข้าร่วมแต่ละคนจะยังคงถูกคุมขังในที่อยู่อาศัยที่ได้รับอนุมัติโดยโครงการยกเว้นสำหรับการอนุมัติการจ้างงาน การทำงานบริการสาธารณะหรือกิจกรรมพิเศษอื่นๆ ที่ได้รับการอนุมัติโดยโครงการ

(3) ผู้เข้าร่วมแต่ละคนจะต้องชำระเงินชดใช้ตามระเบียบดังกล่าวเพื่อเหยื่อแต่ละคนหรือผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของอาชญากรรมที่จะถูกกำหนดโดยศาล

(4) ผู้เข้าร่วมแต่ละคนจะได้รับการอนุมัติให้อยู่ในที่พักอาศัยที่มีเสถียรภาพ

(5) ผู้เข้าร่วมแต่ละคนจะต้องมีการจ้างงานมีเสถียรภาพตามที่กำหนดโดยกรมตามระเบียบและข้อบังคับ

(6) เข้าร่วมแต่ละคนจะต้องคงอยู่ในสถานะที่ดีตามเงื่อนไขของการมีส่วนร่วมอย่างต่อเนื่องในโครงการ

(7) บุคคลที่อยู่ในโครงการกักขังที่บ้านต้องมีส่วนร่วมในทุกกิจกรรมแนะแนวและข้อกำหนด รวมถึงโครงการกลุ่มดังกล่าวและการประชุมตามที่กำกับโดยศาลหรือโดยกรมราชทัณฑ์

(8) ผู้เข้าร่วมแต่ละคนต้องรายงานต่อเจ้าหน้าที่ที่ถูกระบุให้เป็นผู้สั่งการโดยศาลหรือโดยกรมราชทัณฑ์

กฎหมายประเทศฝรั่งเศส

การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษของประเทศฝรั่งเศสนั้นกฎหมายบัญญัติให้ผู้พิพากษาบังคับโทษหรือศาลบังคับโทษกำหนดเงื่อนไขที่แตกต่างกันขึ้นอยู่กับลักษณะของการกระทำความผิด และโทษจำคุกที่พวกเขาได้รับหรือโทษที่เหลืออยู่ ซึ่งหากเหลือโทษจำคุกอีกไม่เกิน 2 ปี หรือ 1 ปีในกรณีของผู้ที่กระทำความผิดซ้ำ อาจกำหนดโทษให้อยู่ภายใต้การดูแลอิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดโดยการคุมประพฤติภายใต้มาตรการการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้เป็นระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี แต่หากเป็นนักโทษที่อยู่ในข่ายเฝ้าระวังทางสังคมที่ถูกจำคุกไม่น้อยกว่า 7 ปี หรือนักโทษที่ถูกจำคุกไม่น้อยกว่า 5 ปีในความผิดเกี่ยวกับการใช้ความรุนแรงในครอบครัว จะถูกสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไม่เกิน 2 ปี แต่หากเป็น

นักโทษที่ถูกตัดสินให้จำคุกตลอดชีวิตในความผิดอุกฤษฎ์โทษหรือถูกตัดสินให้จำคุกในความผิดอุกฤษฎ์โทษหรือฆังฉิมโทษเท่ากับหรือมากกว่าสิบห้าปีสำหรับความผิดที่อยู่ภายใต้มาตรการการเฝ้าระวังทางสังคม หรือจำคุกไม่น้อยกว่าสิบปีสำหรับความผิดที่ต้องอยู่ภายใต้มาตรการการควบคุมป้องกันและการตรวจสอบความปลอดภัยจะต้องอยู่ในมาตรการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ประมาณ 1-3 ปี

ก่อนที่จะมีการใช้มาตรการในการวางตำแหน่งไว้ภายใต้การเฝ้าระวังอิเล็กทรอนิกส์ ผู้พิพากษาบังคับโทษจะต้องตรวจสอบถึงสถานภาพทางครอบครัว สภาพทางร่างกาย และทางสังคมของนักโทษนั้นก่อน เพื่อวัตถุประสงค์ในการกำหนดตารางเวลาและพื้นที่ที่กำหนด และหากผู้พิพากษาบังคับโทษตัดสินให้บุคคลใดอยู่ภายใต้การเฝ้าระวังโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แล้ว ก็จะมีการแจ้งให้ผู้ได้รับการพักการลงโทษทราบถึงช่วงเวลาที่กำหนด และหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติ และภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขคุมประพฤติที่เหมาะสม ซึ่งเงื่อนไขคุมประพฤตินั้นอาจเป็นข้อเดียวหรือหลายข้อรวมกันก็ได้ รวมทั้งมาตรการที่ใช้สนับสนุนเพื่อส่งเสริมการฟื้นฟูสมรรถภาพทางสังคม ซึ่งจะมีหน่วยงานช่วยเหลือนักโทษในการกลับคืนสู่สังคมและคุมประพฤติคอยดูแลตามคำสั่งของผู้พิพากษาบังคับโทษ ในการกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤตินี้ ผู้พิพากษาบังคับโทษอาจรับฟังข้อเสนอแนะจากผู้เกี่ยวข้องเช่นพนักงานอัยการได้

ถ้าศาลที่ตัดสินใจให้อยู่ภายใต้การจับวางตำแหน่งการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์พบว่าถ้าผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตามข้อผูกพันหรือข้อห้ามที่กำหนดไว้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงในเงื่อนไขของการดำเนินการหรือถ้ามีการร้องขอโดยผู้มีสิทธิ ศาลอาจเพิกถอนการอนุญาตได้ และการดำเนินการภายใต้การดูแลอิเล็กทรอนิกส์นี้จะต้องให้ความเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ความสมบูรณ์และความเป็นส่วนตัวของแต่ละบุคคล

ภายในระยะเวลาที่ถูกวางตำแหน่งที่อยู่ภายใต้การเฝ้าระวังอิเล็กทรอนิกส์ ตัวแทนเจ้าหน้าที่เรือนจำสามารถเข้าไปในที่สถานที่ที่เป็นที่ควบคุมเพื่อตรวจสอบและพบกับผู้ถูกสอดส่อง แต่เจ้าหน้าที่ไม่สามารถอาจจะเข้ามาในบ้านของบุคคลดังกล่าวได้โดยไม่ได้รับความยินยอมซึ่งตัวแทนเหล่านี้ต้องรายงานให้ผู้พิพากษาบังคับโทษ ถึงการตรวจสอบดังกล่าว และผู้พิพากษาบังคับโทษอาจถอนตำแหน่งภายใต้การเฝ้าระวังอิเล็กทรอนิกส์หรือในกรณีที่มีการฝ่าฝืนข้อห้ามหรือข้อผูกพันที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายอาญา และผู้พิพากษาบังคับโทษอาจแต่งตั้งแพทย์ได้ตลอดเวลาเพื่อที่จะตรวจสอบว่าการดำเนินการวิธีที่กล่าวถึงในดังกล่าวไม่เหมาะสมต่อสุขภาพของบุคคลนั้น การแต่งตั้งนี้อาจได้รับการร้องขอจากผู้ต้องโทษโดยพิจารณาจากใบรับรองแพทย์ที่ได้รับและใช้มาตรการการเฝ้าระวังทางอิเล็กทรอนิกส์จะสามารถนำมาใช้เฉพาะกับการที่นักโทษได้ให้

ความยินยอมก่อน ซึ่งสามารถร้องขอได้โดยผ่านทนายความ หรือทางพนักงานอัยการ หรือการที่ศาลใช้ดุลพินิจเอง ซึ่งหากนักโทษไม่ยินยอมก็อาจไม่ได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ

กฎหมายประเทศไทย

การสอดส่องผู้ต้องโทษ โดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษนั้น ไม่มีกำหนดไว้ในกฎหมายของไทย แต่มีกฎหมายที่กำหนดให้ศาลมีอำนาจมีคำสั่งให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษได้ คือตามมาตรา 89/2(3) แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้สอดส่องผู้ต้องโทษที่ได้รับการปล่อยออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดเวลาจำคุกตามคำพิพากษา โดยถือว่าเป็นการจำคุกโดยวิธีการอื่น

โดยกำหนดไว้ว่า หากพนักงานอัยการ ผู้บัญชาการเรือนจำ หรือเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่จัดการตามหมายจำคุกมีอำนาจร้องขอ หรือเมื่อศาลเห็นสมควร ศาลจะมีคำสั่งให้จำคุกผู้ซึ่งต้องจำคุกตามคำพิพากษาถึงที่สุดที่ได้รับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามที่ระบุไว้ในหมายศาลที่ออกตามคำพิพากษานั้น หรือไม่น้อยกว่าสิบปี ในกรณีต้องโทษจำคุกเกินสามสิบปีขึ้นไปหรือจำคุกตลอดชีวิต ซึ่งให้ถือเป็นการจำคุกโดยวิธีอื่นใดที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้นได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

และในการในการพิจารณาของศาลดังกล่าว ให้ศาลคำนึงถึงฐานความผิด ความประพฤติ สวัสดิภาพของผู้ซึ่งต้องจำคุก ตลอดจนสวัสดิภาพและความปลอดภัยของผู้เสียหายและสังคมด้วย ทั้งนี้ให้ศาลดำเนินการไต่สวนหรือสอบถามผู้เสียหาย เจ้าพนักงานที่เกี่ยวข้องตามหมายจำคุก พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจในท้องที่นั้น หรือผู้ซึ่งศาลเห็นว่ามีส่วนเกี่ยวข้อง

และกฎกระทรวง ได้กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขต เพื่อใช้ประกอบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2(3) โดยได้ให้ความหมายของคำจำกัดความ ดังนี้

“ผู้ถูกจำกัด” หมายความว่า ผู้ซึ่งศาลมีคำสั่งให้จำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้นั้น

“การจำกัดการเดินทางและอาณาเขต” ให้หมายความรวมถึง คำสั่งศาลให้จำคุกโดยวิธีการห้ามออกนอกเคหสถานหรือสถานที่อื่นใดในช่วงเวลาที่กำหนดโดยใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

“อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า เครื่องอุปกรณ์รับส่งสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องมือใดๆ ที่ใช้ติดตามตัว หรือที่ใช้สวมใส่ข้อมือ ข้อเท้า หรืออวัยวะส่วนอื่นใดของผู้ถูก

จำกัด รวมทั้งระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้ตรวจสอบหรือจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้ถูกจำกัดได้

โดยในการยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อขอให้มีการจำกัดการเดินทางและอาณาเขตแก่ผู้ซึ่งต้องจำกัดผู้ใดนั้น ให้เจ้าพนักงานคำนึงถึงเหตุจำเป็นซึ่งรวมถึงเหตุ ดังต่อไปนี้

- (1) ผู้ซึ่งต้องจำกัดจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำกัด
- (2) ผู้ซึ่งต้องจำกัดจำเป็นต้องเลี้ยงดูบิดา มารดา สามี ภรรยา หรือบุตร ซึ่งพึ่งตนเองมิได้

และขาดผู้อุปการะ

- (3) ผู้ซึ่งต้องจำกัดเจ็บป่วยและต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่อง

- (4) ผู้ซึ่งต้องจำกัดมีเหตุควรได้รับการดูแลการบังคับให้จำกัดด้วยเหตุอื่นๆ

และในการยื่นคำร้องให้เจ้าพนักงานผู้ร้องขอเสนอแนวทางปฏิบัติ เงื่อนไขหรือแผนดำเนินการประกอบการพิจารณาของศาลด้วย เช่นเสนอเงื่อนไขห้ามมิให้ออกนอกเขตสถานหรือสถานที่อื่นใดในช่วงเวลาที่กำหนด ร่วมกับการใช้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ก็ได้ และพนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(1) ตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์ ในกรณีมีเหตุอันควรสงสัยว่าผู้ถูกจำกัดฝ่าฝืนเงื่อนไข หรือสอบถามบุคคลที่อยู่ในที่นั้นๆ เพื่อรวบรวมข้อมูลหรือหลักฐานเกี่ยวกับสภาพความเป็นอยู่ อุปนิสัย และความประพฤติของผู้ถูกจำกัด

(2) รายงานข้อเท็จจริง หรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม อันเป็นเหตุควรแก้ไขเปลี่ยนแปลงการจำกัดการเดินทางและอาณาเขตของผู้ถูกจำกัด แก่เจ้าพนักงานทราบเพื่อดำเนินการต่อไป

(3) สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือผู้ถูกจำกัดตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพ

(4) ตรวจสอบการดำเนินการตามแนวทางปฏิบัติ เงื่อนไข และแผนดำเนินการที่ศาลให้ความเห็นชอบตามข้อ 3

เมื่อได้ศึกษาการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษทั้งมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศฝรั่งเศส จะเห็นได้ว่าในการสั่งให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นเป็นของผู้มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ โดยจะมีองค์กรที่ทำหน้าที่พิจารณาพักการลงโทษเพียงองค์กรเดียว และจะมีการกำหนดเงื่อนไขในการพักการลงโทษตามความเหมาะสมของนักโทษแต่ละคน รวมทั้งข้อกำหนดในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ แต่จะแตกต่างกันในช่วงระยะเวลาของการตรวจสอบทางอิเล็กทรอนิกส์ และการจะเข้าโปรแกรมพักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้นั้น จะต้อง

เป็นความยินยอมของนักโทษเองเนื่องจากเห็นว่าการติดเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไว้กับตัวนักโทษ เพื่อคอยสอดส่องพฤติกรรมนั้น เป็นการละเมิดสิทธิของตัวนักโทษ การกระทำได้กล่าวจึงต้องเกิดจากความยินยอมของตัวนักโทษเท่านั้น

แต่ของประเทศไทยนั้นผู้มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษซึ่งอยู่ที่คณะกรรมการพักการลงโทษนั้น ยังไม่มีกฎหมายกำหนดให้อำนาจคณะกรรมการสามารถกำหนดให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อใช้ตรวจสอบนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ แต่เป็นศาลที่มีอำนาจในการสั่งให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษ โดยถือว่าการที่นักโทษออกไปจากเรือนจำก่อนกำหนด โดยการถูกสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2(3) นั้น ถือเป็นการจำคุกโดยวิธีอื่น ซึ่งเมื่อพิจารณาจะเห็นได้ว่า การที่นักโทษสามารถออกไปใช้ชีวิตนอกคุกตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2(3) ที่ยังถือว่าเป็นการจำคุกอยู่ มีลักษณะคล้ายกับการพักการลงโทษ ซึ่งถือว่านักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นยังต้องโทษจำคุกอยู่นกว่าจะครบกำหนดจำคุกตามคำพิพากษา และการที่จะมีการยื่นเรื่องขอพักการลงโทษได้นั้น ก็ต้องรับโทษจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า 1/3 เช่นเดียวกับข้อกำหนดตามมาตรา 89/2(3)

4.2 ปัญหาในพักการลงโทษกับแนวทางในการนำมาตรการการสอดส่องนักโทษโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษมาใช้ในประเทศไทย

จากการศึกษาถึงแนวคิดเกี่ยวกับการลงโทษ การพักการลงโทษทั้งของประเทศไทยและต่างประเทศ มาตรการในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาช่วยสอดส่องผู้ต้องโทษในระหว่างพักการลงโทษนั้นเป็นมาตรการที่นำมาใช้กันอย่างแพร่หลายในต่างประเทศ และได้มีการบัญญัติกฎหมายซึ่งใช้บังคับอันเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวไว้อย่างชัดเจนดังที่ได้ศึกษามาในบทที่ 3 ในบทนี้จะทำการวิเคราะห์ถึงมาตรการการสอดส่องนักโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษที่ใช้บังคับอยู่ในรัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศฝรั่งเศส เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณาถึงความเหมาะสมในการนำมาพัฒนากฎหมายราชทัณฑ์ที่ใช้บังคับอยู่เพื่อนำมาบังคับในประเทศไทยต่อไป

4.2.1 แนวทางที่เหมาะสมและรูปแบบของการนำมาบังคับใช้

การลงโทษแต่ตั้งแต่สมัยโบราณนั้นมุ่งในการแก้แค้นทดแทนเป็นหลัก และเพื่อให้หลายจำทำให้ผู้กระทำความผิดเจ็บปวดจนไม่กล้ากระทำความผิดอีก แต่ไม่ว่าก็ยุคที่สมัยวัตถุประสงส์ในการลงโทษนั้นไม่เคยได้ผลเด็ดขาด ยังมีผู้กระทำความผิดซ้ำและผู้กระทำความผิดคนใหม่อยู่เสมอ โดยโทษที่ใช้เป็นโทษหลักมาโดยตลอดคือโทษจำคุก ซึ่งการจำคุกก็จะเปลี่ยนรูปแบบไปบ้างแล้วแต่ยุคสมัย เช่นการจำคุกมิด การนำตัวไปปล่อยไว้ที่เกาะอันห่างไกลเป็นต้น แต่

ไม่ว่าอย่างไรก็ถือเป็นโทษในการจำกัดเสรีภาพของผู้กระทำความผิด ซึ่งนำมาใช้เพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ในการลงโทษ เมื่อในปัจจุบันการที่ประชากรทั่วโลกมีอัตราเพิ่มขึ้นเป็นอย่างมาก ส่งผลมีผู้กระทำความผิดมากขึ้น ทำให้รัฐต้องมีค่าใช้จ่ายในการเลี้ยงดูนักโทษที่สูงขึ้นตาม และรัฐนั้นอาจไม่สามารถป้องกันสังคมจากผู้กระทำความผิดได้อย่างทั่วถึง วัตถุประสงค์ในการลงโทษจึงได้เปลี่ยนไปให้ความสำคัญในแง่การฟื้นฟูผู้กระทำความผิดมากขึ้นเพื่อให้ผู้กระทำความผิดกลับตัวกลับใจ ดังนั้นการให้ความสำคัญกับการฟื้นฟูผู้กระทำความผิดจึงมีความสำคัญเป็นอย่างมาก จึงได้มีการพัฒนามาตรการพักการลงโทษให้แก่ักโทษ เพื่อให้ักโทษที่อยู่ในเกณฑ์สมควร ที่รัฐเห็นว่าควรได้ออกไปใช้ชีวิตอิสระภายนอกเรือนจำภายใต้เงื่อนไขที่รัฐได้กำหนด ซึ่งเงื่อนไขต่างๆ เหล่านี้เองที่รัฐจะสามารถกำหนดให้แก่ตัวนักโทษรายบุคคล เพื่อให้เข้าฟื้นฟูและพัฒนาตนเองให้กลับมาเป็นคนดีต่อไป แต่การพักการลงโทษนั้นถือเป็นการปล่อยตัวนักโทษออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษจำคุกตามคำพิพากษาของศาล ย่อมมีผลกระทบต่อผู้เกี่ยวข้องเช่นผู้เสียหายและสังคมที่ต้องการที่จะเห็นผู้กระทำความผิดได้รับการลงโทษอย่างสาสม และตัดออกจากสังคมมิให้กลับมากระทำความผิดได้อีก แต่อย่างไรก็ดีเรือนจำนั้นไม่สามารถขังผู้กระทำความผิดไว้ได้ทุกคนตลอดไป ดังนั้นหากเมื่อถึงเวลาที่จะต้องปล่อยนักโทษออกสู่สังคม รัฐก็ต้องหามาตรการที่มีประสิทธิภาพที่จะช่วยให้ผู้กระทำความผิดออกไปสู่สังคมได้อย่างเรียบร้อยและทำให้สังคมวางใจได้ว่าผู้กระทำความผิดดังกล่าวมิได้เป็นภัยอีกต่อไป รวมถึงไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก

การพักการลงโทษของประเทศไทยนั้นในปัจจุบันมุ่งไปที่ผู้กระทำความผิดครั้งแรก รวมถึงผู้กระทำความผิดเล็กน้อย ซึ่งมีใช้ผู้กระทำความผิดติดนิสัยเป็นหลัก ทั้งๆ ที่นักโทษประเภทดังกล่าวเมื่อเทียบกับผู้กระทำความผิดติดนิสัย หรือนักโทษที่กระทำความผิดอุกฉกรรจ์แล้วย่อมเป็นภัยต่อสังคมน้อยกว่า เมื่อผู้กระทำความผิดที่ไม่ได้ถูกลงโทษจำคุกตลอดชีวิตหรือประหารชีวิตแล้วสุดท้ายต้องออกไปใช้ชีวิตนอกเรือนจำภายหลังพ้นโทษในที่สุด ในประเทศที่พัฒนาแล้วอย่างประเทศสหรัฐอเมริกาหรือฝรั่งเศสจึงได้นำมาตรการพักการลงโทษโดยกำหนดเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับสอดส่องนักโทษ เพื่อช่วยระแวดระวังและสอดส่องนักโทษที่มีแนวโน้มจะเป็นอันตรายต่อสังคมให้มีความประพฤติที่ดีและไม่ไปก่อภัยแก่สังคมอีก ซึ่งการพักการลงโทษนั้นสามารถช่วยให้รัฐยังสามารถกำหนดเงื่อนไขต่างๆ เพื่อคุมประพฤตินักโทษได้เป็นอย่างดี เนื่องจากการพักการลงโทษนั้นถือว่านักโทษคนดังกล่าวยังรับโทษจำคุกอยู่ทำให้รัฐยังสามารถคุมตัวนักโทษที่ปฏิบัติผิดเงื่อนไขได้ทันที ซึ่งการพักการลงโทษนี้เองที่จะสามารถช่วยจูงใจให้นักโทษยอมรับการฟื้นฟูและเงื่อนไขต่างๆ ที่ต้องปฏิบัติที่เป็นผลดีทั้งตัวนักโทษเองและสังคม เพราะเมื่อนักโทษผู้ใดได้รับโทษจำคุกตามคำพิพากษาเด็ดขาดครบแล้วรัฐก็ไม่สามารถควบคุมตัวนักโทษได้อีกต่อไป ดังนั้นการนำมาตรการการสอดส่องนักโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่อยู่ในระหว่าง

พักการลงโทษจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในต่างประเทศเป็นอย่างมาก เพื่อช่วยให้รู้ถึงการใช้ชีวิตของนักโทษที่อยู่ในชุมชนได้เป็นอย่างดีไม่ว่าจะเป็นการใช้ชีวิตประจำวัน หรือการทำงาน หรือการมีแนวโน้มที่อาจกลับก่อให้เกิดอันตรายต่อสังคมได้อีก

ซึ่งการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นเป็นมาตรการที่รัฐนำมาใช้เพื่อช่วยในการสอดส่องนักโทษว่านักโทษนั้นได้ฝ่าฝืนเงื่อนไขในระหว่างพักการลงโทษหรือไม่ และเนื่องจากการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นมีค่าใช้จ่ายที่รัฐจะต้องสูญเสีย การจะนำมาใช้กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษผู้ใดย่อมต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ต่อสังคมเป็นหลัก ซึ่งอาจนำมาใช้ได้กับนักโทษที่ต้องโทษจำคุกในระยะเวลาที่ไม่ยาวนานนักที่มีลักษณะเป็นภัยต่อสังคมเพื่อให้ได้รับอิสระเร็วขึ้น และถือเป็นการระบายนักโทษจากเรือนจำทางหนึ่ง และยังสามารถนำมาใช้กับนักโทษบางประเภทที่เมื่อมองลักษณะของการกระทำความคิดแล้วยังเป็นภัยต่อสังคมอยู่ แต่เมื่อถึงเวลาที่ต้องปล่อยออกไปจากเรือนจำ ซึ่งเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นี้จะช่วยสอดส่องนักโทษลักษณะนี้ต่อไปในช่วงระยะหนึ่งได้ในช่วงคุมประพฤติระหว่างพักการลงโทษ ดังนั้นการจะใช้กับนักโทษประเภทใดนั้นก็ขึ้นอยู่กับความเป็นภัยต่อสังคมเป็นหลัก โดยถือเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่เป็นข้อกำหนดให้ผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษที่เห็นว่าสมควรใช้แก่ผู้กระทำผิดซึ่งมีพฤติกรรมที่เป็นภัยต่อสังคม สมควรที่จะต้องสอดส่องต่อไปช่วงระยะเวลาหนึ่งภายหลังที่ออกไปจากเรือนจำเพื่อให้สังคมเกิดความมั่นใจว่านักโทษดังกล่าวจะไม่ก่อภัยขึ้นมาอีก

ในทางวิชาการมีแนวคิดว่าการพักการลงโทษนั้นถือเป็นการเปลี่ยนแปลงคำพิพากษาของศาล แม้จะถือว่านักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นยังรับโทษจำคุกอยู่ในขณะที่อยู่นอกเรือนจำก็ตามแต่ก็เป็นการใช้ชีวิตอิสระภายใต้เงื่อนไขที่ไม่ใช่ชีวิตในเรือนจำจึงมิใช่การรับโทษจำคุกในแบบที่สังคมทั่วไปเข้าใจ การจะปล่อยนักโทษออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดเวลาจำคุกจึงต้องมีความระมัดระวัง เพื่อให้สังคมวางใจว่ารัฐได้ให้ความสำคัญกับปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นและลงโทษผู้กระทำผิดตามกฎหมายอย่างจริงจัง ในปัจจุบันเมื่อเทคโนโลยีมีความก้าวหน้ามากขึ้นมนุษย์ก็ได้คิดค้นเครื่องมือต่างๆ เพื่อนำมาปรับใช้ และในทางกระบวนการยุติธรรมก็ได้มีการนำเทคโนโลยีต่างๆ เข้ามาใช้มากขึ้นด้วยเช่นกัน การสอดส่องผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษก็เป็นมาตรการหนึ่ง ซึ่งหากสามารถเพิ่มเป็นทางเลือกให้แก่คณะกรรมการพักการลงโทษของไทยให้เป็นหนึ่งในเงื่อนไขที่จะสามารถกำหนดให้ใช้กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษก็อาจจะสามารถขยายขอบเขตของคุณสมบัติของนักโทษที่มีสิทธิได้รับการพักการลงโทษให้กว้างยิ่งขึ้นไป อันสามารถเป็นการระบายนักโทษออกจากเรือนจำและช่วยแก้ไขปัญหานักโทษล้นเรือนจำได้ และเพื่อเป็นประโยชน์แก่การฟื้นฟูนักโทษให้ได้ออกไปใช้ชีวิตของเรือนจำได้อย่างเรียบร้อย จึงควรมีมาตรการการสอดส่องนักโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

มาใช้ในกับนักโทษในระหว่างพักการลงโทษเพื่อให้คณะกรรมการพักการลงโทษสามารถใช้เป็นดุลพินิจในการเลือกใช้เป็นเงื่อนไขให้เหมาะสมกับนักโทษบางคน ที่สมควรได้รับการพักการลงโทษแต่อาจจะยังไม่เกิดความมั่นใจว่าเมื่อออกไปภายนอกเรือนจำแล้วจะไปไปก่ออันตรายต่อผู้อื่นขึ้นอีกหรือไม่ เพื่อไม่เป็นการตัดโอกาสการพักการลงโทษให้แก่นักโทษที่ตั้งใจกลับตัวกลับใจและพร้อมเป็นคนดีต่อครอบครัวและสังคม

การวิเคราะห์ถึงความเหมาะสมในการนำมามาตรการการสอดส่องนักโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษมาใช้ นั้น จะต้องพิจารณาทั้งในด้านตัวนักโทษเอง ครอบครัว สังคม และผู้เสียหาย กล่าวคือต้องพิจารณาให้ครอบคลุมทุกด้าน เพราะแม้การนำมามาตรการดังกล่าวมาใช้แต่ก็มีได้เป็นการรับประกันว่านักโทษผู้ที่ถูกสอดส่องจะไม่กลับมากระทำความผิดซ้ำอีก เพราะเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยในการบอกตำแหน่งของผู้สวมใส่แต่ไม่สามารถบอกได้ว่าผู้สวมใส่กำลังทำอะไร หรือสามารถควบคุมมิให้ผู้สวมใส่กระทำการบางอย่าง ซึ่งเป็นเพียงแค่การกำหนดเงื่อนไขซึ่งหากฝ่าฝืนจะต้องถูกยกเลิกพักการลงโทษและกลับเข้าเรือนจำอีก ดังนั้นถ้านักโทษผู้นั้นกลับไปกระทำความผิดมาตรการที่รัฐสามารถทำได้ก็คือการยกเลิกการพักการลงโทษและลงโทษในความผิดที่กระทำขึ้นใหม่ แต่ไม่อาจยับยั้งผลจากการกระทำความผิดนั้นได้ เท่ากับว่ารัฐอาจมีผู้เสียหายเพิ่มขึ้นจากการที่นักโทษผู้นั้นได้รับการปล่อยออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษจำคุก ดังนั้นการจะใช้มาตรการดังกล่าวกับนักโทษคนใดจะต้องพิจารณาถึงความประพฤติ โอกาสที่นักโทษคนนั้นจะกลับใจ หรือกลับไปกระทำความผิดซ้ำว่า การปล่อยตัวนักโทษออกไปโดยมาตรการดังกล่าวกับการจำคุกนักโทษไว้ต่อไปจนครบกำหนดเวลา สิ่งไหนจะคุ้มค่ามากกว่ากันเมื่อเทียบกับความปลอดภัยของสังคม

ในผู้กระทำความผิดบางประเภทสมควรจะถูกกำหนดให้สวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เช่น นักโทษที่กระทำความผิดทางเพศ เพราะเนื่องจากผู้กระทำความผิดทางเพศนั้นมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดซ้ำมากที่สุด เพราะส่วนใหญ่เหยื่อจะอับอายไม่กล้าแจ้งความ ทำให้ผู้กระทำความผิดลักษณะนี้โอกาสในการถูกจับได้นั้นมีต่ำมาก หรือนักโทษที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้กระทำความผิดคดีฉ้อโกง ที่พฤติกรรมมักเป็นการกระทำความผิดเวลากลางคืน ซึ่งการกระทำความผิดเช่นนี้โทษจำคุกไม่ถึงตลอดชีวิต

รูปแบบของการใช้มาตรการการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นสามารถนำมาปรับใช้ได้ผู้กระทำความผิดที่ได้รับการพักการลงโทษทุกเพศและทุกช่วงอายุ รวมทั้งในทุกประเภทของความผิด และไม่มีรูปแบบเฉพาะ แต่ในต่างประเทศนั้นจะมีผู้กระทำความผิดบางประเภทที่มักจะถูกกำหนดให้สวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์คือ นักโทษที่กระทำความผิดทางเพศ เพราะเนื่องจากผู้กระทำความผิดทางเพศนั้นมีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดซ้ำมากที่สุด เพราะส่วนใหญ่

เหยื่อจะอับอายไม่กล้าแจ้งความ ทำให้ผู้กระทำความผิดลักษณะนี้โอกาสในการถูกจับได้นั้นมีต่ำมาก หรือนักโทษที่กระทำความผิดเกี่ยวกับการลักทรัพย์ซึ่งส่วนใหญ่เป็นผู้กระทำความผิดคดีฉ้อโกงที่พฤติกรรมมักเป็นการกระทำความผิดเวลาดกลางคืน ซึ่งการกระทำความผิดเช่นนี้โทษจำคุกไม่ถึงตลอดชีวิต ซึ่งซักวันก็ต้องได้รับการปล่อยตัว ดังนั้นในการพักการลงโทษโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์จึงต้องมีกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ที่เพื่อช่วยป้องกันมิให้ผู้ได้รับการพักการลงโทษกลับไปกระทำความผิดอีก เช่นการห้ามมิให้ออกจากเคหสถานในเวลากลางคืน เพราะความผิดในลักษณะนี้ส่วนใหญ่ผู้กระทำความผิดมักลงมือในเวลากลางคืน ส่วนผู้กระทำความผิดเกี่ยวกับชีวิตหรือความผิดเกี่ยวกับร่างกาย จะเป็นลักษณะในการกำหนดเงื่อนไขห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายและครอบครัวของผู้เสียหาย เป็นต้น แต่ความผิดเกี่ยวกับการค้ายาเสพติดนั้น เมื่อวิเคราะห์แล้วคุณมาตรการนี้จะไม่เหมาะสมเนื่องจาก ความผิดเกี่ยวกับการจำหน่ายยาเสพติดนั้น ผู้กระทำความผิดไม่จำเป็นต้องลงมือกระทำความผิดด้วยตนเอง และมักมีการจ้างวานผู้อื่นให้จำหน่ายยาเสพติด ดังนั้นผู้สวมใส่มีแนวโน้มที่จะกระทำความผิดได้ภายใต้การสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ดังนั้นในการที่จะกำหนดเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษผู้ใดนั้น ผู้เขียนเห็นว่าสมควรจะต้องพิจารณาเป็นรายๆ ไป เนื่องจากต้องพิจารณาถึงภูมิหลัง ลักษณะการกระทำความผิดเป็นหลักเพราะเป็นสิ่งที่บ่งบอกตัวตนของผู้กระทำความผิดได้ดีที่สุด ส่วนความประพฤติในระหว่างต้องขังนั้นควรจะเป็นส่วนรองที่จะนำมาพิจารณา เนื่องจากความประพฤติในเรือนจำนั้นอยู่ในสายตาเจ้าหน้าที่เรือนจำตลอดเวลาและการประพฤติตัวดีมีผลถึงการเลื่อนชั้นนักโทษ จึงทำให้นักโทษบางคนรู้ว่าควรประพฤติตัวเช่นไรในระหว่างต้องขัง แต่เมื่อเป็นอิสระก็กลับมากระทำความผิดเช่นเดิมอีก

ในการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เข้ามาใช้เพื่อช่วยสอดส่องนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ ก็เพื่อป้องกันการกระทำความผิดซ้ำและมุ่งในการฟื้นฟูนักโทษให้ออกสู่สังคมได้อย่างเรียบร้อย ดังนั้นจึงต้องมีการกำหนดเงื่อนไขอื่นๆที่กำหนดควบคู่กันไปเพื่อช่วยฟื้นฟูนักโทษและเงื่อนไขต่างๆ เหล่านี้จะต้องเหมาะสมกับนักโทษแต่ละคนไป เช่นการกำหนดให้นักโทษต้องไปทำงาน หรือบริการสังคม หรือเข้ารับการรักษา หรือเข้าขอรับคำปรึกษากับผู้ให้คำปรึกษา รวมทั้งต้องมีเจ้าหน้าที่ที่มีความเข้าใจในตัวนักโทษคอยให้ความดูแลและช่วยเหลืออยู่ตลอดเวลาในระหว่างพักการลงโทษ ซึ่งอาจจะส่งผลกระทบต่องบประมาณของรัฐเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่างๆ เพื่อรองรับมาตรการดังกล่าวมากขึ้นเมื่อเทียบกับค่าใช้จ่ายในการพักการลงโทษแบบปกติ ดังนั้นงบประมาณที่จะใช้ในมาตรการนี้อาจจะส่งผลให้ไม่อาจดำเนินการไปได้อย่างเรียบร้อยและทั่วถึง ซึ่งในประเทศฝรั่งเศสและมลรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดให้ผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นต้องจ่ายค่าใช้จ่ายทางด้านอุปกรณ์ดังกล่าวที่อาจมีขึ้น เพื่อแบ่งเบาภาระค่าใช้จ่ายของรัฐ ซึ่งใน

ประเทศไทยนั้นหากนำมาตรการนี้มาใช้ค่าใช้จ่ายด้านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ย่อมเกิดขึ้น แต่เมื่อมองถึงประโยชน์ที่สังคมจะได้รับในระยะยาวแล้ว จะต้องเกิดผลที่ดีต่อไปในอนาคตได้อย่างแน่นอน และจะสามารถช่วยเสริมประสิทธิภาพในการพักการลงโทษให้ดียิ่งขึ้นไป เกี่ยวกับในด้าน การกระทำผิดเงื่อนไขหรือการหลบหนีจากการพักการลงโทษ เพราะในการพักการลงโทษปัจจุบัน นักโทษบางคนเมื่อได้รับการพักการลงโทษแล้วกลับหลบหนีหรือกลับไปกระทำผิดซ้ำ ซึ่งจากสถิติที่ผ่านมาหากผู้ได้รับการพักการลงโทษหลบหนีแล้ว มักจะตามจับตัวกลับมาได้ยาก ดังเช่นสถิติจาก ตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 สถิตินักโทษเด็ดขาดที่ได้รับการพักการลงโทษและการติดตามตัวกลับมาคุมขังใน เรือนจำปีงบประมาณ 2554-2555

ปี งบประมาณ	พักการลงโทษ		อนุมัติ รวม (ราย)	ผิดเงื่อนไข (กรณี)		ผิด เงื่อนไข รวม (ราย)	ติดตามได้		ติดตามไม่ได้	
	ปกติ	มีเหตุ พิเศษ		ปกติ	มีเหตุ พิเศษ		(ราย)	(ร้อยละ)	(ราย)	(ร้อยละ)
2554	4,550	1,240	5,790	52	14	66	11	16.67	55	83.33
2555	2,693	2,522	5,215	3	3	6	2	33.33	4	66.66
รวม	7,243	3,762	11,005	55	17	72	13	18.05	59	81.94

จากสถิติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หากมีกรณีผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษผิดเงื่อนไข โอกาสในการติดตามตัวนักโทษผู้นั้นกลับมาลงโทษได้มีอัตราที่ต่ำมากเพียง ร้อยละ 16.67 นั้นทำให้ระบบการพักการลงโทษไม่ได้รับความสำคัญเท่าที่ควรเพราะไม่อาจสร้างความมั่นใจในการติดตามตัวนักโทษกลับมารับโทษได้ อีกทั้งการพักการลงโทษนั้นมีความยุ่งยากกว่าการอภัยโทษ ทั้งในด้านขั้นตอนการพิจารณาและขั้นตอนภายหลังจากการปล่อยนักโทษไปสู่ชุมชนแล้วเพราะยังต้องมีการคุมประพฤติต่อ ในขณะที่การอภัยโทษนั้นนักโทษที่ได้รับการอภัยโทษจนโทษจำคุกลดลงถึงครบกำหนดตามคำพิพากษานั้นจะถือว่านักโทษผู้นั้นได้รับโทษจนเสร็จสิ้นแล้ว

ในประเทศไทยนั้นนักโทษน้อยคนที่ได้รับโทษจำคุกเต็มตามคำพิพากษาถึงที่สุด ส่วนใหญ่นั้นจะได้รับการอภัยโทษอันมีผลทำให้โทษจำคุกลดน้อยลงเรื่อยๆ จนในที่สุดก็ได้รับการปล่อยตัว ดังจะเห็นได้จากตารางที่ 4.2

ตารางที่ 4.2 แสดงสถิติการพระราชทานอภัยโทษเนื่องในโอกาสต่างๆ ในประเทศไทย

ปี	พ.ร.ฎ.พระราชทานอภัยโทษเนื่องในงาน/โอกาส	ใช้บังคับ	ปล่อยตัว (ราย)	ลดโทษ (ราย)	รวม
2549	ฉลองสิริราชสมบัติครบ 60 ปีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	9 มิ.ย.	32,427	75,834	108,261
2550	พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 80 พรรษาของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	11 ธ.ค.	31,149	101,607	132,756
2553	พระราชพิธีบรมราชาภิเษกปีที่ 60 วันที่ 5 พฤษภาคม 2553	16 พ.ค.	36,870	130,385	167,255
	รวม		100,446	307,826	408,272

จากตารางที่ 4.2 จะเห็นได้ว่าภายใน 5 ปี มีการอภัยโทษถึง 3 ครั้ง มีนักโทษที่ได้รับการปล่อยตัวรวมกันถึง 100,446 ราย ถือเป็นจำนวนที่สูงมาก แต่เมื่อเทียบกับจำนวนนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษตามตารางที่ 4.3

ตารางที่ 4.3 สถิติการพักการลงโทษของกรมราชทัณฑ์ ปี พ.ศ. 2547-2553

ปี พ.ศ.	จำนวนผู้ได้รับการอนุมัติพักการลงโทษ (ราย)
2547	5,538
2548	5,642
2549	4,373
2550	3,864
2551	2,174
2552	6,029
2553	2,917
2554	4,550
รวม	35,087

จากตารางสถิติจะเห็นได้ว่าสถิติดักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ 9 ปี รวมทั้งหมดแล้วนั้นมีเพียง 35,087 ราย ซึ่งมีอัตราที่น้อยมากเมื่อเทียบกับปริมาณนักโทษที่ได้รับการอภัยโทษ เพราะการพิจารณาพักการลงโทษนั้นต้องมีการพิจารณาเป็นรายบุคคลต้องมีการสืบเสาะความประพฤติของนักโทษทำให้มีความยุ่งยากในด้านขั้นตอนพิจารณา รวมถึงความไม่มั่นใจต่อตัวนักโทษว่าจะมีการหลบหนีหรือไม่ แต่เมื่อเทียบกับการอภัยโทษที่ค้ำประกันแต่เพียงชั้นนักโทษเป็นหลัก การพักการลงโทษย่อมมีผลดีกับสังคมมากกว่าเพราะยังสามารถคุมความประพฤติของผู้ได้รับการพักการลงโทษต่อไปอีกช่วงระยะเวลาหนึ่ง ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่าการนำมาตราการการสอดส่องผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษนั้นมีความเหมาะสมและเป็นสิ่งที่จำเป็นต่อการพักการลงโทษเพื่อป้องกันการกระทำผิดเงื่อนไขและป้องกันการหลบหนี อีกทั้งเป็นการช่วยสอดส่องให้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ อันช่วยให้นักโทษสามารถปรับตัวเมื่อออกไปใช้ชีวิตนอกเรือนจำภายหลังรับโทษภายในเรือนจำแล้ว เพราะการที่เมื่อผู้กระทำความผิดต้องเข้าไปอยู่ในเรือนจำแล้วอาจได้รับอิทธิพลต่อผู้ต้องขังด้วยกันไม่ว่าจะเป็นช่องทางในการก่ออาชญากรรม การเรียนรู้ทักษะในการก่ออาชญากรรมที่มากขึ้น รวมทั้งการที่ต้องปรับตัวเมื่อออกมาภายนอกเรือนจำจากการที่ต้องถูกคุมขังเป็นเวลานาน จึงเห็นสมควรในการที่ต้องคอยสอดส่องนักโทษต่อไปอีกช่วงระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งแม้การพักการลงโทษในปัจจุบันจะมีข้อกำหนดให้พนักงานคุมประพฤติคอยสอดส่องดูแลและนักโทษเองต้องมารายงานตัวตามกำหนดก็ตาม แต่เจ้าพนักงานคุมประพฤตินั้นก็ไม่สามารถคอยสอดส่องและติดตามผู้ได้รับการพักการลงโทษได้ตลอดเวลา ซึ่งในช่วงที่ไม่อาจทราบถึงพฤติกรรมของนักโทษเหล่านั้นได้นั้นเองที่ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อสังคมมากขึ้นได้ อันอาจส่งผลต่อกระบวนการยุติธรรมที่ปล่อยผู้กระทำความผิดออกจากเรือนจำก่อนกำหนดเวลา ซึ่งอาจเป็นเหตุให้นักโทษกลับมาก่อภัยได้อีก

ในกฎหมายของมลรัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศฝรั่งเศสได้กำหนดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการนำมาตราการดังกล่าวมาใช้กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษไว้อย่างชัดเจน โดยมลรัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาได้กำหนดไว้ใน Delaware Code title11 Crimes and Criminal Procedure และของประเทศฝรั่งเศสบัญญัติไว้ใน Code de procédure pénale ซึ่งเมื่อได้ศึกษาแล้วมีความใกล้เคียงกันในหลักการใช้ กล่าวคือนำมาใช้เพื่อฟื้นฟูนักโทษและป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ โดยกฎหมายให้อำนาจแก่ผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษสามารถนำมาปรับใช้กับผู้กระทำความผิดได้ตามที่เห็นสมควร แต่การใช้ดุลพินิจของผู้มีอำนาจพิจารณาก็ถูกจำกัดไว้โดยกฎหมายอีกชั้นหนึ่งด้วย แต่ในฝรั่งเศสนั้นได้กำหนดให้นักโทษแต่ละคนมีแฟ้มส่วนตัวที่เก็บรายละเอียดเกี่ยวกับตัวนักโทษไว้ ตามที่ได้กล่าวไว้ในบทที่ 3 ซึ่งถือเป็นส่วน

สำคัญที่ช่วยให้ผู้มีอำนาจในการพิจารณาบังคับโทษสามารถกำหนดเงื่อนไขต่างๆ ได้อย่างรวดเร็ว โดยไม่ต้องมีการสืบเสาะใหม่อีก

ดังนั้นในการนำมาตราการการสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษในประเทศไทยนั้น ผู้เขียนเห็นว่าสมควรจะมีกฎหมายให้อำนาจอย่างเป็นทางการต่อคณะกรรมการพักการลงโทษในอันที่จะกำหนดเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษดังกล่าว เนื่องจากนักโทษนั้นจะต้องสวมใส่เครื่องมือดังกล่าวติดตัวไว้ตลอดเวลา อันถือเป็นการกระทำต่อเนื้อตัวร่างกาย และการที่นักโทษดังกล่าวต้องถูกสอดส่องตลอดเวลา นั้น หากไม่มีกฎหมายที่บัญญัติรองรับไว้อย่างชัดเจน ก็อาจส่งผลกระทบต่อในด้านสิทธิตามรัฐธรรมนูญได้ แม้ว่าตามหลักอาชญาวิทยาแล้วเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าผู้กระทำผิดจะไม่ได้รับการรับรองสิทธิตามรัฐธรรมนูญในระดับเดียวกับประชาชนคนอื่นๆ แต่ในกฎหมายของทั้งรัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาและกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสตามที่ได้กล่าวมาแล้วในบทที่ 3 ก็ยังมีกฎหมายบัญญัติไว้อย่างชัดเจนถึงการนำมาตราการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดให้คณะกรรมการพักการลงโทษสามารถกำหนดเงื่อนไขการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือในด้านความยินยอมของตัวนักโทษที่จะยอมอยู่ภายใต้มาตรการดังกล่าวเพื่อที่ตนจะได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ ดังนั้นจึงต้องทำการศึกษาวิเคราะห์ความเป็นไปได้ในการนำมาตราการการสอดส่องนักโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่างพักการลงโทษมาปรับใช้กับกฎหมายไทยต่อไป

4.3 วิเคราะห์ปัญหาในการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในระหว่างพักการลงโทษในประเทศไทย

การพักการลงโทษนั้นมีอยู่ในกฎหมายหลายประเทศ ซึ่งแต่ละประเทศก็ปรับปรุงรูปแบบให้เหมาะสมกับนโยบายทางกระบวนการยุติธรรมของประเทศตนเอง จากการศึกษากฎหมายพักการลงโทษทั้งของมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกาและกฎหมายประเทศฝรั่งเศส พบว่ามีการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ช่วยในการสอดส่องนักโทษที่อยู่ในระหว่างพักการลงโทษทั้งสองประเทศ และทั้งสองประเทศดังกล่าวนั้นก็ได้อำนาจเป็นกฎหมายไว้อย่างชัดเจนทั้งในด้านอำนาจของผู้ที่มีสิทธิสั่งให้ใช้มาตรการดังกล่าวและการบังคับใช้ แต่สำหรับการพักการลงโทษของประเทศไทยนั้นยังไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้สามารถนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษได้เป็นการเฉพาะ แต่อาจสามารถนำมาปรับใช้ได้ในส่วนของการเป็นเงื่อนไขการพักการลงโทษที่ให้คณะกรรมการพักการลงโทษสามารถกำหนดเป็นเงื่อนไขพิเศษบางอย่างตามที่เห็นสมควรให้แก่ักโทษซึ่งจะต้องปฏิบัติตามจึงจะได้รับการพักการลงโทษได้

ระบบการพักการลงโทษในประเทศไทยนั้น มีมาอย่างยาวนาน โดยตั้งแต่มีการประกาศใช้ตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479 นั้น การพักการลงโทษของไทยก็ได้มีการพัฒนาขึ้นมาตามลำดับและได้มีการเปลี่ยนแปลงมาจนถึงปัจจุบัน ซึ่งถึงแม้จะได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องทั้งมีการศึกษาจากระบบของต่างประเทศแต่ในทางวิชาการและในทางปฏิบัตินั้นก็ยังปรากฏปัญหาเกี่ยวกับระบบการพักการลงโทษอยู่ ทำให้ระบบการพักการลงโทษของไทยไม่ได้รับความสนใจเท่าที่ควร แต่เมื่อในปัจจุบันนานาอารยประเทศได้มีการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ เมื่อได้ศึกษาในส่วนที่เกี่ยวกับขอบเขตในการพิจารณาพักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการสอดส่องหากได้นำมาใช้ในประเทศไทย ทำให้มองเห็นประเด็นปัญหาดังนี้

4.3.1 ปัญหาเกี่ยวกับการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษในประเทศไทย

กฎหมายของทั้งมลรัฐเดลาแวร์และกฎหมายของประเทศฝรั่งเศสที่กำหนดให้มีการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้น ในการพักการลงโทษกฎหมายได้กำหนดให้ผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษสามารถกำหนดเงื่อนไขสำหรับการพักการลงโทษโดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์เพื่อช่วยในการสอดส่องได้ ในส่วนของประเทศไทยนั้นคุณสมบัติของนักโทษที่จะได้รับการพักการลงโทษโดยกรมราชทัณฑ์นั้นได้กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ 2479 และกฎกระทรวงว่านักโทษผู้ใดบ้างที่จะมีสิทธิได้รับการพักการลงโทษทั้งในกรณีการพักการลงโทษทั่วไป การพักการลงโทษกรณีพิเศษ เช่น พักการลงโทษให้แก่ักโทษที่มีความเจ็บป่วยเรื้อรัง พิการ หรืออายุ 70 ปีขึ้นไปหรือการพักการลงโทษกรณีพิเศษอื่นๆ ตามแต่นโยบายของฝ่ายบริหาร แต่ในส่วนที่สามารถกำหนดเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยในการสอดส่องนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษนั้น ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้ แต่เงื่อนไขดังกล่าวนี้มีอยู่ในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2 (3) ในลักษณะ 5 หมวด 1 จับ ขัง จำคุก โดยให้ถือว่าเป็นการจำคุกในลักษณะอื่น กล่าวคือให้ถือว่ายังจำคุกอยู่ในขณะที่อยู่นอกเรือนจำเช่นเดียวกับการพักการลงโทษ ที่ให้ถือว่าจำคุกอยู่ในขณะที่นักโทษอยู่นอกเรือนจำ และหากผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นกระทำความผิดเงื่อนไขก็สามารถจับตัวเพื่อกลับเข้าเรือนจำโดยมิต้องมีหมายจับอีก และคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับอนุญาตให้จำคุกโดยวิธีการอื่นได้นั้น แม้มิได้กำหนดลักษณะความผิดไว้ แต่คุณสมบัติของนักโทษที่จะสามารถใช้ในการจำคุกโดยวิธีการอื่นที่สามารถจำกัดการเดินทางและอาณาเขตได้นั้นมีความคล้ายกับการพักการลงโทษกรณีพิเศษเป็นอย่างมาก กล่าวคือต้องเป็นนักโทษที่เจ็บป่วยซึ่งจำเป็นต้องได้รับการรักษาและต้องมีการจำคุกมาแล้วไม่น้อยกว่า 1/3 ของกำหนดโทษตามที่ระบุไว้ในหมายศาลที่ออกตามคำพิพากษานั้นหรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีต้องโทษจำคุกเกินสามสิบปีขึ้นไปหรือ

จำคุกตลอดชีวิต ซึ่งผลที่ได้จากการได้รับอนุญาตคือเป็นการไปรับโทษในชุมชนเช่นเดียวกับการพักการลงโทษ

เมื่อพิจารณาตามที่ได้กล่าวมาแล้วทำให้เห็นได้ว่า จากข้อจำกัดที่ต้องรับโทษมาแล้ว 1 ใน 3 ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2 (3) นั้น ทำให้ศาลต้องการที่จะใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับผู้ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกเลขทัณฑ์โดยไม่ผ่านการจำคุกก่อน ในปัจจุบันศาลจะใช้วิธีการลงโทษและกำหนดเงื่อนไขการคุมประพฤติ ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 56 วรรค 1 และวรรค 2 (5) ที่ว่า

“มาตรา 56 ผู้ใดกระทำความผิดซึ่งมีโทษจำคุก และในคดีนั้นศาล จะลงโทษจำคุกไม่เกินสองปี ถ้าไม่ปรากฏว่าผู้นั้นได้รับโทษจำคุกมาก่อนหรือปรากฏว่าได้รับโทษจำคุกมาก่อน แต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือความผิดลหุโทษ เมื่อศาลได้คำนึง ถึงอายุ ประวัติ ความประพฤติ สติปัญญา การศึกษาอบรม สุขภาพ ภาวะแห่งจิต นิสัยอาชีพและสิ่งแวดล้อมของผู้นั้น หรือสภาพความผิด หรือเหตุอื่นอันควรปรานีแล้ว เห็นเป็นการสมควรศาลจะพิพากษาว่า ผู้นั้นมีความผิดแต่รอการกำหนดโทษไว้ หรือกำหนดโทษแต่รอการ ลงโทษไว้ แล้วปล่อยตัวไป เพื่อให้โอกาสผู้นั้นกลับตัวภายในระยะเวลา ที่ศาลจะได้กำหนด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่ศาลพิพากษา โดยจะกำหนดเงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้นั้นด้วยหรือไม่ก็ได้

เงื่อนไขเพื่อคุมความประพฤติของผู้กระทำความผิดนั้น ศาลอาจกำหนดข้อเดียวหรือหลายข้อ ดังต่อไปนี้

(1) ให้ไปรายงานตัวต่อเจ้าพนักงานที่ศาลระบุไว้เป็นครั้งคราว เพื่อเจ้าพนักงานจะได้สอบถาม แนะนำ ช่วยเหลือหรือตักเตือนตาม ที่เห็นสมควรในเรื่องความประพฤติและการประกอบอาชีพหรือจัดให้ กระทำกิจกรรมบริการสังคม หรือสาธารณประโยชน์ตามที่ เจ้า พนักงานและผู้กระทำความผิดเห็นสมควร

(2) ให้ฝึกหัดหรือทำงานอาชีพอันเป็นกิจจะลักษณะ

(3) ให้ละเว้นการคบหาสมาคมหรือการประพฤติดังอื่นอาจนำไป สู่การกระทำความผิดในทำนองเดียวกันอีก

(4) ให้ไปรับการบำบัดรักษาการติดยาเสพติดให้โทษ ความ บกพร่องทางร่างกายหรือจิตใจ หรือความเจ็บป่วยอย่างอื่น ณ สถานที่และตามระยะเวลาที่ศาลกำหนด

(5) เงื่อนไขอื่นๆ ตามที่ศาลเห็นสมควรกำหนดเพื่อแก้ไข ฟื้นฟูหรือป้องกันมิให้ ผู้กระทำความผิดกระทำหรือมีโอกากระทำความผิดขึ้นอีก”

ดังนั้นจะเห็นได้ว่า กรณีที่จะมีโอกาสใช้การจำคุกโดยวิธีการอื่นตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2 (3) นั้นเป็นไปได้ยาก เนื่องจากทางกรมราชทัณฑ์นั้นโดยปกติได้

มีคำสั่งให้เรือนจำสำรวจนักโทษเด็ดขาดทุกรายล่วงหน้าก่อนเข้าเกณฑ์พักการลงโทษทุก 6 เดือน ปีละ 2 ครั้งอยู่แล้ว จึงทำให้การพิจารณาคุณสมบัติของผู้ที่จะได้รับอนุญาตให้ไปรับโทษในชุมชนมีความซ้ำซ้อนกันในบางกรณี อีกทั้งการพักการลงโทษกรณีพิเศษของกรมราชทัณฑ์นั้นมีความยืดหยุ่นเป็นอย่างมาก โดยขึ้นกับฝ่ายบริหารที่จะตั้งข้อกำหนดซึ่งอาจจะแตกต่างกันไปในแต่ละช่วงเวลา ซึ่งเมื่อเทียบกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 89/2 (3) นั้นกลับเข้มงวดกว่า ที่มีหลักเกณฑ์และคุณสมบัติที่จำกั้แน่นอน แม้จะมีการเปิดช่องให้ศาลสามารถมีคำสั่งให้จำคุกโดยวิธีการอื่นสำหรับผู้ซึ่งต้องจำคุกมีเหตุควรได้รับการทุเลาการบังคับให้จำคุกด้วยเหตุอื่นๆ แต่เหตุสมควรมันั้นบางกรณีก็อาจซ้ำซ้อนกับการพักการลงโทษกรณีพิเศษได้ นั้นกลับกลายเป็นว่าการพักการลงโทษปกติกลับไม่ต้องถูกสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ แต่หากเป็นการพิจารณาคดีโดยศาลแล้วนักโทษดังกล่าวกลับต้องถูกสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ อันทำให้การได้รับการพิจารณาโดยศาลมีเงื่อนไขที่เข้มงวดและเป็นผลเสียกับตัวนักโทษมากกว่า ทั้งประเด็นในแง่คุณสมบัติตามกฎหมายที่กำหนดให้นักโทษซึ่งเป็นนักโทษที่หากจำเป็นต้องเลี้ยงดูบิดา มารดา สามี ภริยา หรือบุตร ซึ่งพึ่งตนเองมิได้และขาดผู้อุปการะมีสิทธิได้รับการจำคุกโดยวิธีการอื่นนั้น การที่ต้องรับโทษมาก่อน 1 ใน 3 นั้นย่อมไม่เป็นผลดี เนื่องจากช่วงที่ต้องรับโทษอยู่นั้น บุคคลซึ่งต้องพึ่งพานักโทษจะมีช่วงเวลาที่ขาดคนพึ่งพิงอาจทำให้ประสบปัญหาเกี่ยวกับการดำรงชีวิตได้ ส่วนกรณีนักโทษที่หากถูกจำคุกจะถึงอันตรายแก่ชีวิตถ้าต้องจำคุก หรือผู้ซึ่งต้องจำคุกที่เจ็บป่วยและต้องได้รับการรักษาอย่างต่อเนื่องนั้น โดยสภาพแล้วนักโทษเหล่านั้นส่วนใหญ่ไม่มีสภาพที่เป็นอันตรายแก่สังคม หรือมีสภาพร่างกายที่สุ่มเสี่ยงต่อการกระทำความผิดซ้ำ การที่ต้องใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ตลอดเวลาย่อมไม่เป็นผลดีแก่นักโทษ อีกทั้งเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นโดยวัตถุประสงค์แล้ว เป็นเพียงเครื่องมือในการตรวจสอบตำแหน่งของนักโทษว่าได้ปฏิบัติเงื่อนไขต่างๆ ที่ได้ถูกกำหนดไว้หรือไม่ เมื่อนักโทษไม่อยู่ในสภาพที่จะกระทำความผิดได้ การสวมเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ก็ไม่มีคามจำเป็น และน่าจะเหมาะสมกับการได้รับการพักการลงโทษโดยกำหนดเงื่อนไขคุมประพฤติทั่วไปมากกว่า

ดังที่ได้กล่าวมาข้างต้น เมื่อตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 89/2(3) ได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการที่จะสามารถใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้นั้นต้องมีการรับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่า 1 ใน 3 อันทำให้กรณีที่ศาลเห็นว่าผู้กระทำความผิดนั้นกระทำความผิดไม่รุนแรงไม่ถึงกับต้องจำคุก แต่ศาลยังต้องการคุมประพฤติที่เข้มงวดกว่าการคุมประพฤติทั่วไปโดยการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับผู้ต้องโทษจำคุกทันทีเลยนั้น ศาลจะใช้วิธีการลงโทษโดยกำหนดเงื่อนไขการคุมประพฤติ และสั่งให้ใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์แทนดังที่ได้กล่าวมานั้น ย่อมทำให้โอกาสในการใช้มาตรการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา 89/2(3) มีความ

เป็นไปได้น้อย อีกทั้งการจัดการกับนักโทษในเรือนจำที่เป็นนักโทษเด็ดขาดเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษ อภัยโทษ หรือพักการลงโทษนั้นเป็นในส่วนของฝ่ายบริหาร ดังนั้นการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับโทษจำคุกมาบ้างแล้วดังเช่นข้อกำหนดตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 89/2 (3) จึงเห็นว่าสมควรให้ฝ่ายบริหารเป็นผู้พิจารณาได้เช่นเดียวกัน และเห็นว่าการให้อำนาจแก่ผู้มีอำนาจพิจารณาพักการลงโทษในการกำหนดเงื่อนไขการใช้กำไลอิเล็กทรอนิกส์จะทำให้ความเข้มงวดในการคุมประพฤติมีประสิทธิภาพมากกว่า ดังนั้นจึงสมควรให้สามารถนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในชั้นราชทัณฑ์เช่นเดียวกันเป็นการควบคู่ไป

4.3.2 ปัญหาด้านความยินยอมของนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษกับข้อกำหนดการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์

ในการพักการลงโทษในปัจจุบันนี้ เมื่อนักโทษคนใดได้รับการพิจารณาพักการลงโทษ นักโทษผู้นั้นจะต้องถูกกำหนดเงื่อนไขต่างๆตามที่คณะกรรมการพักการลงโทษได้กำหนดไว้ โดยเมื่อนักโทษได้รับการพักการลงโทษแล้วจะสามารถใช้ชีวิตเป็นอิสระภายใต้เงื่อนไข เช่น ห้ามออกนอกเขตที่กำหนด หรือต้องมารายงานตัวกับเจ้าพนักงานคุมประพฤติ เป็นต้น ซึ่งเป็นการกำหนดเงื่อนไขให้กระทำการ หรือห้ามกระทำการบางอย่าง ซึ่งเงื่อนไขในปัจจุบันที่มีได้กำหนดไว้นั้นเป็นเงื่อนไขในลักษณะที่ต้องกระทำภายหลังได้รับการพักการลงโทษไปแล้ว จึงไม่มีปัญหาเรื่องความยินยอม มีแต่ปัญหาที่นักโทษดังกล่าวปฏิบัติผิดเงื่อนไขที่จะมีผลให้ต้องถูกยกเลิกการพักการลงโทษ

การนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้เป็นเงื่อนไขในการพักการลงโทษนั้น ต้องมีการสวมใส่อันเป็นการกระทำต่อเนื้อตัวร่างกายและมีการระบุตำแหน่งของผู้สวมใส่ตลอดเวลา ดังนั้นเงื่อนไขให้สวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ติดตัวซึ่งสามารถระบุสถานที่ของผู้ใส่ได้ตลอดเวลานั้นมีความหมิ่นแหม่มเป็นอย่างมาก ต่อการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวตามรัฐธรรมนูญ 2550 (เดิม) ที่ว่ามาตรา 35 สิทธิของบุคคลในครอบครัว เกียรติยศ ชื่อเสียง ตลอดจนความเป็นอยู่ส่วนตัว ย่อมได้รับความคุ้มครอง ซึ่งหากมีการเพิ่มข้อกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในการพักการลงโทษเข้ามา สมควรที่จะต้องได้รับความยินยอมจากผู้ที่จะได้รับการพักการลงโทษเสียก่อน เพื่อไม่ให้เป็นการละเมิดสิทธิความเป็นส่วนตัวที่แม้จะเป็นนักโทษก็สมควรมีสิทธิที่จะได้รับความคุ้มครองตามรัฐธรรมนูญ เนื่องจากการพักการลงโทษปกตินั้นนักโทษสามารถใช้ชีวิตอย่างอิสระภายใต้เงื่อนไข แต่การเพิ่มมาตรการการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นเขาจะต้องถูกจำกัดเงื่อนไขที่เป็นเข้มงวดยิ่งขึ้นไป แต่แม้การพักการลงโทษนั้นจะถือเป็นประโยชน์ที่นักโทษจะได้รับอยู่แล้วก็ตาม และแม้จะมีการให้ความยินยอมของตัวนักโทษแล้ว ก็สมควรที่จะต้องมีกฎหมายระบุให้อำนาจรัฐในการใช้มาตรการดังกล่าว

ซึ่งทั้งประเทศฝรั่งเศสและมลรัฐเดลาแวร์ ประเทศสหรัฐอเมริกาก็ได้มีการกำหนดไว้ อย่างชัดเจนในกฎหมายว่า การจะใช้มาตรการที่เป็นการกำหนดให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับ นักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นต้องได้รับความยินยอมจากผู้สวมใส่ ซึ่งหากนักโทษดังกล่าว ไม่ยินยอมสวมใส่ก็จะไม่สามารถใช้เครื่องมือดังกล่าวได้ แต่ก็จะทำให้นักโทษผู้นั้นไม่สามารถ ได้รับการพิจารณาพักการลงโทษได้

4.3.3 ปัญหาด้านสุขภาพของนักโทษที่ถูกกำหนดให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ในระหว่าง พักการลงโทษ

การที่ผู้ได้รับการพักการลงโทษต้องสวมใส่ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ตลอดเวลาอาจ ส่งผลให้นักโทษเกิดความเครียด ความกดดันที่คิดว่าตนเองถูกจับตามองตลอดเวลา มีอาการคัน หรือการทำความสะอาดอย่างยากลำบากกับผิวหนังบริเวณที่สวมใส่ ในการใช้มาตรการบังคับโทษ ทางเลือกนั้น ไม่สมควรใช้มาตรการที่จะก่อให้เกิดอันตรายใดๆ ต่อสุขภาพของผู้ถูกลงโทษ ดังนั้น ในประเทศฝรั่งเศสและประเทศอเมริกาจึงอนุญาต ให้ผู้มีอำนาจ สามารถเปลี่ยนแปลงคำสั่งของ ระยะเวลาในการสวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ หรือให้ถอดออกเป็นการชั่วคราวได้ เมื่อได้รับคำ รับรองจากแพทย์ว่า หากมีการสวมใส่ต่อไปอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้สวมใส่ เพื่อเป็นการ ป้องกันมิให้เกิดอันตรายจากการที่ต้องสวมใส่เครื่องมือเป็นระยะเวลานาน

บทที่ 5

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 บทสรุป

จากการที่ผู้วิจัยได้ศึกษามา จะเห็นได้ว่าการพักการลงโทษนั้นเป็นมาตรการที่รัฐได้กำหนดให้แก่ผู้กระทำผิดซึ่งต้องรับโทษจำคุกอยู่ในเรือนจำ โดยเป็นการอนุญาตให้ผู้กระทำผิดนั้นได้ออกจากเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษตามคำพิพากษาของศาลเพื่อมาใช้ชีวิตอยู่ในสังคมภายนอกตามปกติภายใต้เงื่อนไขที่ถูกกำหนดขึ้นให้เหมาะสมกับแต่ละตัวบุคคลเพื่อฟื้นฟูและปรับตัวนักโทษให้เข้ากับสังคมหลังจากที่ต้องโทษจำคุกมา ให้ได้รู้จักการใช้ชีวิตนอกเรือนจำภายหลังได้รับการปล่อยตัว อีกทั้งเป็นมาตรการที่คอยสอดส่องดูแลความประพฤติของนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษนั้นด้วย การพักการลงโทษนั้นมีวัตถุประสงค์เพื่อจูงใจให้นักโทษได้ประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัยและแสดงให้เห็นถึงความวิริยะอุตสาหะในการศึกษาเรียนรู้ และตั้งใจกลับตนเป็นคนดีในระหว่างที่อยู่ในเรือนจำ เพื่อที่นักโทษเหล่านั้นจะได้รับประโยชน์จากการที่จะได้รับการพักการลงโทษ อีกทั้งยังเป็นการทดลองปล่อยตัวผู้กระทำผิดออกสู่สังคมภายนอก โดยมีเจ้าหน้าที่ราชทัณฑ์คอยสอดส่องดูแล และคอยให้คำปรึกษาและช่วยเหลือแนะนำสิ่งต่างๆ ในขณะที่ยังไม่ครบกำหนดโทษ และฝ่ายบริหารยังสามารถวางเงื่อนไขในการดำเนินชีวิตประจำวันเพื่อให้บุคคลที่ได้รับการพักการลงโทษได้เรียนรู้การได้รับอิสรภาพที่ละน้อยและสามารถปรับตัวให้เข้ากับสังคมภายนอกได้

เมื่อพิจารณาถึงวัตถุประสงค์ในการลงโทษที่เป็นการปรับปรุงแก้ไขและฟื้นฟูผู้กระทำผิดนั้น การพักการลงโทษถือว่ามีผลสอดคล้องในด้านที่เป็นการให้ผู้กระทำผิดได้เรียนรู้และสำนึกถึงการทำความผิดของตนเอง การควบคุมตัวผู้กระทำผิดนั้นไว้ในเรือนจำอย่างยาวนานมีแต่จะก่อให้เกิดผลในแง่ลบต่อตัวผู้กระทำผิดเองอันจะทำให้เกิดการเรียนรู้นิสัยและทักษะการเป็นอาชญากรกับนักโทษอื่นๆ แต่เมื่อมีการทำความผิดเกิดขึ้นแล้วการลงโทษจำคุกในบางครั้งก็ไม่อาจเลี่ยงได้ ดังนั้นเมื่อมีการจำคุกแล้วมาตรการภายหลังจำคุกจึงมีส่วนสำคัญในการช่วยฟื้นฟูนักโทษ การพักการลงโทษก็เป็นมาตรการหนึ่งที่เหมาะสมแต่ในขณะเดียวกันการพักการลงโทษก็อาจไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการลงโทษประการอื่นๆ ไม่ว่าจะเป็นการลงโทษเพื่อแก้แค้นทดแทน การลงโทษเพื่อข่มขู่ยับยั้ง และการป้องกันมิให้เกิดการกระทำผิดอีก เพราะการพักการลงโทษนั้นทำให้นักโทษไม่ได้รับโทษจำคุกตามระยะเวลาที่ควรจะเป็นและเป็นการ

ผ่อนปรนความร้ายแรงของโทษด้วย แต่ในเมื่อเรือนจำทั้งของประเทศไทยและของประเทศอื่นๆ เช่น ประเทศฝรั่งเศสหรือมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกาเองก็ประสบปัญหานักโทษล้นเรือนจำ จึงต้องมีระบบที่จะระบายนักโทษออกไปจากเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษจำคุกอย่างหลีกเลี่ยงมิได้ ดังนั้นหากจะต้องมีการระบายนักโทษออกจากเรือนจำ ก็จำเป็นจะต้องเลือกใช้มาตรการที่มีประสิทธิภาพ มีความเหมาะสมกับตัวนักโทษเองและเป็นการป้องกันสังคมด้วย ทำให้ในปัจจุบันในระบบกระบวนการยุติธรรมในหลายประเทศทั่วโลกได้มีการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพื่อสอดส่องผู้กระทำความผิดในหลายขั้นตอนในกระบวนการยุติธรรม การพักการลงโทษก็เช่นเดียวกัน ที่นานาอารยประเทศได้กำหนดให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้พักการลงโทษรวมทั้งประเทศฝรั่งเศสและมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกา ก็นำมาใช้ควบคู่กับมาตรการพักการลงโทษเช่นเดียวกัน โดยนำมาเป็นข้อกำหนดสำหรับการได้รับการพิจารณาพักการลงโทษว่านักโทษบางรายที่ได้รับการพิจารณาพักการลงโทษอาจถูกกำหนดให้สวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ได้ ซึ่งหากนักโทษดังกล่าวไม่ยินยอม เขาก็จะไม่ได้รับการพักการลงโทษ แต่ในการจะพิจารณาว่านักโทษที่กระทำความผิดร้ายแรงผู้ใดสมควรที่จะได้รับอนุญาตให้พักการลงโทษนั้นควรเป็นไปด้วยความระมัดระวัง เพราะแม้ผู้นั้นจะถูกสอดส่องโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ แต่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นเพียงเครื่องมือที่ใช้สำหรับบอกตำแหน่งของผู้สวมใส่เท่านั้นโดยไม่สามารถบอกได้ว่าผู้สวมใส่กำลังทำอะไรอยู่¹ จึงต้องพิจารณาให้รอบคอบ

และด้วยเหตุที่ว่า ในประเทศไทยยังมีได้มีการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ ดังนั้นการจะนำมาปรับใช้ในประเศไทยนั้น ผู้เขียนจึงสรุปถึงปัญหาในการพักการลงโทษของประเทศไทย และวัตถุประสงค์ของการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้เพื่อสอดส่องนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ อันจะช่วยให้การพักการลงโทษมีประสิทธิภาพมากขึ้น และสอดคล้องกับการบังคับโทษโดยโดยสรุปจากที่ได้ศึกษาจากรายละเอียดบทก่อนหน้า นี้ที่ได้กล่าวมา ดังนี้

1. การละเมิดเงื่อนไขในการพักการลงโทษ การพักการลงโทษในปัจจุบันนั้น เป็นการง่ายที่ผู้ได้รับการพักการลงโทษจะละเมิดเงื่อนไขต่างๆที่เขาได้ถูกกำหนดขึ้นในระหว่างพักการลงโทษ และเพราะการที่ไม่สามารถสอดส่องผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษได้ตลอดเวลาตนเองวัตถุประสงค์หลักในการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการพักการลงโทษนั้น ก็เพื่อนำมาใช้สอดส่องผู้ได้รับการพักการลงโทษที่อยู่ในระหว่างพักการลงโทษ ว่าเขาเหล่านั้นได้ปฏิบัติ

¹ William D.Burrell ,Robert S. Gable, Journal of offender Rehabilitation Volume 46 : Number 3/4 :2008, p. 110.

ตามเงื่อนไขที่ได้ถูกกำหนดไว้หรือไม่ เช่นเงื่อนไขห้ามเข้าใกล้ผู้เสียหายหรือผู้เกี่ยวข้อง ห้ามออกนอกเขตที่กำหนด ห้ามออกจากที่พักเวลากลางคืน ห้ามจับขี้นยานพาหนะ ห้ามประกอบอาชีพบางอย่าง หรือการต้องไปทำงาน หรือต้องไปเข้ากลุ่มฟื้นฟู เป็นต้น ซึ่งในการสอดส่องนักโทษเหล่านั้นนั้น หากต้องทำการสอดส่องอย่างใกล้ชิดถึงการปฏิบัติตามเงื่อนไขต่างๆ ก็จำเป็นจะต้องใช้เจ้าพนักงานคุมประพฤติจำนวนมาก ดังนั้นการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้น จะสามารถช่วยให้เจ้าพนักงานคุมประพฤติดูแลถึงตำแหน่งของนักโทษแต่ละคนว่าอยู่ ณ สถานที่ใด เวลาใด อันช่วยให้สามารถจัดการดูแลนักโทษเหล่านั้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ปัญหาในการกระทำความผิดซ้ำ เพราะนักโทษส่วนใหญ่เมื่อออกจากเรือนจำมักจะประสบปัญหาในด้านหน้าที่การงาน ที่ไม่สามารถหางานทำได้ ทำให้ไม่มีรายได้สำหรับเลี้ยงตนเอง ซึ่งอาจเป็นเหตุให้หวนกลับมากระทำความผิดซ้ำได้ง่าย การที่มีเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยในการสอดส่องนั้น ทำให้เจ้าพนักงานคุมประพฤติสามารถทราบถึงพฤติกรรมของผู้ถูกสอดส่องได้ดีว่า ได้ดำเนินชีวิตไปตามปกติตามเงื่อนไขที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ อีกทั้งในกรณีที่เป็นผู้กระทำความผิดซ้ำ ซึ่งในความผิดส่วนใหญ่มักก่อเหตุในเวลากลางคืน การกำหนดเงื่อนไขบางอย่างเช่น ห้ามออกนอกเคหะสถานในเวลากลางคืนนั้นสามารถช่วยป้องกันการกระทำความผิดซ้ำได้

3. ปัญหานักโทษล้นเรือนจำ ในการพักการลงโทษนั้นนักโทษบางรายอาจไม่มีโอกาสได้รับการพิจารณา เนื่องจากไม่ได้รับความไว้วางใจที่จะให้ออกมาใช้ชีวิตภายนอกเรือนจำ เพราะราชทัณฑ์อาจเห็นว่ายังไม่มีความพร้อม หรืออาจไปก่ออันตรายแก่สังคมได้ ทั้งนี้ที่นักโทษคนนั้นต้องการกลับตัวและปรับปรุงตนเอง ซึ่งใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ช่วยในการสอดส่องนั้น ช่วยให้เกิดความมั่นใจได้ว่านักโทษเหล่านั้นจะไม่ปฏิบัติผิดเงื่อนไขในเวลาที่ไม่มีการคุมประพฤติคอยดูแล และสามารถเพิ่มอัตราผู้ที่อาจได้รับการพักการลงโทษได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. ปัญหาด้านงบประมาณในการดูแลนักโทษในเรือนจำในระยะยาว ในการบังคับโทษกับนักโทษบางรายนั้น โทษจำคุกอาจไม่ใช่การลงโทษที่มีประสิทธิภาพที่สุด การที่ต้องจำคุกนักโทษเป็นเวลานาน ต้องใช้งบประมาณในการดูแลเป็นอย่างมาก การให้นักโทษบางรายที่ไม่สมควรถูกจำคุกอยู่เป็นเวลานาน เช่นนักโทษที่ต้องคดีกระทำโดยประมาท หรือกระทำความผิดด้วยความจำเป็น ซึ่งในบางครั้งจำเป็นที่จะต้องถูกจำคุกบ้างเพื่อให้มีความเข็ดหลาบ แต่เมื่อจำคุกระยะหนึ่งแล้วก็ควรจะให้โอกาสในการกลับตัวและออกไปใช้ชีวิตนอกเรือนจำต่อไป การที่จำคุกไว้เป็นเวลานานอาจทำให้เขาเหล่านั้นซึมซับและเรียนรู้ทักษะจากอาชญากรมืออาชีพที่อยู่ในคุก ซึ่งอาจสร้างปัญหาต่อสังคมได้ในภายหลัง การนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษนั้น จะส่งผลให้นักโทษเหล่านี้ได้ออกจากเรือนจำเร็วขึ้น โดยให้ไปรับโทษในชุมชนแทน อันจะส่งผลให้เป็นการลดงบประมาณในการดูแลนักโทษได้อย่างมาก

5. ปัญหาด้านความยินยอมในการสวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ การพักการลงโทษ นั้นวัตถุประสงค์ก็เพื่อฟื้นฟูโทษโดยการให้ออกไปใช้ชีวิตนอกเรือนจำก่อนครบกำหนดโทษ จำคุก โดยเป็นการไปรับโทษต่อในชุมชน ดังนั้นตัวนักโทษเองต้องมีความเต็มใจที่จะกลับตัวเป็นคนดีต่อสังคม การใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นการสอดคล้องตำแหน่งของผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษผ่านทางหน้าจอตลอดเวลา อันเป็นการกระทำต่อเนื้อตัวร่างกาย ซึ่งละเมิดต่อสิทธิส่วนบุคคลตามรัฐธรรมนูญ ดังนั้นการจะนำมาใช้กับผู้ได้รับการพักการลงโทษผู้ใด ควรจะได้รับความยินยอมอย่างชัดแจ้ง เพื่อเป็นการยืนยันว่าเขาพร้อมที่จะฟื้นฟูตัวเอง และกลับคืนสู่สังคมได้อย่างไม่เป็นอันตราย

6. ปัญหาด้านสุขภาพในระหว่างสวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ การสวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไม่สมควรที่จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้นั้น หากมีการพบว่าการสวมใส่นั้นอาจส่งผลอันตรายต่อสุขภาพของผู้สวมใส่แล้ว ควรจะมีกฎหมายให้อำนาจให้ผู้มีอำนาจพิจารณาสามารถมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงเป็นอย่างอื่นได้

จากที่ได้กล่าวมาจะเห็นได้ว่าทั้งมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศฝรั่งเศสนั้นให้ความสำคัญกับการพักการลงโทษเป็นอย่างมาก โดยจะเป็นในลักษณะของการพักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขซึ่งอาจมีการกำหนดให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับผู้ได้รับการพักการลงโทษในบางราย ซึ่งถือเป็นมาตรการหนึ่งที่น่ามาใช้เพื่อวัตถุประสงค์ในการสอดคล้องกับผู้ได้รับการพักการลงโทษว่าได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขอื่นๆ ที่ถูกกำหนดไว้ในระหว่างพักการลงโทษหรือไม่ อีกทั้งยังเป็นการคอยสอดส่องและป้องกันมิให้ผู้นั้นกลับไปกระทำผิดซ้ำอีก เพราะผู้ที่เคยกระทำความผิดมาแล้วมักจะมีแนวโน้มที่จะกลับไปกระทำความผิดซ้ำได้ง่าย ทั้งยังเป็นการช่วยฟื้นฟูผู้ที่เคยถูกจำคุกให้กลับเข้าสู่สังคมได้อย่างเรียบร้อยเพราะมีพนักงานคุมประพฤติคอยสอดส่องดูแลและให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด ผู้เขียนจึงเห็นว่ามีความเหมาะสมที่จะนำมาปรับใช้กับผู้ได้รับการพักการลงโทษในประเทศไทยเพื่อให้การพักการลงโทษในประเทศไทยได้ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งข้อกำหนดเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับผู้ได้รับการพักการลงโทษนั้น ทั้งมลรัฐเดลาแวร์ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศฝรั่งเศสก็ได้มีการบัญญัติไว้เป็นกฎหมายอย่างชัดแจ้งให้ผู้มีอำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษสามารถกำหนดเงื่อนไขดังกล่าวได้ แม้ประเทศไทยจะมีพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองพ.ศ. 2539 มาตรา 39 ซึ่งทำให้คณะกรรมการพักการลงโทษสามารถกำหนดเงื่อนไขใดๆ ได้เท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการพักการลงโทษได้ เว้นแต่กฎหมายจะกำหนดข้อจำกัดดุลพินิจเป็นอย่างอื่น นั้นหมายความว่าคณะกรรมการพักการลงโทษสามารถกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรได้รวมถึงเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ด้วย แต่เนื่องจากเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นเป็นเงื่อนไข

ที่มีการกระทำต่อเนื่องตัวร่างกายของผู้ได้รับการพักการลงโทษ ซึ่งแตกต่างจากเงื่อนไขที่ทำให้กระทำการหรือไม่กระทำการโดยทั่วไป ดังนั้นผู้เขียนจึงเห็นว่าการจะนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษนั้น ควรจะมีบทบัญญัติของกฎหมายที่ให้อำนาจแก่คณะกรรมการพักการลงโทษไว้โดยเฉพาะเพื่อจะได้บังคับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในแนวทางที่เหมาะสม

5.2 ข้อเสนอแนะ

เมื่อพิจารณาถึงการพักการลงโทษได้อย่างมีประสิทธิภาพ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงคือการที่นักโทษได้รับการสอดส่องอย่างใกล้ชิด ไม่กลับไปกระทำความผิดซ้ำ และพร้อมจะกลับตัวเป็นคนดีของสังคม ซึ่งการใช้มาตรการสอดส่องนักโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์นั้นมีประสิทธิภาพเป็นอย่างมาก แต่ด้วยเหตุว่าประเทศไทยยังไม่ได้มีการนำมาใช้ในชั้นราชทัณฑ์ ผู้เขียนจึงมีข้อเสนอแนะ ในการแก้กฎหมายราชทัณฑ์เพื่อให้สามารถนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการพักการลงโทษ ดังนี้

5.2.1 ในประเทศไทยยังไม่มีกฎหมายกำหนดให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษ จึงเห็นว่าควรเพิ่มข้อกำหนดเงื่อนไขในการให้ใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์กับนักโทษที่ได้รับการพักการลงโทษลงในพระราชบัญญัติราชทัณฑ์พุทธศักราช 2479 และในเรื่องเงื่อนไขในการพักการลงโทษ ในกฎกระทรวงมหาดไทย โดยเห็นสมควรแก้ไขพระราชบัญญัติราชทัณฑ์พุทธศักราช 2479 หมวด 8 เรื่องวินัย มาตรา 32(5) เป็นดังนี้

มาตรา 32 นักโทษเด็ดขาดคนใดแสดงให้เห็นความประพฤติดี มีความอุตสาหะ ความก้าวหน้าในการศึกษาและทำางานเกิดผลดี หรือทำความชอบแก่ราชการเป็นพิเศษ อาจได้รับประโยชน์อย่างหนึ่งหรือหลายอย่าง ดังต่อไปนี้

(5) พักการลงโทษภายใต้บังคับเงื่อนไขตามที่รัฐมนตรีกำหนดไว้ โดยนักโทษที่จะได้รับการพักการลงโทษนี้อาจถูกกำหนดเงื่อนไขให้ต้องสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งหากนักโทษดังกล่าวไม่ยินยอมสวมใส่ก็อาจไม่ได้รับการพักการลงโทษ แต่การพักลงโทษนี้จะพึงกระทำได้ต่อเมื่อนักโทษเด็ดขาดได้รับโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของกำหนดโทษตามหมายศาลในขณะนั้น หรือไม่น้อยกว่าสิบปีในกรณีที่ต้องโทษจำคุกตลอดชีวิต และระยะเวลาที่จะต้องปฏิบัติตามเงื่อนไขนั้นให้กำหนดไม่น้อยกว่าหนึ่งปีแต่ไม่เกินกว่ากำหนดโทษที่ยังเหลืออยู่

ส่วนในเรื่องเงื่อนไขในการพักการลงโทษ เห็นสมควรแก้ไขกฎกระทรวงมหาดไทย ข้อ 93 เพื่อให้สอดคล้องในการนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้เห็นสมควรแก้ไข เป็นดังนี้

ข้อ 93 เงื่อนไขในระหว่างพักการลงโทษ กำหนด ดังต่อไปนี้

- (1) ห้ามกระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่กำหนดในข้อ 94
- (2) ให้กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตามที่กำหนดในข้อ 95 หรือ
- (3) ห้ามกระทำการและให้กระทำการตาม (1) และ (2)
- (4) เงื่อนไขในการต้องสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ตามข้อ 93/1
- (5) เงื่อนไขอื่นตามที่คณะกรรมการพักการลงโทษเห็นสมควร

5.2.2 ในเรื่องเงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้การนำเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และไม่เป็นการละเมิดสิทธิของผู้สวมใส่ เห็นสมควรให้มีข้อกำหนดในการต้องสวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ ในด้านความยินยอม และในด้านอำนาจในการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขต่างๆเช่นกรณีเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้สวมใส่ โดยสมควรกำหนดในกฎกระทรวงมหาดไทย ข้อ 93/1 เป็นดังนี้

ข้อ 93/1 เงื่อนไขในการใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ มีดังนี้

(1) ผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษอาจถูกกำหนดเงื่อนไขในการต้องสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์สำหรับการสอดส่องในระหว่างพักการลงโทษ ตามที่คณะกรรมการพักการลงโทษเห็นสมควร

(2) “อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า เครื่องอุปกรณ์รับส่งสัญญาณอิเล็กทรอนิกส์หรือเครื่องมือใดๆ ที่ใช้ติดตามตัว หรือที่ใช้สวมใส่ข้อมือ ข้อเท้า หรืออวัยวะส่วนอื่นใดของผู้ได้รับการพักการลงโทษ รวมทั้งระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่สามารถใช้ตรวจสอบอาณาเขตของผู้พักการลงโทษได้

(3) ห้ามมิให้บุคคลใดดัดแปลง ทำให้เสียหาย ทำลาย เคลื่อนย้าย หรือถอดอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ไม่ว่าด้วยกรณีใดๆ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี

ในกรณีที่พบว่ามีเหตุตามวรรคแรก หรือเหตุอื่นใดที่ทำให้อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ชำรุดเสียหายหรือไม่สามารถใช้งานได้ตามคำสั่งของคณะกรรมการพักการลงโทษ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานต่อเจ้าคณะกรรมการพักการลงโทษทราบโดยเร็วที่สุด

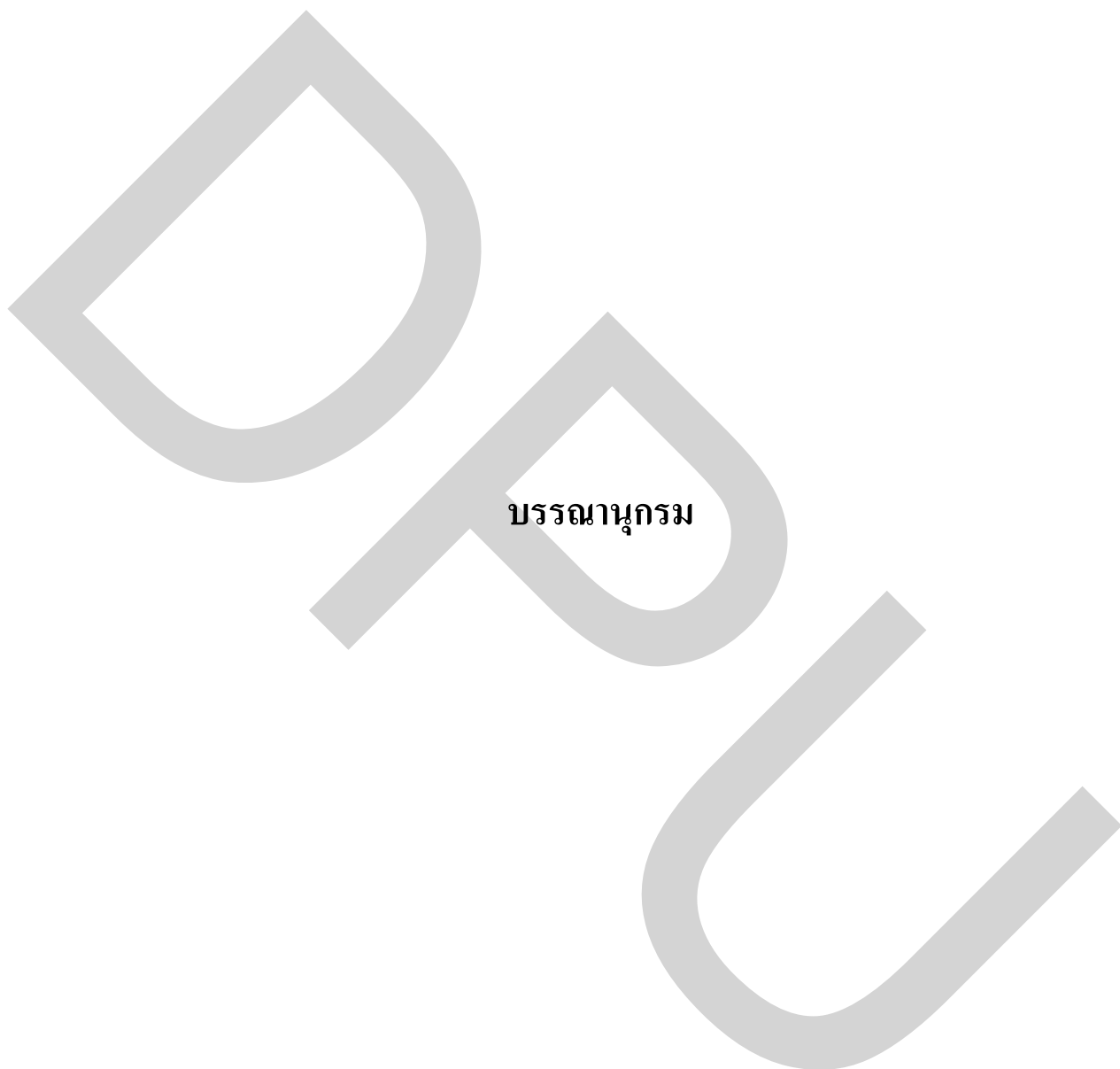
(4) ให้เจ้าพนักงานคุมประพฤติหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจมีอำนาจเข้าไปตรวจสอบในสถานที่อาศัยของผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษได้ เพื่อตรวจสอบเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์และตรวจสอบถึงการปฏิบัติตามเงื่อนไขโดยได้รับความยินยอมของเจ้าของสถานที่

(5) หากการสวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์จะเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้สวมใส่ ให้เจ้าพนักงานคุมประพฤติหรือผู้สวมใส่ มีอำนาจยื่นคำร้องต่อรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการพักการลงโทษให้ถอดเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไว้ชั่วคราว การยื่นคำร้องตามวรรคแรกต้องมีใบรับรองของแพทย์จากโรงพยาบาลของรัฐ

(6) ระยะเวลาที่ต้องอยู่ภายใต้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ไม่น้อยกว่า 3 เดือน และไม่เกินกว่า 5 ปี

(7) ผู้ที่ได้รับการพักการลงโทษโดยมีเงื่อนไขในการต้องสวมใส่อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ อาจต้องจ่ายค่าใช้จ่ายสำหรับอุปกรณ์ดังกล่าวตามที่รัฐมนตรีกำหนด

(8) หากผู้ที่ได้รับการพิจารณาพักการลงโทษไม่ยินยอมสวมใส่เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ นักโทษผู้นั้นอาจไม่ได้รับการพักการลงโทษได้ ทั้งนี้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีเห็นสมควร

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

กฎกระทรวงมหาดไทย ออกตามความในมาตรา 58 แห่งพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2479

ฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2550)

การบริหารกระบวนการยุติธรรมทางอาญาในชั้นเจ้าพนักงาน. เอกสารการประชุมนิติศาสตร์
แห่งชาติครั้งที่ 2/2544 โครงการศึกษาวิจัยของสภาวิจัยแห่งชาติ สาขากระบวนการ
ยุติธรรมทางอาญา (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)

จิตติ ดิงศักดิ์. (2525). *กฎหมายอาญา ภาค 1*. กรุงเทพฯ: สำนักอบรมศึกษากฎหมายแห่ง
เนติบัณฑิตยสภา.

ซีต้า ชนลิตวิงศ์. (2553). *การควบคุมผู้ต้องโทษโดยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ณรงค์ ใจหาญ. (2552). *หลักกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เล่ม 1* (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ:
วิญญูชน.

ณรงค์ ใจหาญ. (2553). *กฎหมายอาญา ว่าด้วยโทษและวิธีการเพื่อความปลอดภัย*. กรุงเทพฯ:
วิญญูชน.

ธานี วรภัทร์. ปัญหาการบังคับโทษจำคุกในประเทศไทย. *วารสารกฎหมายธุรกิจบัณฑิต*, 2(5).

นงเยาว์ เขียวสะอาด. พนักงานคุมประพฤติจะปฏิบัติงานสืบเสาะและพินิจให้เป็นไปตาม Tokyo
Rules ได้อย่างไร. *วารสารกรมคุมประพฤติ* 7

นัทธี จิตสว่าง. (2545). *หลักการวิเคราะห์ระบบงานราชทัณฑ์* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ:
มูลนิธิพิบูลสงเคราะห์ กรมราชทัณฑ์.

นัทธี จิตสว่าง. แนวความคิดเบื้องต้นเกี่ยวกับการปฏิบัติต่อผู้กระทำความผิดโดยไม่ใช้เรือนจำ.
วารสารราชทัณฑ์, 29

บันทึกเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ. 2478. สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

ประธาน วัฒนวาณิชย์. (2546). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับอาชญาวิทยา*. กรุงเทพฯ:

ประกายพริก.

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

ประเสริฐ เมฆมณี. (2528). *หลักทัณฑ์วิทยา*. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

พรเลิศ สักดิ์สงวนมณูญ. (2555). *อำนาจในการพิจารณาพักการลงโทษ* (วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

พระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พ.ศ.2479

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2550.

รายงานการประชุมคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาครั้งที่
1317-1/2549. วันพุธที่ 18 มกราคม 2549 ณ ห้องประชุมเสริมวินิจัยกุลสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา กรุงเทพมหานคร. น. 11.

รายงานการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สถานีดับบัญชีแห่งชาติ ครั้งที่ 1, วันอังคารที่ 13
กุมภาพันธ์ 2550 ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 301 ชั้น 3 อาคารรัฐสภา 2
กรุงเทพมหานคร.

รายงานการประชุมคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา สถานีดับบัญชีแห่งชาติ ครั้งที่ 2, วันจันทร์ที่ 19
กุมภาพันธ์ 2550 ณ ห้องประชุมคณะกรรมการ หมายเลข 311 ชั้น 3 อาคารรัฐสภา 2
กรุงเทพมหานคร.

สหัส สิงหวิริยะ. (2551). *คำอธิบายประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา* (แก้ไขเพิ่มเติมถึง
ฉบับที่ 29) พ.ศ. 2551 (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: นิติบรรณการ.

สุมนทิพย์ จิตสว่าง และฐิติยา เพชรมณี. โครงการติดตามประเมินผลการนำระบบการควบคุมด้วย
ระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้กับผู้กระทำผิด. *เอกสารวิจัยคณะรัฐศาสตร์จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย*.

แสวง บุญเฉลิมวิภาส. (2551). *หลักกฎหมายอาญา*. กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

หนังสือกรมราชทัณฑ์ ค่วนมาก ที่ ขธ 0706/1850 ลงวันที่ 2 กันยายน 2553

หนังสือกรมราชทัณฑ์ ค่วนมากที่ ขธ.0706.3/780 ลงวันที่ 1 เมษายน 2554

หนังสือกรมราชทัณฑ์ ที่ ขธ.0706.3/36383 ลงวันที่ 21 ตุลาคม 2556

หนังสือราชกิจจานุเบกษา เล่ม 130 ตอนที่ 28 ก 22 มีนาคม 2556

อภิรัตน์ เพ็ชรศิริ. (2552). *ทฤษฎีอาญา* (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: วิญญูชน.

อรรถนพ สุจริตน์. (2533). *ศึกษาทัศนคติของบุคลากรในกระบวนการยุติธรรมต่อการนำวิธีการ
ควบคุมผู้กระทำความผิด โดยใช้เครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในประเทศไทย*
(วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อังคณา บุญสิทธิ์. (2541). มาตรฐานขั้นต่ำขององค์การสหประชาชาติสำหรับมาตรการการ
ไม่ควบคุมตัวผู้กระทำความผิด. *วารสารกรมคุมประพฤติ*
อังศุเกตุ วิสุทธีวัฒนศักดิ์. (2547). ปัญหาการนำมาตรฐานขั้นต่ำในการไม่ควบคุมตัวผู้กระทำ
ความผิดขององค์การสหประชาชาติมาใช้ในกระบวนการยุติธรรมไทย (วิทยานิพนธ์
ปริญญาโทบริหารคดี). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.

ภาษาต่างประเทศ

A. Flew. (1972). *Definition of Punishment in Contemporary Punishment* ed. By Rudolph J.

Gerber and Patrick D. McAnany Notre Dame: University of Notre Dame Press.

Can electronic monitoring reduce crime for moderate to high-risk offenders?, *Criminal Justice*

Program, Kutztown University. Retrieved 2005, from <http://www.correcttechllc.com/articles/14.pdf> (Marc Renzema and Evan Mayo-Wilson)

Code of Criminal Procedure of France

Crime Control in the Digital Age: An exploration of Human Rights Implications. *International Journal of Cyber Criminology*. Retrieved 2007, from

<http://www.cybercrimejournal.com/rusellijccvol1is2.htm> (Russell G. Smith)

Delaware Criminal Code and Criminal Procedure

Electronic monitoring as a front door initiative. *A quickscan into European experiences*. from

http://www.wodc.nl/images/Cahier_2013-4_Summary_tcm44-513387.pdf

(Wetenschappelijk Onderzoek, 2013)

Electronic Monitoring. *John Howard Society Of Alberta*. Retrieved 2000, from

<http://www.johnhoward.ab.ca/pub/A3.htm>

Erika Fairchild, & Harry R. Dammer. (2001). *Comparative Criminal Justice Systems*.

(Belmont, Calif : Wadsworth/Thomson Learning.

En savoir plus sur la Libération conditionnelle. Retrieved December 10, 2011, from

<http://forum-prison.forumactif.com/t7832-en-savoir-plus-sur-la-liberation-conditionnelle> (by Nos Droits)

Felony Sentencing After Realignment. Retrieved February, 2011, from

http://www.courts.ca.gov/partners/documents/felony_sentencing.pdf (J.Richard Couzens and Tricia A.Bigelow)

Giles Playfair, & Derirck Singeton. (1965). *Crime, Punishment and Cure*. London: The Camelot Press Ltd.

H.L.A.Hart . (1982). *Punishment and Responsibility*. London: Oxford University Press.

Johannes Andenaes. (1965). *The General Part of the Criminal Law of Norway*. London: Sweet & Maxwell Limited.

Le Liberation Conditionnelle. from http://www.justice.gouv.fr/_telechargement/doc/Tout_comprendre_sur_la_liberatin_conditionnelle.pdf

Note de Synthese, Service Des Etudes Juridiques, Retrieved November , 2005, from

<http://www.senat.fr/lc/lc152/lc1520.html>

Offender Tracking in the United States, George B. Drake, Community Corrections Program Manager National Law Enforcement and Corrections Technology Center Rocky Mountain Region, from [http://www.cepprobation.org/uploaded_files/Pres EM09 Dra.pdf](http://www.cepprobation.org/uploaded_files/Pres_EM09_Dra.pdf)

S.I Benn. (1961). *An Approach to the Punishment in Freedom and Responsibility*. ed by Herbert Morris. California: Stanforn University Press.

Surveillance and Confinement: Explaining and Understanding. *The Experience of Electronically Monitored Curfews*, 1(1). Retrieved 2009, from

http://www.antoniocasella.eu/nume/Nellis_electronic_2009.pdf

The French Penal Code

United Nations Office on Drugs and Crime Regional Office for Central America and the Caribbean; *Criminal Justice and Prison Reform Team* “The use of electronic monitoring bracelets as an alternative measure to imprisonment in Panama”

United Nations Standard Minimum Rules for Non-custodial Measures (The Tokyo Rules), 1990

Richard J. Terrill, supra note 60,

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล

นางสาววรินทร์ กิจเจริญ

ประวัติการศึกษา

ปีการศึกษา 2542 บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยกรุงเทพ

ปีการศึกษา 2552 นิติศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ปีการศึกษา 2554 ประกาศนียบัตรวิชาว่าความ รุ่นที่ 35

สำนักฝึกอบรมวิชาว่าความแห่งสหภาพนายความ

สหภาพนายความ

ปีการศึกษา 2554 เนติบัณฑิตไทย สำนักอบรมศึกษา

กฎหมาย แห่งเนติบัณฑิตยสภา

ตำแหน่งและสถานที่ทำงานปัจจุบัน

กรรมการฝ่ายกฎหมาย บริษัท กิจเจริญ พร็อพเพอร์ตี้ จำกัด